

**Program Ochrony
Środowiska
dla Gminy Miasto Zgierz
do roku 2032**

Zgierz, 2026

Wykonawca:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja
43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10
tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98
biuro@eko-precyzja.eu

Spis treści

1. Wykaz skrótów	6
2. Wstęp.....	7
2.1. Cel i zakres opracowania	7
2.2. Podstawy prawne	8
2.3. Charakterystyka Gminy Miasto Zgierz	8
2.3.1. Położenie	8
2.3.2. Budowa geologiczna	10
2.3.3. Warunki klimatyczne.....	12
2.3.4. Demografia	17
3. Założenia Programu Ochrony Środowiska.....	19
3.1. Dokumenty międzynarodowe	19
3.1.1. Zrównoważona Europa 2030 - Polityka, strategia i przepisy UE dotyczące celów środowiskowych oraz celów w dziedzinie energii i klimatu do 2030 roku	19
3.1.2. Międzynarodowa ochrona środowiska – Globalny Program Działań Szczytu Ziemi: Agenda 21	19
3.1.3. Dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (dyrektywa OOS)	20
3.1.4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (dyrektywa SOOŚ)	20
3.1.5. Pozostałe dokumenty o międzynarodowej randze	20
3.2. Dokumenty krajowe	21
3.2.1. Strategia Na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	21
3.2.2. Polityka ekologiczna państwa 2030 (PEP2030).....	21
3.2.3. Strategia Produktowności 2030	23
3.2.4. Strategia rozwoju transportu do 2030 roku	23
3.2.5. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	23
3.2.6. Strategia „Sprawne Państwo 2020”	23
3.2.7. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022	24
3.2.8. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	24
3.2.9. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030	25
3.2.10. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030 ..	25
3.2.11. Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	25
3.2.12. Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)	26
3.2.13. Krajowy plan gospodarki odpadami 2028	26
3.2.14. Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów	27
3.2.15. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030	27
3.2.16. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)	28
3.2.17. Plan przeciwdziałania skutkom suszy	28
3.2.18. Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska	29
3.3. Dokumenty wojewódzkie	29
3.3.1. Program ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032	29
3.3.2. Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030	30
3.3.3. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa łódzkiego	31
3.3.4. Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2025-2030 z uwzględnieniem lat 2031-2036	31
3.3.5. Aktualizacja „Programu ochrony powietrza dla województwa łódzkiego”	31
3.3.6. Uchwała antysmogowa.....	32
3.3.7. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa łódzkiego	33
3.4. Dokumenty powiatowe	33

3.4.1. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030.....	33
3.4.2. Program Rozwoju Powiatu Zgierskiego pn. „Strategia Rozwoju Powiatu Zgierskiego 2030”	33
3.5. Dokumenty gminne.....	34
3.5.1. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz na lata 2017-2021 z perspektywą na lata 2022-2024.....	34
3.5.2. Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Zgierz	34
3.5.3. Plan ochrony przed szkodliwością azbestu i Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla miasta Zgierza	34
3.5.4. Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru Gminy Miasto Zgierz.....	34
3.5.5. Strategia Rozwoju Miasta Zgierza na lata 2023-2030 z perspektywą do roku 2040	34
4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	35
5. Analiza stanu środowiska na terenie Gminy Miasto Zgierz.....	37
5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	37
5.1.1 Źródła zanieczyszczeń powietrza.....	37
5.1.2. Źródła zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujące na terenie Gminy Miasto Zgierz.....	40
5.1.3 Jakość powietrza	53
5.1.4. Odnawialne Źródła Energii (OZE)	60
5.1.5. Zagadnienia horyzontalne	66
5.1.6. Tendencje zmian stanu środowiska	66
5.1.7. Analiza SWOT	67
5.2. Zagrożenia hałasem	68
5.2.1. Stan wyjściowy	68
5.2.2. Źródła hałasu.....	68
5.2.3. Monitoring poziomu hałasu	72
5.2.4. Zagadnienia horyzontalne	75
5.2.5. Tendencje zmian stanu środowiska	76
5.2.6. Analiza SWOT	76
5.3. Pola elektromagnetyczne	77
5.3.1. Stan wyjściowy	77
5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego.....	79
5.3.3. Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego	84
5.3.4. Zagadnienia horyzontalne	86
5.3.5. Tendencje zmian stanu środowiska	86
5.3.6. Analiza SWOT	87
5.4. Gospodarowanie wodami	88
5.4.1. Wody powierzchniowe	88
5.4.2. Obszary zagrożone powodzią	91
5.4.3. Obszary zagrożone suszą	93
5.4.4. Jakość wód powierzchniowych	96
5.4.5. Wody podziemne	99
5.4.6. Jakość wód podziemnych.....	101
5.4.7. Zagadnienia horyzontalne	103
5.4.8. Tendencje zmian stanu środowiska	104
5.4.9. Analiza SWOT	104
5.5. Gospodarka wodno-ściekowa	105
5.5.1. Zaopatrzenie w wodę	105
5.5.2. Odprowadzanie ścieków.....	108
5.5.3. Zagadnienia horyzontalne	112
5.5.4. Tendencje zmian stanu środowiska	113
5.5.5. Analiza SWOT	113
5.6. Zasoby geologiczne.....	114
5.6.1. Przepisy prawne	114

5.6.2. Stan aktualny	115
5.6.3. Zagadnienia horyzontalne	117
5.6.4. Tendencje zmian stanu środowiska	118
5.6.5. Analiza SWOT	118
5.7. Gleby	119
5.7.1. Stan aktualny	119
5.7.2. Zagadnienia horyzontalne	127
5.7.3. Tendencje zmian stanu środowiska	128
5.7.4. Analiza SWOT	128
5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	129
5.8.1. Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego	129
5.8.2. Składowiska odpadów	143
5.8.3. Odpady zmagazynowane w kwartale ulic: Boruty, Kwasowej i Energetyków	148
5.8.4. Zapobieganie powstawaniu odpadów	149
5.8.5. Gospodarka o obiegu zamkniętym – nowe wytyczne Komisji Europejskiej	149
5.8.6. Zagadnienia horyzontalne	152
5.8.7. Tendencje zmian stanu środowiska	152
5.8.8. Analiza SWOT	153
5.9. Zasoby przyrodnicze	154
5.9.1. Formy ochrony przyrody	154
5.9.2. Krajobrazowy priorytetowe	155
5.9.3. Korytarze ekologiczne	156
5.9.4. Tereny zieleni	157
5.9.5. Grunty leśne	160
5.9.6. Zagadnienia horyzontalne	162
5.9.7. Tendencje zmian stanu środowiska	163
5.9.8. Analiza SWOT	163
5.10. Zagrożenia poważnymi awariami	164
5.10.1. Stan aktualny	164
5.10.2. Zagadnienia horyzontalne	165
5.10.3. Tendencje zmian stanu środowiska	166
5.10.4. Analiza SWOT	166
6. Działania mające na celu poprawę jakości środowiska w poprzednich latach	167
7. Zidentyfikowane problemy środowiskowe na terenie miasta Zgierza	172
8. Najważniejsze sukcesy środowiskowe na terenie miasta Zgierza	175
9. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	178
9.1. Wyznaczone cele i zadania	178
9.2. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla Gminy Miasto Zgierz	179
9.3. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	191
9.4. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	202
10. System realizacji programu ochrony środowiska	214
10.1. Współpraca z interesariuszami	215
10.2. Edukacja ekologiczna	216
10.3. Sprawozdawczość	222
10.4. Monitoring realizacji programu	222
10.5. Źródła finansowania	226
10.5.1. Fundusze krajowe	226
10.5.2. Fundusze Unii Europejskiej	228
Spis tabel	231
Spis rysunków	233

1. Wykaz skrótów

Analiza SWOT	Narzędzie służące do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń.
ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ASGOK	Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi
B(a)P	Benzo[a]piren
b.d.	brak danych
EFRR	Europejski Funduszu Rozwoju Regionalnego
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
IUNG PIG	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy w Puławach
JCWp	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWpd	Jednolita część wód podziemnych
JST	Jednostka Samorządu Terytorialnego
KPGO	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KPOŚK	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
MPZP	Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OSChR	Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza
OUG	Okręgowy Urząd Górniczy
OSP	Ochotnicza Straż Pożarna
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
PoliŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
ODR	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PSZOK	Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi
RDW	Ramowa Dyrektywa Wodna
RIPOK	Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych
RWMŚ	Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
SOOŚ	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
UE	Unia Europejska
UMWŁ	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi
ZSEiE	Zużyty Sprzęt Elektryczny i Elektroniczny
ZDW	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
ZZR	Zakłady Zwiększonego Ryzyka

2. Wstęp

2.1. Cel i zakres opracowania

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz do roku 2032” jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie miasta Zgierza. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, sporządzenie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia dokumentu, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska na terenie miasta Zgierza, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska.

Przedmiotowy dokument wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów oraz racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a ocenę efektów jego realizacji, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2025 r., poz. 647), dokonuje się okresowo, co 2 lata.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska na terenie miasta Zgierza w odniesieniu m.in. do ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej. W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. Identyfikacja potrzeb miasta w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawnych, polega na sformułowaniu celów nadrzędnych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie miasta Zgierza.

Poprzedni POŚ pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz na lata 2017-2021 z perspektywą na lata 2022-2024” został przyjęty Uchwałą nr XXXIX/486/17 Rady Miasta Zgierza z dnia 31 sierpnia 2017 r.

2.2. Podstawy prawne

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 r., poz. 647), a w szczególności:

„Art. 17. 1. Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.

Art. 18. 1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy.

Art. 18. 2. Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.”

Program ochrony środowiska dla Gminy Miasto Zgierz tworzony jest w celu realizacji polityki ochrony środowiska na szczeblu gminnym.

2.3. Charakterystyka Gminy Miasto Zgierz

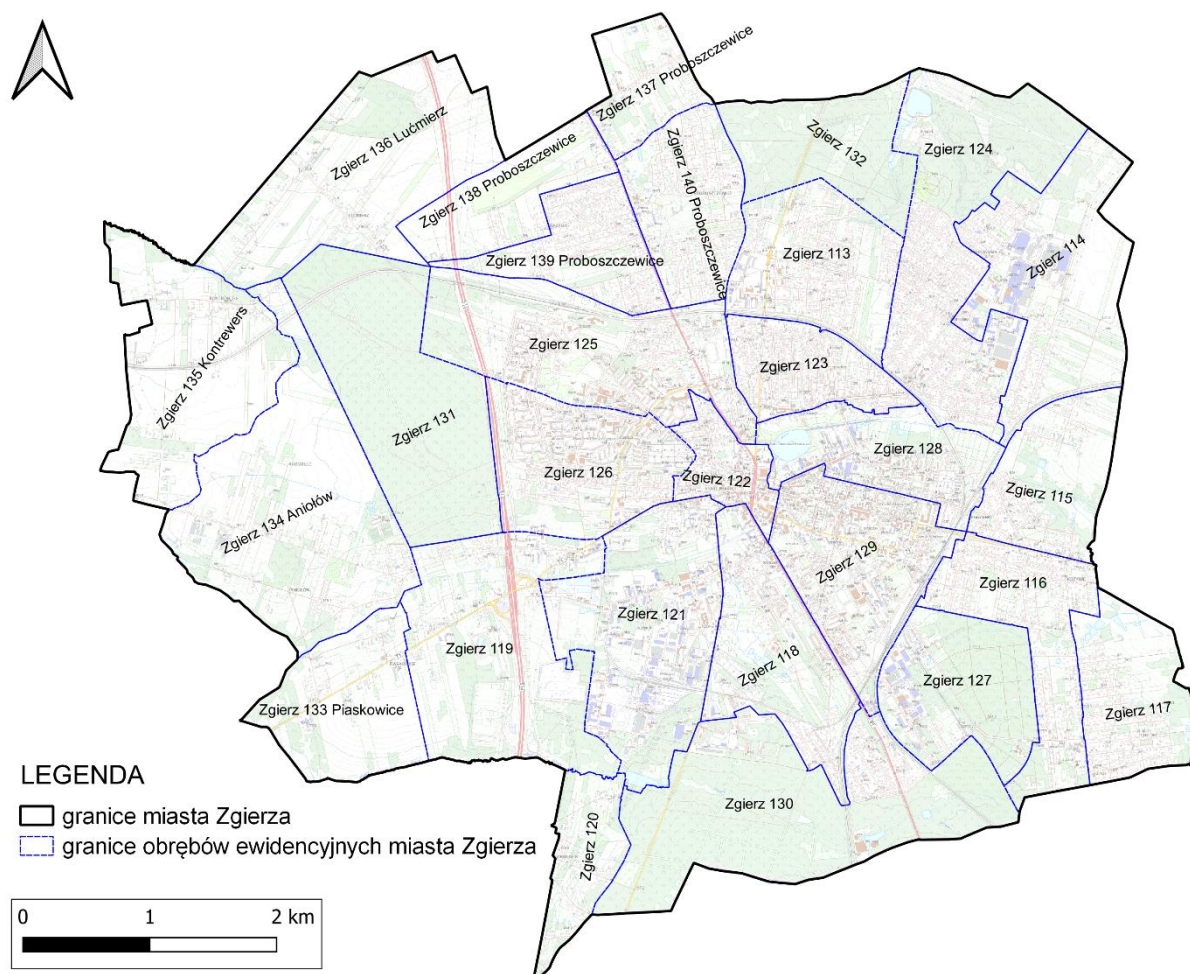
2.3.1. Położenie

Gmina Miasto Zgierz położona jest w południowej części powiatu zgierskiego, w północnej części województwa łódzkiego, nad rzeką Bzurą. Jest to gmina miejska obejmująca obszar około 42 km². Zgierz stanowi największe miasto powiatu oraz pełni funkcję siedziby Starostwa Powiatowego.

Miasto graniczy:

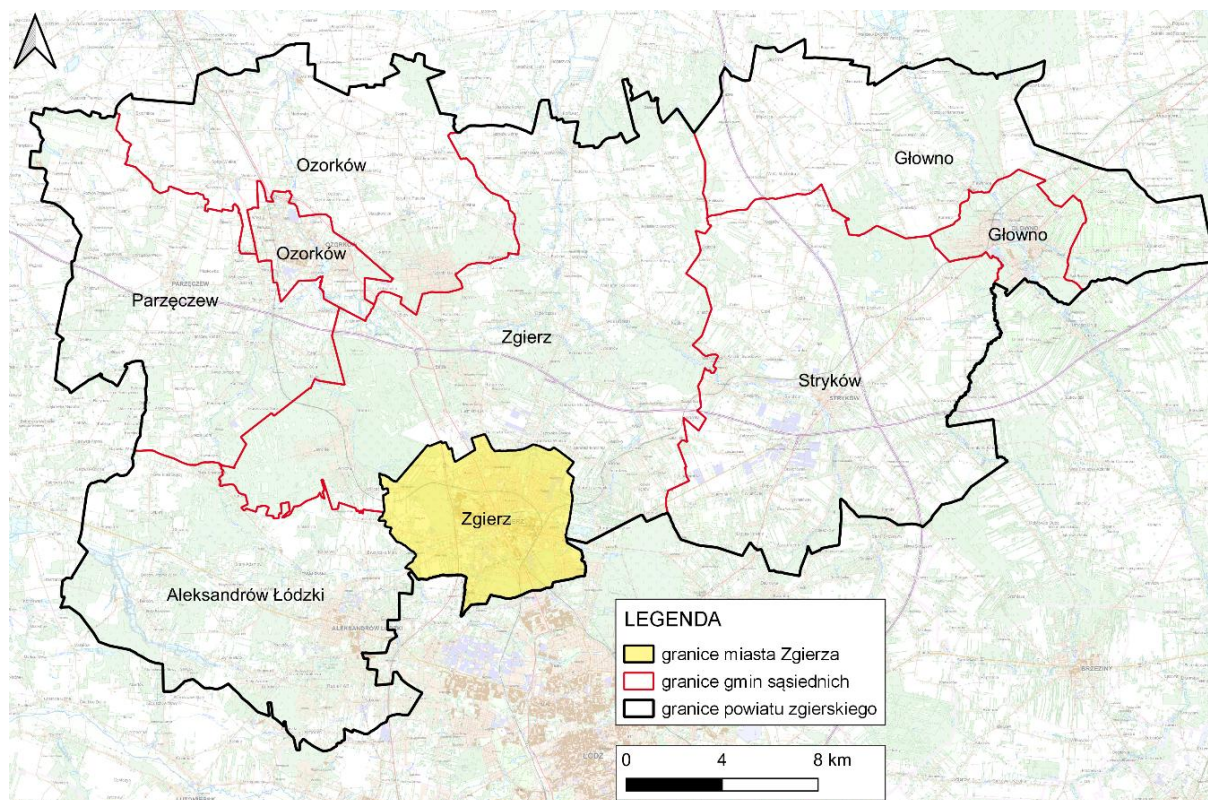
- od strony południowej – z Łodzią;
- od strony północnej i wschodniej - z Gminą Zgierz;
- od strony zachodniej z Gminą Aleksandrów Łódzki.

Na zamieszczonym poniżej rysunku przedstawiono obręb ewidencyjny miasta Zgierza.

Rysunek 1. Miasto Zgierz w podziale na obręby ewidencyjne
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych

Na poniższym rysunku przedstawiono położenie miasta Zgierza w granicach powiatu zgierskiego oraz jego sąsiednie gminy.

Rysunek 2. Położenie miasta na tle powiatu
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych

2.3.2. Budowa geologiczna

Miasto Zgierz położone jest na wschodnim skrzydle Łódzkiej Niecki Kredowej, zbudowanym z utworów górnej kredy wykształconych w postaci wapieni i margli, pod którymi zalegają, poniżej (ok. 450 m od powierzchni terenu) piaskowce i piaski kredy dolnej.

Mięszość utworów kredowych na terenie miasta wynosi ok. 500 m, a strop górnej kredy występuje na głębokościach ok. 90-160 m od powierzchni terenu.

Na utworach kredowych ciąglą warstwą zalegają osady trzeciorzędowe reprezentowane głównie przez ily z przewarstwieniami węgla brunatnego i piasków kwarcowych o różnej granulacji. W części spągowej w iłach znajdują się domieszki okruszków margli i wapieni kredowych. Stwierdzona maksymalna mięszość osadów trzeciorzędowych wynosi ok. 40 m, ale w większości waha się w granicach 8-20 m. Strop trzeciorzędu jest pofałdowany i występuje na rzędnych od 110 m n.p.m. w rejonie południowo-zachodnim miasta do ok. 120 m n.p.m. na wschodnich przedmieściach. Jednak na terenie miasta występują lokalnie ostańce o wysokości bezwzględnej dochodzącej do 130 m n.p.m.-170 m n.p.m.

Mięszość osadów pokrywy czwartorzędowej waha się w granicach 8-134 m. Są to w głównej mierze osady plejstoceny zlodowacenia Środkowo-Polskiego i Stadium Warty reprezentowane kilkoma poziomami glin, piasków i żwirów oraz osadów pochodzących z cieplejszych okresów, reprezentowanych przez ily i mułki zastoiskowe, osady organiczne oraz piaski i mułki i glinę deluwialną osadów peryglacialnych. Osady holoceny to aluwialno – deluwialne piaski i namuły rzeczne oraz torfy występujące w dolinach Bzury i Sokołówki oraz w dolinach bocznych. W rzeczywistości osady plejstoceny budujące wysoczyznę występują w sposób chaotyczny, spowodowane jest to glacytektonicznymi deformacjami charakterystycznymi dla strefy krawędziowej Wyżyny Łódzkiej. W wielu przypadkach

na przestrzeni kilkunastu metrów występują obok siebie bardzo różne rodzaje gruntów (zwałowe, zastoiskowe i wodnolodowcowe). Tereny wysoczyzny, po obydwu stronach doliny Bzury zbudowane są ze starszych utworów plejstocénskich. Zachodnia granica tych utworów przebiega ukośnie od wschodniego brzegu Lasu Krogulec na północy, na wschód od byłych Zakładów „Boruta” do torów P.K.P. Zgierz - Łódź Kaliska w Lesie Chełmy. Na wschód od opisanej linii przeważającą część terenu budują piaski i żwiry wodnolodowcowe.

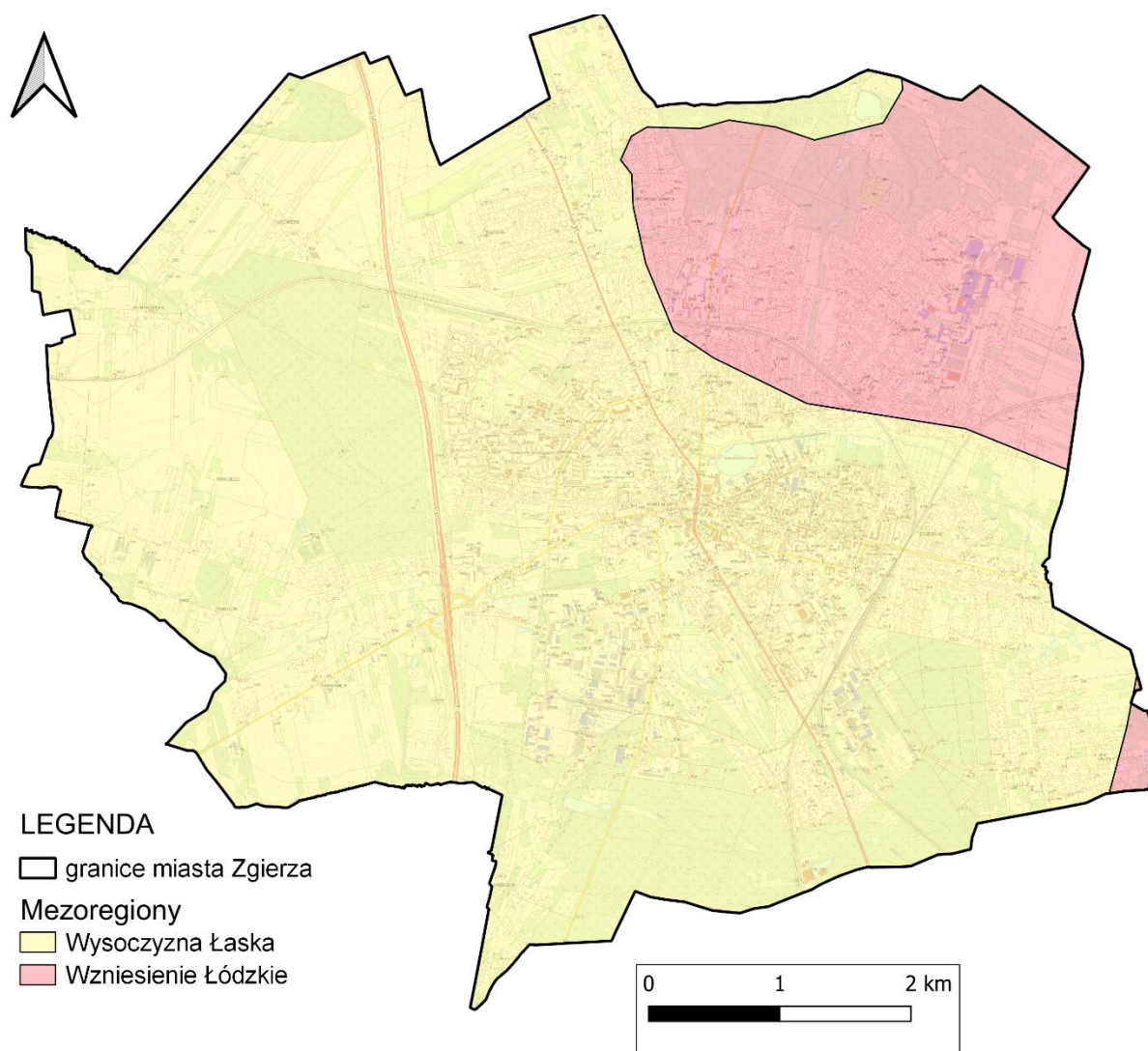
Rejony śródmieścia zbudowane są z glin zwałowych starszych oraz z utworów zastoiskowych (iły, mułki). W/w utwory przykryte są nieciągłą warstwą gliny zwałowej o miąższości ok. 6 m, występującej płatami m.in. na terenie Lasu Krogulec. Najmłodsze piaski pochodzenia rzecznotodowcowego, piaski drobnoziarniste o miąższości dochodzącej do 4,5 m zalegają na terenie Lasu Krogulec, na południe od doliny rzeki Sokołówki, w zachodniej części Lasu Chełmy. Plejstocénskie osady rzeczne reprezentowane są piaskami przeważnie drobnoziarnistymi terasy zalewowej wyższej i nadzalewowej w dolinie rzeki Bzury, a ich miąższość wynosi ponad 4,5 m. Terasy zalewowe dolin głównych rzek zbudowane są z holocénskich aluwialnych piasków drobnych z domieszką części organicznych o miąższości ponad 4,5 m. Dna dolin bocznych zalegają również piaski aluwialno-deluwialne, ale o mniejszej miąższości.¹

Według fizyczno–geograficznej regionalizacji Polski J. Solon i inni, 2018 miasto Zgierz umiejscowiona jest w następujących jednostkach:

- megaregion – Pozaalpejska Europa Środkowa;
 - prowincja – Niż Środkowoeuropejski;
 - podprowincja – Niziny Środkowopolskie;
 - makroregion – Wzniesienia Południowomazowieckie;
 - mezoregion – Wzniesienie Łódzkie.
 - prowincja – Niż Środkowoeuropejski;
 - podprowincja – Niziny Środkowopolskie;
 - makroregion – Nizina Południowowielkopolska;
 - mezoregion – Wysoczyzna Łaska.

Na poniższym rysunku przedstawiono położenie miasta na tle mezoregionów fizyczno–geograficznych.

¹ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zgierz

Rysunek 3. Położenie miasta Zgierza na tle mezoregionów
 źródło: Centralna Baza Danych Geologicznych, opracowanie własne

2.3.3. Warunki klimatyczne

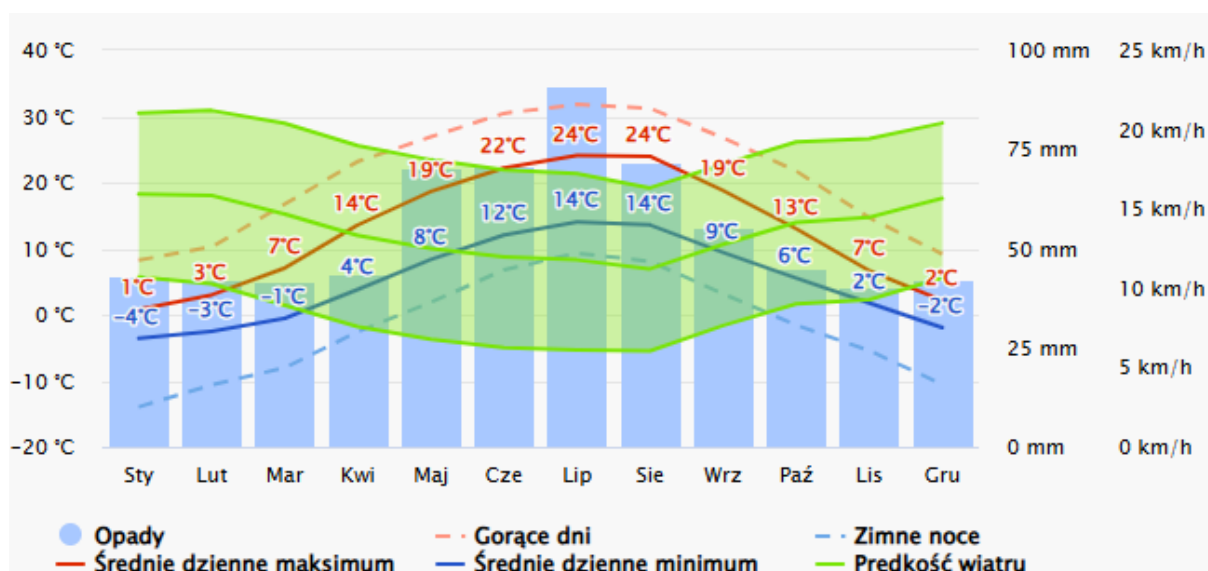
Gmina Miasto Zgierz charakteryzuje się klimatem umiarkowanym przejściowym.

Ukształtowanie terenu miasta sprzyja cyrkulacji powietrza w kierunku równoleżnikowym, dlatego przeważają wiatry zachodnie – stanowią one około 40% wszystkich wiatrów i są zazwyczaj słabe. Często występują również cisze, które notuje się średnio przez 13% dni w roku. W zachodniej części doliny Bzury prędkość wiatru jest nieco wyższa, co wynika z wpływu zabudowy i lokalnych różnic termicznych.

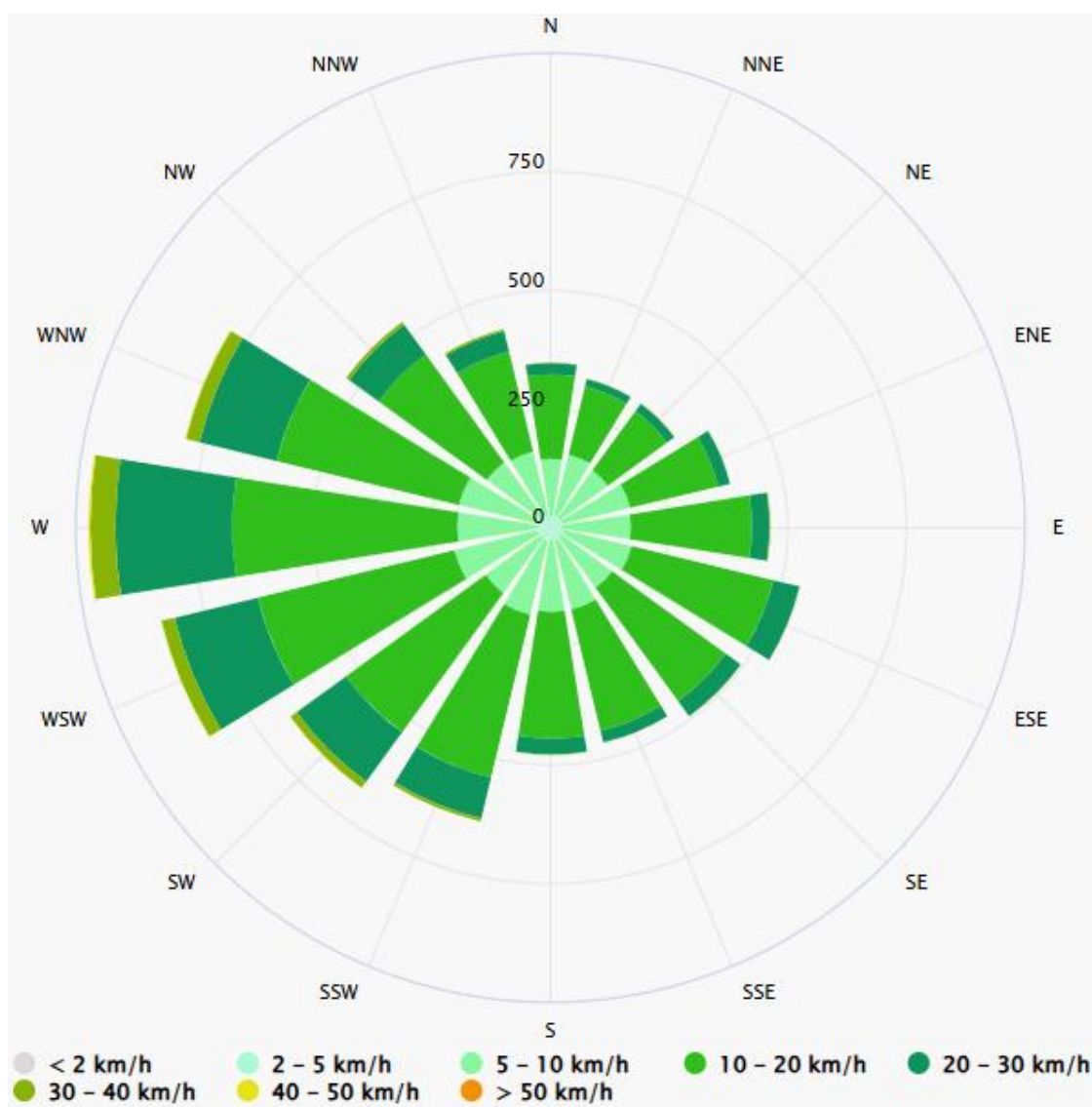
Średnia roczna temperatura w Zgierzu wynosi około 8,5 °C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec oraz sierpień, kiedy średnia temperatura wynosi 19 °C, natomiast najchłodniejszym – styczeń, ze średnią około – 1,5 °C.²

Na poniższych rysunkach przedstawiono wykresy przedstawiające średnie temperatury, opady i prędkość wiatru oraz różę wiatrów dla obszaru miasta Zgierza.

² Źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 21.10.2025 r.]

Rysunek 4. Średnie temperatury, opady oraz prędkość wiatru na terenie miasta Zgierza
źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 21.10.2025 r.]

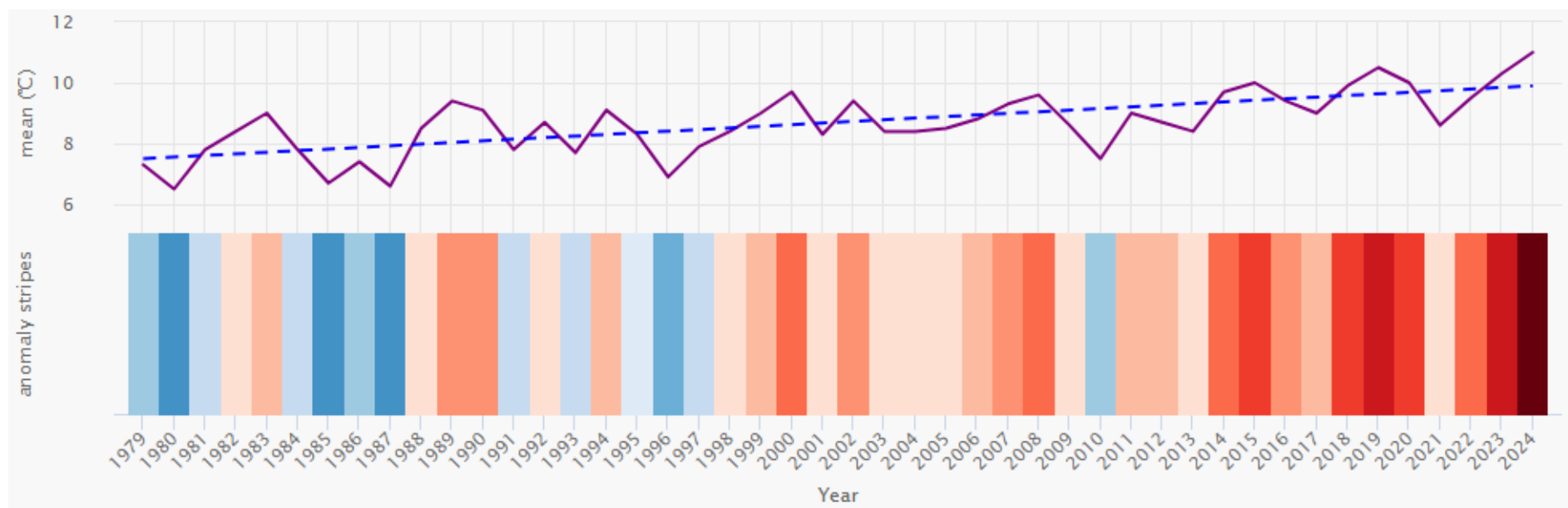
Rysunek 5. Róża wiatrów dla miasta Zgierza
źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 21.10.2025 r.]

Postępujące w ostatnich latach zmiany klimatu dotyczą przede wszystkim globalnego ocieplenia i wzrostu natężenia ekstremalnych zjawisk pogodowych. Tendencje te wiążą się w dużej mierze z globalnym rozwojem gospodarczym. Społeczność międzynarodowa, w tym w szczególności Unia Europejska, podejmuje szereg działań w zakresie przeciwdziałania niekorzystnym zmianom klimatu. Polska jako członek Unii Europejskiej, również zobowiązuje się do podjęcia działań zapobiegających zmianom klimatu, w tym przede wszystkim dokonania transformacji przemysłu w kierunku obniżenia emisji tzw. gazów cieplarnianych, głównie dwutlenku węgla (CO₂).

Zmiany klimatu wywierają istotny wpływ na dostawy energii. Ograniczenie działalności elektrowni opartych na spalaniu węgla i przejście w kierunku zwiększenia udziału OZE w produkcji energii powoduje uzależnienie od ogólnie rozumianej pogody (np. siła wiatru i promieniowanie słoneczne). Uzależnienie to generuje wyzwania w zakresie ciągłości dostaw energii. W Polsce natomiast dominują wciąż elektrownie węglowe, które jednak nie są odporne na nietypowe zjawiska pogodowe, w tym w szczególności na długotrwałe susze oraz na fale upałów. Związane jest to z procesem chłodzenia. Dodatkowo w okresach wyższych temperatur letnich wzrasta popyt na energię elektryczną ze względu na coraz większą liczbę użytkowanych energochłonnych urządzeń klimatyzacyjnych.³

³ Źródło: <https://www.polityka.co.pl/lato-za-ktorym-nie-bedziemy-tesknic-3232927.html>

Poniższe rysunki przedstawiają szacunkową wartość średniej rocznej temperatury oraz średnie roczne opady dla miasta Zgierza.

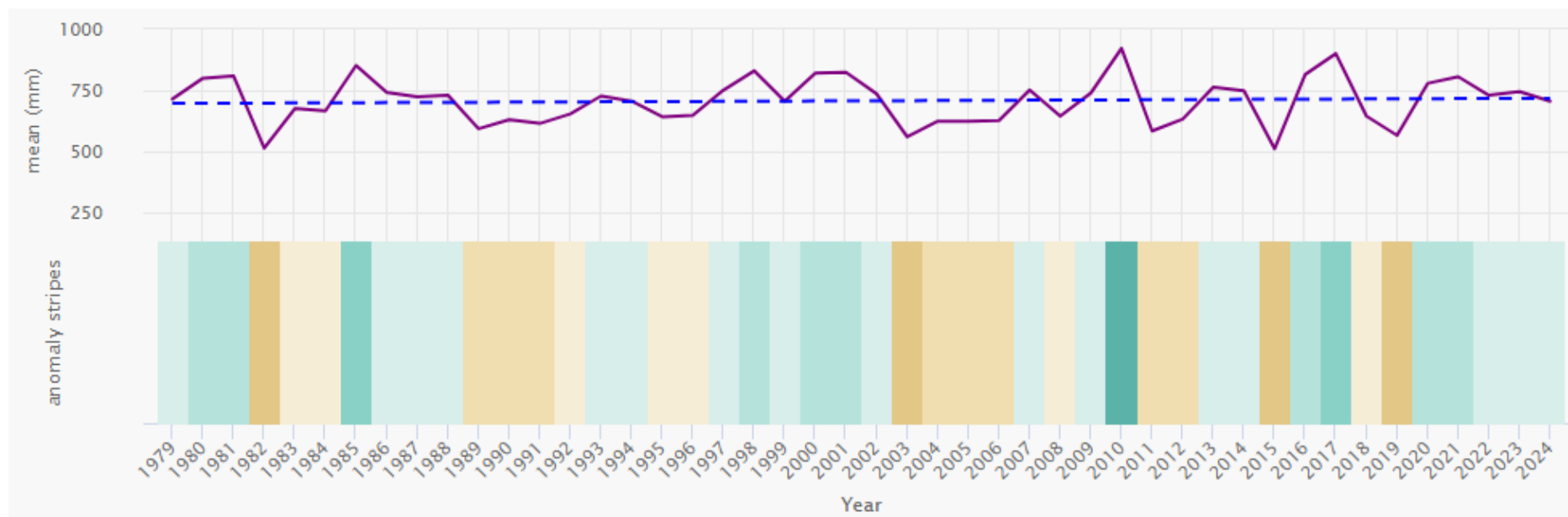

Rysunek 6. Średnia temperatura powietrza mierzona w latach 1979-2024 na terenie miasta Zgierza
 źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 21.10.2025 r.]

Przerywana niebieska linia to liniowy trend zmian klimatycznych. Linia trendu biegnie w górę od lewej do prawej, co oznacza, że trend temperatury jest dodatni i w mieście robi się cieplej z powodu zmian klimatu.

W dolnej części wykresu znajdują się tzw. paski ocieplenia. Każdy kolorowy pasek reprezentuje średnią temperaturę dla danego roku - niebieski dla lat chłodniejszych, a czerwony dla cieplejszych.

W latach 1979-2024 obserwuje się wyraźny trend wzrostowy średniej temperatury powietrza na terenie miasta Zgierza, co potwierdza zaznaczona na wykresie linia trendu zmian klimatycznych. Średnia temperatura w ostatnich dwóch dekadach jest wyraźnie wyższa niż w latach 80. i 90. XX wieku, co wskazuje na postępujące ocieplenie klimatu. Od około 2000 roku przeważają lata z dodatnimi anomaliami temperatury, co jest widoczne na paskach ocieplenia - dominują barwy ciepłe. Lata 2020-2024 należą do najcieplejszych w całym analizowanym okresie.

Rysunek 7. Średnie opady mierzone w latach 1979-2024 na terenie miasta Zgierza
źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 21.10.2025 r.]

Przerywana niebieska linia to również liniowy trend zmian klimatycznych. Jeśli linia trendu biegnie w górę od lewej do prawej, to trend opadów jest pozytywny i w mieście robi się coraz bardziej wilgotno z powodu zmian klimatu.

W dolnej części wykresu znajdują się tzw. paski opadów. Każdy kolorowy pasek reprezentuje sumę opadów w danym roku - zielony kolor oznacza lata bardziej wilgotne, a brązowy lata bardziej suche.

W latach 1979-2024 nie obserwuje się jednoznacznego, silnego trendu wzrostowego ani spadkowego średnich rocznych sum opadów na terenie miasta Zgierza, co potwierdza niemal poziomy przebieg linii trendu zmian klimatycznych. Charakterystyczną cechą analizowanego okresu jest wysoka zmienność międzyroczna opadów, z wyraźnym występowaniem lat suchszych i bardziej wilgotnych. W ostatnich dwóch dekadach widoczne jest częstsze występowanie lat z anomaliami opadowymi, zarówno dodatnimi, jak i ujemnymi, co może świadczyć o rosnącej niestabilności warunków opadowych. Brak wyraźnego trendu ilościowego przy jednoczesnym wzroście temperatur powietrza może sprzyjać zwiększonemu ryzyku susz, nawet przy zbliżonych do średnich sumach opadów.

2.3.4. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w 2024 roku liczba ludności w mieście Zgierz wynosiła 52 938 osób, z czego 24 625 osób stanowili mężczyźni, natomiast 28 313 osób - kobiety. Powierzchnia miasta Zgierza wynosi 42,33 km², co wraz z liczbą zamieszkujących go ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 1 250,6 os./km².

Szczegółowe informacje na temat demografii zostały zamieszczone w poniższych tabelach.

Tabela 1. Dane demograficzne

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość
Liczba ludności (ogółem)	osoba	52 938
Liczba mężczyzn	osoba	24 625
Liczba kobiet	osoba	28 313
Ludność na 1 km ²	osoba	1 250,6
Zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców	osoba	-11,3
Współczynnik feminizacji	osoba	115
Wskaźnik urbanizacji	%	100,0
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem		
W wieku przedprodukcyjnym	%	16,0
W wieku produkcyjnym	%	56,3
W wieku poprodukcyjnym	%	27,8

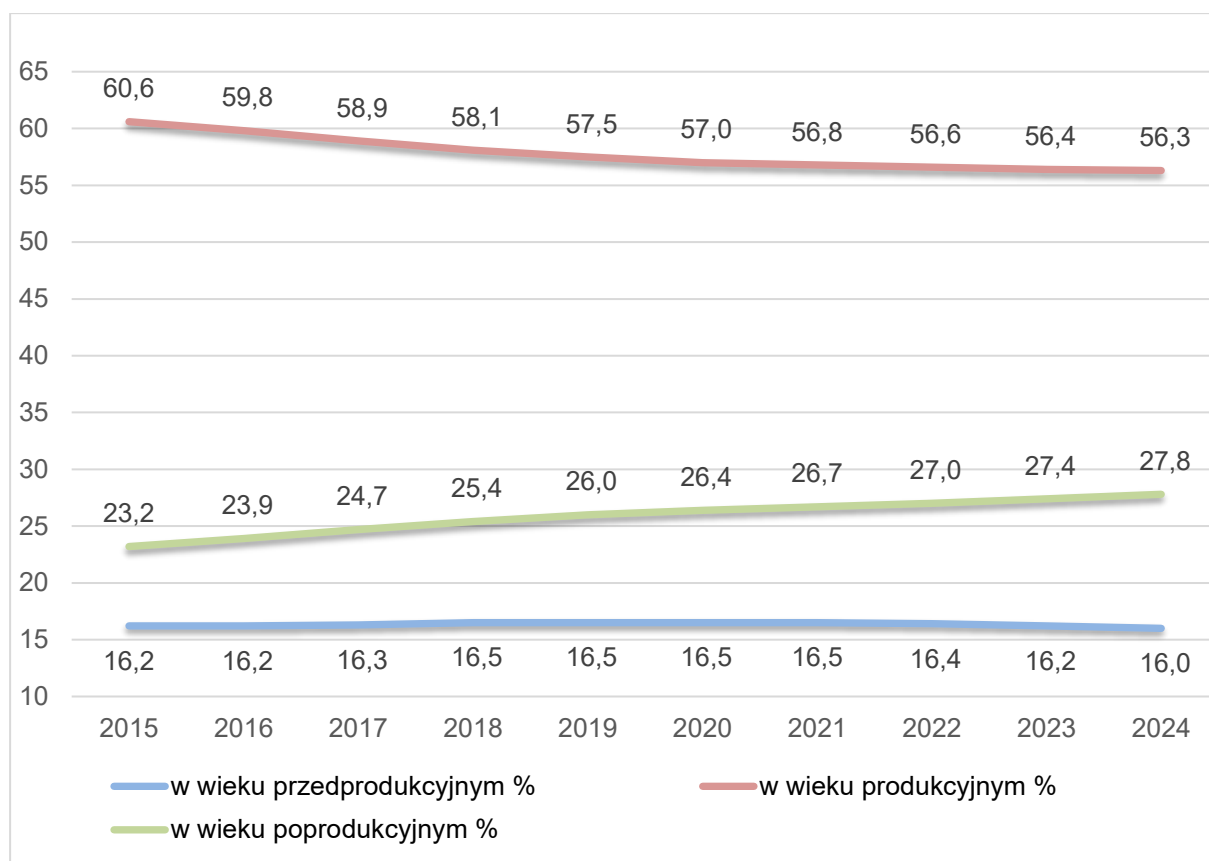
źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 21.10.2025 r.]

Tabela 2. Liczba ludności Gminy Miasto Zgierz w latach 2015-2024

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
2015	30 637	26 597	57 234
2016	30 532	26 397	56 929
2017	30 478	26 212	56 690
2018	30 393	26 136	56 529
2019	30 196	25 994	56 190
2020	29 486	25 430	55 251
2021	29 120	25 430	54 550
2022	28 845	25 167	54 012
2023	28 621	24 922	53 543
2024	28 313	24 625	52 938

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 21.10.2025 r.]

Na poniższym rysunku przedstawiono procentowy udział ludności w poszczególnych ekonomicznych grupach wieku w ogólnej liczbie mieszkańców.

Rysunek 8. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem
 źródło: GUS, opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z powyższych zestawień wynika, że liczba ludności w ostatnich latach systematycznie maleje, co ma związek z ujemnym przyrostem naturalnym. Zaobserwować można również wystąpienie procesu starzenia się społeczeństwa, przejawiającego się w zmniejszającej się dynamicznie populacji osób w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrastającej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym. Ilość osób w wieku produkcyjnym również maleje na przestrzeni lat. Utrzymanie się takiej sytuacji będzie prowadzić do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

3. Założenia Programu Ochrony Środowiska

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz do roku 2032” zgodny jest z dokumentami wyższego szczebla, tj. dokumentami europejskimi, krajowymi, wojewódzkimi, powiatowymi.

3.1. Dokumenty międzynarodowe

3.1.1. Zrównoważona Europa 2030 - Polityka, strategia i przepisy UE dotyczące celów środowiskowych oraz celów w dziedzinie energii i klimatu do 2030 roku

Ramy klimatyczno-energetyczne do roku 2030 obejmują cele unijne i cele polityczne na okres od 2021 do 2030 r. Kluczowy cel na 2030 r.:

- Co najmniej 55% redukcji emisji gazów cieplarnianych (od poziomów z 1990 r.);

Cel 55% emisji redukcji gazów cieplarnianych jest realizowany przez unijny system handlu uprawnieniami do emisji, rozporządzenie w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego z celami redukcji emisji państw członkowskich oraz rozporządzenie w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa. W ten sposób wszystkie sektory przyczynią się do osiągnięcia celu 55%, zarówno poprzez redukcję emisji, jak i zwiększenie pochłaniania.

W ramach Europejskiego Zielonego Ładu Komisja zaproponowała we wrześniu 2020 r. podniesienie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r., w tym emisji i pochłaniania, z 40% do co najmniej 55% w porównaniu z 1990 r. Podwyższony cel został przyjęty w Europejskim prawie o klimacie w 2021 r. Komisja przyjrzała się działaniom wymagany we wszystkich sektorach, w tym zwiększonej efektywności energetycznej i energii odnawialnej, i rozpoczęła proces przygotowywania szczegółowych wniosków ustawodawczych w celu wdrożenia i osiągnięcia zwiększonych ambicji. Wnioski ustawodawcze zostały opublikowane w lipcu 2021 r. Umożliwi to UE przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu i realizację zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego poprzez aktualizację jej wkładu ustalonego na szczeblu krajowym.

3.1.2. Międzynarodowa ochrona środowiska – Globalny Program Działań Szczytu Ziemi: Agenda 21

Jeden z najważniejszych programów międzynarodowych dotyczących zrównoważonego rozwoju ludzkości i ochrony zasobów środowiska naturalnego. Przewiduje on działania na poziomie globalnym, narodowym i lokalnym prowadzone w celu koordynacji wysiłków w rozwiązywaniu problemów światowej ekologii i polityki rozwoju. Program dotyczy wszystkich dziedzin życia w których człowiek oddziałuje na środowisko.

Najważniejsze założenia i cele Agendy 21 to m.in.:

- ochrona i wspomaganie zdrowia człowieka;
- zrównoważony rozwój osiedli ludzkich (powstrzymanie kryzysu ekologicznego miast);
- ochrona atmosfery (przeciwdziałanie efektowi cieplarnianemu, zanikaniu warstwy ozonowej, kwaśnym deszczom);
- bezpieczne wykorzystanie toksycznych substancji chemicznych;
- bezpieczne gospodarowanie odpadami stałymi i ściekowymi, niebezpiecznymi i radioaktywnymi;
- zrównoważone gospodarowanie gruntami rolnymi;
- powstrzymanie niszczenia lasów;

- ochrona i zagospodarowanie zasobów wód słodkich;
- zachowanie różnorodności biologicznej (krajowe oceny różnorodności biologicznej, opracowanie strategii ich zachowania);
- przeciwdziałanie pustynnieniu i suszy;
- edukacja ekologiczna.

Agenda stała się priorytetowym dokumentem dla formułowania celów wszystkich dziedzin życia społeczno-gospodarczego, opartych na zasadzie zrównoważonego rozwoju. W oparciu o przyjęte w niej zasady organizowane są międzynarodowe i europejskie systemy wspierania rozwoju.

3.1.3. Dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (dyrektywa OOS)

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko

Dyrektywa nr 85/337/EWG dotyczy oceny oddziaływania wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

3.1.4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (dyrektywa SOOŚ)

Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE „jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko”.

3.1.5. Pozostałe dokumenty o międzynarodowej randze

Innymi dokumentami o międzynarodowej randze i charakterze przestrzennym, stanowiącymi podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, sygnowane przez stronę polską, m.in.: Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.), Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo), Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r., Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskim (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.), Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r., Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz z Protokołem.

3.2. Dokumenty krajowe

3.2.1. Strategia Na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Cel główny: Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski, przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

1. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
 - Kierunek interwencji – Stymulowanie popytu na innowacje przez sektor publiczny;
2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
 - Kierunek interwencji – Aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta;
 - Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich;
3. Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Transport
 - Kierunek interwencji – Budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce;
 - Kierunek interwencji – Zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;
4. Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Energia
 - Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju;
 - Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej;
 - Kierunek interwencji – Rozwój techniki;
5. Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko
 - Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód;
 - Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;
 - Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego;
 - Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją;
 - Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi;
 - Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami;
 - Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych.

3.2.2. Polityka ekologiczna państwa 2030 (PEP2030)

W systemie dokumentów strategicznych PEP2030 stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). W związku z powyższym, cel główny PEP2030, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, został przeniesiony wprost ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Cele szczegółowe PEP2030 zostały określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych będzie wspierana przez cele horyzontalne.

Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Kierunki interwencji:

- Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;
- Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;
- Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb;
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej.

Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.

Kierunki interwencji:

- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu;
- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;
- Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa;
- Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT.

Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Kierunki interwencji:

- Przeciwdziałanie zmianom klimatu;
- Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Cel szczegółowy IV: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa.

Kierunki interwencji:

Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji.

Cel szczegółowy V: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Kierunki interwencji:

Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Polityka ekologiczna państwa 2030 uchyla Strategię „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” w części dotyczącej Celu 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska i Celu 3. Poprawa stanu środowiska.

3.2.3. Strategia Produktywności 2030

Uchwała nr 154 Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie przyjęcia "Strategii produktywności 2030"

Cel główny Strategii Produktywności: Progresywny, zrównoważony i inkluzywny wzrost produktywności oparty na wykorzystaniu wiedzy oraz nowych technologii, zwłaszcza cyfrowych

- Obszar I. Zasoby naturalne:
 - Cel szczegółowy: Wzrost wydajności surowcowej gospodarki;
 - Cel szczegółowy: Wzrost wykorzystania surowców odnawialnych i biomasy w gospodarce;
- Obszar V. Wiedza:
 - Cel szczegółowy: Wzrost intensywności wykorzystania wiedzy i nowych technologii w gospodarce.

3.2.4. Strategia rozwoju transportu do 2030 roku

Uchwała nr 105 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku"

- Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności;
- Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

3.2.5. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. w sprawie przyjęcia "Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030".

Uchwała nr 193 Rady Ministrów z dnia 17 października 2023 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji "Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030"

1. Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska
 - Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska;
 - Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom.

3.2.6. Strategia „Sprawne Państwo 2020”

Uchwała Nr 17 Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia strategii "Sprawne Państwo 2020".

1. Cel 3: Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych
 - a) Kierunek interwencji 3.2. – Skuteczny system zarządzania rozwojem kraju
 - Przedsięwzięcie 3.2.1. – Wprowadzenie mechanizmów zapewniających spójność programowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego;
 - Przedsięwzięcie 3.2.2. – Zapewnienie ładu przestrzennego;
 - Przedsięwzięcie 3.2.3. – Wspieranie rozwoju wykorzystania informacji przestrzennej z wykorzystaniem technologii cyfrowych;

2. Cel 5: Efektywne świadczenie usług publicznych

- a) Kierunek interwencji 5.2. – Ochrona praw i interesów konsumentów
- Przedsięwzięcie 5.2.3. – Wzrost świadomości uczestników obrotu o przysługujących konsumentom prawach oraz stymulacja aktywności konsumenckiej w obszarze ochrony tych praw;
- b) Kierunek interwencji 5.5. – Standaryzacja i zarządzanie usługami publicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem technologii cyfrowych;
- Przedsięwzięcie 5.5.2. – Nowoczesne zarządzanie usługami publicznymi;

3. Cel 7: Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego

- a) Kierunek interwencji 7.5. – Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego
- Przedsięwzięcie 7.5.1. – Usprawnienie działania struktur zarządzania kryzysowego.

3.2.7. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022

Uchwała Nr 67 Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie przyjęcia „Strategii rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022”.

1. Cel 3: Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego

- a) Priorytet 3.1. – Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej
- Kierunek interwencji 3.1.3. – Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce;

2. Cel 4: Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa

- a) Priorytet 4.1. – Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego
- Kierunek interwencji 4.1.1. – Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju a polityką obronną.
 - Kierunek interwencji 4.1.2. – Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa.
 - Kierunek interwencji 4.1.3. – Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa.
 - Kierunek interwencji 4.1.4. – Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa.

3.2.8. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030”

- 1) Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym
- Kierunek interwencji 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych;
 - Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów;
- 2) Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych
- Kierunek interwencji 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.

3.2.9. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

Uchwała Nr 184/2020 Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

SRKL obejmuje 4 cele szczegółowe:

- Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli, w tym cyfrowych;
- Poprawę zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej;
- Wzrost i poprawę wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy;
- Redukcję ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawę dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.

3.2.10. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030

Uchwała Nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030"

1. Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:

- 1.2. Rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej:
 - 1.2.4. Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej i solidarnej.

3.2.11. Polityka energetyczna Polski do 2040 roku

2 lutego 2021 r. Rada Ministrów na posiedzeniu przyjęła uchwałę dotyczącą Polityki Energetycznej Polski do 2040 r. (PEP 2040). Dokument jest mapą drogową rozwoju sektora energetycznego w Polsce. Celem polityki energetycznej państwa jest: bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych.

Cele szczegółowe:

1. Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych
 - a. Projekt strategiczny 1: Transformacja regionów węglowych;
2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej:
 - a. Projekt strategiczny 2: Rynek mocy;
 - b. Projekt strategiczny 3: Wdrożenie inteligentnych sieci elektroenergetycznych;
3. Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych:
 - a. Projekt strategiczny 3A: Budowa Baltic Pipe;
 - b. Projekt strategiczny 3B: Budowa drugiej nitki Rurociągu Pomorskiego;
4. Rozwój rynków energii:
 - a. Projekt strategiczny 4A: Wdrażanie Planu działania (mającego służyć zwiększeniu transgranicznych zdolności przesyłowych energii elektrycznej);
 - b. Projekt strategiczny 4B: Hub gazowy;
 - c. Projekt strategiczny 4C: Rozwój elektromobilności;
5. Wdrożenie energetyki jądrowej:
 - a. Projekt strategiczny 5: Program polskiej energetyki jądrowej;
6. Rozwój odnawialnych źródeł energii:
 - a. Projekt strategiczny 6: Wdrożenie morskiej energetyki wiatrowej;
7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji:
 - a. Projekt strategiczny 7: Rozwój ciepłownictwa systemowego;

8. Poprawa efektywności energetycznej:

- a. Projekt strategiczny 8: Promowanie poprawy efektywności energetycznej.

3.2.12. Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)

Dokument strategiczny Ministra Klimatu i Środowiska pn. „Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)” określa działania naprawcze do realizacji w perspektywie krótkoterminowej do 2025 r., średnioterminowej do 2030 r. oraz długoterminowej do 2040 r., które będą nie tylko spójne z dotychczas realizowaną polityką poprawy jakości powietrza oraz przeciwdziałania zmianom klimatu na poziomie krajowym oraz wojewódzkim i gminnym, ale przede wszystkim będą określać nowe kierunki działań w tym obszarze.

Dokument ma na celu skoordynowanie działań wynikających z krajowych ram polityki dotyczącej jakości powietrza w powiązaniu z obszarami polityk odnoszących się do sektora bytowo-komunalnego, czystej energii, ciepła oraz odnawialnych źródeł energii, a także transportu.

Celem głównym aKPOP jest pilna poprawa stanu powietrza w strefach, w których w wyniku oceny jakości powietrza, przeprowadzanej corocznie przez GIOŚ, stwierdzone są w dalszym ciągu przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych wybranych substancji w powietrzu oraz ochrona zdrowia i komfortu życia mieszkańców oraz środowiska naturalnego jako całość.

3.2.13. Krajowy plan gospodarki odpadami 2028

Uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r.

Cele w zakresie odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji:

- 1) wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów;
- 2) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym w zakresie ZPO żywności;
- 3) osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych:
 - a. 55% dla roku 2025,
 - b. 60% dla roku 2030,
 - c. 65% dla roku 2035;
- 4) minimalizacja ilości składowanych odpadów:
 - a. do 30% w roku 2025,
 - b. do 20% w roku 2030,
 - c. do 10% w roku 2035;
- 5) zwiększenie recyklingu organicznego poprzez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”;
- 6) zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia;
- 7) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami;
- 8) zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów;

- 9) zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu;
- 10) utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy wytworzonych w 1995 r.;
- 11) ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk.

3.2.14. Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008) stanowi podstawę do opracowania programów zapobiegania powstawaniu odpadów, których celem będzie przerwanie powiązania pomiędzy wzrostem gospodarczym a wytwarzaniem odpadów mających wpływ na środowisko. W Krajowym programie zapobiegania powstawaniu odpadów wyznaczono następujące cele strategiczne:

Cele ilościowe w odniesieniu do ogólnej masy wytwarzanych odpadów:

1. utrzymanie wzrostu gospodarczego przy całkowitej masie wytwarzanych odpadów na stałym poziomie;
2. ograniczenie obciążenia PKB odpadami.

Cele ilościowe w odniesieniu do priorytetowych strumieni odpadów:

- cel: ograniczenie masy wytworzonych odpadów w stosunku do wielkości produkcji;
- cel: ograniczenie masy wytworzonych odpadów w stosunku do ilości wyprodukowanej energii;
- cel: ograniczanie uciążliwości dla środowiska odpadów poprzez wzrost liczby wytwarzanych w Polsce produktów objętych ekoznakowaniem;
- cel: zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych;
- cel: zmniejszenie masy odpadów opakowaniowych w stosunku do masy produktów;
- cel: ograniczenie marnotrawienia żywności;
- cel: wzrost ponownego użycia, m.in. poprzez stworzenie sieci wymiany i napraw sprzętu elektrycznego i elektronicznego, oraz zbierania i przygotowanie ZSEE do ponownego użycia.

Cele jakościowe

W odniesieniu do produktów i produkcji: ograniczanie oddziaływania na środowisko na etapie wydobywania surowców produkcji i surowców, logistyki konsumpcji, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia stosowania szkodliwych substancji.

3.2.15. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

Minister Aktywów Państwowych w dniu 30 grudnia 2019 r. przekazał do Komisji Europejskiej Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030, wypełniając tym samym obowiązek nałożony na Polskę przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK) został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2019 r.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005;
- 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
 - 14% udziału OZE w transporcie;
 - roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie;
- wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007;
- redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

3.2.16. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)

Polska przystępując do Unii Europejskiej zobowiązała się do wypełnienia wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991 r., str. 40-52, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 002, str. 26) zgodnie z określonymi w negocjacjach i zapisanymi w Traktacie Akcesyjnym terminami i okresami przejściowymi. W rozmowach przedakcesyjnych wynegocjowane zostały bowiem dostosowawcze okresy przejściowe na wprowadzenie przepisów ww. dyrektywy do końca 2015 r. Dlatego też, aby zidentyfikować faktyczne potrzeby w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregować ich realizację w taki sposób, aby wywiązać się ze zobowiązań traktatowych, utworzono Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK). Program ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2003 r. KPOŚK stanowi wykaz aglomeracji, które muszą zostać wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków w terminach określonych w Programie. W dniu 5 maja 2022 r. Rada Ministrów przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK.

3.2.17. Plan przeciwdziałania skutkom suszy

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy

Jest to główny dokument planistyczny z perspektywą 50-letnią, zgodnie z którym prowadzi się przeciwdziałanie skutkom suszy. Rolą planu przeciwdziałania skutkom suszy jest wskazanie działań, które ograniczą negatywny wpływ tego zjawiska na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę. Celem PPSS jest zapewnienie odpowiedniej ilości i co najmniej dobrej jakości wód, użytecznych dla społeczeństwa, środowiska i wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Dokument ten zawiera:

- analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych;
- propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji;
- propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych;
- katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

3.2.18. Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska

Opracowane przez Ministerstwo Środowiska z dnia 2 września 2015 r. (aktualizacja 2020 r.).

3.3. Dokumenty wojewódzkie

3.3.1. Program ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032

Uchwała Nr XIII/160/25 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 kwietnia 2025 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032”.

Cele w podziale na poszczególne obszary interwencji przedstawione zostały poniżej:

- 1) Ochrona klimatu i jakości powietrza
 - 1.1. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu;
- 2) Zagrożenia hałasem
 - 2.1 Poprawa klimatu akustycznego w województwie łódzkim;
- 3) Pola elektromagnetyczne
 - 3.1 Ochrona przed polami elektromagnetycznymi;
- 4) Gospodarowanie wodami
 - 4.1 Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) - rzecznych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd);
 - 4.2 Ochrona przed niedoborami wody i powodzią;
- 5) Gospodarka wodno-ściekowa
 - 5.1 Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej;
- 6) Zasoby geologiczne
 - 6.1 Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi;
- 7) Gleby
 - 7.1 Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu;
- 8) Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
 - 8.1 Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa łódzkiego;
- 9) Zasoby przyrodnicze
 - 9.1 Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej na terenie województwa łódzkiego;
- 10) Zagrożenia poważnymi awariami
 - 10.1 Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.

3.3.2. Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

Uchwała XVIII/218/2025 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 23 września 2025 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030

Dokument zakłada 3 cele strategiczne oraz wynikające z nich cele operacyjne. W ramach celów operacyjnych określono także kierunki działań.

CEL STRATEGICZNY 1: Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka;

CEL STRATEGICZNY 2: Obywatelskie społeczeństwo równych szans;

CEL STRATEGICZNY 3: Atrakcyjna i dostępna przestrzeń:

- Cel operacyjny: Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska
Kierunki działań:
 - Poprawa jakości powietrza;
 - Ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości;
 - Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody;
 - Ograniczenie skutków zjawisk ekstremalnych;
- Cel operacyjny: Ochrona i kształtowanie krajobrazu
Kierunki działań:
 - Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego;
 - Ochrona i wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych;
 - Rewaloryzowanie, poszerzanie i wzbogacanie przestrzeni o atrakcyjnie zaaranżowane tereny zieleni;
- Cel operacyjny: Zwiększenie dostępności transportowej
Kierunki działań:
 - Zwiększenie dostępności drogowej województwa;
 - Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych i zwiększenie dostępności kolejowej województwa;
 - Zwiększenie dostępności lotniczej województwa;
 - Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym;
 - Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych;
- Cel operacyjny: Nowoczesna energetyka w województwie
Kierunki działań:
 - Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego;
 - Rozwój strategicznego systemu gazowego;
- Cel operacyjny: Racjonalizacja gospodarki odpadami;
Kierunki działań:
 - Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;
 - Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko;
 - Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu;
- Cel operacyjny: Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych;
Kierunki działań:
 - Rozwój przewodowej i bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej;
 - Rozwój, wdrażanie i upowszechnianie nowoczesnych e-usług.

3.3.3. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa łódzkiego

Uchwała Nr LI/605/22 z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji „Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Łódzkiego do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”

Podstawowym celem opracowania dokumentu jest poprawa jakości systemu transportowego województwa i jego rozwój zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju. Jakość systemu transportowego jest jednym z głównych czynników warunkujących jakość życia i rozwój gospodarczy regionu.

3.3.4. Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2025-2030 z uwzględnieniem lat 2031-2036

Uchwała nr XVII/204/2025 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 sierpnia 2025 r. w sprawie uchwalenia „Planu gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2025-2030 z uwzględnieniem lat 2031-2036”

Celem nadrzędnym jest rozwijanie na terenie województwa łódzkiego systemu gospodarki odpadami opartego na zapobieganiu powstawaniu odpadów, przygotowywaniu ich do ponownego użycia, recyklingu oraz innych metodach odzysku i unieszkodliwiania.

Zgodnie z KPGO 2028 przyjmuje się następujące cele główne w zakresie gospodarki odpadami:

- wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów;
- transformację w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ), w tym w szczególności zapobiegania marnotrawstwu żywności oraz wdrożeniu na terenie województwa symbiozy gospodarczej;
- przerwanie powiązania między rosnącą ilością odpadów a wzrostem gospodarczym oraz położenie nacisku na zapobieganie powstawaniu odpadów, w tym na ponowne użycie;
- intensyfikacja odzysku, szczególnie recyklingu szkła, metali, tworzyw sztucznych, papieru i tektury, ZSEiE oraz uzyskiwania energii zawartej w odpadach zgodnie z wymogami ochrony środowiska;
- ograniczenie ilości odpadów unieszkodliwianych na składowiskach odpadów;
- ograniczanie zjawiska nielegalnego składowania odpadów.

3.3.5. Aktualizacja „Programu ochrony powietrza dla województwa łódzkiego”

Uchwała Nr LXIII/693/23 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 listopada 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie programu ochrony powietrza i planu działań krótkoterminowych dla strefy aglomeracja łódzka, która ma zastosowanie do Gminy Miasto Zgierz.

Biorąc pod uwagę, iż roczna ocena jakości powietrza za 2021 r. wskazuje, iż w strefie aglomeracja łódzka nadal występują przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz ozonu niezbędnym stało się dokonanie aktualizacji programu przyjętego uchwałą Nr XX/304/20 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 września 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych dla strefy aglomeracja łódzka.

Nadrzędnym celem Programu ochrony powietrza dla województwa łódzkiego jest wskazanie działań naprawczych, których realizacja doprowadzi do poprawy stanu jakości powietrza, co w konsekwencji spowoduje ograniczenie niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców województwa łódzkiego. Celem Programu jest również wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń substancji w powietrzu.

3.3.6. Uchwała antysmogowa

Uchwała Nr XLIV/548/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa łódzkiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zmieniona Uchwałą Nr L/597/22 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 22 listopada 2022 r.

Głównym celem uchwały jest wprowadzenie odpowiednich regulacji w zakresie eksploatacji instalacji spalania paliw, które przyczynią się do poprawy jakości powietrza w województwie łódzkim. Poprawa jakości powietrza w sposób oczywisty przyczyni się do poprawy stanu zdrowia mieszkańców województwa oraz może wpłynąć na długość ich życia.

Uchwała zakłada:

- Objęcie regulacjami instalacji wykorzystywanych do ogrzewania budynków poprzez:
 - zakaz stosowania paliw najgorszej jakości,
 - dopuszczenie spalania paliw stałych jedynie w instalacjach spełniających najbardziej rygorystyczne normy.
- Wskazanie sposobu, w jaki mieszkańcy będą mogli potwierdzić, że eksploatują instalację zgodną z wprowadzonymi regulacjami.
- Określenie terminów dostosowania się do nowych regulacji, przy jednoczesnym uwzględnieniu, że bardziej emisyjne instalacje będą musiały być dostosowane w krótszym terminie niż instalacje o niższych poziomach emisji.
- Najistotniejsze zmiany wynikające z nowelizacji uchwały dotyczą konieczności wymiany źródeł ogrzewania. Zgodnie z jej postanowieniami:
 - kotły klasy 5 według normy PN-EN 303-5:2012, których eksploatację rozpoczęto przed 1 maja 2018 r. można użytkować do czasu tzw. śmierci technicznej urządzenia;
 - kotły przeznaczone do centralnego ogrzewania oraz podgrzewania wody, których eksploatację rozpoczęto przed 1 maja 2018 r., a które nie spełniają wymagań klas 3, 4 lub 5, należy wymienić do 1 stycznia 2025 r.;
 - kotły klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012, których eksploatację rozpoczęto przed 1 maja 2018 r. należy wymienić do 1 stycznia 2028 r.;
 - piece i kominki wykorzystywane do centralnego ogrzewania oraz podgrzewania wody, uruchomione przed 1 maja 2018 r., niespełniające wymagań klas 3, 4 lub 5; należy wymienić lub dostosować instalację do 1 stycznia 2026 r. (dostosowanie do wymagań ekoprojektu).

Ekoprojekt/Ekodesign – określenie Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE, która określa normy emisji zanieczyszczeń do powietrza, które muszą zostać spełnione przez urządzenia wytwarzające ciepło (kotły, pompy ciepła, kominki). Założeniem ekoprojektu jest zmniejszenie zużycia paliwa i redukcja zanieczyszczeń emitowanych przez urządzenia.

3.3.7. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa łódzkiego

Uchwała Nr II/40/24 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2024 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa łódzkiego”.

Celem „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa łódzkiego” jest określenie głównych działań ograniczających poziom hałasu w środowisku, a tym samym poprawa klimatu akustycznego i jakości życia mieszkańców województwa, poprzez zmniejszenie negatywnych skutków zdrowotnych związanych z hałasem.

Niniejszy Program obejmuje swym zakresem tereny położone wzdłuż dróg o natężeniu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, linie kolejowe o natężeniu większym niż 30 000 przejazdów rocznie oraz miasta o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy zlokalizowane w województwie łódzkim.

3.4. Dokumenty powiatowe

3.4.1. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

Uchwała Nr IV/30/24 Rady Powiatu Zgierskiego z dnia 28 czerwca 2024 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030”.

3.4.2. Program Rozwoju Powiatu Zgierskiego pn. „Strategia Rozwoju Powiatu Zgierskiego 2030”

Uchwała Nr XXXIII/31/21 Rady Powiatu Zgierskiego z dnia 28 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu Rozwoju Powiatu Zgierskiego pn. Strategia Rozwoju Powiatu Zgierskiego 2030” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Rozwoju Powiatu Zgierskiego”.

3.5. Dokumenty gminne

3.5.1. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz na lata 2017-2021 z perspektywą na lata 2022-2024

Uchwała nr XXXIX/486/17 Rady Miasta Zgierza z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz na lata 2017-2021 z perspektywą na lata 2022-2024”

3.5.2. Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Zgierz

Uchwała Nr XXX/358/2020 Rady Miasta Zgierza z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Zgierz”.

3.5.3. Plan ochrony przed szkodliwością azbestu i Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla miasta Zgierza

Uchwała Nr X/98/11 Rady Miasta Zgierza z dnia 30 czerwca 2011 r. w sprawie przyjęcia „Planu ochrony przed szkodliwością azbestu i Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla miasta Zgierza”.

3.5.4. Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru Gminy Miasto Zgierz

Uchwała Nr XXX/357/2020 Rady Miasta Zgierza z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru Gminy Miasto Zgierz”.

3.5.5. Strategia Rozwoju Miasta Zgierza na lata 2023-2030 z perspektywą do roku 2040

Uchwała Nr LXXI/1054/2024 Rady Miasta Zgierza z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Miasta Zgierza na lata 2023-2030 z perspektywą do roku 2040”.

4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz do roku 2032” jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy. Według założeń, przedstawionych w niniejszym dokumencie, realizacja programu zmierzać będzie do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewnienia skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Opracowanie, jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia opracowania, przyjęto założenie, iż powinno ono spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie zagadnień, będących zagadnieniami techniczno-ekonomicznymi, związanymi z przyszłymi projektami.

Sporządzony *Program* zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska na terenie miasta Zgierza, źródła jego zanieczyszczeń, analizę SWOT, propozycje oraz opis celów i zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska. Program wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a dowodów jego osiągania dostarcza ocena efektów działalności środowiskowej, dokonywana okresowo (co 2 lata). Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w mieście Zgierz w odniesieniu m.in. do ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożeń hałasem, pola elektromagnetycznego, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, gleb, gospodarki odpadami, zasobów przyrodniczych, zagrożeń poważnymi awariami, z podaniem ich charakterystyki, oceną stanu aktualnego umożliwiającą tym samym identyfikację obszarów problemowych. Identyfikacja potrzeb miasta w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących w kraju przepisów prawnych i regulacji prawnych Unii Europejskiej, polega na sformułowaniu celów średniookresowych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć zakładanych do zrealizowania na terenie miasta Zgierza.

W niniejszym opracowaniu opisano stan środowiska na terenie miasta Zgierza. Wyznaczono w tym zakresie następujące obszary interwencji, w których uwzględniono stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska. Obrano obszary interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz lokalnych potrzeb i są to:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza;
- Zagrożenia hałasem;
- Pola elektromagnetyczne;
- Gospodarowanie wodami;
- Gospodarka wodno-ściekowa;
- Gleby;
- Zasoby geologiczne;
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- Zasoby przyrodnicze;
- Zagrożenia poważnymi awariami.

Na podstawie stanu środowiska przeprowadzono analizę SWOT. Analiza SWOT jest narzędziem służącym do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń (w przypadku niniejszego opracowania – środowiska). Od tych elementów pochodzi jej nazwa: **S** – strengths (silne strony); **W** – weaknesses (słabe strony); **O** – opportunities (szanse), **T** – threats (zagrożenia). W przypadku badań środowiska przyrodniczego analiza polega na określeniu słabych i silnych stron poszczególnych elementów środowiska także szans oraz zagrożeń tworzonych przez czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne.

Na ich podstawie wyznaczono cele i kierunki interwencji, a także strategię ich realizacji na poziomie gminnym. Narzędziem pomocniczym w realizacji założonych celów są zadania przedstawione w rozdziale 9. *Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie*. Wyznaczone zadania są spójne z planowanymi inwestycjami miasta Zgierz.

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu. Z tego powodu w rozdziale 10. *System realizacji programu ochrony środowiska*, sformułowano zasady zarządzania środowiskiem, które stanowią podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych. W tym celu w rozdziale 9. *Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie* przedstawiono potencjalne źródła finansowania wyznaczonych zadań.

5. Analiza stanu środowiska na terenie Gminy Miasto Zgierz

5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

5.1.1 Źródła zanieczyszczeń powietrza

Źródła zanieczyszczeń powietrza możemy podzielić⁴:

- A. ze względu na pochodzenie;
- B. ze względu na to, w jaki sposób następuje rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń ze źródeł emisji;
- C. ze względu na postać, w jakiej zostały uwolnione do atmosfery.

A. Źródła zanieczyszczeń powietrza możemy podzielić ze względu na pochodzenie na:

- 1) Źródła pochodzenia naturalnego:
 - bagna (metan CH₄, dwutlenek węgla CO₂, siarkowodór H₂S, amoniak NH₃);
 - pożary lasów (dwutlenek węgla CO₂, tlenek węgla-CO, pył);
 - gleby i skały ulegające erozji;
 - wyładowania atmosferyczne (tlenki azotu NO_x);
 - bakterie i inne organizmy (metan CH₄);
 - roślinność i grzyby (pyłki, zarodniki).
- 2) Źródła pochodzenia antropogenicznego.

Większość zanieczyszczeń powietrza jest związana z działalnością człowieka. Antropogeniczne źródła można podzielić na różne kategorie w zależności od przyjętych kryteriów. Jednym z nich jest podział wg sektorów gospodarki, gdzie wyróżniamy cztery podstawowe kategorie:

- energetyczne – na które składają się procesy wydobywania (kopalnie, szyby wiertnicze) i spalania paliw;
- przemysłowe – przemysł ciężki (przeróbka ropy naftowej, hutnictwo, cementownie, przemysł chemii organicznej), metalurgiczny, produkcja i stosowanie rozpuszczalników, przemysł spożywczy, przemysł farmaceutyczny i inne;
- komunikacyjne – transport lądowy (samochodowy, kolejowy, powietrzny) i wodny;
- komunalno-bytowe – paleniska domowe, kotłownie lokalne, gospodarstwa rolne, zagospodarowywanie odpadów (składowiska odpadów, oczyszczalnie).

B. Podział źródeł ze względu na to, w jaki sposób następuje rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń ze źródeł emisji:

- 1) punktowe (emisja z pojedynczych źródeł, najczęściej z wysokich kominów);
- 2) liniowe (np. szlaki komunikacyjne);
- 3) powierzchniowe (emisja z wielu różnorodnych źródeł, np. z obszarów zamieszkanym).

Do źródeł powierzchniowych zalicza się źródła powodujące tzw. „niską emisję” – emisję pyłów i gazów do atmosfery z emitorów znajdujących się na wysokości do 40 m.

⁴ źródło: P. Stepnowski, E. Synak, B. Szafranek, Z. Kaczyński, *Monitoring i analityka zanieczyszczeń środowiska*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2010.

C. Zanieczyszczenia powietrza ze względu na postać, w jakiej zostały uwolnione do atmosfery można podzielić na:

1. zanieczyszczenia pierwotne, które występują w powietrzu w takiej postaci, w jakiej zostały uwolnione do atmosfery;
2. zanieczyszczenia wtórne, będące produktami przemian fizycznych i reakcji chemicznych, zachodzących między składnikami atmosfery i jej zanieczyszczeniem (produkty tych reakcji są niekiedy bardziej szkodliwe od zanieczyszczeń pierwotnych) oraz pyłami uniesionymi ponownie do atmosfery po wcześniejszym osadzeniu na powierzchni ziemi.

Skład powietrza w troposferze cały czas się zmienia. Niektóre substancje znajdujące się w powietrzu są wysoce reaktywne tzn. mają większą skłonność do wchodzenia w reakcję z innymi substancjami w celu tworzenia nowych związków. Wówczas mogą się utworzyć tzw. zanieczyszczenia wtórne, które są szkodliwe dla naszego zdrowia i środowiska. Katalizatorem, który sprzyja procesom reakcji chemicznej lub je wywołuje, jest ciepło, w tym ciepło wytwarzane przez słońce. Zanieczyszczenia powietrza związane z niską emisją mogą być powodem wielu negatywnych skutków dla środowiska oraz żywych organizmów.

W poniższych tabelach przedstawiono rodzaje zanieczyszczeń oraz ich źródła, a także skutki zanieczyszczenia powietrza dla środowiska i organizmów żywych.

Tabela 3. Rodzaje zanieczyszczeń oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.

Zanieczyszczenia	Źródło emisji
Pył ogółem	spalanie paliw, unoszenie pyłu w powietrzu
B(a)P	spalanie paliw, produkt uboczny spalania drewna i odpadów oraz produkcji koksu i stali
SO ₂ (dwutlenek siarki)	spalanie paliw zawierających siarkę
NO (tlenek azotu)	spalanie paliw
NO ₂ (dwutlenek azotu)	spalanie paliw, procesy technologiczne
NO _x (suma tlenków azotu)	spalanie paliw w wysokich temperaturach
CO (tlenek węgla)	produkt niepełnego spalania
O ₃ (ozon)	powstaje naturalnie oraz z innych zanieczyszczeń będących utleniaczami
Dioksyny	spalanie odpadów, spalanie materii organicznej
WWA	spalanie paliw kopalnych (węgiel, ropa naftowa, torf), dymy z zakładów przemysłowych i domowych kotłowni, spaliny samochodowe i ścieranie opon, duże awarie w przemyśle naftowym

źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://polskialarmsmogowy.pl/zdrowie/wplyw-na-zdrowie-pm10-pm2-5-bap-wwa/> , <https://www.concawe.eu/wp-content/uploads/2017/09/Polish-Jakosc-powietrza-wprowadzenie.pdf>

Tabela 4. Skutki zanieczyszczeń powietrza dla środowiska i organizmów żywych

Zanieczyszczenia	Skutki dla środowiska i żywych organizmów
Pył zawieszony	PM – czyli pył zawieszony, są to drobne cząsteczki swobodnie unoszące się w powietrzu. Mogą być zarówno pochodzenia naturalnego (np. pył mineralny), jak i antropogenicznego (np. drobne cząsteczki sadzy powstające w procesie spalania węgla lub innych paliw, czy też cząsteczki pyłu wtórnego, powstające w wyniku przekształceń innych zanieczyszczeń obecnych w powietrzu, m.in. tlenków siarki i azotu). W zależności od rozmiaru cząstek wyróżnić można: PM _{2.5} – cząstki o średnicy do 2,5 µm, czyli do 2,5 tysięcznych milimetra oraz PM ₁₀ – cząstki o średnicy do 10 µm. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) wskazała PM _{2.5} za najbardziej szkodliwe dla człowieka zanieczyszczenie atmosferyczne. Do jego negatywnych skutków na organizm człowieka zaliczono choroby układu krążenia (miażdżyca) i układu oddechowego (podrażnienie naskórka i śluzówki, zapalenie górnych dróg oddechowych, choroby alergiczne, astma, nowotwory płuc, gardła i krtani) oraz skrócenie średniej długości życia nawet o 8 miesięcy. Średnioroczne dopuszczalne stężenie PM _{2.5} ustalono na poziomie 20 µg/m ³ (od 2020 roku), we wcześniejszych latach stężenie dopuszczalne było wyższe o 5 µg/m ³ i wynosiło 25 µg/m ³ . PM ₁₀ – to cząstki o średnicy do 10 µm, będące mieszaniną substancji organicznych i nieorganicznych zawierających substancje toksyczne (m.in. B(a)P, metale ciężkie oraz dioksyny i furany). Wpływają one niekorzystnie na układy oddechowy i krążenia, mogą powodować m.in. zapalenie płuc i oskrzeli. Dopuszczalna dzienna dawka tego zanieczyszczenia to 50 µg/m ³ (nie może zostać przekroczona więcej niż 35 razy w roku), a średnioroczna – 40 µg/m ³ .
B(a)P	Benzo(a)piren powoduje raka płuc, problemy z oddychaniem, podrażnienie oczu, nosa i gardła. Jego stężenie w powietrzu nie powinno przekraczać 1 ng/m ³ (czyli 0,001 µg/m ³).
Dwutlenek siarki	Dwutlenek siarki, powstający podczas spalania paliw, ma negatywny wpływ na błony śluzowe układu oddechowego oraz powoduje zmniejszenie wydolności dróg oddechowych.
Tlenki azotu	Tlenki azotu powodują zwiększenie się podatności na infekcje układu oddechowego, zwiększa prawdopodobieństwo ataków astmatycznych oraz uszkodza komórki układu immunologicznego w płucach.
Dioksyny	Dioksyny kumulują się w organizmie wpływając negatywnie na odpowiedź immunologiczną organizmu. W dużych stężeniach mogą wywoływać choroby dermatologiczne, trądzik chlorowy.
Tlenek węgla	Tlenek węgla ma negatywny wpływ na układ naczyniowo-sercowy człowieka. Przenikając do układu krwionośnego łączy się z hemoglobina tworząc karboksyhemoglobinę, które nie jest zdolna do przenoszenia tlenu. Kontakt z dużym stężeniem CO może spowodować śmierć, natomiast dłuższa ekspozycja ma wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa zawału serca oraz hamuje odpowiedź immunologiczną organizmu.
Ozon	Ozon w górnych warstwach atmosfery jest gazem niezbędnym do przetrwania życia, natomiast w warstwach dolnych cechuje się negatywnym wpływem na żywe organizmy. Atakuje on komórki błony śluzowej wyściełające drogi oddechowe, płuca oraz oskrzela a także zmniejsza odporność na infekcje.
WWA	Najpowszechniej występującymi wielopierścieniowymi węglowodarami aromatycznymi są benzo(a)piren oraz naftalen. Długotrwałe narażenie na WWA może powodować występowanie nowotworów, chorób oczu, nerek oraz wątroby a także zmniejszają odpowiedź immunologiczną organizmu. Do najbardziej narażonych tkanek organizmu ludzkiego należą: nabłonek, szpik kostny, jądra i tkanki układu chłonnego.

źródło: Kompendium wiedzy o zanieczyszczeniu powietrza pyłem zawieszonym w Polsce, IOŚ, 2016 r., <https://airquality.uni.wroc.pl/baza-wiedzyt/pyl-zawieszony>, <https://ideologia.pl/przyczyny-i-skutki-zanieczyszczenia-powietrza/>

5.1.2. Źródła zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujące na terenie Gminy Miasto Zgierz

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie łódzkim jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), mniejszy udział stanowią emisje z transportu (emisja liniowa) oraz działalności przemysłowej (emisja punktowa). Znaczący udział w stężeniach zanieczyszczeń w powietrzu na obszarze województwa ma ich napływ z obszaru Polski oraz Europy.

Przemysł zlokalizowany na obszarze województwa łódzkiego głównie energetyka zawodowa, ze względu na dużą wysokość emitorów, w znacznym stopniu eksportuje zanieczyszczenia poza granice województwa. Zakłady przemysłowe o istotnej emisji nieorganicznej lub emitowanej poprzez niskie emitery mogą bezpośrednio wpływać na jakość powietrza w ich sąsiedztwie

Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są kominy domów ogrzewanych indywidualnie paliwami stałymi oraz transport samochodowy, który wpływa na stężenia zanieczyszczeń zwłaszcza na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu. Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się hamulców, opon i nawierzchni dróg oraz unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg, natomiast tlenki azotu są emitowane z rur wydechowych.⁵

W rozdziale zostały szczegółowo przedstawione wszystkie źródła zanieczyszczeń na terenie miasta Zgierza.

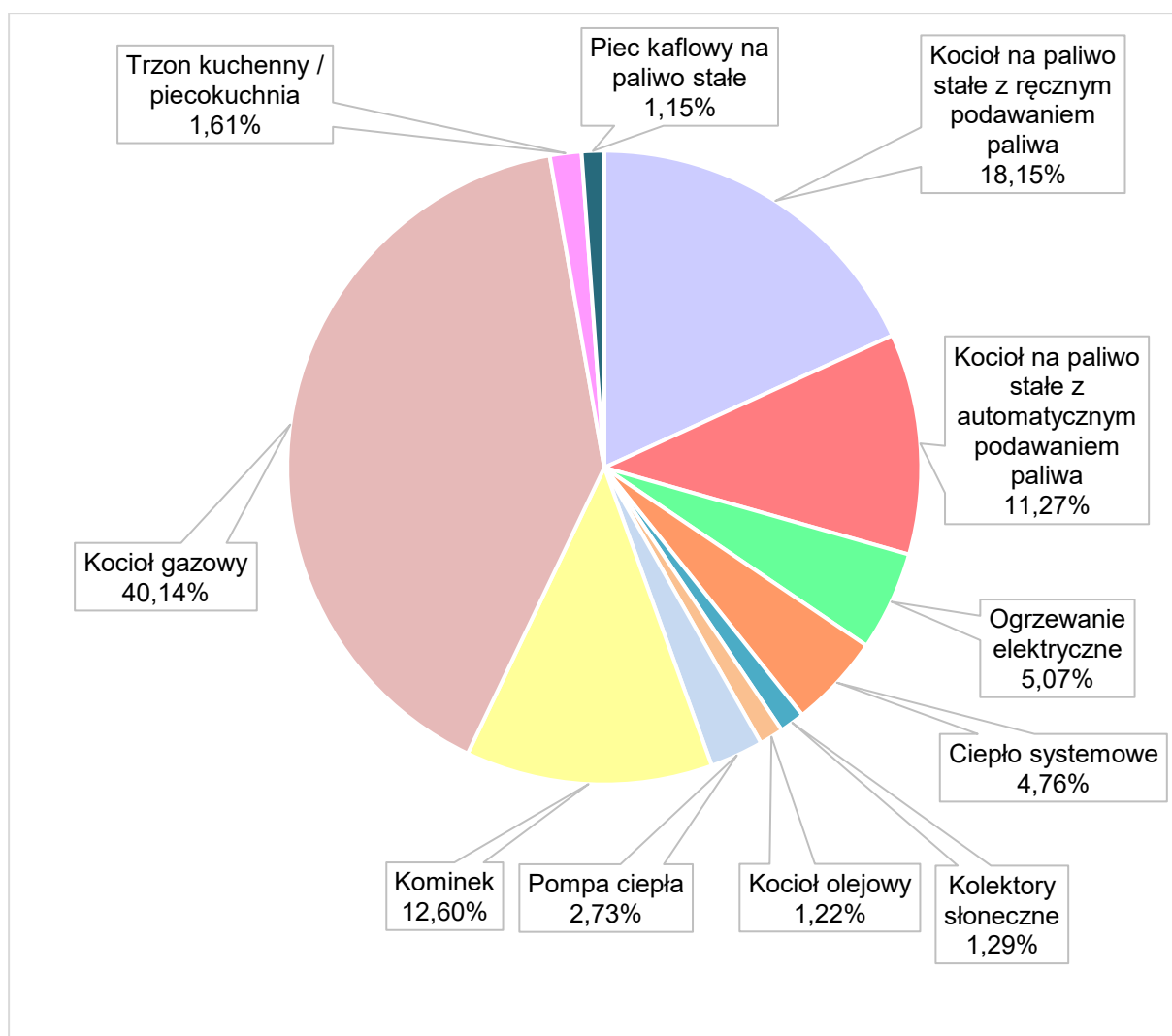
1) Zanieczyszczenia z sektora energetycznego

Spalanie paliw kopalnych, takich jak węgiel, ropa naftowa i gaz ziemny, jest jednym z głównych źródeł zanieczyszczenia atmosfery. Proces ten generuje emisje szkodliwych substancji, które mają negatywny wpływ na środowisko i zdrowie ludzi, a także przyczyniają się do zmian klimatycznych⁶.

Na poniższym wykresie przedstawiono procentowy udział poszczególnych źródeł ciepła występujących na terenie miasta Zgierza.

⁵ Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2024

⁶ Źródło: <https://gieluda-odpadow.pl/strefa-wiedzy/ochrona-powietrza/zrodla-zanieczyszczen-atmosfery-spalanie-paliw-kopalnych/>, data dostępu: 22.10.2025 r.

Rysunek 9. Rodzaje źródeł ciepła na terenie miasta Zgierza
źródło: CEEB, stan na 16.10.2025 r.

Indywidualne źródła ciepła są najczęściej przyczyną emisji do atmosfery zanieczyszczeń gazowych i stałych. Niską emisję definiuje się, jako emisję pyłów oraz gazów (powstających na skutek nieefektywnego spalania paliw: węgla kamiennego, węgla drzewnego, benzyny, oleju napędowego itp.) do atmosfery z emitorów (kominów i innych źródeł emisji) znajdujących się na wysokości do 40 m, w znacznej części emitory znajdują się na wysokości do 10 metrów, tak mała wysokość emitorów (kominów, i innych źródeł emisji), powoduje gromadzenie się zanieczyszczeń w miejscu ich powstania, często w pobliżu zwartej zabudowy mieszkaniowej. Przyczyną powstawania niskiej emisji jest zaspokajanie podstawowych potrzeb ludzkich ogrzewania czy komunikacji samochodowej.

System ciepłowniczy⁷

Na terenie miasta Zgierza za wytwarzanie oraz dystrybucję energii cieplnej odpowiada PGE Energia Ciepła S.A. Oddział w Zgierzu, który prowadzi działalność na podstawie koncesji udzielonych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Elektrociepłownia w Zgierzu stanowi podstawowe źródło ciepła dla systemu ciepłowniczego miasta.

Elektrociepłownia wytwarza zarówno energię cieplną, jak i elektryczną w procesie wysokosprawnej kogeneracji (skojarzonej produkcji energii).

Źródła ciepła eksploatowane przez PGE Energia Ciepła S.A. Oddział w Zgierzu przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5. Podstawowe dane techniczne dotyczące źródła ciepła

Urządzenia wytwórcze	Moc cieplna osiągalna [MWt]	Moc elektryczna znamionowa [MWe]
Jednostki kogeneracyjne gazowe (silniki gazowe) nr 1, 2, 3	3 x 5,119	3 x 4,72
Kotły szczytowo-rezerwowe:	-	-
UT-M64 (LOOS)	18,0	-
SHPD 35000 (Viessmann)	24,0	-
E-7000W (FAKO)	7,0	-
Kolektory słoneczne	0,095	-
5 niezależnych instalacji fotowoltaicznych (każda na indywidualnych numerach działek), przeznaczonych do zasilania potrzeb własnych PGE Energia Ciepła S.A. Oddział w Zgierzu	-	5 x 0,04785

źródło: PGE Energia Ciepła S.A. Oddział w Zgierzu

Paliwem podstawowym dla agregatów kogeneracyjnych jak i kotłów szczytowo-rezerwowych jest gaz ziemny wysokometanowy.

Dane dla PGE Energia Ciepła S.A. Elektrociepłownia w Zgierzu z 2024 r.:

- Moc elektryczna zainstalowana 14,16 MW;
- Moc cieplna zainstalowana 63,82 MW;
- Produkcja energii elektrycznej (brutto) 0,085 TWh;
- Sprzedaż energii elektrycznej 0,082 TWh;
- Produkcja ciepła (brutto) 2024 r. 446,06 TJ;
- Sprzedaż ciepła 2024 r. 345,99 TJ.

Długość sieci ciepłowniczej wynosi łącznie 50,93 km. Poniżej przedstawiono długości sieci ciepłowniczych z podziałem na typ.

Tabela 6. Długości i rodzaje sieci ciepłowniczej

Długość [m]	Technologia	Sposób prowadzenia [kanał, podziemie, nadziemie]
27 850	preizolowana	podziemna
20 770	stalowa w kanałach	podziemna
2 310	stalowa	nadziemna

źródło: PGE Energia Ciepła S.A. Oddział w Zgierzu

⁷ Źródło: PGE Energia Ciepła S.A. Oddział w Zgierzu

Rysunek 10. Mapa sieci ciepłowniczej Gminy Miasto Zgierz
źródło: PGE Energia Ciepła S.A. Oddział w Zgierzu

Na podstawie uzyskanych informacji można stwierdzić, że PGE Energia Ciepła S.A. Oddział w Zgierzu dysponuje systemem ciepłowniczym o wysokiej efektywności energetycznej. W porównaniu z poprzednimi latami widoczna jest również poprawa efektywności procesu wytwarzania energii, co związane jest ze zmianą paliwa stosowanego w kotłach – z węgla kamiennego na gaz ziemny.

System gazowniczy

Dystrybucją gazu na terenie Gminy Miasto Zgierz zajmuje się Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi.

W 2024 roku długość sieci gazowej w Gminie Miasto Zgierz wynosiła 202,47 km. Istniało 6 743 szt. przyłączy gazowych. 71,7% mieszkańców gminy korzysta z sieci gazowej.

Analizując dane dotyczące sieci gazowej oraz zużycia gazu w ostatnich latach można zauważyć wzrost w obu tych aspektach.

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę infrastruktury gazowej występującej na terenie miasta Zgierza.

Tabela 7. Charakterystyka infrastruktury gazowej na terenie miasta Zgierza

Wskaźnik	Jednostka	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Długość czynnej sieci ogółem	m	192 945,00	196 207,00	197 429,00	202 470,00
Długość czynnej sieci przesyłowej	m	8 980,00	8 980,00	8 980,00	9 237,00
Długość czynnej sieci rozdzielczej	m	183 965,00	187 227,00	188 449,00	193 233,00
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	szt.	6 398	6 548	6 619	6 743
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	6 135	6 274	6 340	6 450
Ilość instalacji	szt.	12 153	12 244	12 548	12 645
Zużycie gazu	m ³	17 167 144,00	15 584 343,00	21 978 032,00	35 238 199,00

źródło: PSG Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi

2) Zanieczyszczenia z sektora przemysłowego

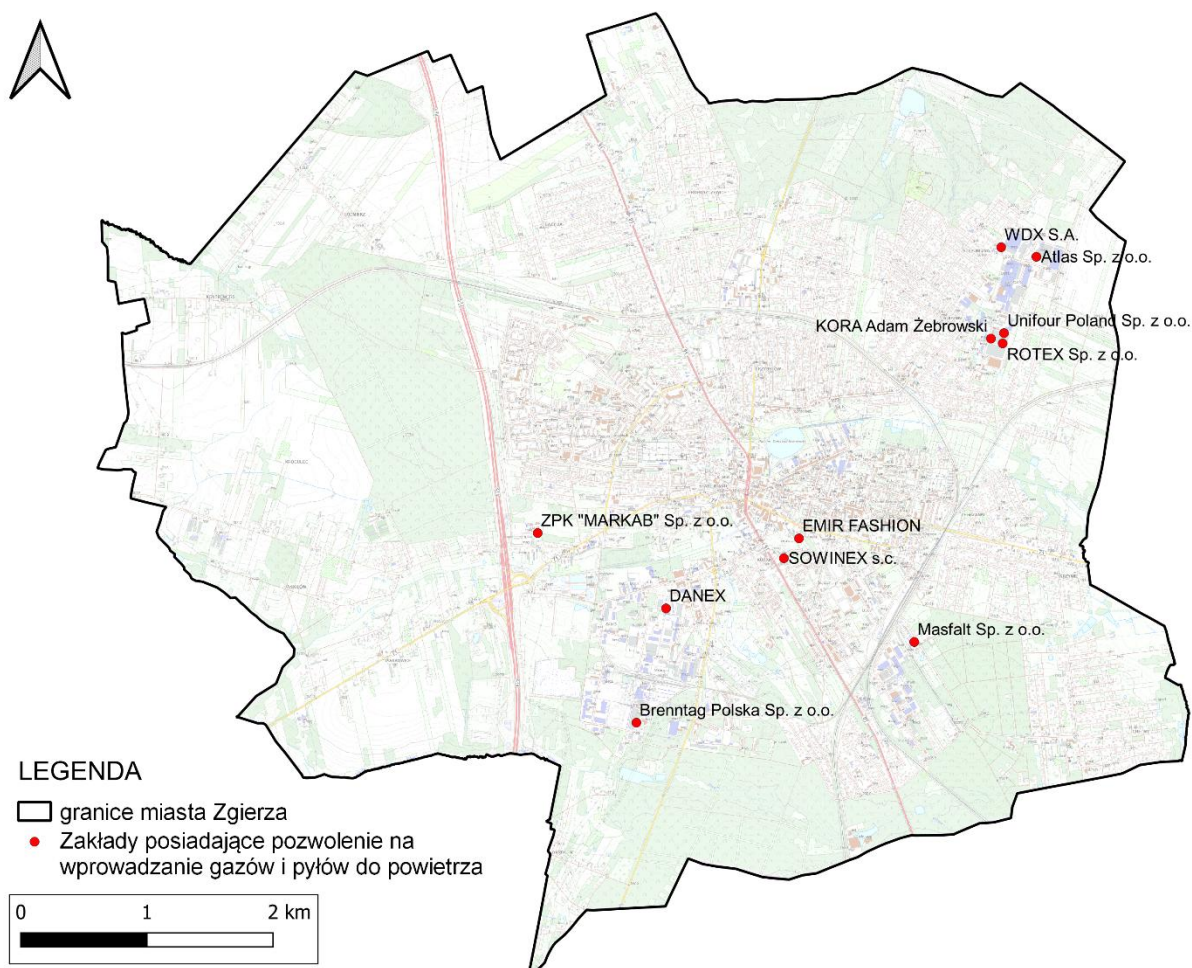
Emisja przemysłowa związana jest ze źródłami punktowymi, pochodzącymi z zakładów przemysłowych, głównie z procesów spalania paliw w celach energetycznych oraz procesów technologicznych.

Zakłady posiadające pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza na terenie miasta Zgierza wydane przez Starostę Zgierskiego:⁸

- Brenntag Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie Koźlu;
- Atlas Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, ul. J. Kilińskiego 2;
- WDX S.A z siedzibą w Warszawie, ul. Taśmowa 7;
- Zgierskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne „MARKAB” Sp. z o.o. z siedzibą w Zgierzu, ul. Wiosny Ludów 26A;
- ROTEX Sp. z o.o. RK Sp. k. z siedzibą w Zgierzu, przy ul. Sienkiewicza 16/18;
- Unifour Poland Sp. z o.o. z siedzibą w Zgierzu, przy ul. Sienkiewicza 16/18;
- Masfalt Sp. z o.o. z siedzibą w Pruszkowie, ul. Stefana Bryły 4;
- KORA Adam Żebrowski z siedzibą w Warszawie, ul. Węgorzewska 1;
- Zakład Wytwarzania Metalowych - Odlewnia Metali SOWINEX s.c. Aleksandra Jarosik, Ewa Marciniak, Piotr Sowiński z siedzibą w Zgierzu, przy ul. Łąkowej 2;
- DANEX Jakub Talarczyk z siedzibą w Zgierzu, ul. Kolorowa 8;
- EMIR FASHION z siedzibą w Łodzi, ul. Rojna 13 m. 49.

Lokalizację ww. zakładów przedstawiono na poniższym rysunku.

⁸ Źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu, pismo z dnia 21.11.2025 r.

Rysunek 11. Zakłady posiadające pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza na terenie miasta Zgierza

źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych ze Starostwa Powiatowego w Zgierzu

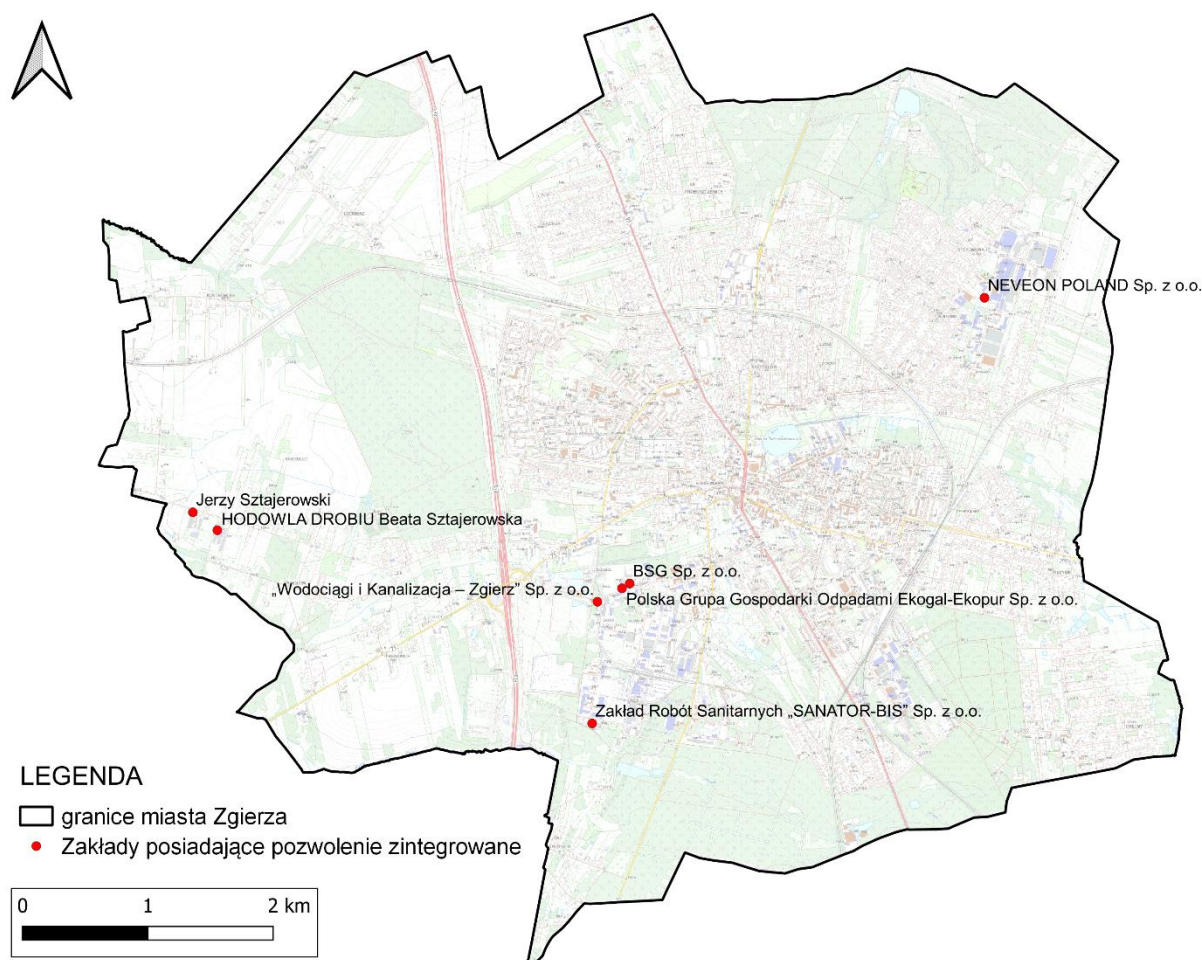
Na terenie miasta Zgierza funkcjonują zakłady posiadające pozwolenia zintegrowane:⁹

- BSG Sp. z o.o., 95-100 Zgierz, ul. A. Struga 20, znak decyzji: SR.VII-G/6617-2/PZ/55/2007, zmieniona decyzjami: RŚVI.7222.218.2012.WR; RŚVI.7222.275.2014.WR; ŚRIII.7222.35.2021.JS; KLSIV.7222.75.2024.JS1;
- Zakład NEVEON POLAND Sp. z o.o., 95-100 Zgierz, ul. Szczawińska 42, znak decyzji: SR.VII-E/6617/PZ/66/2007, zmieniona decyzjami: RO-VI-KK-66172-101-2008/2009; RO.VI-ML-66151/38/10; RO.VI.7222.209.2011.ML; RO.VI.7222.59.2012.ML; RŚVI.7222.288.2014.WR; RŚVI.7222.247.2014.WR; RŚVI.7222.159.2015.WR; RŚVI.7222.214.2017.ML; ŚRIII.7222.44.2021.KN;
- Zakład Robót Sanitarnych „SANATOR-BIS” Sp. z o.o., 95-100 Zgierz, ul. Kwasowa 2, znak decyzji: RŚVI.7222.216.2013.WR, zmieniona decyzjami: RŚVI.7222.118.2016.WR; RŚVI.7222.216.2017.ML;
- Polska Grupa Gospodarki Odpadami Ekogal-Ekopur Sp. z o.o., 95-100 Zgierz, ul. A. Struga 20, znak decyzji: RSVI.7222.82.2016.WR;

⁹ Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, pismo z dnia 06.11.2025 r.

- „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o.o., 95-100 Zgierz, ul. Łukasieńskiego 1/13, znak decyzji: SR.VII-G/6617-2/PZ/56/2007, zmieniona decyzjami: SR.VII-G/6617-2/PZ/56-2/2007; ROVI.7222.95.2012.ML; RŚVI.7222.284.2014.WR; ŚRIII.7222.28.2021.AP;
- HODOWLA DROBIU Beata Sztajerowska, 95-100 Zgierz, ul. Wiosny Ludów 135, znak decyzji: OS.7644/3-9/05, zmieniona decyzjami: RO-VI-KK-66172-66-2008; RO-VI-ML-66151/11-11/; RŚVI.7222.305.2014.WR; ŚRIII.7222.21.2021.MS;
- Jerzy Sztajerowski, 95-100 Zgierz, ul. Wiosny Ludów 139, znak decyzji: SR.VII-G/6617-2/PZ/86/2007, zmieniona decyzjami: RO.VI.ML.66151/121-3/2009/2010; RŚVI.7222.307.2014.WR; ŚRIII.7222.31.2021.JS.

Lokalizację ww. zakładów przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 12. Zakłady posiadające pozwolenie zintegrowane na terenie miasta Zgierza
źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych informacji z Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Łódzkiego

3) Zanieczyszczenia z sektora komunikacyjnego

System transportowy na terenie miasta Zgierza obejmuje:

- transport samochodowy;
- transport kolejowy;
- komunikację publiczną.

Negatywne oddziaływanie na środowisko szczególnie odczuwalne jest w pobliżu dróg charakteryzujących się znacznym natężeniem ruchu kołowego. Sektor transportu charakteryzuje się bardzo dużą dynamiką zmian, zarówno w zakresie liczby pojazdów

poruszających się po drogach i jakości tych pojazdów. Jednocześnie na terenie gminy nieustannie poprawiany jest stan istniejącej infrastruktury poprzez szukanie nowych rozwiązań w transporcie zarówno po stronie systemowej komunikacji publicznej, jak i infrastruktury drogowej.

Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym są¹⁰:

- tlenek i dwutlenek węgla;
- węglowodory;
- tlenki azotu;
- pyły zawierające metale ciężkie;
- pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Dla stanu powietrza atmosferycznego istotne znaczenie ma emisja NO_x oraz metali ciężkich. Duże znaczenie ma również tzw. emisja wtórna z powierzchni dróg, która zależy w dużej mierze od warunków meteorologicznych. Na wielkość zanieczyszczeń z komunikacji wpływa stan techniczny samochodów, stopień zużycia substancji katalitycznych oraz jakość stosowanych paliw. Gwałtowny rozwój transportu, przejawiający się wzrostem ilości samochodów na drogach oraz aktualny stan infrastruktury dróg spowodował, iż transport jest uciążliwy dla środowiska naturalnego. W przypadku substancji toksycznych emitowanych przez silniki pojazdów do atmosfery, źródła te trudno zinwentaryzować pod kątem emisji zanieczyszczeń, gdyż zwykle nie ma dla nich materiałów sprawozdawczych. Na podstawie znanych wartości średniego składu paliwa, szacowany przeciętny skład spalin silnikowych przedstawiono w tabeli.

Tabela 8. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo)

Składnik	Silniki benzynowe	Silniki wysokoprężne	Uwagi
Azot	24 – 77	76 – 78	nietoksyczny
Tlen	0,3 – 8	2 – 18	nietoksyczny
Para wodna	3,0 – 5,5	0,5 – 4	nietoksyczny
Dwutlenek węgla	5,0 – 12	1 – 10	nietoksyczny
Tlenek węgla	0,5 – 10	0,01 – 0,5	toksyczny
Tlenki azotu	0,0 – 0,8	0,0002 – 0,5	toksyczny
Węglowodory	0,2 – 3	0,009 – 0,5	toksyczny
Sadza	0,0 – 0,04	0,01 – 1,1	toksyczny
Aldehydy	0,0 – 0,2	0,001 – 0,009	toksyczny

źródło: Jakubowski, J. (1976). *Motoryzacja a środowisko*. Warszawa: Wydawnictwo Komunikacji i Łączności

Sieć komunikacyjna miasta współtworzona jest przede wszystkim przez transport drogowy. Składa się ona z:

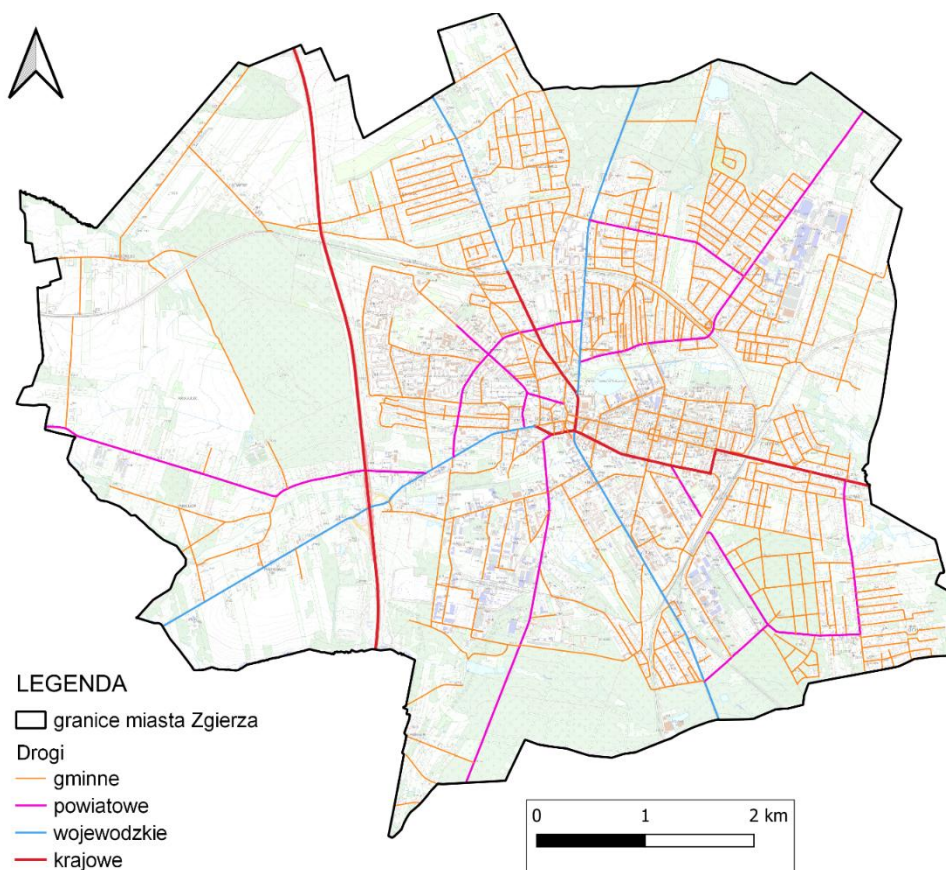
- drogi krajowej:¹¹
 - DK 71 od km 10+517 do km 13+507 - ul. Aleksandrowska – Sieradzka – Krótka – 3 Maja – Długa - 2,99 km;
 - droga ekspresowa S14 od km 5+380 do km 9+685 – węzeł Emilia – węzeł Róża – 4,305 km;

¹⁰ Źródło: Strefy Czystego Transportu w polskich miastach Dlaczego potrzebujemy czystego powietrza? 1. Transport jako źródło emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, Warszawa 2023

¹¹ Źródło: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi

- dróg wojewódzkich:¹²
 - DW 475 ul. Łódzka – ul. Długa – ul. 1 Maja – ul. Ozorkowska - 4,347 km,
 - DW 488 ul. Konstantynowska – Łęczycka – 3,399 km,
 - DW 702 ul. Piątkowska – 2,872 km
- dróg powiatowych:¹³
 - DP 5106E ul. Piłsudskiego – Szczawińska – 3,752 km;
 - DP 5136E ul. Wiosny Ludów – 3,641 km;
 - DP 5102E ul. Konstantynowska – Rondo Sybiraków- Konstantynowska – 3,346 km
 - DP 5157E ul. Gałczyńskiego – Musierowicza – 1,978 km;
 - DP 5141E ul. Piotra Skargi – Parzęczewska – 1,252 km;
 - DP 5160E ul. Chełmska – Łagiewnicka – 3,079 km;
 - DP 5159E ul. Kuropatwińskiej – 0,551 km;
 - DP 5155E ul. Targowa – 0,335 km;
 - DP 5152E ul. Uroczą – 1,030 km.
- dróg gminnych na terenie miasta o łącznej długości 171,683 km (drogi o nawierzchni asfaltowej - 59,008 km oraz drogi o nawierzchni utwardzonej 98,354 km łącznie z nawierzchnią asfaltową). Ponadto w osiach dróg znajdują się obiekty inżynierskie o łącznej długości 93,5 m.¹⁴

Poniższy rysunek przedstawia układ dróg występujących na terenie miasta Zgierza.

Rysunek 13. Drogi na tle miasta Zgierza

źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych

¹² Źródło: Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi

¹³ Źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu

¹⁴ Źródło: Urząd Miasta Zgierza

Komunikacja zbiorowa

Komunikację zbiorową na terenie miasta Zgierza zapewniają Miejskie Usługi Komunikacyjne w Zgierzu, które obsługują lokalną sieć transportu publicznego.

System komunikacji miejskiej tworzą linie autobusowe funkcjonujące na obszarze miasta oraz połączenia z sąsiednimi miejscowościami, a także linia tramwajowa łącząca Zgierz z miastem Łódź.

Istotnym elementem systemu transportu zbiorowego jest linia tramwajowa nr 45. Jej funkcjonowanie zostało przywrócone w 2024 roku po zakończeniu prac związanych z przebudową ul. Wojska Polskiego w Łodzi. Trasa linii tramwajowej nr 45 przebiega od przystanku Zgierz / Plac Kilińskiego, następnie ulicami 1 Maja i Łódzką, a dalej na terenie Łodzi ulicami Zgierską, Nowomiejską, przez plac Wolności i ulicę Pomorską, do pętli Telefoniczna / Zajeżdźnia.^{15 16}

Sieć transportu publicznego uzupełniają liczne przystanki autobusowe rozmieszczone na terenie miasta. Zgodnie z danymi GUS, na dzień 31 grudnia 2024 r. na terenie Zgierza zlokalizowane były 184 przystanki autobusowe, które zapewniają dostęp do komunikacji zbiorowej w różnych częściach miasta.

W ramach rozwoju transportu niskoemisyjnego i działań na rzecz zrównoważonej mobilności miejskiej w Zgierzu planowana jest przebudowa istniejącej, nieczynnej linii tramwajowej (nr 46) o długości ok. 4,44 km na odcinku Kurak - Proboszczewice, do granicy administracyjnej miasta.

Kolej

Na terenie miasta znajduje się:

- linia kolejowa nr 15 relacji Bednary – Łódź Kaliska. Jest to linia jednotorowa, zelektryfikowana, normalnotorowa;
- linia kolejowa nr 16 relacji Łódź Widzew - Kutno. Jest to linia jednotorowa, zelektryfikowana, normalnotorowa.

Linia kolejowa 15 o długości 68,285 km biegnie równolegle do drogi krajowej nr 14. Linia kolejowa nr 16 to linia o długości 71,027 km, łącząca stację Łódź Widzew ze stacją Kutno.

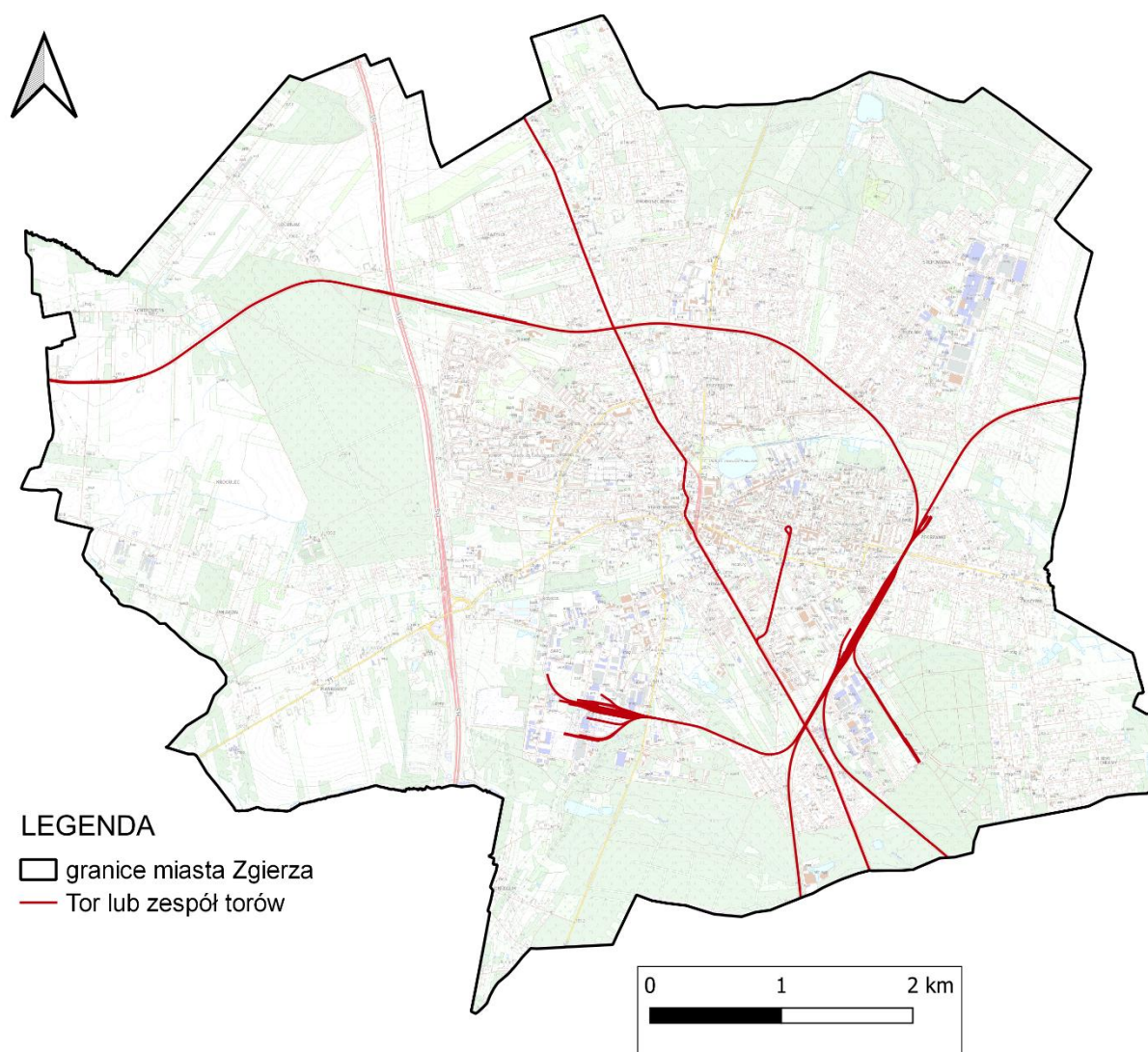
Po obu liniach kolejowych kursują również pociągi Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej.

Linie kolejowe przebiegające przez Zgierz nie posiadają pierwszorzędного znaczenia i nie są przystosowane do intensywnego ruchu o wyższych prędkościach. Powiązanie z Kutnem, podstawową stacją kolejową aglomeracji łódzkiej w północnej części województwa, jest realizowane jedynie linią jednotorową. Głównym kierunkiem ruchu pasażerskiego jest połączenie z Łodzią. Przystanki kolejowe występujące na terenie miasta to: Zgierz Północ, Zgierz Kontrewers, Zgierz, Zgierz Rudunki oraz Zgierz Jaracza.

Układ torów na terenie miasta Zgierza przedstawiono na poniższym rysunku.

¹⁵ Źródło: <https://www.muk.zgierz.pl/> [data dostępu: 23.03.2026 r.]

¹⁶ Źródło: <https://www.miasto.zgierz.pl/content/od-16-marca-wraca-linia-tramwajowa-45> [data dostępu: 23.03.2026 r.]

Rysunek 14. Układ torów kolejowych na tle miasta Zgierza
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych

Transport rowerowy

Zgodnie z danymi GUS na terenie miasta Zgierz długość dróg dla rowerów w 2024 r. wynosiła 10,4 km.

Agroturystyczny Szlak Rowerowy Gminy Zgierz (zielony) - w Ośrodku Wypoczynkowym "Malinka" ma swój początek agroturystyczny szlak rowerowy liczący 35 km długości.

Agroturystyczny Szlak Rowerowy Gminy Zgierz – łącznik Łagiewniki – Zgierz Malinka (żółty) - znakowany szlak rowerowy łącznikowy o długości 9,00 km prowadzący z Łodzi do szlaku rowerowego Agroturystycznego Szlaku Rowerowego Gminy Zgierz (zielonego).¹⁷

Oba szlaki przebiegają również przez tereny sąsiednich gmin.

¹⁷ Źródło: <https://www.miasto.zgierz.pl/pl/page/agroturystyczny-szlak-rowerowy> [data dostępu: 21.11.2025 r.]

4) Zanieczyszczenia z sektora komunalno-bytowego

Głównym źródłem tego rodzaju zanieczyszczeń powietrza może być:

- stosowanie paliw wysokoemisyjnych (węgla brunatnego, węgla niskoenergetycznego, mokrej biomasy) w starych, o niskiej sprawności urządzeniach grzewczych;
- spalanie odpadów w piecach indywidualnych gospodarstw domowych;
- zły stan techniczny znacznej części kotłów, w których odbywa się spalanie paliw w celach grzewczych.

Powszechne korzystanie z węgla i drewna w polskich gospodarstwach domowych stanowi dziś najważniejsze źródło emisji zanieczyszczeń do powietrza, zwłaszcza tych, które cechuje wyjątkowo duża szkodliwość dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Spalanie węgla, zwłaszcza niskiej jakości, o wysokim udziale części niepalnych, sprzyjających znacznej emisji pyłów, w przestarzałych technologicznie kotłach lub piecach, jest podyktowane w dużej mierze względami finansowymi. Jest to najtańsze legalnie dostępne paliwo. Wśród palenisk węglowych istnieją przestarzałe technologicznie kotły zasypowe (które mają więcej niż 10 lat), cechujące się niską sprawnością, czyli dużymi stratami energii i wysoką emisją zanieczyszczeń do powietrza. Dodatkowym czynnikiem warunkującym znaczną emisję zanieczyszczeń w domach korzystających z palenisk węglowych, jest wysokie zużycie energii wynikające z niewłaściwego docieplenia budynku lub wręcz jego braku. Sektor komunalno-bytowy, obejmujący przede wszystkim indywidualne gospodarstwa domowe, ale także niewielkie, lokalne kotłownie, różnego rodzaju warsztaty i zakłady usługowe, jest obecnie zdecydowanie dominującym źródłem emisji do powietrza pyłów, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz tlenu węgla (CO).

Z danych inwentaryzacji emisji w Polsce wynika, że emisje pyłu zawieszonego PM_{2,5} ze źródeł niskiej emisji stanowią około 44% całkowitej krajowej emisji tego zanieczyszczenia, a emisje PM₁₀ – około 41%. W przypadku wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), które obejmują substancje o udowodnionym działaniu rakotwórczym, sektor niskiej emisji odpowiada za ok. 85% krajowej emisji, a w przypadku tlenu węgla (CO) jego udział wynosi ok. 60% całkowitej emisji tego związku. Te dane pokazują, że emisje z gospodarstw domowych i lokalnych palenisk stanowią dominujące źródło zanieczyszczeń powietrza w Polsce, w szczególności pyłów i substancji o wysokiej szkodliwości zdrowotnej.¹⁸

¹⁸ Źródło: https://smogopedia.pl/Niska_emisja

5) Inne zanieczyszczenia antropogeniczne tzw. emisja niezorganizowana¹⁹

Emisja niezorganizowana to przeciwieństwo do źródeł emisji zorganizowanej, których głównym kryterium klasyfikacji jest praktyczna możliwość kontroli emisji poprzez pomiary natężenia przepływu gazów odlotowych z procesu technologicznego (tzw. od gazów procesowych) i stężeń substancji w nich zawartych. Źródła, które według tego kryterium nie należą do źródeł emisji zorganizowanej, można podzielić na dwa rodzaje:

- emisje z nieszczelności: emisje do środowiska powstające w wyniku stopniowej utraty szczelności elementów wyposażenia przeznaczonego do przesyłania cieczy lub gazów. Zazwyczaj emisja spowodowana jest nadciśnieniem w przewodach instalacji. Przykładem emisji lotnych mogą być wycieki z kołnierzy połączeniowych, pomp lub innych elementów wyposażenia oraz „wycieki” z urządzeń do magazynowania produktów gazowych lub ciekłych. Do emisji dochodzi w wyniku dyfuzji, z tego też względu emisję tę klasyfikuje się jako podgrupę rodzaju „emisje z dyfuzji”;
- emisje powodowane dyfuzją: emisje powstające w normalnych warunkach eksploatacji w wyniku bezpośredniego kontaktu substancji lotnych lub pyłących ze środowiskiem, w wyniku, którego dochodzi do dyfundowania (samorzutnego przenikania) wykorzystywanych substancji do powietrza. Głównymi mechanizmami dyfuzji prowadzącej do emisji gazów jest parowanie i sublimacja, ale również w zakresie tej definicji zawiera się samorzutne uwalnianie pyłów powstających podczas niektórych operacji. Do kategorii tej zalicza się również wtórną emisję pyłów (porywanie pyłów), wywołaną erozją wietrzną.

Do emisji powodowanych dyfuzją należą następujące rodzaje źródeł:

- suszenie (suszenie masy, suszenie powierzchni po lakierowaniu lub drukowaniu);
- magazynowanie cieczy w zbiornikach bezciśnieniowych (lub z poduszką gazową) umożliwiające uwalnianie gazów z nadciśnieniem magazynowanej cieczy do atmosfery w trakcie jej przechowywania lub podczas napełniania zbiornika, gdy opary są wypierane ze zbiornika w trakcie jego napełniania;
- magazynowanie „świeżych” produktów stałych, zawierających w swojej masie pozostałości procesowe, np. mocznika lub produktów niestabilnych chemicznie, umożliwiające częściowy rozkład, np. w wyniku hydrolizy;
- magazynowanie materiałów sypkich na otwartym terenie;
- transportu materiałów z wykorzystaniem przenośników, przesypów, ładowarek;
- emisje pośrednie, np. w wyniku nieszczelności układów chłodniczych w obszarze procesowym i przedostawania się zanieczyszczeń do układu chłodniczego, a następnie ich dyfuzję w trakcie odparowywania w wieżach chłodniczych lub chłodniach wentylatorowych;
- konserwacja maszyn z wykorzystaniem LZO (VOC).

Źródła emisji powodowanej dyfuzją mogą mieć następujący charakter:

- źródła punktowe (odpowietrzenia, układy oddechowe zbiorników, przesypy);
- źródła liniowe (transportery taśmowe);
- źródła powierzchniowe (otwarte zbiorniki, laguny i odстойniki, komory napowietrzania ścieków, hałdy magazynowe i place składowe);
- źródła przestrzenne (instalacje zlokalizowane poza budynkami).

¹⁹ Źródło: <https://wszystkooemisjach.pl/69/emisja-niezorganizowana-dokumenty-referencyjne-bat>

5.1.3 Jakość powietrza

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 r., poz. 647.) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa łódzkiego wyznaczono dwie strefy:

- aglomeracja łódzka – kod strefy PL1001, do której należy miasto Zgierz;
- strefa łódzka – kod strefy PL1002.

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2024 r., poz. 870 z późn. zm.). Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

• dwutlenek siarki SO ₂ ;	• pył PM _{2.5} ;
• dwutlenek azotu NO ₂ ;	• ołów Pb w PM ₁₀ ;
• tlenek węgla CO;	• arsen As w PM ₁₀ ;
• benzen C ₆ H ₆ ;	• kadm Cd w PM ₁₀ ;
• ozon O ₃ ;	• nikiel Ni w PM ₁₀ ;
• pył PM ₁₀ ;	• benzo(a)piren B(a)P w PM ₁₀ .

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki SO₂;
- tlenki azotu NO_x;
- ozon O₃.

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy – zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

- Klasa A – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego / docelowego;
- Klasa C – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy;
- Klasa D1 – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu);

- Klasa D2 – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Poniższa tabela przedstawia klasyfikację stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń poszczególnych zanieczyszczeń, określonych na podstawie rocznej oceny jakości powietrza.

Tabela 9. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom dopuszczalny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego	ochrona zdrowia ludzi: dwutlenek siarki SO ₂ , dwutlenek azotu NO ₂ , tlenek węgla CO, benzen C ₆ H ₆ , pył PM ₁₀ , pył PM _{2.5} ołów Pb (zawartość w PM ₁₀) ochrona roślin: dwutlenek siarki SO ₂ tlenki azotu NO _x	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego		C*	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
powyżej poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi arsen As (zawartość w PM ₁₀), kadm Cd (zawartość w PM ₁₀), nikiel Ni (zawartość w PM ₁₀), benzo(a)piren B(a)P (zawartość w PM ₁₀)	C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - określenie obszarów przekroczeń poziomów docelowych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
W przypadku, gdy dla ozonu określony jest poziom celu długoterminowego			
poniżej poziomu celu długoterminowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	D1	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.

* z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu MŚ w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu

źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2024

Tabela poniżej przedstawia kryteria klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia ludzi w odniesieniu do wybranych zanieczyszczeń powietrza: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, PM₁₀, PM_{2,5}, Pb, As, Cd, Ni, B(a)P oraz O₃.

Tabela 10. Kryteria klasyfikacji stref ze względu na ochronę zdrowia ludzi w zakresie: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, PM₁₀, PM_{2,5}, Pb, As, Cd, Ni, B(a)P i O₃

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa A	Klasa C
dwutlenek siarki	dopuszczalny	1-godz.	nie więcej niż 24 stężenia 1-godz. $S_1 > 350 \mu\text{g}/\text{m}^3$	więcej niż 24 stężenia 1-godz. $S_1 > 350 \mu\text{g}/\text{m}^3$
dwutlenek siarki	dopuszczalny	24-godz.	nie więcej niż 3 stężenia 24-godz. $S_{24} > 125 \mu\text{g}/\text{m}^3$	więcej niż 3 stężenia 24-godz. $S_{24} > 125 \mu\text{g}/\text{m}^3$
dwutlenek azotu	dopuszczalny	1-godz.	nie więcej niż 18 stężeń 1-godz. $S_1 > 200 \mu\text{g}/\text{m}^3$	więcej niż 18 stężeń 1-godz. $S_1 > 200 \mu\text{g}/\text{m}^3$
dwutlenek azotu	dopuszczalny	rok	$S_a \leq 40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 40 \mu\text{g}/\text{m}^3$
tlenek węgla	dopuszczalny	8-godz.	$S_{8\text{max}} \leq 10 \text{mg}/\text{m}^3$	$S_{8\text{max}} > 10 \text{mg}/\text{m}^3$
benzen	dopuszczalny	rok	$S_a \leq 5 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 5 \mu\text{g}/\text{m}^3$
pył zawieszony PM ₁₀	dopuszczalny	24-godz.	nie więcej niż 35 stężeń 24-godz. $S_{24} > 50 \mu\text{g}/\text{m}^3$	więcej niż 35 stężeń 24-godz. $S_{24} > 50 \mu\text{g}/\text{m}^3$
pył zawieszony PM ₁₀	dopuszczalny	rok	$S_a \leq 40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 40 \mu\text{g}/\text{m}^3$
pył zawieszony PM _{2,5}	dopuszczalny - faza II*	rok	$S_a \leq 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (klasa A1)	$S_a > 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (klasa C1)
pył zawieszony PM _{2,5}	dopuszczalny – faza I*	rok	$S_a \leq 25 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 25 \mu\text{g}/\text{m}^3$
ołów	dopuszczalny	rok	$S_a \leq 0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$
arsen	docelowy	rok	$S_a \leq 6 \text{ng}/\text{m}^3$	$S_a > 6 \text{ng}/\text{m}^3$
kadm	docelowy	rok	$S_a \leq 5 \text{ng}/\text{m}^3$	$S_a > 5 \text{ng}/\text{m}^3$
nikiel	docelowy	rok	$S_a \leq 20 \text{ng}/\text{m}^3$	$S_a > 20 \text{ng}/\text{m}^3$
benzo(a)piren	docelowy	rok	$S_a \leq 1 \text{ng}/\text{m}^3$	$S_a > 1 \text{ng}/\text{m}^3$
ozon	docelowy	8-godz.	nie więcej niż 25 dni ze stężeniem $S_{8\text{max}_d} > 120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (średnio dla ostatnich 3 lat)	więcej niż 25 dni ze stężeniem $S_{8\text{max}_d} > 120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (średnio dla ostatnich 3 lat)

Objaśnienia do tabeli:

S_a – stężenie średnie roczne, S_1 – stężenie 1-godzinne,

S_{24} – stężenie średnie dobowe,

$S_{8\text{max}}$ – maksimum ze stężeń średnich ośmiogodzinnych kroczących (obliczanych ze stężeń 1-godzinnych) w ciągu roku kalendarzowego,

$S_{8\text{max}_d}$ – maksimum dobowe ze stężeń średnich ośmiogodzinnych kroczących obliczanych ze stężeń średnich jednogodzinnych; każdą wartość średnią ośmiogodzinną przypisuje się dobie, w której kończy się ośmiogodzinny okres uśredniania,

ołów, arsen, kadm, nikiel, benzo(a)piren – oznaczane w pyłe zawieszonym PM₁₀,

* kryteria klasyfikacji stref dla PM_{2,5}:

faza I – obowiązująca w Polsce do dnia 31 grudnia 2019 r. (dodatkowa klasyfikacja),

faza II – obowiązująca w Polsce od dnia 1 stycznia 2020 r.

źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2024

Tabela poniżej przedstawia kryteria dodatkowej klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia ludzi w odniesieniu do ozonu (O_3), uwzględniając poziom celu długoterminowego, który miał zostać osiągnięty do 2020 roku.

Tabela 11. Kryteria dodatkowej klasyfikacji stref dla ozonu (O_3) ze względu na ochronę zdrowia ludzi (w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego - do osiągnięcia w 2020 roku)

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa D1	Klasa D2
Ozon	cel długoterminowy	8-godz.	$S_{8max} \leq 120 \mu g/m^3$ w ocenianym roku	$S_{8max} > 120 \mu g/m^3$ w ocenianym roku

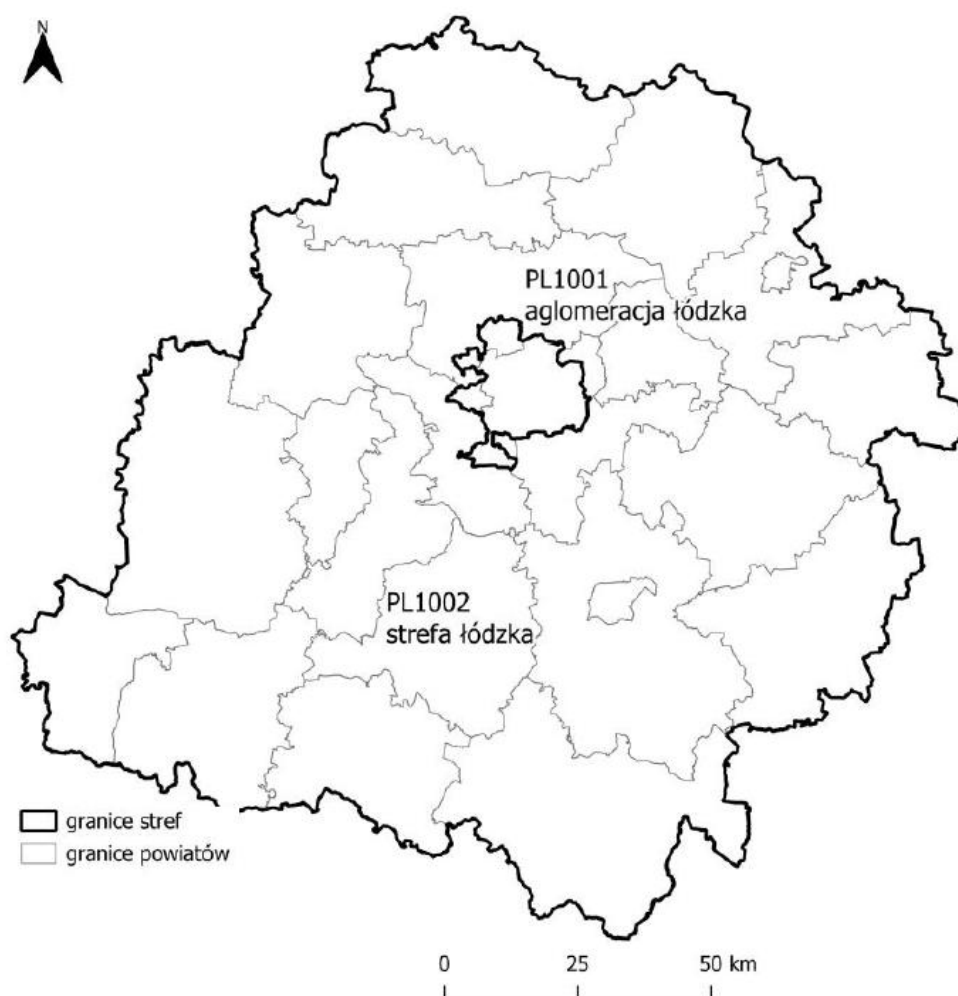
Objaśnienia do tabeli:

S_{8max} – maksimum ze stężeń średnich ośmiogodzinnych kroczących (obliczanych ze stężeń 1-godzinnych) w ciągu roku kalendarzowego.

źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2024

Program pomiarów jakości powietrza realizowany jest zgodnie „Wieloletnim Strategicznym Programem Państwowego Monitoringu Środowiska oraz Wykonawczym Programem Państwowego Monitoringu Środowiska na dany rok.

Na poniższym rysunku przedstawiony został podział województwa łódzkiego na strefy ochrony powietrza.

Rysunek 15. Podział województwa łódzkiego na strefy ochrony powietrza
źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2024

Na terenie miasta Zgierza zlokalizowany jest punkt pomiarowy wykorzystany w Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie łódzkim - raport wojewódzki w latach 2021-2024. Punkt pomiarowy znajduje się przy ul. Mielczarskiego 1 w Zgierzu (LdZgieMielcz).

Zestawienie wynikowych klas dla strefy aglomeracja łódzka z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 12. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za lata 2021-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
strefa aglomeracja łódzka	Rok 2021											
	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C ¹²⁾
	Rok 2022											
	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	A ¹²⁾
	Rok 2023											
	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A ¹²⁾
	Rok 2024											
	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	C ¹²⁾

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D1

2) Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza strefa uzyskała klasę A

źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2021, 2022, 2023 oraz 2024

W poniższej tabeli zestawiono informacje dotyczące obszarów przekroczeń dla poszczególnych zanieczyszczeń w latach 2021-2024 w województwie łódzkim z uwzględnieniem kryterium określonego w celu ochrony zdrowia ludzi.

Tabela 13. Zestawienie informacji dotyczących obszarów przekroczeń dla poszczególnych zanieczyszczeń w latach 2021-2024 w województwie łódzkim z uwzględnieniem kryterium określonego w celu ochrony zdrowia ludzi

Rok	Typ normy	Czas uśredniania (parametr)	Powierzchnia obszaru przekroczenia [km ²]	Udział w powierzchni strefy [%]	Liczba mieszkańców obszaru przekroczenia	Udział w liczbie mieszkańców strefy [%]
Pył zawieszony PM10 – ochrona zdrowia						
2021	poziom dopuszczalny	śr. 24-godz.	126,1	30,8	562 506	67,6
2022			59,0	14,4	277 833	33,8
Pył zawieszony PM2,5 – ochrona zdrowia						
2021	poziom dopuszczalny (II faza)	śr. roczna	81,2	19,9	433 044	52,1
2024			0,8	0,2	1 731	0,2

Rok	Typ normy	Czas uśredniania (parametr)	Powierzchnia obszaru przekroczenia [km²]	Udział w powierzchni strefy [%]	Liczba mieszkańców obszaru przekroczenia	Udział w liczbie mieszkańców strefy [%]
Benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10 – ochrona zdrowia						
2021	poziom docelowy	śr. roczna	294,0	71,9	788 915	94,8
2022			85,9	21,0	355 014	43,1
2023			38,9	9,5	226 070	27,7
2024			35,3	8,6	216 934	26,9
Ozon – ochrona zdrowia						
2021	poziom celu długoterminowego	śr. 8-godz.	409,0	100,0	831 892	100,0
2022			409,0	100,0	822 953	100,0
2023			409,0	100,0	815 060	100,0
2024			409,0	100,0	807 389	100,0

źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2021, 2022, 2023 oraz 2024

Na obszarze województwa łódzkiego w ostatnich latach występuje niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej poziomów dopuszczalnych/docelowych) dla następujących substancji: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, benzen, tlenek węgla, ozon oraz oznaczane w pyłe zawieszonym PM10 metale: ołów, arsen, kadm i nikiel.

Problemem w skali województwa są ponadnormatywne stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10. Podobnie jak w latach poprzednich, wyższe wartości stężeń tego zanieczyszczenia występowały w okresach grzewczych (styczeń–marzec, październik–grudzień). Przekroczenie poziomu docelowego B(a)P zarejestrowały w 2024 roku trzy stacje pomiarowe w województwie. Jako główną przyczynę przekroczeń wskazuje się „niską” emisję pochodzącą z indywidualnego ogrzewania budynków.

W ostatnim dziesięcioleciu można zauważyć stopniową poprawę jakości powietrza w odniesieniu do poziomu zanieczyszczenia pyłem. Jednakże w długoletniej historii prowadzonych pomiarów tego zanieczyszczenia na terenie województwa łódzkiego, w roku 2023 po raz pierwszy nie odnotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM10. W 2024 roku również nie odnotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM10. Zarówno norma średnioroczna pyłu zawieszonego PM10, jak i liczba dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego dla stężeń 24-godzinnych, zostały dotrzymane na wszystkich stanowiskach pomiarowych.

Przeprowadzona ocena jakości powietrza wykazała również brak przekroczenia w 2022 i 2023 r. poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 (20 µg/m³) na obszarze województwa łódzkiego. Niestety w 2024 roku wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 i strefa aglomeracja łódzka została skalsyfikowana do klasy C1.

W sezonie letnim rejestrowany jest wzrost stężeń ozonu, spowodowany obecnością w atmosferze jego prekursorów oraz w dużej mierze warunkami meteorologicznymi i napływem transgranicznym. W latach 2021-2024 nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego ozonu określonego dla kryterium ochrony zdrowia ludzi. Stwierdzono jednak, podobnie jak w latach poprzednich, przekroczenie poziomu celu długoterminowego we wszystkich stacjach pomiarowych w województwie.

Stan jakości powietrza na terenie miasta Zgierza w latach 2022-2024

Wartości stężeń średniorocznych występujące na obszarze miasta Zgierza w latach 2022-2024 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 14. Stężenia zanieczyszczeń powietrza w mieście Zgierz w latach 2022-2024 uzyskane na podstawie modelowania matematycznego

Stężenie średnioroczne	Poziom dopuszczalny	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Dwutlenek azotu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	40	12	14	12
Dwutlenek siarki [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] *	-	4	3	3
Pył zawieszony PM10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	40	23	21	23
Pył zawieszony PM2,5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	25	16	13	15
Benzen [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	5	1	1	0,9
Ołów [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] **	0,5	0,009	0,006	0,006
Tlenek węgla [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] ***	-	402	431	347
Arsen [ng/m^3] ****	-	1	0,7	0,6
Kadm [ng/m^3] ****	-	0,3	0,2	0,2
Nikiel [ng/m^3] ****	-	1	0,8	1
Benzo(a)piren [ng/m^3] *****	-	0,9	1	0,9

* Poziom dopuszczalny jako wartość średnioroczna dla SO_2 jest określony w polskim prawie jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miastami, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska.

** Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10.

*** W polskim prawie nie został określony dopuszczalny poziom średniej rocznej wartości stężenia CO, poziom ten został określony jedynie w odniesieniu do wartości średniej 8-godzinnej.

**** Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10. Dla arsenu, kadmu i niklu w pyłe PM10 nie zostały w polskim prawie określone poziomy dopuszczalne. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do tych zanieczyszczeń dokonuje się w oparciu o poziomy docelowe, które są wartościami średniorocznymi.

***** Stężenie w pyłe zawieszonym PM10. Dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 nie został w polskim prawie określony poziom dopuszczalny. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 dokonuje się w oparciu o poziom docelowy, który jest wartością średnioroczną.

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

Kryteria klasyfikacyjne dla pyłu zawieszonego PM10 w celu ochrony zdrowia ludzi obejmują poziom dopuszczalny stężeń średnich rocznych $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (w tabeli powyżej) oraz dobowy poziom dopuszczalny wraz z dopuszczalną częstością przekraczania wynoszącą 35 dni dla stężeń dobowych przekraczających $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

O wyniku klasyfikacji całej strefy decyduje każde wystąpienie przekroczenia poziomu dopuszczalnego/docelowego/celu długoterminowego, nawet jeżeli nie obejmuje całego jej obszaru.

5.1.4. Odnawialne Źródła Energii (OZE)

Wraz z rosnącym zapotrzebowaniem na energię przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych).²⁰ Odnawialne źródło energii to natomiast źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.²¹

Biogaz

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Biogaz powstaje w wyniku fermentacji metanowej ścieków. Przyjmuje się, iż ze 100 m³ osadu o zawartości suchej masy na poziomie 5% można uzyskać od 10 do 30 m³ gazu, który może być wykorzystany do produkcji energii cieplnej, elektrycznej, do napędzania pojazdów bądź przesyłany wprost do sieci gazowej.²²

Biomasa

Biomasę stanowią organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej.²³ Do najważniejszych rodzajów tego typu paliw należą:

- drewno;
- słoma i odpady pochodzące z produkcji rolniczej;
- odpady organiczne;
- oleje roślinne;
- tłuszcze zwierzęce;
- osady ściekowe;
- rośliny szybko rosnące, takie jak: wierzba wiciowa, miskant olbrzymi (trawa słoniowa), słonecznik bulwiasty, ślazier pensylwański, rdest sachaliński.

Biomasa jest obecnie źródłem energii o największym potencjale. Udział paliw takich jak słoma, drewno czy wierzba energetyczna w bilansie energetycznym kraju systematycznie wzrasta. Po odliczeniu areалу upraw do celów spożywczych oraz upraw na potrzeby produkcji komponentów biopaliw, ostateczna powierzchnia możliwa do wykorzystania pod uprawy substratów energetycznych na terenie kraju wynosi około 600-700 tys. ha.

²⁰ Źródło: Energia ze źródeł odnawialnych w 2015 r., Warszawa 2016, Główny Urząd Statystyczny

²¹ Źródło: <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/3520,pojecie.html>

²² Źródło: [https://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/3D66B00AC9EB43DDC1257567002E78FE/\\$file/Infos_51.pdf](https://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/3D66B00AC9EB43DDC1257567002E78FE/$file/Infos_51.pdf)

²³ Źródło: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady WE nr 1099/2008

➤ **Biomasa pochodzącą z produkcji rolnej**

Biomasę pochodzenia rolniczego dzieli się na dwie grupy, które mają potencjalnie istotne znaczenie dla energetycznego wykorzystania. Są to: ziarno zbóż, w szczególności owies oraz słoma. Wśród wielu gatunków zbóż, których ziarna z powodzeniem mogą być wykorzystywane do uzyskania energii cieplnej najpopularniejszy jest owies. Chociaż wskaźnik efektywności energetycznej tego surowca jest niższy w stosunku do innych zbóż to jego właściwości fizyczne czy fitosanitarne predestynują owies jako ziarno najlepsze do spalania, a więc produkcji „czystej energii”.

➤ **Biomasa pochodzenia drzewnego**

Drewno wykorzystywane do celów energetycznych, występuje pod wieloma postaciami jako drewno kawałkowe, zrębki drzewne i pelety. Zastosowanie energetyczne mają także odpady drzewne w postaci trociny, wiór oraz kory. Podstawowym parametrem energetycznym jest jego wartość opałowa, która zależy od gatunku i wilgotności. Obecnie najbardziej popularnym paliwem biopaliwem stałym jest pellet.

Energia cieków wód powierzchniowych

Potencjalna i kinetyczna energia cieków wód powierzchniowych wykorzystywana jest do wytwarzania energii w elektrowniach wodnych. Potencjał energii wodnej zależy od spadku i przepływu. Przepływy ze względu na dużą zmienność w czasie muszą być przyjęte na podstawie wieloletnich obserwacji dla przeciętnego roku przy średnich warunkach hydrologicznych. Spad określany jest jako iloczyn spadku i długości na danym odcinku rzeki. Rzeczywiste możliwości wykorzystania zasobów wodnych są znacznie mniejsze. Do energii odnawialnej zalicza się wyłącznie produkcję energii elektrycznej w elektrowniach na dopływie naturalnym (przepływowych). Planując tego typu inwestycję należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze (ocena zasobów przez IMGW, warunków geomorfologicznych i geologicznych), techniczne (tryb pracy elektrowni, specyfikacja techniczna turbin, wydajność, środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody: obszary Natura 2000, prawne (pozwolenie wodnoprawne zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego), ekonomiczne oraz społeczne (np. turystyka).

Zasoby energii wód powierzchniowych na obszarze Gminy Miasto Zgierz nie mają znaczenia z punktu widzenia jej bilansu energetycznego.²⁴

Energia wiatru

Energię wiatru stanowi energia kinetyczna wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów.²⁵

Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym. Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych:

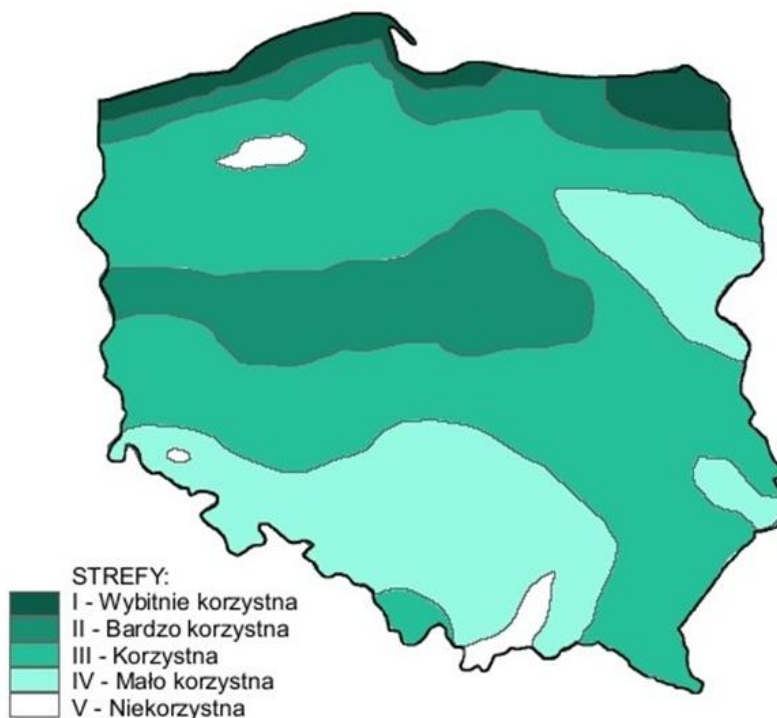
- Strefa I – wybitnie korzystna;
- Strefa II – bardzo korzystna;
- Strefa III – korzystna;

²⁴ Źródło: Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru Gminy Miasto Zgierz

²⁵ Źródło: <https://mae.com.pl/oferta-mae/ba-za-wiedzy/odnawialne-zrodla-energii/energia-sloneczna-2>

- Strefa IV – mało korzystna;
- Strefa V – niekorzystna.

Zgodnie z podziałem wprowadzonym przez Ośrodek Meteorologii IMGW, teren miasta Zgierza leży w strefie III (korzystnej). Poniższy rysunek przedstawia podział terytorium Polski na strefy energetyczne wiatru.

Rysunek 16. Strefy energetyczne warunków wiatrowych
źródło: imgw.pl

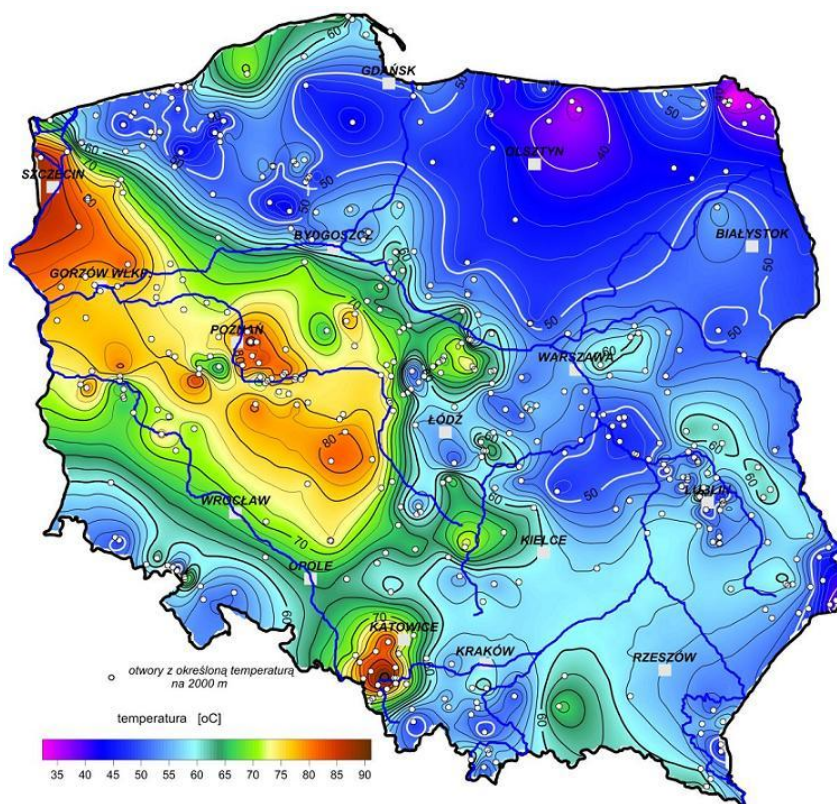
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego nie dopuszczają na terenie miasta lokalizacji turbin wiatrowych innych niż mikroinstalacja.

Energia geotermalna

Rozwój energetyki w Polsce, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju jest możliwy poprzez pozyskanie i wykorzystanie zasobów energii odnawialnej między innymi geoenergetyki, która wykorzystuje energię geotermiczną, a dokładniej jej część – energię geotermalną. Geoenergia jest energią pochodzącą z okresu kształtowania się planety, która została wzbogacona energią pochodzącą z rozpadów pierwiastków promieniotwórczych. Energia geotermalna jest niewyczerpalna, gdyż jest stale uzupełniana strumieniem ciepła z wnętrza ziemi o temperaturze ok. 6000°C. Energia geotermalna jest częścią energii geotermicznej i jest zawarta w wodach, parze wodnej oraz otaczających skałach. W warunkach geologicznych Polski energia geotermalna zakumulowana jest głównie w podziemnych zbiornikach geotermalnych w tzw. naturalnych basenach sedymentacyjno-strukturalnych, które wypełnione są wodami geotermalnymi o zróżnicowanych poziomach temperatury. Na terenie Polski wstępują tereny o temperaturze wód geotermalnych od 20 do ok 80-90°C. Możliwości wykorzystania wód geotermalnych zależą głównie od ich poziomu temperatury, wykorzystuje się je w ciepłownictwie na cele grzewcze oraz

przygotowania ciepłej wody użytkowej, ogrzewania pomieszczeń gospodarczych oraz upraw w gruncie.²⁶

Mapa rozkładu temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t. przedstawiona została poniżej.

Rysunek 17. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu
źródło: Szewczyk 2010, Państwowy Instytut Geologiczny

Na terenie Gminy Miasto Zgierz istnieją warunki dla rozwoju energetyki geotermalnej, co zawarto w innych dokumentach oraz analizach. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Zgierz – aktualizacja w swoich zapisach przewidywał do realizacji projekt wykorzystania wody termalnej do celów energetycznych.

Gmina Miasto Zgierz uzyskała decyzję Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 27.07.2020 r. zatwierdzającą projekt robót geologicznych na wykonanie otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego wód termalnych Zgierz GT-1 w Zgierz, ważną do 30.06.2025 r. Sporządzony został również kosztorys inwestorski projektowanego otworu geotermalnego Zgierz GT-1.

W dniu 30.11.2020 r. podpisany został list intencyjny pomiędzy Gminą Miasto Zgierz i PGE Energia Ciepła SA wyrażający gotowość do współpracy i rozpoczęcia działań mających na celu podjęcie decyzji dotyczącej wykorzystania zasobów geotermalnych. List ten stanowił podstawę do ubiegania się przez Gminę Miasto Zgierz o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego "Udostępnianie wód termalnych w Polsce" prowadzonego przez NFOŚiGW w Warszawie. Z uwagi na brak środków w budżecie Gminy na pokrycie wkładu własnego, wykonanie niniejszego przedsięwzięcia nie było możliwe. W przypadku ponownych

²⁶ Źródło: P. Kubski, "Przegląd zasobów i wykorzystania energii geotermalnej w Polsce Overview of resources and utilization of geothermal energy in Poland," pp. 14–16, 2012

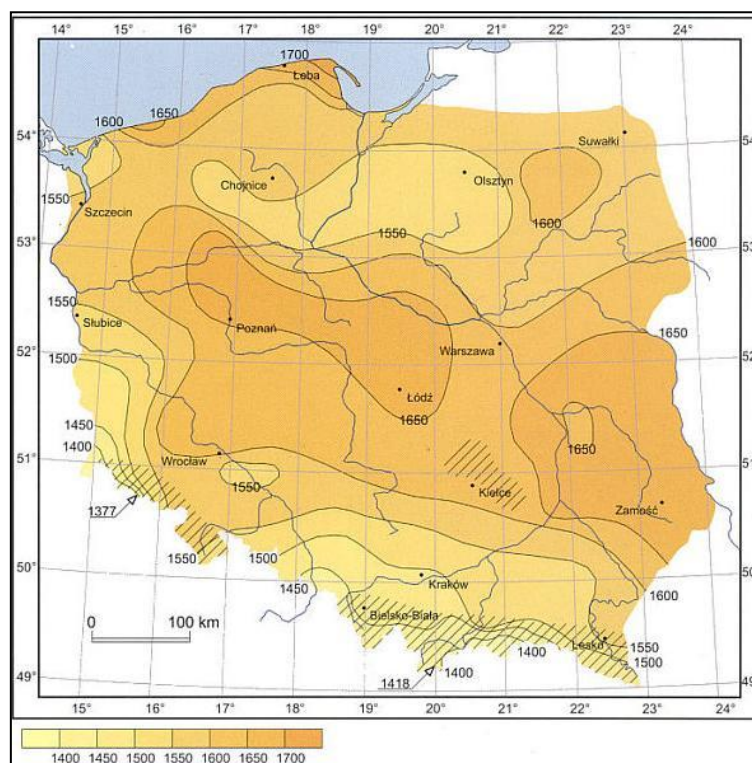
planów realizacji niniejszego przedsięwzięcia konieczne będzie ponowne uzyskanie decyzji Marszałka Województwa.²⁷

Projekt zakładał uzyskanie wody termalnej do celów energetycznych w ilości 100÷150 m³/h i o temperaturze powyżej 70°C. Głębokość projektowanego odwiertu wynosić 3 000 m (±10%).

Możliwość pozyskania wód termalnych w rejonie Zgierza została potwierdzona m.in. przez fakt stwierdzenia występowania tych wód w kilku głębokich otworach wiertniczych zlokalizowanych w sąsiedztwie rejonu projektowanych robót geologicznych, w obrębie utworów kredowych i jurajskich, będących głównymi kolektorami wód termalnych w tym obszarze.²⁸

Energia słońca

Energia promieniowania słonecznego wykorzystywana jest w dwojaki sposób: do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewanie pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź poprzez systemy cieczowych lub powietrznych kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań, podgrzewaniu wody użytkowej itp. Konwersja promieniowania na prąd elektryczny odbywa się natomiast poprzez zastosowanie ogniw fotowoltaicznych bądź elektrowni termicznych. Zastosowanie kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych może okazać się zasadne już nawet w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepłą wodę użytkową oraz energię elektryczną. Poniższe rysunki przedstawiają dwa najważniejsze czynniki wpływające na opłacalność inwestycji związanych z wykorzystaniem energii słonecznej.²⁹

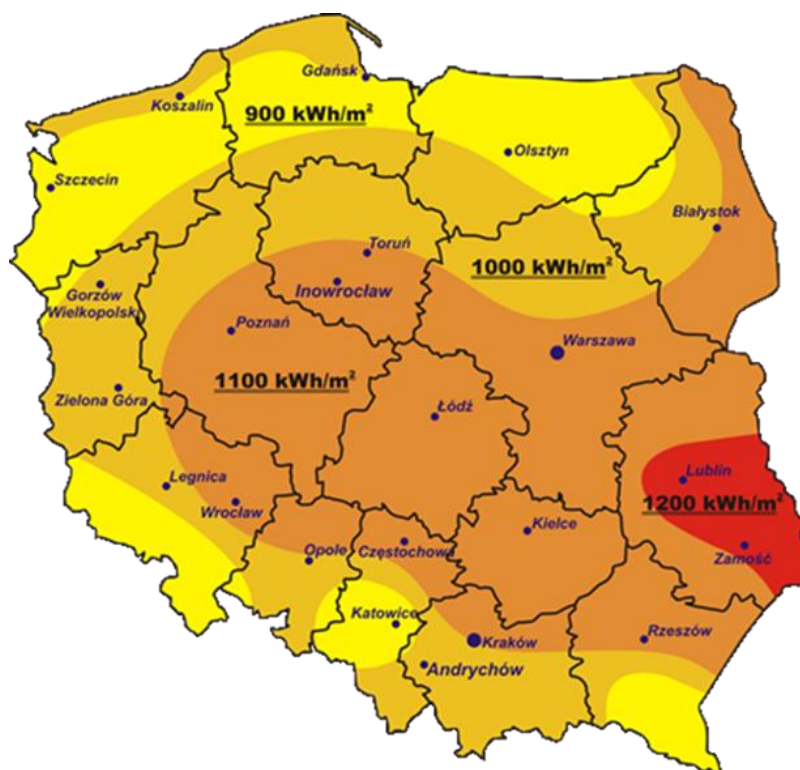

Rysunek 18. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski
źródło: imgw.pl

²⁷ Źródło: Informacje przekazane przez Urząd Miasta Zgierza

²⁸ Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Zgierz - aktualizacja

²⁹ Źródło: Nowak W. i Stachel A., 2011. Kolektory słoneczne i panele fotowoltaiczne jako źródło energii w małych instalacjach ciepłych i elektroenergetycznych. Automatyka – Energetyka – Zakłócenia

Rysunek 19. Mapa nasłonecznienia Polski
źródło: cire.pl

Gmina Miasto Zgierz zlokalizowana jest w strefie, gdzie średnioroczna suma promieniowania słonecznego wynosi 1100 kWh/m². Nasłonecznienie na terenie całej gminy szacowane jest na 1650 h/rok.

Zakłada się, że w związku z rosnącym zainteresowaniem społecznym, wykorzystanie energii słonecznej za pomocą kolektorów słonecznych czy ogniw fotowoltaicznych będzie mieć charakter wzrostowy. Sprzyjają temu warunki nasłonecznienia oraz sytuacja ogólnokrajowa, gdzie pozyskiwanie energii słonecznej do celów energetycznych jest coraz bardziej rozpowszechniane również za pomocą wsparcia finansowego (np. preferencyjne kredytowanie, dotacje).

Zgodnie z danymi uzyskanymi od PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź, na terenie miasta Zgierza funkcjonują dwa typy źródeł wytwórczych energii elektrycznej: wytwórcy oraz prosumenci.

Szczegółowe informacje dotyczące ich liczby, zainstalowanej mocy oraz wyprodukowanej energii przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 15. Istniejące źródła wytwórcze energii elektrycznej OZE

	Liczba [szt.]	Moc [kW]	Energia [kWh]
Wytwórcy	19	638,115	192 423,592
Prosumenci	658	4 878,489	3 216 038,096

źródło: PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź

Prosumentów jest znacznie więcej niż wytwórców komercyjnych, a ich łączna moc oraz produkcja energii są wyższe.

5.1.5. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zgodnie z analizami wykonanymi na potrzeby projektu KLIMADA 2.0 ³⁰ , w następnych latach warunki klimatyczne Polski zmienią się. Przewidywane jest zwiększenie się temperatury powietrza. W miesiącach grudzień, styczeń, luty obserwowany jest największy wzrost średniej temperatury powietrza, zmniejszy się liczba dni z ujemną temperaturą. Porównując dekadę 2021-2030 z dekadą 2091-2100, średnia różnica temperatury w powiecie zgierskim może się zwiększyć o nawet 2,5°C. Efektem tego może być ograniczenie zapotrzebowania na energię potrzebną do ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych, co jednocześnie spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Zwiększenie się ilości dni upalnych, może z kolei spowodować wzrost zapotrzebowania na energię (urządzenia klimatyzacyjne). Większa ilość dni słonecznych przyczyni się natomiast do polepszenia się warunków słonecznych, wyjątkowo ważnych przy korzystaniu z energii odnawialnej. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań temperatur oraz zapotrzebowania energetycznego, wdrożenie rozproszonych, niskoemisyjnych źródeł energii oraz wykorzystywanie energii odnawialnej.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie ochrony powietrza, można zaliczyć wszelkiego rodzaju awarie sieci przesyłowych oraz awarie w zakładach przemysłowych. Awaria instalacji przemysłowych lub przesyłowych może doprowadzić do uwolnienia dużych ilości lotnych związków chemicznych do powietrza. Substancje takie mogą cechować się negatywnym wpływem na organizmy żywe oraz środowisko naturalne. Zasięg skażenia po awarii przemysłowej jest zależny od lokalnych uwarunkowań terenowych, klimatu oraz pogody i w zależności od tych parametrów może pokryć bardzo duży obszar.
Działania edukacyjne	Jednym z najważniejszych zadań Miasta Zgierza jest zwiększanie świadomości ekologicznej ich mieszkańców – zwłaszcza tych dorosłych. Cel ten można osiągnąć poprzez organizowanie szkoleń oraz akcji edukacyjnych podejmujących tematykę zmian klimatu, sposobów minimalizowania ich skutków, ograniczania niskiej emisji oraz minimalizacji negatywnego wpływu na powietrze atmosferyczne.
Monitoring środowiska	Monitoring powietrza w województwie łódzkim prowadzony jest przez Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi. Ponadto należy prowadzić kontrole w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów i przestrzegania terminów wejścia w życie przepisów tzw. uchwał antysmogowych.

5.1.6. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii; - Coraz więcej podejmowanych działań mieszkańców związanych z poprawą jakości powietrza (wymiany kotłów, termomodernizacje); - Poprawa jakości powietrza w strefie aglomeracja łódzka – brak przekroczenia poziomu pyłu zawieszonego PM10 od 2023 r.	- Systematyczne przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w strefie aglomeracja łódzka; - Przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM2,5 w 2024 r. w strefie aglomeracja łódzka; - Występowanie zjawisk ekstremalnych takich jak intensywne opady deszczu oraz występowanie fal upałów i susz.

³⁰Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu

5.1.7. Analiza SWOT

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Szereg prowadzonych działań zmierzających do obniżenia zanieczyszczeń powietrza z niskiej emisji. 2. Poprawa jakości powietrza w strefie aglomeracja łódzka – brak przekroczenia poziomu pyłu zawieszonego PM10 od 2023 r. 3. Możliwości wykorzystywania OZE na terenie miasta. 4. Coraz większe zainteresowanie mieszkańców montażem instalacji odnawialnych źródeł energii (głównie paneli fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych, pomp ciepła). 5. Przeprowadzane termomodernizacje budynków przez mieszkańców oraz Gminę Miasto Zgierz. 6. Około 72% mieszkańców korzysta z sieci gazowej. 7. Występowanie sieci ciepłowniczej. 8. Występowanie szlaków rowerowych.	1. Wciąż występujące na terenie miasta tradycyjne, nieekologiczne źródła ciepła, w których spalane są paliwa niskiej jakości. 2. Występowanie licznych liniowych i punktowych źródeł zanieczyszczeń, w tym z przemysłu i transportu drogowego. 3. Przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w strefie aglomeracja łódzka. 4. Wystąpienie przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM2,5 w 2024 r. w strefie aglomeracja łódzka. 5. Niska efektywność energetyczna starszych budynków mieszkaniowych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Stopniowe zastąpienie ogrzewania węglowego, bardziej ekologicznym systemem (ciepło systemowe, gaz, OZE). 2. Modernizacja kotłowni opartych na spalaniu węgla, a także urządzeń przemysłowych emitujących zanieczyszczenia do powietrza. 3. Termomodernizacja budynków. 4. Wzrost świadomości społecznej, poprzez prowadzone kampanie edukacyjne, w zakresie działań koniecznych do podjęcia, chroniących klimat i powietrze. 5. Tworzenie dróg dla rowerów. 6. Realizacja programów wsparcia finansowego mieszkańców ze środków wojewódzkich, krajowych i unijnych.	1. Zanieczyszczenie powietrza wynikające z tzw. niskiej emisji, w tym spalania odpadów komunalnych w piecach domowych. 2. Wzrost natężenia ruchu pojazdów samochodowych szlakami komunikacyjnymi przebiegającymi przez teren miasta (dane GUS). 3. Brak wystarczających środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powietrza. 4. Zanieczyszczenia powietrza pochodzące spoza obszaru miasta tj. gmin sąsiadujących. 5. Zanieczyszczenia powietrza wynikające z działalności przemysłowej. 6. Zmiany klimatyczne, prowadzące do ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak susze czy intensywne opady, wpływające na infrastrukturę i jakość życia.

5.2. Zagrożenia hałasem

5.2.1. Stan wyjściowy

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2025 r., poz. 647), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja – wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energii do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje);
- hałas – dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz;
- poziom hałasu – równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy Prawo ochrony środowiska. W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52$ dB
- średnia uciążliwość $52 \text{ dB} < L_{Aeq} < 62$ dB
- duża uciążliwość $63 \text{ dB} < L_{Aeq} < 70$ dB
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB³¹

5.2.2. Źródła hałasu

Hałas drogowy

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu (Dz. U. z 2014 r. poz. 112, z późn. zm.). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej i L_{AeqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45–56 dB.

Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w poniższej tabeli.

³¹ Źródło: Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy

Poziomy dopuszczalne zostały określone dla dwóch grup wskaźników mających zastosowanie:

- w prowadzeniu długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania strategicznych map hałasu oraz programów ochrony środowiska przed hałasem:
 - L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich dób w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych), z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczora (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰); wskaźnik ten służy do określenia ogólnej dokuczliwości hałasu;
 - L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A, wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich pór nocy (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych); wskaźnik ten służy do określenia zaburzenia snu;
- do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby:
 - L_{AeqD} jest to równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia, rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰–22⁰⁰;
 - L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy, rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰–6⁰⁰.

Tabela 16. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}
a) Obszary A ochrony uzdrowiskowej b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe poza miastem d) Tereny zabudowy zagrodowej	65	56	55	45

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ***	68	60	55	45

* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

*** Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych

źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu (Dz. U. z 2014 r. poz. 112, z późn. zm.)

Natężenie ruchu pojazdów poruszających się drogami w całym województwie na przestrzeni lat ulega zwiększeniu, przez co negatywne oddziaływanie akustyczne nasila się. Hałas, oddziałując bezpośrednio na tereny sąsiadujące zabudowy, stanowi główne źródło zagrożenia. Hałas drogowy stanowi dominujące źródło na terenie gminy, zarówno pod względem wielkości jak i zasięgu oddziaływania. Największy poziom hałasu może występować na terenach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie dróg wojewódzkich. Drogi te charakteryzuje duży udział pojazdów ciężkich.

Drogi dojazdowe i osiedlowe charakteryzuje duża zmienność natężenia ruchu w ciągu doby, ruch jest największy podczas dnia, a w czasie nocy spada znacząco. Charakteryzują się one także mniejszym udziałem pojazdów ciężkich (z wyjątkiem pojazdów komunikacji miejskiej). Stopień zagrożenia hałasem obszarów położonych wokół dróg jest zależny od struktury ruchu, rodzaju drogi, stanu i rodzaju nawierzchni, ale także ukształtowania terenu. Na stopień zagrożenia hałasem wpływa również typ zabudowy zlokalizowanej wokół dróg oraz sposób jej zagospodarowania i użytkowania.

Zgodnie z informacjami Zarządu Dróg Wojewódzkich w Łodzi z dnia 28.10.2025 r., stan drogi wojewódzkiej nr 475 na odcinku od km 13+521 do km 17+868 oceniono jako zadowalający. Stan drogi wojewódzkiej nr 488 na odcinku od km 337+311 do km 340+710 jest dobry. Natomiast stan drogi wojewódzkiej nr 702 na odcinku od km 40+588 do km 41+900 jest średni, od km 41+900 do km 42+300 – zadowalający, a od km 42+300 do km 43+460 – dobry.

Zgodnie z informacjami Wydziału Drogownictwa Starostwa Powiatowego w Zgierzu z dnia 22.10.2025 r. stan techniczny dróg powiatowych zlokalizowanych na terenie miasta Zgierza określono jako dobry, dostateczny lub wymagający remontu.

Na terenie miasta Zgierza, w ciągu dróg wojewódzkich nr 475, 488, 702 oraz dróg powiatowych, nie występują ekrany akustyczne.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi z GDDKiA Oddział w Łodzi z dnia 01.12.2025 r., droga krajowa nr 71 na całej swojej długości znajduje się w stanie ostrzegawczym. O decydującym zaklasyfikowaniu do tej kategorii decyduje współczynnik tarcia określony w klasie C (stan niezadowalający). Pozostałe parametry - wskaźnik stanu spękań, wskaźnik

stanu powierzchni, głębokość kolein oraz wskaźnik równości - mieszczą się w klasie B, co oznacza stan zadowalający.

Droga ekspresowa S14 na 100% swojej długości pozostaje w stanie pożądanym (dobrym).

Wzdłuż trasy S14 zlokalizowane są ekrany akustyczne o zróżnicowanym typie wypełnienia, zarówno pochłaniającym, jak i odbijającym. Ekrany te występują po obu stronach drogi.

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego klimatu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej wartości dopuszczalnej lub na tym poziomie oraz na zmniejszaniu poziomu hałasu do co najmniej dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. Do głównych działań zapobiegawczych należy przede wszystkim poprawa nawierzchni dróg, stosowanie ekranów akustycznych, wałów ziemnych, pasów zieleni, lokalizowanych w obszarze rozwiązań ochronnych. Do najczęstszych metod stosowanych w miejscu powstawania hałasu stosuje się np. wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza obręb dzielnic mieszkalnych poprzez budowę obwodnic, zakaz wjazdu pojazdów ciężarowych do centrów miast, stosowanie nawierzchni „cichych”, ogólna poprawa stanu nawierzchni dróg i ulic, zachęcanie kierowców do korzystania z transportu zbiorowego, budowa i promowanie urządzeń typu Park&Ride, kontrole prędkości, stosowanie środków uspokojenia ruchu w obrębie osiedli mieszkalnych.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Obejmuje dźwięki emitowane przez maszyny i urządzenia, procesy technologiczne, a także instalacje i wyposażenie małych zakładów rzemieślniczych i usługowych. Do tego rodzaju hałasu zalicza się także dźwięki emitowane przez urządzenia obiektów handlowych np.: wentylatory i urządzenia klimatyzacyjne. Hałas ten ma charakter lokalny i występuje głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi. Poziom hałasu jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od wykorzystywanych maszyn i urządzeń, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych oraz prowadzonych procesów technologicznych.

W przypadku przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu przez zakłady przemysłowe, wydawane są dla zakładu decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu (odrębnie dla pory dziennej i nocnej). Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

Na terenie miasta Zgierza Marszałek Województwa Łódzkiego nie wydawał decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu z terenu miasta Zgierz.

Na terenie miasta Zgierza Starosta Zgierski wydał decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu dla Zakładu Piekarsko-Cukierniczego „PIEKARENKA” A.W. Wawrzyniak Spółka Jawna z siedzibą w Łodzi, przy ul. Strusiej 33.³²:

³² Źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu

Hałas lotniczy

Ten rodzaj uciążliwości akustycznych związany jest z funkcjonowaniem portów lotniczych, lotnisk sportowych, turystycznych czy wojskowych. Cechami charakterystycznymi hałasu lotniczego są: oddziaływanie na duże powierzchnie terenu, wysokie poziomy emisji hałasu wszystkich typów statków powietrznych zwłaszcza w operacjach startu i lądowania. Na terenie miasta Zgierza nie występują wyżej wymienione obiekty.

W mieście funkcjonuje przyszpitalne lądowisko dla helikopterów, zlokalizowane przy Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Marii Skłodowskiej-Curie w Zgierzu.³³

Hałas kolejowy

Hałas kolejowy w mieście ma mniejsze znaczenie ze względu na mniejszą gęstość sieci oraz w większości, usytuowanie infrastruktury w terenach o niskiej gęstości zabudowy, co wynika z wycofania części składów i zmniejszenia natężenie ruchu.³⁴

5.2.3. Monitoring poziomu hałasu

Monitoring RWMS w Łodzi³⁵

Celem Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) jest uzyskanie danych i ich ocena oraz obserwacja zmian stanu środowiska, w tym stanu akustycznego. Uzyskane informacje służą zapewnieniu ochrony przed hałasem, realizowanej przez poprawne planowanie przestrzenne oraz instrumenty ochrony środowiska, takie jak strategiczne mapy hałasu, programy ochrony przed hałasem oraz rozwiązania techniczne zmierzające do zminimalizowania oddziaływania źródła hałasu (np. budowa ekranów akustycznych, wałów ziemnych, zakładanie pasów zieleni). Na terenie województwa łódzkiego niezmiennie od kilkunastu lat decydujące znaczenie dla odczuwania uciążliwości hałasowej ma hałas komunikacyjny, tj. dźwięki powstające w związku z komunikacją samochodową.

Na podstawie art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2025 r., poz. 647) oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska dla terenów:

- których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie strategicznych map hałasu lub wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu $L_{Aeq D}$, $L_{Aeq N}$, L_{DWN} i L_N , z uwzględnieniem w szczególności danych demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu;
- innych niż tereny, o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu $L_{Aeq D}$, $L_{Aeq N}$, L_{DWN} i L_N lub innych metod oceny poziomu hałasu. Strategiczne mapy hałasu sporządza się co 5 lat. Stanowią podstawę oceny klimatu akustycznego, ich celem jest graficzne przedstawienie rozkładu pola akustycznego na danym obszarze. Opracowanie strategicznych map hałasu stanowi podstawę do sporządzenia programów ochrony środowiska przed hałasem. Programy te mają na celu wskazanie odpowiednich działań naprawczych minimalizujących zagrożenie hałasem.

³³ Źródło: <https://bip.lpr.com.pl/ladowiska>, stan na 08.01.2025 r.

³⁴ Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa łódzkiego

³⁵ Źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

W zasobach Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Łodzi dostępne są wyniki pomiarów hałasu drogowego przeprowadzonych na terenie miasta Zgierz w latach 2023 i 2024. W okresie 2022-2024 nie realizowano natomiast pomiarów hałasu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Dostępne dane z 2023 roku pochodzą z pomiarów wykonanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi w ramach kontroli. Badania dotyczyły odcinka drogi ekspresowej S14 (od ronda dojazdowego do węzła Emilia – węzeł Zgierz Zachód) i zostały przeprowadzone przy ul. Owsianej 38D. Analiza uzyskanych wyników wykazała, że poziom hałasu w badanej lokalizacji nie przekraczał dopuszczalnych wartości określonych w obowiązujących przepisach. Wyniki pomiarów przedstawiono w tabeli poniżej.

W 2024 roku na terenie miasta Zgierza przeprowadzono pomiary hałasu drogowego w ramach analizy porealizacyjnej dla fragmentu drogi ekspresowej S14, obejmującego odcinek od węzła Emilia w ciągu autostrady A2 do węzła Łódź Lublinek (z węzłem). Zakres opracowania obejmował również fragmenty przebudowanych dróg poprzecznych, łącznika do dróg krajowych nr 91 i 72, a także lokalne odcinki dróg dojazdowych. Na potrzeby analizy wykonano całodobowe pomiary hałasu w 78 punktach pomiarowych, dodatkowo, poziom hałasu określono za pomocą metod obliczeniowych. Na obszarze miasta Zgierz pomiary przeprowadzono w 15 punktach pomiarowych.

Lokalizacje punktów pomiarowych oraz wyniki pomiarów przedstawiono w poniższej tabeli.

Analizując wyniki przedstawione w poniższej tabeli należy stwierdzić, że wykonane pomiary w zdecydowanej większości punktów nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu komunikacyjnego, zarówno w porze dnia jak i w porze nocy. Niewielkie przekroczenia zarejestrowano jedynie w trzech punktach pomiarowych zlokalizowanych przy ul. Wiosny Ludów 15, 51 i 61 w Zgierzu. Przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu przy ul. Wiosny Ludów 51 wyniosło 0,7 dB w porze dnia, natomiast przy ul. Wiosny Ludów 61-1,5 dB, również w porze dnia.

Punkty te znajdowały się w miejscach, w których dla analizowanego odcinka drogi S14 zostały wcześniej wykonane zabezpieczenia akustyczne w postaci ekranów dźwiękochłonnych. Jednakże, jak wykazała późniejsza analiza obliczeniowa uwzględniająca oddziaływanie skumulowane, a także dodatkowe pomiary kontrolne przeprowadzone pod tymi samymi adresami, ale w istotnie dalszej odległości od tej ulicy wykazały, że oddziaływanie drogi S14 w tych miejscach jest w normie. Dodatkowo wykonano badania poziomu hałasu pochodzącego od samej ul. Wiosny Ludów pod adresem ul. Wiosny Ludów 15 oddalonym od trasy S14 o ok. 330 m. Na podstawie uzyskanych wyników stwierdza się przekroczenie obowiązujących norm o 2,6 dB w porze dnia i o 0,6 dB w porze nocy. Podsumowując, stwierdzone przekroczenia nie były spowodowane hałasem od drogi ekspresowej S14, lecz wynikały z oddziaływania ruchu drogowego na ul. Wiosny Ludów w Zgierzu.

Tabela 17. Lokalizacja punktów pomiarów hałasu drogowego wykonanych na terenie miasta Zgierz w latach 2023-2024

Nazwa odcinka drogi	Lokalizacja punktów pomiarowych	Współrzędne geograficzne WGS84	Data wykonania pomiaru	L _{Aeq} [dB] (przedział niepewności [dB])		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]		Przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu [dB]	
				Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
Droga ekspresowa S14 (rondo dojazdowe do węzła Emilia – węzeł Zgierz Zachód)	ul. Owsiana 38D	51,856361 N, 19,379333 E	2023-09-06	51,9 (1,4)	50,0 (1,4)	65,0	56,0	0,0	0,0
	ul. Wincentego Witosa 71	51,872194 N, 19,372886 E	2024-09-10	57,9 (+0,9;-1)	51,7 (+0,9; -1)	61,0	56,0	0,0	0,0
	ul. Leopolda Staffa 10 (na balkonie)	51,860342 N, 19,378853 E	2024-09-10	56,7 (+0,9;-1)	51,8 (+0,9;-1)	65,0	56,0	0,0	0,0
	ul. Leopolda Staffa 4 (na balkonie)	51,858908 N, 19,379475 E	2024-09-10	54,3 (+0,9;-1)	50,1 (+0,9;-1)	65,0	56,0	0,0	0,0
	ul. Cegielniana 1	51,855172 N, 19,376581 E	2024-09-17	59,0 (+0,9;-1)	54,3 (+0,9;-1)	61,0	56,0	0,0	0,0
	ul. Wincentego Witosa 84	51,872469 N, 19,370892 E	2024-09-15	54,4 (+0,9;-1,1)	52,0 (+0,9;-1,1)	61,0	56,0	0,0	0,0
	ul. Leopolda Staffa 26B (na balkonie)	51,864119 N, 19,378194 E	2024-09-10	55,1 (+0,9;-1,2)	50,1 (+0,9;-1,2)	65,0	56,0	0,0	0,0
	dz. nr e wid. 89/8	51,855106 N, 19,379339 E	2024-09-10	53,6 (+0,9;-1)	47,6 (+0,9;-1)	61,0	56,0	0,0	0,0
	ul. Wiosny Ludów 51	51,851403 N, 19,378847 E	2024-09-24	53,8(+0,9;-1)	47,7 (+0,9;-1)	61,0	56,0	0,0	0,0
	ul. Wiosny Ludów 61	51,851056 N, 19,377178 E	2024-09-15	54,3 (+0,9;-1)	51,4 (+0,9;-1)	61,0	56,0	0,0	0,0
ul. Aleksandrowska (węzeł Zgierz Zachód – ul. Wiosny Ludów)	ul. Aleksandrowska 87	51,850119 N, 19,382611 E	2024-09-10	52,0 (+0,9;-1)	46,4 (+0,9;-1)	61,0	56,0	0,0	0,0
ul. Wiosny Ludów	ul. Wiosny Ludów 15	51,851586 N, 19,383503 E	2024-09-24	63,6 (+0,9;-1)	56,6(+0,9;-1)	61,0	56,0	2,6	0,6
	ul. Wiosny Ludów 51	51,851675 N, 19,378747 E	2024-09-10	61,7 (+0,9;-1,1)	53,3 (+0,9;-1,1)	61,0	56,0	0,7	0,0
	ul. Wiosny Ludów 61	51,851650 N, 19,377039 E	2024-09-17	62,5 (+0,9;-1,1)	55,5 (+0,9;-1,1)	61,0	56,0	1,5	0,0
ul. Aleksandrowska (węzeł Zgierz Zachód – między rondami)	ul. Aleksandrowska 102	51,848692 N, 19,377067 E	2024-09-10	56,1 (+0,9;-1,1)	50,9 (+0,9;-1,1)	61,0	56,0	0,0	0,0
ul. Aleksandrowska (ul. Warszawska – rondo Zgierz Zachód)	ul. Aleksandrowska 117a	51,847542 N, 19,375039 E	2024-09-10	56,4 (+0,9;-1,1)	47,3 (+0,9;-1,1)	61,0	56,0	0,0	0,0

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

Ponadto, w ramach IV rundy mapowania, w 2022 roku, zgodnie z art. 118 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647) na terenie miasta Zgierz, wykonana została strategiczna mapa hałasu dla wymienionych poniżej dróg:

- droga krajowa nr 91 na odcinkach:
 - Lućmierz /ul. Główna/-Zgierz /ul. Piątkowska (DW 702) /;
 - Zgierz /Przejście 2: ul. Piątkowska (DW 702) -ul. 3 Maja (DK 71) /;
 - Zgierz /ul. 3 Maja (DK 71) /-Łódź /Gr. Miasta/;
- droga krajowa nr 71 na odcinku:
 - Zgierz /Przejście: Gr. Miasta-Al. Armii Krajowej (DK 91) /;
- droga wojewódzka nr 702 na odcinku:
 - Zgierz /Przejście: Gr. Miasta-ul. Łęczycka (DK 91).

Dane dotyczące odcinków dróg, terenów zagrożonych hałasem, ludności oraz budynków narażonych na hałas w analizowanym obszarze, zostały opisane w dokumentach pn. *Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie łódzkim* wykonanym na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi oraz *Strategiczna mapa hałasu dla dróg wojewódzkich o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie łódzkim* wykonaną na zlecenie Zarządu Dróg Wojewódzkich w Łodzi.

5.2.4. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Wzrost średnich temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym powoduje zwiększenie się poziomów dźwięków – zwłaszcza tych generowanych przez urządzenia mechaniczne oraz elektryczne. Wzrost temperatury wymusza również, intensywniejsze działanie układów chłodzących co również może powodować uciążliwości dla środowiska, zwłaszcza w gminach, gdzie naturalny krajobraz uległ największym przekształceniom. Aby zmniejszyć negatywny wpływ wysokich temperatur należy zwiększać ilość terenów zielonych oraz niwelować efekt tzw. „miejskiej wyspy ciepła”.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie zagrożenia hałasem można zaliczyć wszelkiego rodzaju zdarzenia losowe powodujące nagłe zwiększenie emisji dźwięku.
Działania edukacyjne	Zwiększenie świadomości mieszkańców dotyczącej zagrożenia nadmiernym poziomem hałasu w powietrzu, zwłaszcza przy nieustannie rosnącej liczbie pojazdów mechanicznych, powinno być jednym z priorytetów jednostek samorządu terytorialnego. Ważnym krokiem w tym kierunku może być organizacja szkoleń dla mieszkańców, mających na celu propagowanie wiedzy na temat zagrożeń związanych z niwelowaniem ich skutków, a także ustanawianie stref ciszy oraz ograniczeń w użytkowaniu jednostek pływających.
Monitoring środowiska	Monitoring poziomów dźwięku w województwie łódzkim prowadzony jest przez Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi. Badania obejmują okolice dróg o dużym natężeniu ruchu, okolice linii kolejowych.

5.2.5. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- Wzrost świadomości społecznej na temat zagrożeń powodowanych przez hałas; - Rozwój inwestycji drogowych; - Rozbudowa dróg rowerowych.	Dynamiczny przyrost liczby pojazdów i wzrost natężenia ruchu.

5.2.6. Analiza SWOT

ZAGROŻENIA HAŁASEM	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
- Systematyczne prace związane z ograniczeniem nadmiernego hałasu na terenie miasta – remonty, modernizacje dróg. - Rozbudowa dróg rowerowych. - Występowanie parkingów Park&Ride.	- Nadmierny poziom hałasu na terenach położonych wzdłuż dróg. - Drogi wymagające modernizacji. - Brak ekranów akustycznych wzdłuż dróg wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych w miejscach stwierdzonych przekroczeń.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Monitorowanie poziomów hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych z największym natężeniem ruchu. - Budowa ekranów akustycznych na obszarach narażonych na nadmierny poziom hałasu. - Dbanie o poprawny stan techniczny nawierzchni ciągów komunikacyjnych. - Dostępność technik i technologii ograniczania emisji hałasu do środowiska i jego tłumienia. - Realizacja strategii i Programów w zakresie ochrony środowiska przed hałasem oraz transportu (m.in. budowy obwodnic).	- Niedostateczny poziom środków finansowych oraz funduszy na inwestycje zmierzające do poprawy stanu środowiska akustycznego. - Rosnąca liczba pojazdów, zwiększająca natężenie ruchu drogowego. - Negatywny wpływ gwałtownych zjawisk pogodowych na drogi.

5.3. Pola elektromagnetyczne

5.3.1. Stan wyjściowy

Źródłami naturalnego pola elektromagnetycznego, w którym człowiek żyje „od zawsze”, są Ziemia (wytworząca w swoim jądrze pole magnetyczne), zjawiska atmosferyczne (związane z wyładowaniami piorunowymi), Słońce (wytworzące promieniowanie w zakresie od podczerwieni do nadfioletu, w tym światło widzialne, jak również wiatr słoneczny), zjawiska kosmiczne oraz każda materia o temp. przekraczającej temp. zera bezwzględnego.

Człowiek wskutek rozwoju cywilizacyjnego rozpoczął wytwarzanie sztucznych źródeł pola elektromagnetycznego. Każde urządzenie zasilane energią elektryczną, czy to z sieci energetycznej, czy baterijnie, wytwarza pole elektromagnetyczne. Sztuczne pole elektromagnetyczne może więc stanowić efekt zamierzony lub uboczny. Z wytwarzanym polem elektromagnetycznym mamy do czynienia w przypadku wszystkich urządzeń radiowych czy mikrofalowych. Należą do nich zarówno duże obiekty, takie jak nadawcze stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiolokacyjne i radionawigacyjne, jak również zdecydowanie mniejsze urządzenia, m.in. CB radio, radiotelefony wykorzystywane np. przez służby ratunkowe, telefony komórkowe, piloty do zdalnego sterowania (np. centralnym zamkiem w samochodzie lub bramą garażową), urządzenia do identyfikacji radiowej RFID, punkty dostępowe sieci Wi-Fi, telefony bezsznurowe DECT, urządzenia wyposażone w interfejs Bluetooth. Szczególny rodzaj urządzeń celowo wytwarzających pole elektromagnetyczne stanowią urządzenia stosowane w medycynie: do diagnozowania pacjentów oraz w fizykoterapii i rehabilitacji.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2025 r., poz. 647) – dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z powyższym ochrona przed polami polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku określone są w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448) oraz w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U.2022 r., poz. 2630 t.j.).³⁶

W poniższej tabeli przedstawiono zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludzi.

³⁶Oba rozporządzenia zastąpiły rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów dotrzymania tych poziomów (Dz.U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883)

Tabela 18. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.

Parametr fizyczny Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m ²)
lp.	1	2	3	4
1.	0 Hz	10000	2500	ND
2.	od 0 Hz do 0,5 Hz	ND	2500	ND
3.	od 0,5 Hz do 50 Hz	10000	60	ND
4.	od 0,05 kHz do 1 Hz	ND	3 / f	ND
5.	od 1 kHz do 3 kHz	250 / f	5	ND
6.	od 3 kHz do 150 kHz	87	5	ND
7.	od 0,15 MHz do 1 MHz	87	0,73 / f	ND
8.	od 1 MHz do 10 MHz	87 / f ^{0,5}	0,73 / f	ND
9.	od 10 MHz do 400 MHz	28	0,073	2
10.	od 400 MHz do 2000 MHz	1,375 x f ^{0,5}	0,0037 x f ^{0,5}	f / 200
11.	od 2 GHz do 300 GHz	61	0,16	10

Oznaczenia:

f – wartość częstotliwości pola elektromagnetycznego z tego samego wiersza kolumny „Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego”. ND – nie dotyczy.

Objaśnienia:

Dopuszczalne poziomy podane w tabeli określono do oceny oddziaływania pól elektromagnetycznych emitowanych podczas użytkowania stałych sieci elektroenergetycznych i radiokomunikacyjnych. Wymagania te nie mają zastosowania do oceny pól elektromagnetycznych emitowanych przez elektryczne urządzenia przenośne i urządzenia użytkowane w mieszkaniach. Ocena oddziaływania pola elektromagnetycznego w środowisku pracy określona jest odrębnymi przepisami.

Dla miejsc dostępnych dla ludności rozumianych jako wszelkie miejsca, z wyjątkiem miejsc, do których dostęp ludności jest zabroniony lub niemożliwy bez użycia sprzętu technicznego, ustalone według istniejącego stanu zagospodarowania i zabudowy nieruchomości – parametry charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko (kolumny 2, 3 i 4 w tabeli), reprezentują wartości graniczne natężenia pola elektrycznego i magnetycznego oraz gęstości mocy i odpowiadają:

- 1) wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego;
- 2) wartości równoważnej gęstości mocy S dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku.

Dla częstotliwości od 100 kHz do 10 GHz wartości E₂, H₂ oraz S w tabeli należy uśredniać w ciągu 6 minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w każdym 6-minutowym okresie. Dla częstotliwości wyższych niż 10 GHz wartości E₂, H₂ oraz S w tabeli należy uśredniać w ciągu t minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w dowolnym t-minutowym okresie, gdzie $t = 68 / f^{1,05}$, f oznacza częstotliwość wyrażoną w GHz. W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywoływanych przez pola impulsowe, wartości szczytowe natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H nie powinny przekraczać n-krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli, przy czym:

- w zakresie częstotliwości do 100 kHz: n = 1,4. Uwaga: Dla impulsów o czasie trwania t_p należy przyjąć częstotliwość równoważną obliczoną jako $f = 1/(2t_p)$.
- w zakresie częstotliwości od 100 kHz do 10 MHz: n = 10a, gdzie $a = 0,176 + 0,665 \times \log(f/100)$, f oznacza częstotliwość wyrażoną w kHz.
- w zakresie częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz: n = 32.

W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywoływanych przez pola impulsowe, wartość szczytowa równoważnej gęstości mocy S w zakresie częstotliwości powyżej 10 MHz nie powinna przekraczać 1000-krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli.

źródło: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448)

5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego

Na terenie miasta Zgierza znajdują się instalacje wytwarzające pola elektroenergetyczne, do których należą:

- linia 220 kV Janów – Zgierz;
- stacja elektroenergetyczna 220/110 kV Zgierz;
- napowietrzna linia elektroenergetyczna 220 kV Janów – Zgierz;
- napowietrzna linia elektroenergetyczna 220 kV relacji Janów – Zgierz – Adamów.

Elektroenergetyka

Dostawa mocy następuje z krajowego systemu energetycznego.

Na terenie miasta Zgierza znajdują się następujące stacje elektroenergetyczne:

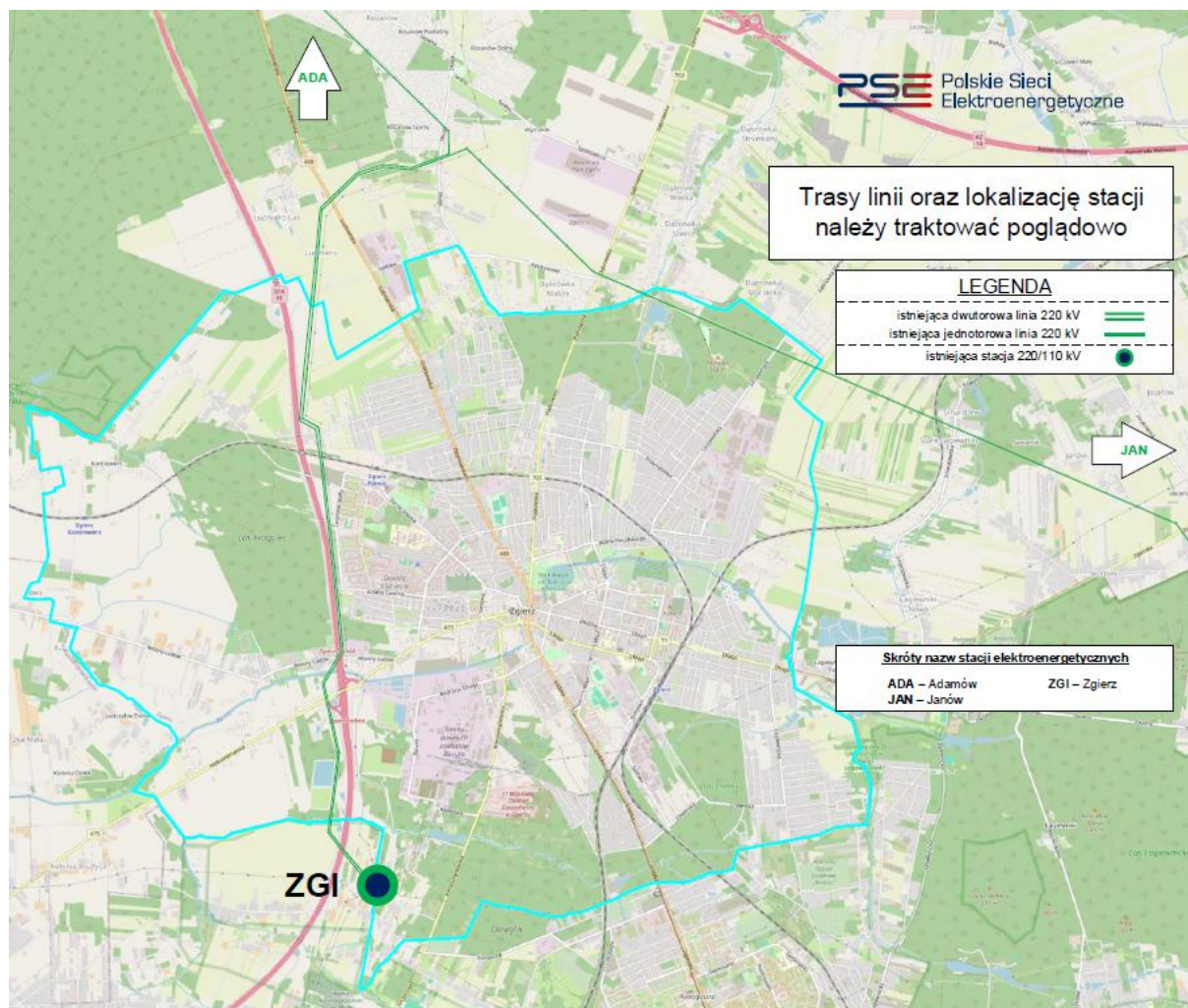
- 220/110/15 kV „Zgierz” zasilana dwoma liniami 220 kV Zgierz-Adamów i Janów-Zgierz oraz wyprowadzone są następujące linie 110 kV: Zgierz-EC3, Zgierz-Teofilów, Zgierz-Retkinia-Koziny, Zgierz-Aleksandrów, Zgierz-Ozorków, Zgierz-Boruta 1, Zgierz-Boruta 2, Zgierz-Rudunki, Zgierz-Radogoszcz. Rozdzielnia 110 kV w stacji Zgierz posiada 15 pól 110 kV (dziewięć pól liniowych, dwa pola sprzęgła i cztery pola transformatorowe), pracuje z dwoma autotransformatormi 220/110 kV o mocy 160 MVA każdy oraz dwoma transformatorami 110/15 kV o mocy 25 MVA każdy. W stacji znajduje się jednosystemowa sekcjonowana 26-polowa rozdzielnia 15 kV; Stacja ta jest współdzielona pomiędzy PSE S.A. oraz PGE Dystrybucja S.A.
- 110/15 kV „Boruta” zasilana dwoma liniami 110 kV Zgierz-Boruta 1, Zgierz-Boruta 2. Rozdzielnia 110 kV w stacji Boruta posiada 5 pól 110 kV (dwa pola liniowe, pole sprzęgła i dwa pola transformatorowe), pracuje z dwoma transformatorami 110/15 kV o mocy 25 MVA każdy. W stacji znajduje się jednosystemowa sekcjonowana 24-polowa rozdzielnia 15 kV;
- 110/15 kV „Rudunki” zasilana dwoma liniami 110 kV Zgierz-Rudunki, Rudunki-Sosnowiec. Rozdzielnia 110 kV w stacji Rudunki posiada 7 pól 110 kV (dwa pola liniowe, dwa pola pomiarowe, pole sprzęgła i dwa pola transformatorowe), pracuje z dwoma transformatorami 110/15 kV o mocy 25 MVA każdy. W stacji znajduje się jednosystemowa sekcjonowana 32-polowa rozdzielnia 15 kV.³⁷

Dostawa i dystrybucja energii dla odbiorców odbywa się za pośrednictwem sieci rozdzielczej napowietrznej i kablowej średniego napięcia 15 kV o przekrojach w zakresie od 35 do 240 mm² oraz stacji transformatorowych SN/nN. Indywidualni odbiorcy powiązani są ze stacjami transformatorowymi liniami napowietrznymi lub kablowymi nN o przekrojach w zakresie od 25 do 240 mm².³⁸

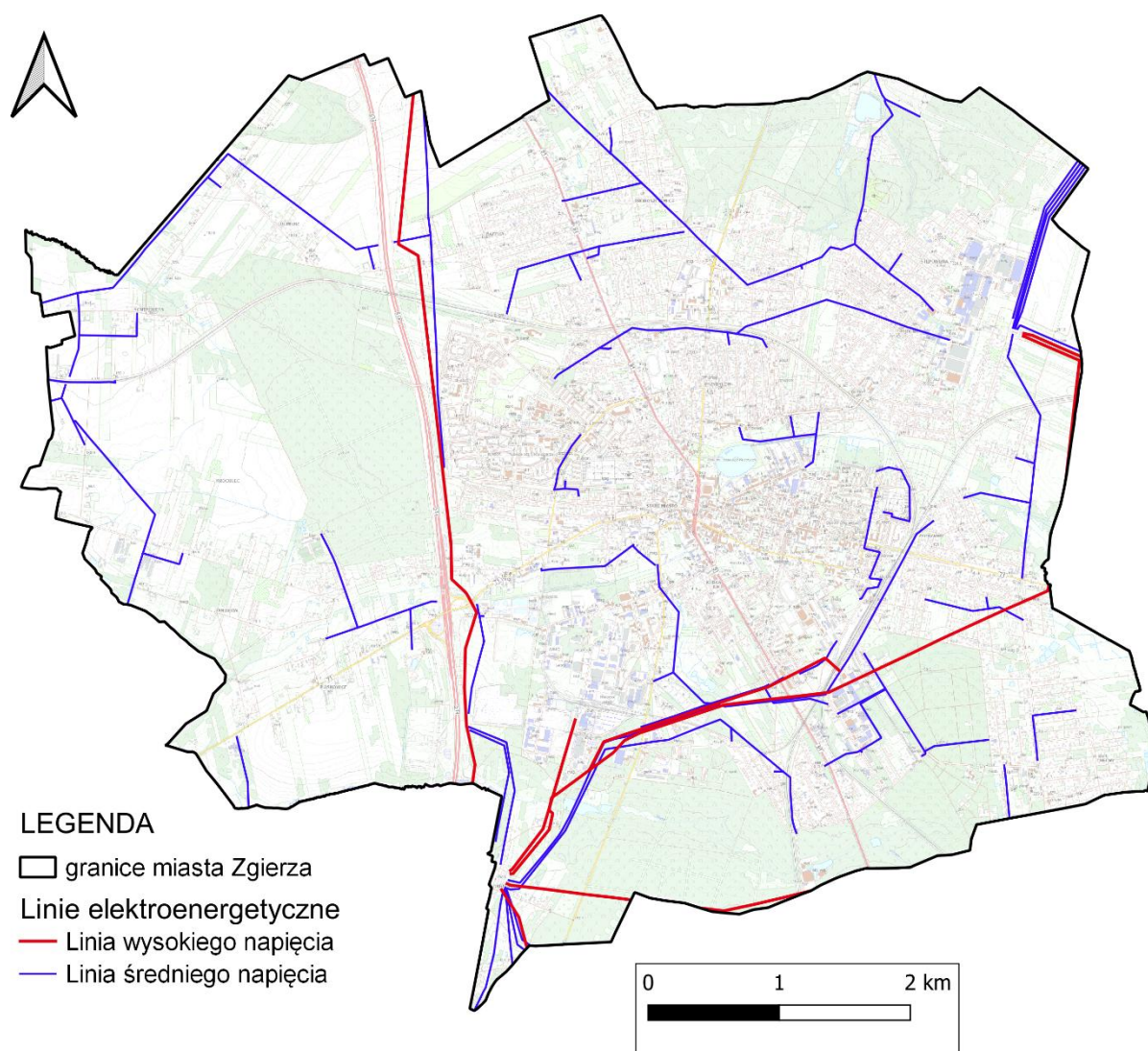
Na poniższych rysunkach przedstawiono schemat sieci przesyłowej oraz lokalizację linii elektroenergetycznych na terenie miasta Zgierza.

³⁷ Źródło: PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź

³⁸ Źródło: PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź

Rysunek 20. Schemat sieci przesyłowej na obszarze miasta Zgierza
źródło: PSE S.A.

Rysunek 21. Linie elektroenergetyczne na tle miasta Zgierz
 źródło: opracowane własne na podstawie danych geoprzestrzennych

Instalacje wytwarzające pola elektromagnetyczne

Instalacjami wytwarzającymi PEM są także stacje bazowe telefonii komórkowej.

Na terenie miasta Zgierz znajdują się stacje bazowe telefonii komórkowej, które zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 19. Wykaz stacji bazowych zgłoszonych Staroście Zgierskiemu na terenie miasta Zgierz

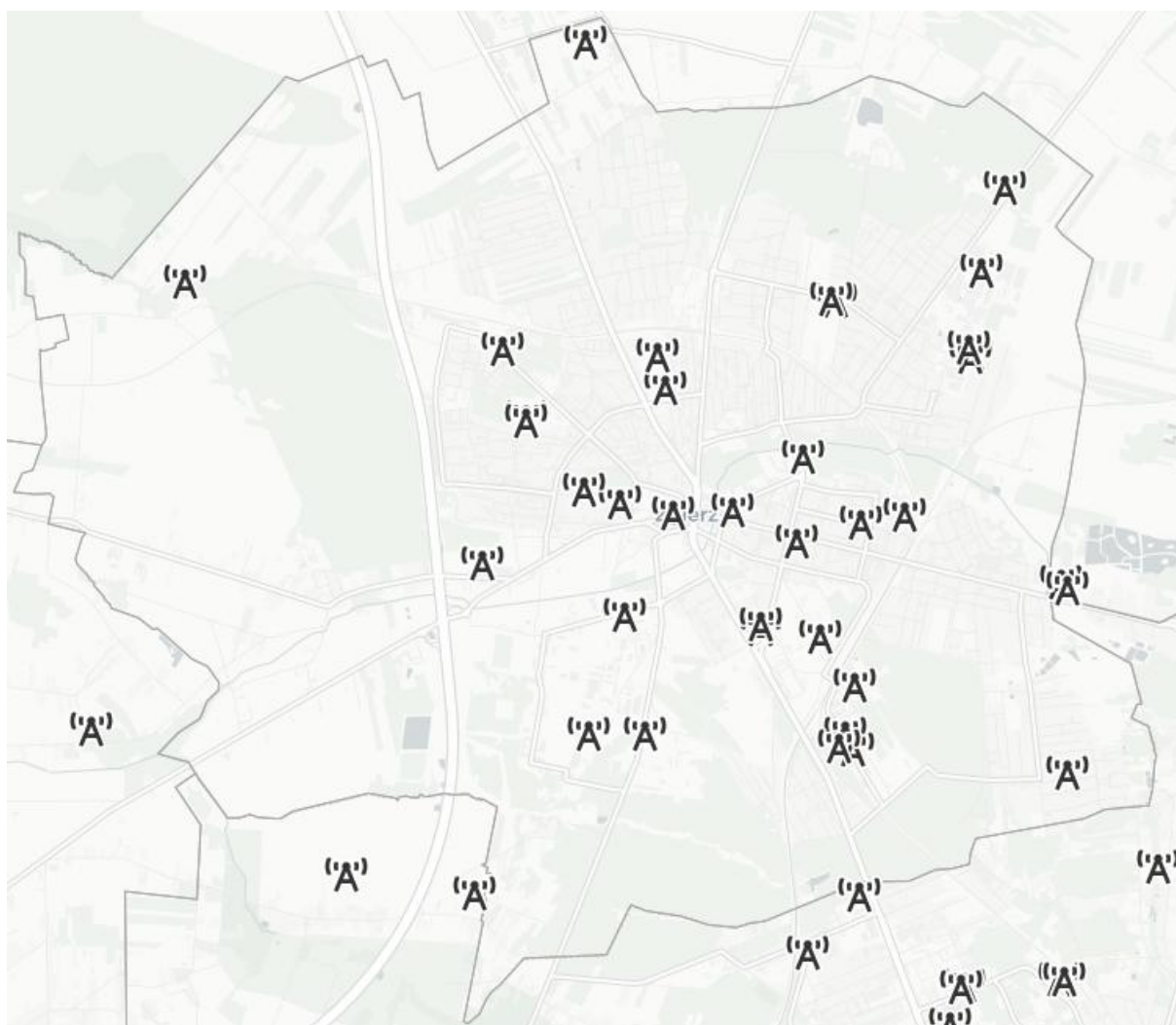
Lp.	Stacja bazowa	Lokalizacja	Prowadzący
1.	ZGI3301 A – eksploatacja zakończona	Zgierz, ul. Energetyków 9	P4 Sp. z o.o.
2.	ZGI3302 C	Zgierz, ul. Rembowskiego 47/49	P4 Sp. z o.o.
3.	ZGI3304 B	Zgierz, ul. Parzęczewska 70	P4 Sp. z o.o.
4.	ZGI3305 A	Zgierz, ul. Dąbrowskiego 6/8	P4 Sp. z o.o.
5.	ZGI3306 C	Zgierz, ul. Ossowskiego 25/27	P4 Sp. z o.o.
6.	ZGI3308 A	Zgierz, ul. Struga 23.	P4 Sp. z o.o.

Lp.	Stacja bazowa	Lokalizacja	Prowadzący
7.	ZGI3309 A	Zgierz, pl. Targowy 9 A	P4 Sp. z o.o.
8.	ZGI3316 D	Zgierz, ul. Konstantynowska 83b	P4 Sp. z o.o.
9.	ZGI3318 A	Zgierz, ul. Łanowa 14	P4 Sp. z o.o.
10.	ZGI3319 A	Zgierz, ul. 1-go Maja 72	P4 Sp. z o.o.
11.	ZGI3328 A	Zgierz, ul. Sadowa 6	P4 Sp. z o.o.
12.	ZGI3333 B	Zgierz, ul. Konstantynowska 83b	P4 Sp. z o.o.
13.	ZGI3333 D	Zgierz, ul. Musierowicza 5a	P4 Sp. z o.o.
14.	ZGI3334 C	Zgierz, ul. Polna 5	P4 Sp. z o.o.
15.	ZGI3336_C	Zgierz, ul. Sienkiewicza 20	P4 Sp. z o.o.
16.	ZGIERZ ENERGETYKOW	Zgierz, ul. Energetyków 9	Exatel S.A.
17.	EXATEL ZGIERZ WKIZB	Zgierz, ul. Szczawińska 52	Exatel S.A.
18.	ZGIEM00001	Zgierz, ul. Energetyków 9	NETIA S.A.
19.	ZGIEM00013	Zgierz, ul. Kwasowa 5	NETIA S.A.
20.	ZGIEB012	Zgierz, ul. Myśliwska 1A	NETIA S.A.
21.	ZGIEB015	Zgierz, ul. Kolorowej 14	NETIA S.A.
22.	BT31154_Zgierz_Struga_A2_(ERA),	Zgierz, ul. 1-go Maja 72.	AERO2 Sp. z o.o.
23.	LOD11343 ZGIERZ_SIENKIEWICZA_A2	Zgierz, ul. Sienkiewicza 20a	AERO2 Sp. z o.o.
24.	ŁÓDŹ - EURON	Zgierz, ul. Struga 23, dz. nr 316	INFO-TV-OPERATOR Sp. z o.o.
25.	560 (90952N!) ZGIERZ	Zgierz, ul. Musierowicza 3/5, dz. nr ewid. 335/3	ORANGE POLSKA S.A.
26.	561 (90930N!) RUDNIKI	Zgierz, ul. Sienkiewicza 20 B	ORANGE POLSKA S.A.
27.	562 (90931N!) DUBOIS	Zgierz, ul. Rembowskiego 67.	ORANGE POLSKA S.A.
28.	563 (90932N!) PARKOWA	Zgierz, ul. Dąbrowskiego 6/8	ORANGE POLSKA S.A.
29.	564 (90961N!) UROCZA	Zgierz, ul. Twarda 3/5	ORANGE POLSKA S.A.
30.	565 (90933N!) BACZYŃSKIEGO	Zgierz, ul. Hoża 6, dz. nr ewid. 579/56.	ORANGE POLSKA S.A.
31.	7085 (90884N!) BORUTA ENERGETYKA	Zgierzu, ul. Energetyków 9	ORANGE POLSKA S.A.
32.	(17190N!) BORUTA NEW	Zgierz, ul. Konstantynowska 83 B	ORANGE POLSKA S.A.
33.	29101 (90137N!)	Zgierz, ul. Andrzeja Struga 23	T-MOBILE POLSKA S.A.
34.	29150 (90065N!) WLD ZGIERZ 1MAJA3	Zgierz, ul. 1-go Maja 3	T-MOBILE POLSKA S.A.

Lp.	Stacja bazowa	Lokalizacja	Prowadzący
35.	29153 (90098N!) WLD_ZGIERZ_ORLA12	Zgierz, ul. Orla 12	T-MOBILE POLSKA S.A.
36.	29160(90176N!) WLD_ZGIERZ_SADOWA19	Zgierz, ul. Sadowa 19A	T-MOBILE POLSKA S.A.
37.	29167 (90151N!)	Zgierz, ul. Parzęczewska 35	T-MOBILE POLSKA S.A.
38.	BT30858 ZGIERZ POŁUDNIE	Zgierz, ul. Sadowa 6	POLKOMTEL Sp. z o.o.
39.	BT30906 ZGIERZ_CENTRUM	Zgierz, pl. Jana Pawła II 11/13	POLKOMTEL Sp. z o.o.
40.	BT30922 ZGIERZ PARZĘCZEWSKA	Zgierz, ul. Parzęczewskiej 70	POLKOMTEL Sp. z o.o.
41.	BT31137_ZGIERZ_DUBOIS_ (CEN)	Zgierz, ul. Rembowskiego 67	POLKOMTEL Sp. z o.o.
42.	BT31145 ZGIERZ WITKACEGO	Zgierz, ul. Parzęczewskiej 35	POLKOMTEL Sp. z o.o.
43.	BT33932 ZGIERZ 2	Zgierz, pl. Kilińskiego 7	POLKOMTEL Sp. z o.o.
44.	BT30775 Zgierz BB	Zgierz, ul. Energetyków 9	POLKOMTEL Sp. z o.o. AERO 2 Sp. z o.o.
45.	BT30857 ZGIERZ SZCZAWIŃSKA	Zgierz, ul. Szczawińska 127	POLKOMTEL Sp. z o.o. AERO 2 Sp. z o.o.
46.	BT30974 ZGIERZ_KASPROWICZA	Zgierz, ul. Kasprowicza 86/90	POLKOMTEL Sp. z o.o. AERO 2 Sp. z o.o.
47.	BT30990_ZGIERZ_PIŁSUDSK IEGO	Zgierz, ul. 1-go Maja 3	POLKOMTEL Sp. z o.o. AERO 2 Sp. z o.o.
48.	BT31095 ZGIERZ	Zgierz, ul. Musierowicza 5	POLKOMTEL Sp. z o.o. AERO 2 Sp. z o.o.
49.	BT31154 ZGIERZ_STRUGA_A2	Zgierz, ul. 1-go Maja 72	POLKOMTEL Sp. z o.o. PL2014 Sp. z o.o.
50.	BT30171 ZGIERZ_SIENKIEWICZA_A2	Zgierz, ul. Sienkiewicza 20a	POLKOMTEL Sp. z o.o. PL2014 Sp. z o.o.
51.	BT31145 ZGIERZ WITKACEGO	Zgierz, ul. Parzęczewska 35	TOWERLINK Sp. z o.o.
52.	BT33932_LDZ_Zgierz	Zgierz, pl. Kilińskiego 7	TOWELINK Sp. z o.o.
53.	ZGI0002A	Zgierz, ul. Nastrojowa 52	P4 Sp. z o.o.
54.	ZGI3336C	Zgierz, ul. Sienkiewicza 20	P4 Sp. z o.o.
55.	28434(17450N!)	Zgierz, ul. Polna 5	T-MOBILE S.A.
56.	BT33948 EMILIA (OTP)	Zgierz, ul. Podgórna 28	Towerlink Poland Sp. z o.o.
57.	ZGI3338D	Zgierz, ul. Kasztanowa 23	P4 Sp. z o.o.
58.	ZGI3346A	Zgierz, dz. nr 227	P4 Sp. z o.o.

źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu

Lokalizację stacji bazowych telefonii komórkowej przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 22. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowych na terenie miasta Zgierza
źródło: <https://si2pem.gov.pl> [data dostępu: 17.11.2025 r.]

5.3.3. Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego

Monitoring Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Łodzi

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z art. 123 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 r., poz. 647).

Do końca 2019 r. dopuszczalne poziomy PEM w środowisku regulowało rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883). Zgodnie z tym rozporządzeniem w miejscach dostępnych dla ludności dopuszczalna wartość składowej elektrycznej pola wynosiła 7 [V/m]. W grudniu 2019 r. zostało opublikowane nowe rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448), które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2020 r. W rozporządzeniu tym zmieniono zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych. Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych

dla ludności, dla wysokich częstotliwości, wynoszą od 28 V/m do 61 V/m (składowa elektryczna).

Od 2021 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z nowym rozporządzeniem. Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się dla każdego województwa w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego.

W ramach stałej sieci monitoringu punkty wyznacza się w każdym mieście dla dwuletniego cyklu pomiarowego, według zasady:

- poniżej 20 000 mieszkańców - 1 punkt pomiarowy;
- w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców - 2 punkty pomiarowe;
- w przedziale powyżej 50 000 do 100 000 mieszkańców - 3 punkty pomiarowe;
- w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 mieszkańców - 4 punkty pomiarowe, powyżej 200 000 mieszkańców - 4 punkty pomiarowe i 3 punkty pomiarowe na każde rozpoczęte kolejne 100 000 mieszkańców - w każdym mieście.

Zgodnie ze Strategicznym Programem PMŚ na lata 2020-2025 oraz programami wykonawczymi, na terenie miasta Zgierza w roku 2022 oraz 2024 prowadzone były pomiary monitoringowe w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w 3 punktach pomiarowych.

W poniższej tabeli przedstawiono wyniki badań.

Tabela 20. Wyniki pomiarów PEM na terenie miasta Zgierza w latach 2022 i 2024.

Lokalizacja	Rok wykonania pomiaru	Współrzędne geograficzne punktu pomiarowego (WGS84)		Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]	Poziom dopuszczalny [V/m]
		długość	szerokość		
Zgierz, ul. Witkacego 17	2022	51,860028	19,383306	<0,8**	28***
	2024			<0,8**	28***
Zgierz, Plac Kilińskiego 3	2022	51,854306	19,415583	<0,8**	28***
	2024			<0,8**	28***
Zgierz, ul. Stępowizna 23A*	2022	51,865778	19,438167 (2022)	1,7	28***
	2024		19,438111 (2024)	1,1	28***

* W 2024 roku, punkt pod adresem ul. Stępowizna 23A nieznacznie zmienił swoje współrzędne względem 2022 roku.

** Wartość poniżej dolnej granicy oznaczalności stosowanej metody badawczej

*** Wartość wyniku z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448).

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448) obecnie obowiązujący poziom dopuszczalny dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności, dla częstotliwości objętych monitoringiem, tj. 80 MHz-40 GHz, wynosi 28 V/m (składowa elektryczna).

Analiza wyników przeprowadzonych pomiarów na terenie miasta Zgierza nie wykazała przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Dodatkowo zmierzone wartości składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w 2 punktach pomiarowych w latach 2022 i 2024 nie przekroczyły poziomu dolnej granicy stosowanej metody badawczej.

5.3.4. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Wzrost temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym może powodować zmiany w rozchodzeniu się pól elektromagnetycznych wokół emiterów a w efekcie mieć negatywny wpływ na ludzi oraz środowisko. W celu zmniejszenia takiego wpływu należy zwiększać powierzchnię terenów zielonych oraz brać pod uwagę czynniki klimatyczne, podczas wybierania lokalizacji dla źródeł promieniowania elektromagnetycznego.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie PEM można zaliczyć wszelkiego rodzaju awarie urządzeń powodujące nadmierną emisję promieniowania mogącą negatywnie wpłynąć na środowisko oraz organizmy żywe.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne na terenie miasta powinny skupić się wokół zwiększenia świadomości mieszkańców na temat zagrożeń związanych z promieniowaniem elektromagnetycznym oraz urządzeniami, które takie promieniowanie emitują.
Monitoring środowiska	Monitoring poziomów PEM w województwie łódzkim prowadzony jest przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi.

5.3.5. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
Utrzymujące się niskie wartości pól elektromagnetycznych.	Wzrost liczby punktów mogących wytwarzać promieniowanie elektromagnetyczne.

5.3.6. Analiza SWOT

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Stały monitoring poziomu pól elektromagnetycznych. 2. Brak przekroczeń poziomu promieniowania PEM na miasta. 3. Stopniowo wzrastająca świadomość ekologiczna mieszkańców w zakresie zagrożenia PEM.	1. Lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej. 2. Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej zwiększający ryzyko wzrostu natężenia pól elektromagnetycznych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Stała kontrola istniejących oraz planowanych inwestycji mogących emitować promieniowanie elektromagnetyczne. 2. Rozwój monitoringu państwowego (także w zakresie promieniowania elektromagnetycznego m.in. monitoring sieci 5G). 3. Uwzględnianie w dokumentach planistycznych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego w sposób jak najmniej negatywnie wpływający na mieszkańców.	1. Wzmacnianie istniejących pól elektromagnetycznych przez nowe emitery. 2. Dynamiczny rozwój telekomunikacji oraz wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną. 3. Lokalizacja źródeł promieniowania elektromagnetycznego w pobliżu terenów mieszkalnych.

5.4. Gospodarowanie wodami

5.4.1. Wody powierzchniowe

Cały obszar miasta Zgierza należy do systemu hydrograficznego rzeki Bzury będącej lewym dopływem Wisły. Miasto położone jest nad górnym odcinkiem Bzury, która swoje źródła ma w Lesie Łagiewnickim w Łodzi. Pierwszy strumień o nazwie Czernice wypływa przy ulicy Strykowskiej, drugi natomiast koło wsi Modrzew i nosi nazwę Łagiewniczanka. W obszar miasta Bzura wpływa koło Krzywia (rejon Łagiewnik – ul. Przepiórcza) na wys. 200 m n.p.m. by po ok. 10,0 km opuścić miasto pod Piaskowicami na wysokości 175 m n.p.m.

Początkowo rzeka płynie w nieregulowanym korycie przez zabagnione łąki, dalej koryto jest uregulowane, wyprostowane z brzegami umocnionymi. Między ulicami Długą a Konstantynowską rzeka jest skanalizowana i niewidoczna na powierzchni. Poniżej byłych zakładów „Boruta” płynie znowu w uregulowanym korycie z umocnionymi brzegami kamieniami i faszyną. Głębokość wody w Bzurze wynosi ok. 0,5 m przy wschodniej granicy miasta i ok. 1,0 m przy granicy zachodniej.

Rzeka Sokołówka, która jest lewostronnym dopływem Bzury bierze początek w Lesie Chełmy na wschód od nasypu P.K.P. Zasilana jest małymi strumykami wypływającymi z obszaru miasta Łodzi i lasu, przez który przepływa. W dolinie rzeki znajduje się ośrodek „Nowa Gdynia”.

Kolejną rzeką wypływającą z obszaru miasta jest rzeka Dzierżazna, której źródła znajdują się przy południowej granicy lasu „Dąbrówka”. Rzeka ma wyraźny spadek ku północy. Wody rzeki zasilają kąpielisko m. Zgierza – „Malinkę”. Kąpielisko znajduje się między lasem a północną granicą miasta. Dolina rzeki jest w stosunku do wielkości rzeki głęboko wcięta a jej dno bardzo wąskie, średnia szerokość doliny wynosi 75,0 m. Prawostronnym dopływem rzeki Sokołówki jest Wrząca, która swoje źródła posiada w okolicy ulicy Wyspiańskiego. W początkowym odcinku płynie w kierunku południowo-zachodnim, następnie na wysokości torów kolejowych zmienia kierunek na północno-zachodni kierując wody do ujścia Sokołówki.

Na rzece Bzurze między ulicami Barlickiego i Piątkowską znajduje się staw miejski o powierzchni ok. 3,75 ha. Zbiornik był zanieczyszczony przez namuły i piaski niesione korytem rzeki z górnej części zlewni rzeki Bzury.³⁹ W 2025 r. przeprowadzono prace związane z rewitalizacją koryta rzeki Bzury oraz Stawu Miejskiego, realizowane w ramach projektu pod nazwą: „Rewitalizacja koryta rzeki Bzury wraz z kanałem zakrytym oraz Stawem Miejskim w Parku im. T. Kościuszki w Zgierzu”. Prace te kontynuowały wcześniejsze działania obejmujące odmulenie i oczyszczanie dna stawu. Dzięki nim poprawiono przepływ wody i ograniczono zjawisko cofki, a także stworzono podstawy do zwiększenia pojemności retencyjnej zbiornika.⁴⁰

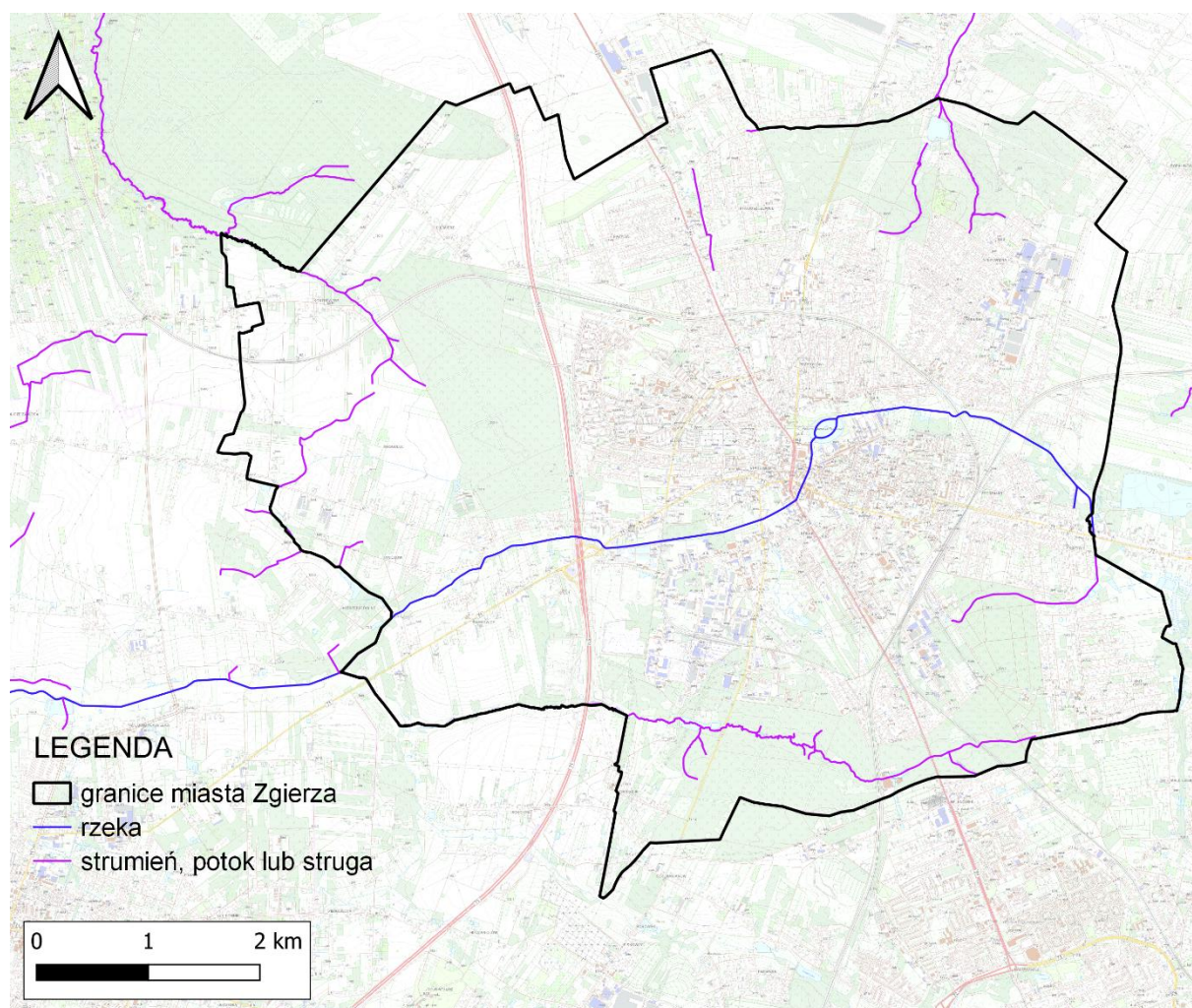
Aktualnie trwają działania związane z opracowaniem koncepcji w zakresie retencji wód na obszarze położonym przy ul. Obrońców Pokoju, w celu adaptacji do zmiany klimatu i ograniczenia problemu podtopień w centrum miasta podczas nawalnych opadów. Rozważana jest możliwość rozlania wody w tym terenie (działka nr ewid. 102 obręb 128) i jej

³⁹ Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zgierza

⁴⁰ Źródło: <https://www.miasto.zgierz.pl/pl/content/dzialania-przeciwpodtopieniowe-w-zgierzu-trwa-rewitalizacja-koryta-rzeki-bzury> [data dostępu: 07.01.2026 r.]

retencjonowania dzięki przebudowie budowli hydrotechnicznej znajdującej się w km 163+913 Bzury.

Układ hydrologiczny miasta Zgierza przedstawiono na poniższym rysunku.

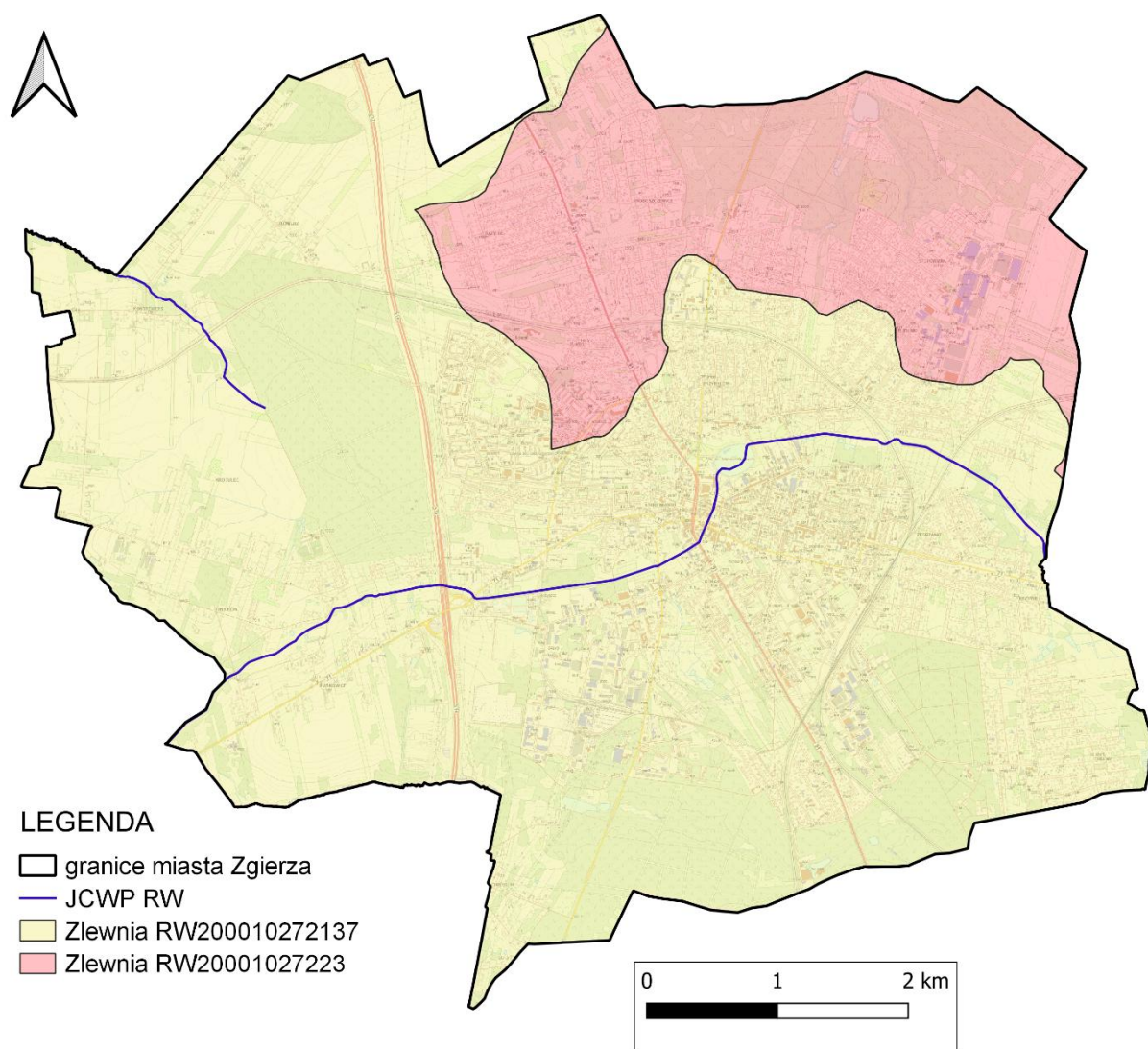
Rysunek 23. Układ hydrologiczny miasta Zgierza
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych

Obszar miasta Zgierza leży w zlewniach 2 rzecznych jednolitych części wód powierzchniowych, które zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 21. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze miasta Zgierza

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP
1.	RW20001027223	Moszczenica do Dopływu z Besiekierza
2.	RW200010272137	Bzura do Starówki

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 23.10.2025 r.]

Rysunek 24. Miasto Zgierz na tle Jednostek Wód Powierzchniowych oraz zlewni
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

5.4.2. Obszary zagrożone powodzią

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 r., poz. 960) powódź to: „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”.

Ze względu na źródło oraz mechanizmy powstania, powodzie występujące na obszarze Polski dzieli się na⁴¹:

- powodzie rzeczne o mechanizmie naturalnego wezbrania;
- powodzie rzeczne powstałe w wyniku przelania lub zniszczenia obwałowań przeciwpowodziowych;
- powodzie rzeczne zimowe o mechanizmie zatorowym;
- powodzie opadowe, związane z zalaniem terenu wodami pochodzącymi bezpośrednio z opadów deszczu lub z topnienia śniegu;
- powodzie od wód podziemnych;
- powodzie od strony morza;
- powodzie powstałe w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących.

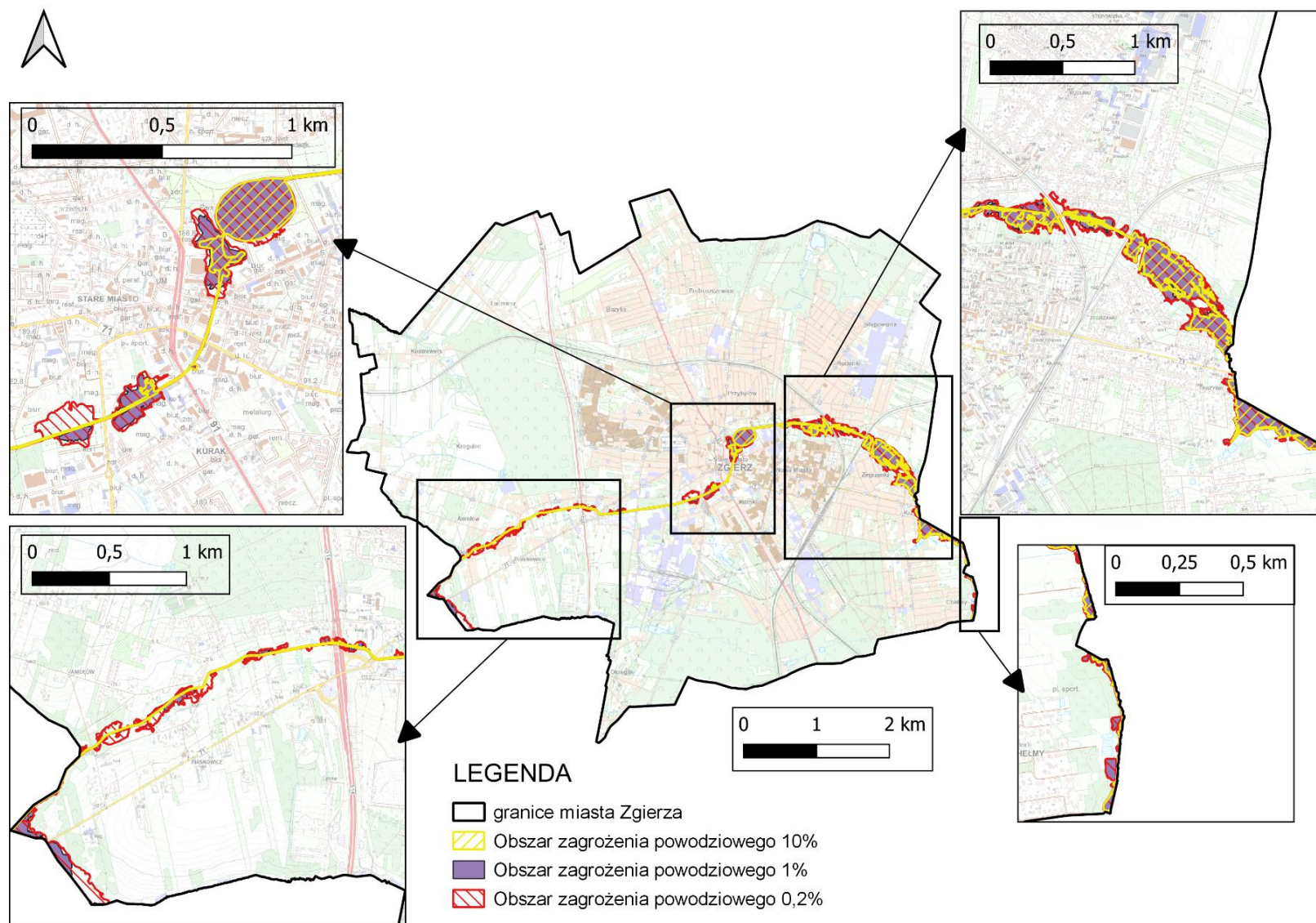
Mapy zagrożenia powodziowego

Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dawniej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) przygotowuje mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

1. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
2. obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w tym:
 - a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%;
 - b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%;
 - c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne;
 - d) pas techniczny;
3. obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
 - a) wału przeciwpowodziowego;
 - b) wału przeciwsztormowego;
 - c) budowli piętrzącej.

Obszary zagrożone powodzią przedstawiono na poniższym rysunku.

⁴¹<https://www.wody.gov.pl/nasze-dzialania/wstepna-ocena-ryzyka-powodziowego>; (data dostępu: 22.10.2025 r.)

Rysunek 25. Obszary zagrożenia powodziowego na tle miasta Zgierza
 źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych PGW WP

5.4.3. Obszary zagrożone suszą

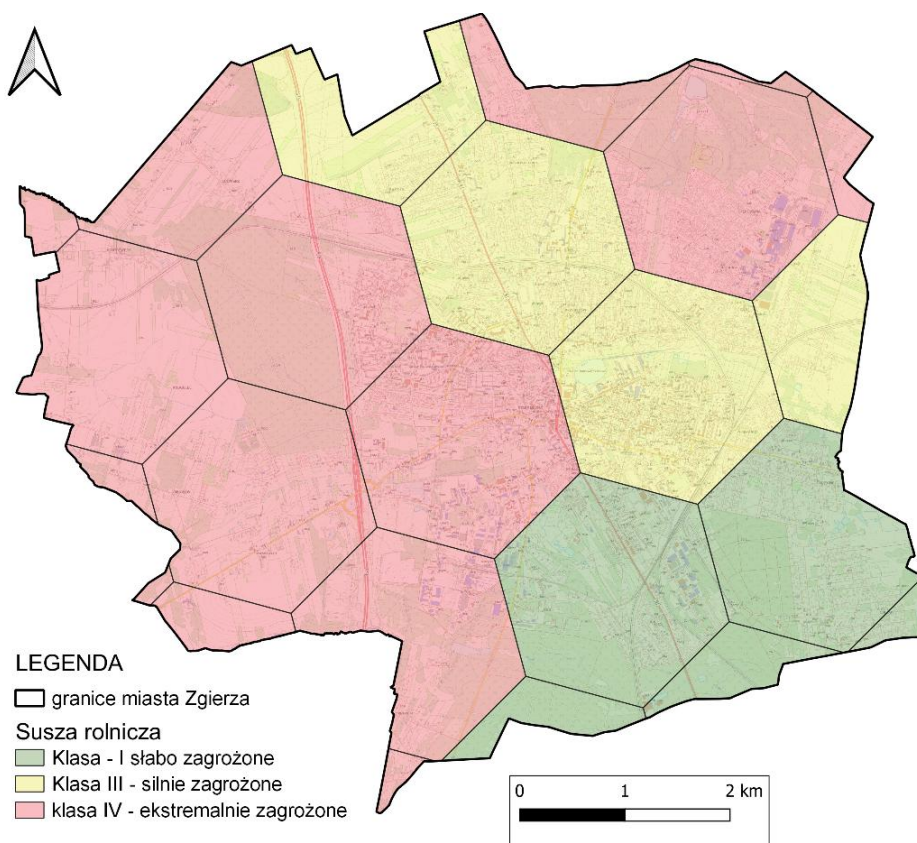
Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Wyróżnia się następujące typy suszy:

- susza atmosferyczna – występuje, kiedy mamy do czynienia z deficytem opadów. Zwana również suszą meteorologiczną. Jest to pierwszy etap rozwoju zjawiska suszy. Pojawia się wówczas, gdy opady występują poniżej średniej wieloletniej lub jest ich całkowicie brak;
- susza rolnicza - pojawia się, gdy wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zwana również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej;
- susza hydrologiczna - przejawia się długotrwałym obniżeniem ilości wody w rzekach i jeziorach. Zwana również „niżówką hydrologiczną”. Dotyczy wód powierzchniowych. Występuje wtedy, kiedy przepływ w rzekach spada poniżej przepływu średniej wartości wieloletniej;
- susza hydrogeologiczna - susza definiowana jako długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych. Zjawisko tego rodzaju suszy jest zwykle poprzedzone powyższymi rodzajami suszy. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni⁴².

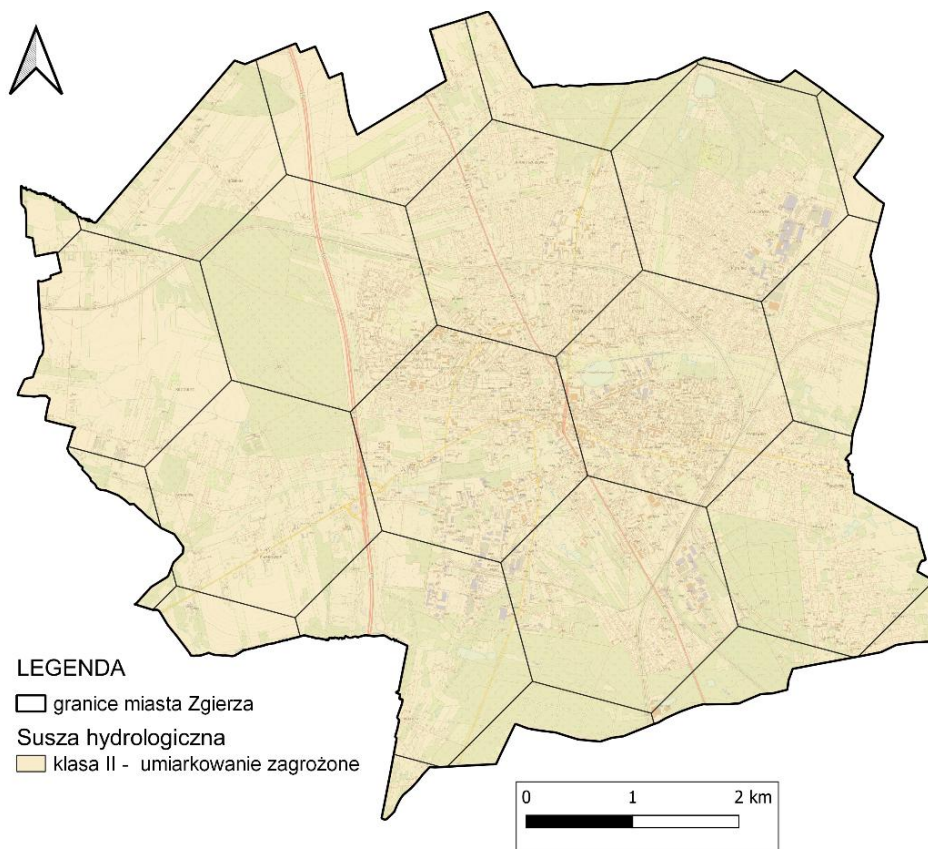
Susza, obok zjawiska powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych i bezpośrednich zjawisk naturalnych oddziałujących na środowisko, gospodarkę i lokalne społeczności. Jednakże w przeciwieństwie do powodzi nie ma praktycznie możliwości prowadzenia działań doraźnych, które przyczynią się do zminimalizowania skutków suszy. W walce z suszą potrzebne są działania długofalowe, strategiczne które poprzez swą ilość przyczynią się do minimalizowania jej skutków. Takim działaniem jest m.in. opracowanie planu przeciwdziałania skutkom suszy, który jest głównym, strategicznym dokumentem w Polsce, zgodnie z którym prowadzi się walkę z suszą. *Plan przeciwdziałania skutkom suszy* przedstawia stopień narażenia wystąpienia suszy wraz z listą zadań inwestycyjnych z Programu Planowanych Inwestycji służących zwiększeniu retencji oraz wspierających przeciwdziałanie skutkom suszy. Zadania te są wyszczególnione są dla konkretnych cieków wraz z wskazaniem podmiotu odpowiedzialnego za realizację (Oddział RZGW).

Na poniższych rysunkach pokazano graficznie obszary miasta Zgierza o określonym stopniu zagrożenia na poszczególne typy suszy.

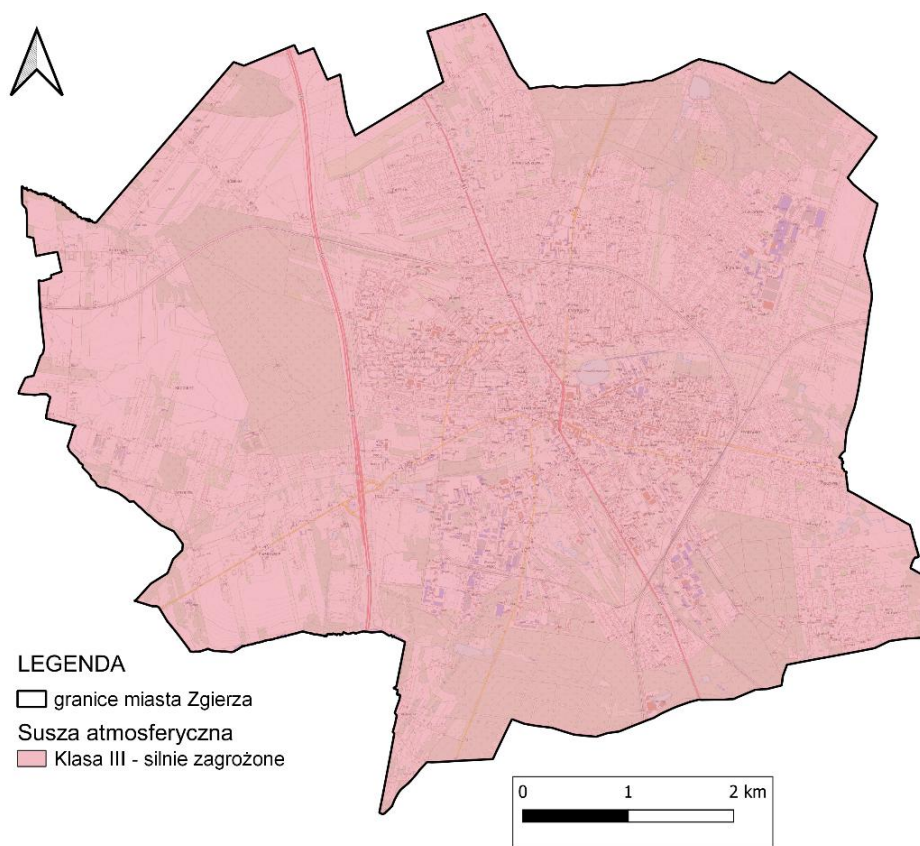
⁴² <https://www.gov.pl/web/susza/susza>, data dostępu: 22.10.2025 r.

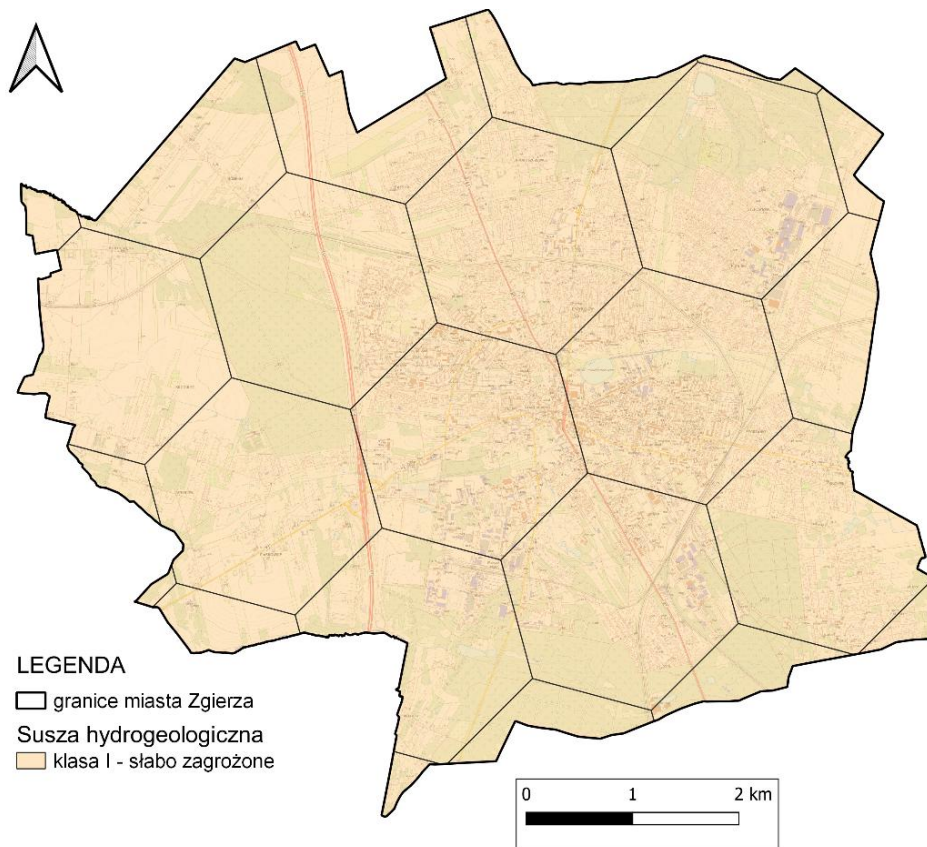
Rysunek 26. Zagrożenie suszą rolniczą na terenie miasta Zgierza
źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl

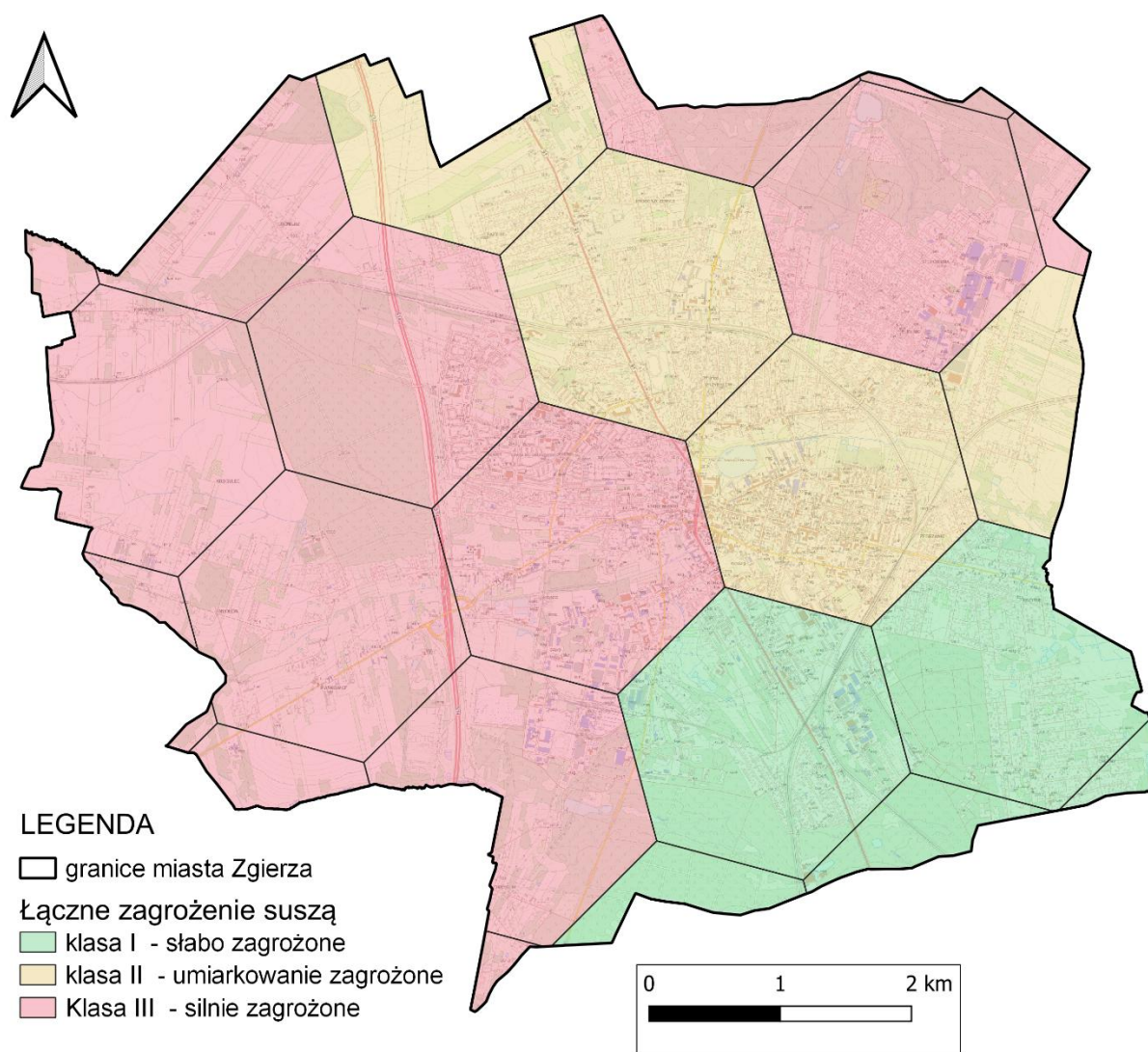
Rysunek 27. Zagrożenie suszą hydrologiczną na terenie miasta Zgierza
źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl

Rysunek 28. Zagrożenie suszą atmosferyczną na terenie miasta Zgierza
źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl

Rysunek 29. Zagrożenie suszą hydrogeologiczną na terenie miasta Zgierza
źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl

Rysunek 30. Łączne zagrożenie suszą na terenie miasta
 źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl

Jak wynika z powyższych map, teren miasta Zgierza narażone jest na wszystkie typy suszy.

5.4.4. Jakość wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. 2025 r., poz. 960). Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji inspekcji ochrony środowiska. W zakresie obowiązków leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych, a jego ocena jest przekazywana do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania

w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Podstawę prawną dokonanej klasyfikacji stanu wód stanowi Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1475). Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.).

W tabeli zamieszczono ocenę stanu wód JCWP w obrębie których znajduje się miasto Zgierz.

Tabela 22. Ocena stanu JCWP na terenie miasta Zgierza

Nazwa i kod JCWP	Moszczenica do Dopływu z Besiekierza RW20001027223	Bzura do Starówki RW200010272137
Typ JCWP	PNp	PNp
Rzeczywista długość JCWP [km]	102,16	73,33
Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	266,01	217,36
Obszar dorzecza	Wisły	Wisły
Region wodny	Środkowej Wisły	Środkowej Wisły
Status JCWP	naturalna część wód	naturalna część wód
Czy JCWP była monitorowana (posiadała ustalony ppk w okresie 2016-2021)?	TAK	TAK
Kod ppk (2016-2021)	PL01S0901_1434	PL01S0901_3211
Współrzędne geograficzne ppk [2016-2021] (długość, szerokość)	9.44313; 51.996893	19.235164; 51.870714
Czy JCWP jest monitorowana (posiada ustalony ppk na okres 2022-2027)?	TAK	TAK
Kod ppk (2022-2027)	PL01S0901_1434	PL01S0901_3211
Współrzędne geograficzne ppk [2022-2027] (długość, szerokość)	19.44313; 51.996893	19.235164; 51.870714
Główne źródło presji troficznych	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe)	odpływ miejski (wody opadowe) oraz nawożenie i depozycja oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)
Główne źródło presji zasalających	nie dotyczy	eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym)

Nazwa i kod JCWP		Moszczenica do Dopływu z Besiekierza RW20001027223	Bzura do Starówki RW200010272137
Główne źródło presji hydromorfologicznych		budowle piętrzące - rzeki główne, rp	prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe
Główne źródło presji chemicznych		rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego		zagrożona	zagrożona
Cel środowiskowy	Stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
	Stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo(g,h,i)perylen(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
Stan/potencjał ekologiczny		umiarkowany stan ekologiczny* słaby stan ekologiczny**	umiarkowany stan ekologiczny* słaby stan ekologiczny**
Stan chemiczny		poniżej dobrego* poniżej dobrego**	poniżej dobrego* poniżej dobrego**
Stan (ogólny)		zły stan wód* zły stan wód**	zły stan wód* zły stan wód**

* - Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej

** - Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2019-2024 i oceny eksperckiej

PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty

źródło: www.karty.apgw.gov.pl [data dostępu: 23.10.2025 r.] oraz Klasyfikacja i ocena stanu jcwp na podstawie danych z lat 2019-2024 - <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/568> [data dostępu: 23.10.2025 r.]

Jak wynika z powyższej tabeli ogólny stan JCWP na terenie miasta Zgierza oceniono jako zły.

W 2022 roku Urząd Miasta Zgierza poinformował, że w wodzie stawu w Parku Miejskim w Zgierzu pojawił się osad, który może być niebezpieczny dla zdrowia ludzi. W wodzie zostały znalezione również śnięte ryby.⁴³

⁴³ Źródło: Portal społecznościowy Facebook Miasto Zgierz – post z 17 sierpnia 2022 roku

5.4.5. Wody podziemne

Na terenie miasta Zgierza można wyróżnić trzy poziomy wodonośne: kredy górnej, trzeciorzędowy i czwartorzędowy.

Wody górnokredowe

Występowanie wód poziomu górnokredowego związane jest z siecią spękań i szczelin w marglach i wapieniach górnej kredy, a ich ciśnienie hydrostatyczne wynosi około 60,0 m słupa wody. Jest to bardzo zasobny poziom, z którego wodę czerpią głównie zakłady przemysłowe w Zgierzu oraz system zbiorowego zaopatrzenia w wodę (pięć studni górnokredowych). Zwierciadło tego najczęściej eksploatowanego poziomu ma charakter napięty. Kształtuje się na głębokościach ok. 40,0–60,0 m p.p.t. na rzędnych 121,3–138,7 m n.p.m. Głębokość studni ujmujących poziom górnej kredy wynosi od 140,0 do 550,0 m.

Z uwagi na małą miąższość osadów trzeciorzędowych, w których wodonośność na niewielkiej miąższości przewarstwień piaszczystych, wody tego poziomu są mało wydajne i prawie nieeksploatowane. Lokalnie eksploatowany jest przez płytkie studnie wiercone nie ma jednak większego znaczenia gospodarczego.

Zasobność wód poziomu czwartorzędowego występujących na terenie Zgierza w kilku warstwach jest duża. Statyczne zwierciadło wód głębszych warstw tego poziomu występuje poniżej 15,0 m od powierzchni terenu. Wody tego poziomu ujmowane są studniami zakładów przemysłowych, a także przez ujęcie wodociągów miejskich przy ulicy Łęczyckiej (cztery studnie czwartorzędowe). Poziom ten jest związany z osadami piaszczysto-żwirowymi plejstocenu. Występuje na zmiennej głębokości od 10,0 do 50,0 m p.p.t. i ma charakter zwierciadła napiętego. Głębokość studni ujmujących poziom czwartorzędowy wynosi od 30,0 do 130,0 m. Najpłytsze wody o swobodnym zwierciadle, związane z młodymi piaskami rzecznyymi, występują do głębokości 3,0-7,0 m w obrębie dolin rzecznych i obniżień terenowych. Łączna wydajność ujęć systemu zbiorowego zapotrzebowania w wodę wynosi 760,0 m³/h co daje 18,2 tys m³/d.⁴⁴

Miasto Zgierz położone jest w obrębie jednej jednolitej części wód podziemnych (JCWPd). Jej charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 23. Charakterystyka JCWPd w obrębie Gminy Miasto Zgierz

Kod JCWPd	GW200063
Powierzchnia [km ²]	5 344,01
Dorzecze	Wisły
Region wodny	Środkowej Wisły
Obszar bilansowy	Ner, Warta od Neru do Prosnicy, Pilica, Wisła (L) od Pilicy do Bzury, Bzura, Wisła (L) od Bzury do Korabnika poniżej Włocławka
Pobór rejestrowany z ujęć wód podziemnych – stan na rok 2018 [tys. m ³ /rok]	37 678,75

⁴⁴ Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zgierza

Kod JCWPd	GW200063
Pobór odwodnieniowy – stan na rok 2018 [tys. m ³ /rok]	nie dotyczy
Razem [tys. m ³ /rok] – stan na rok 2018	37 678,75
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania [tys. m ³ /rok] – stan na rok 2018	146 850,45
% wykorzystania zasobów dostępnych do zagospodarowania	26
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona
JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	TAK - JCWPd przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

źródło: www.karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-podziemne [data dostępu: 23.10.2025 r.]

Główny Zbiornik Wód Podziemnych

Główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP) to struktury geologiczne zasobne w wodę, które stanowią lub mogą stanowić w przyszłości strategiczne zasoby wód podziemnych do zaopatrzenia ludności i podstawowych gałęzi gospodarki, wymagających wody wysokiej jakości.

Gmina Miasto Zgierz w całości znajduje się w obrębie jednego GZWP tj. Niecka Łódzka (401), którego charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 24. Charakterystyka GZWP w obrębie miasta Zgierza

Nazwa GZWP	Niecka Łódzka
Województwo	łódzkie
Powiat	łęczycki, opoczyński, pabianicki, piotrkowski, m. Łódź, m. Piotrków Trybunalski, tomaszowski, zgierski
RZGW	Warszawa, Poznań
Numer JCWPd (wg podziału na 172 części)	79, 80, 82, 96, 97, 98
Jednostka hydrogeologiczna wg Paczyńskiego, Sadurskiego (2007)	provincja Wisły: SŚWN – region środkowej Wisły – subregion nizinny, SŚWW – region środkowej Wisły – subregion wyżynny; provincja Odry: SWN – region Warty – subregion nizinny
Jednostka hydrogeologiczna wg Kleczkowskiego (1990a, b), zmieniona	pasmo zbiorników Wyżyn Polskich (GZWP w paśmie wyżyn)

Nazwa GZWP	Niecka Łódzka
Zlewnia powierzchniowa (II rzędu wg MphP)	prawobrzeżna Wisły od Wieprza do Narwi, Warty
Prowincja i makroregion fizycznogeograficzne wg Kondrackiego (2002)	Niż Środkowoeuropejski (31): Nizina Południowowielkopolska (318.1-2), Nizina Środkowomazowiecka (318.7), Wzniesienia Południowomazowieckie (318.8); Wyżyny Polskie (34): Wyżyna Przedborska (342.1)
Typ zbiornika	porowo-szczelinowy
Stratygrafia	kreda dolna
Klasa jakości wody*	na przeważającym obszarze II
Wodoprzewodność [m^2/d]	100-500
Moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych [$m^3/d \times km^2$]	55,4
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m^3/d]	na przeważającym obszarze średnio i mało podatny, lokalnie podatny, bardzo podatny
Podatność zbiornika na antropopresję	na przeważającym obszarze średnio i mało podatny, lokalnie podatny, bardzo podatny

* Wg rozporządzenia MŚ z dnia 23 lipca 2008 r.

źródło: Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, 2017 r.

5.4.6. Jakość wód podziemnych

Badania w zakresie stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wykonawcą badań, na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. Badania i ocenę stanu wód podziemnych wykonuje się dla tzw. jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), dla których określany jest stan ilościowy (informacje o dostępnych zasobach, poborze, poziomie zwierciadła) i stan chemiczny. Badania na potrzeby oceny stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach monitoringu diagnostycznego i monitoringu operacyjnego. Monitoring diagnostyczny odbywa się raz na trzy lata i obejmuje obszar całego kraju, natomiast w latach pomiędzy monitoringiem diagnostycznym realizowany jest monitoring operacyjny, w ramach którego badane są jednolite części, zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu. Warunki, jakie musi spełnić stan chemiczny i ilościowy, aby określany był jako dobry znajdują się w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2148, z późn. zm.). Systematycznie prowadzony jest monitoring wód podziemnych. Oceny wykonywane są co 4 lata.

Na obszarze miasta Zgierz znajdują się dwa punkty pomiarowe regionalnego monitoringu wód podziemnych. Punkty te są w zasięgu jednolitej części wód podziemnych PLGW200063. Ostatnie badania przeprowadzono w 2022 roku. Kolejne badania zaplanowane zostały do wykonania w 2025 roku. Na podstawie badań fizykochemicznych stwierdzono w punktach pomiarowych znajdujących się w miejscowości Zgierz wodę dobrej jakości – II klasa jakości oraz wodę bardzo dobrej jakości – I klasa jakości.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2019 poz. 2148) otrzymane wyniki badań wody były podstawą do określenia dobrego stanu chemicznego w badanych punktach pomiarowych, ponieważ jakość wody w tych punktach zakwalifikowana została w klasach mieszczących się w zakresie klas od I do III.⁴⁵

Kompleksową ocenę stanu JCWPd w obrębie, której znajduje się miasto Zgierz przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 25. Kompleksowa ocena stanu JCWPd w obrębie, której znajduje się miasto Zgierz

Nr JCWPd	Stan wód	Rok 2012	Rok 2016	Rok 2019	Rok 2022
63	chemiczny	dobry	dobry	dobry	dobry
	Ilościowy	dobry	dobry	dobry	dobry

źródło: <https://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html> [data dostępu: 27.10.2025 r.]

Zgodnie art. 4.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. z 2025 r., poz. 960), celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

⁴⁵ Źródło: Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi

5.4.7. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Przeprowadzone analizy wskazują na zwiększenie się prawdopodobieństwa występowania powodzi błyskawicznych, wywołanych gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, mogących spowodować zalewanie obszarów, na których gospodarka przestrzenna prowadzona jest w sposób nieodpowiedni. Przewidywane jest również skrócenie się okresu zalegania warstwy śnieżnej co może mieć skutki pozytywne (mniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi roztopowych) jak i negatywne (niedobór wód i susze). Planowane działania mają na celu usprawnienie funkcjonowania w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. Osiągnięcie tego planowane jest poprzez zreformowanie struktur gospodarki wodnej z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu, opracowanie i wdrożenie metod oceny ryzyka powodziowego i ryzyka podtopień, odpowiednie zarządzanie ryzykiem powodziowym oraz przywracanie utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych. Zgodnie z projektem KLIMADA⁴⁶, rekomendowanymi kierunkami działań adaptacyjnych są: – zwiększenie poziomu ochrony przeciwpowodziowej, przeciwdziałanie osuwiskom i deficytowi wodnemu; – powiązanie systemu dolin rzecznych z systemem obszarów chronionych; – uwzględnianie problemu gwałtownych zmian temperatury, ulewnych opadów, oblodzenia i silnych wiatrów w inwestycjach budowlanych, transportowych i energetycznych; – rozwijanie alternatywnych źródeł produkcji energii na poziomie lokalnym; – tworzenie systemów wczesnego ostrzegania mieszkańców przed zagrożeniami powodziowymi.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska w zakresie gospodarowania wodami należą powódzie, podtopienia oraz susze. Zagrożenie powodziowe Na terenie miasta Zgierza występują tereny zagrożone powodzią. Susza Miasto Zgierz jest narażone na występowanie suszy.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące gospodarowania wodami powinny dotyczyć zagadnień takich jak: racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi oraz ochrona wód przed zanieczyszczeniami.
Monitoring środowiska	Monitoring wód powierzchniowych w województwie łódzkim prowadzony jest przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi. W ramach monitoringu prowadzone są badania wód rzecznych i jeziornych. Wykonawcą monitoringu wód podziemnych (chemicznego i ilościowego) jest Państwowa Służba Hydrogeologiczna (PSH). Monitoring regionalny wód podziemnych prowadzi GIOŚ (stan jakościowy). Kontrolą sytuacji hydrologicznej zajmuje się również Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej PGW Wody Polskie.

⁴⁶ Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu

5.4.8. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• Ciągłe monitorowanie stanu jakości wód;	• Utrzymujący się zły stan JCWP; • Zmiany klimatyczne sprzyjające występowaniu suszy, powodzi.

5.4.9. Analiza SWOT

GOSPODAROWANIE WODAMI	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Stały monitoring wód powierzchniowych i podziemnych. 2. Dobry stan ilościowy JCWPd, w obrębie których położone jest miasto Zgierz. 3. Naturalny charakter rzek i dolin rzecznych.	1. Teren miasta narażony na występowanie suszy i powodzi. 2. Występowanie lokalnych podtopień w niektórych rejonach miasta podczas intensywnych opadów deszczu. 3. Zły stan ogólny JCWP w obrębie, których znajduje się miasto Zgierz. 4. Pojawienie się śniętych ryb w Parku Miejskim w Zgierzu w 2022 r.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków tam, gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie i zgodne z przepisami prawa. 2. Inwentaryzacja oraz kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych. 3. Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie prawidłowego użytkowania wód podziemnych. 4. Inwestycje w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej, nowoczesnych technologii i gospodarki o obiegu zamkniętym.	1. Przedostawanie się do wód powierzchniowych zanieczyszczeń z dzikich składowisk odpadów, nieszczelnych zbiorników bezodpływowych i kanalizacji. 2. Niedostosowanie do pojawiających się ekstremalnych zjawisk atmosferycznych (powodzi i suszy) oddziałujących na stan wód. 3. Spływy powierzchniowe, wymywanie nawozów i środków ochrony roślin z pól.

5.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Na terenie miasta Zgierza świadczeniem usług w zakresie eksploatacji wodociągu i kanalizacji zajmuje się Spółka „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o.o.

Spółka „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o.o. jest właścicielem ujęć wody, stacji uzdatniania oraz systemu wodociągów i świadczy usługi w zakresie zaopatrzenia w wodę pitną dla miasta Zgierza oraz częściowo dla gminy Zgierz.

5.5.1. Zaopatrzenie w wodę

Gmina Miasto Zgierz posiada sieć wodociągową o długości 236,6 km z 8 918 podłączeniami do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zamieszkania. W 2024 roku dostarczono nią 1 768,8 dam³ wody. Z sieci wodociągowej w 2024 roku korzystało 51 143 osób. Zgodnie z danymi GUS dostęp do sieci wodociągowej ma ok. 96,6% mieszkańców. Pozostali mieszkańcy zaopatrywani są w wodę z prywatnych studni.

W poniższej tabeli dokonano charakterystyki sieci wodociągowej na terenie miasta Zgierza.

Tabela 26. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie miasta Zgierza w latach 2021-2024

Wskaźnik	Jednostka	2021	2022	2023	2024
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	km	232,2	238,0	234,4	236,6
Przylączya prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	8 601	8 717	8 769	8 918
Awarie sieci wodociągowej	szt.	42	47	47	39
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	52 637	52 141	51 698	51 143
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	96,5	96,5	96,6	96,6
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	1 771,5	1 720,4	1 724,6	1 768,8
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	33,6	32,9	33,4	34,6
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA W PRZEMYŚLE					
Zużycie wody na potrzeby przemysłu	dam ³	282	326	248	120
Pobór wód podziemnych na potrzeby przemysłu	dam ³	260	306	231	101

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 [data dostępu: 22.10.2025 r.] oraz
Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz Sp. z o.o.

Miasto posiada zbiorczy system zaopatrzenia w wodę, obejmujący: ujęcia wody, stację uzdatniania wody oraz sieć rozprowadzającą. Ujęcie wody składa się z 9 studni głębinowych zlokalizowanych przy ul. Ciosnowskiej. Łączna wydajność ujęć określona pozwoleniem wodnoprawnym wynosi 780,0 m³/h. Średni pobór wody kształtuje się na poziomie około 400,0 m³/h. Stacja wodociągowa z urządzeniami do uzdatniania, gromadzenia i przesyłania wody została zmodernizowana w latach 2009-2010 i pozwala na zasilenie całego miasta

w wodę o parametrach chemicznych i bakteriologicznych odpowiadających obowiązującym normom.

Źródłem wody dla potrzeb komunalnych i przemysłowych są ujęcia wód podziemnych (łącznie 23 obiekty). Woda czerpana jest z utworów trzecio- i czwartorzędowych oraz z utworów górnej i dolnej kredy. Ujęcia komunalne dla miejskiego wodociągu zlokalizowane są przy ul. Ciosnowskiej. Skupiska ujęć o znaczącej wydajności skoncentrowane są również na terenie przemysłowym byłych zakładów ZPB „Boruta”. Pozostałe ujęcia zlokalizowane są na terenie zakładów przemysłowych lub rozproszone na terenie miasta.⁴⁷

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę ujęć wód podziemnych na terenie miasta Zgierza.

Tabela 27. Charakterystyka ujęć wód podziemnych na terenie miasta Zgierza

Lokalizacja (adres)	Ilość studni	Wydajność
95-100 Zgierz ul. Ciosnowska 63-65	7	Średnia dobową (I-IX 2025) = 3 481 m ³ Średnia miesięczna (I-IX 2025) = 105 581 m ³
95-100 Zgierz ul. Ciosnowska 76 i 90	2	Średnia dobową (I-IX 2025) = 3 448 m ³ Średnia miesięczna (I-IX 2025) = 104 588 m ³
95-100 Zgierz ul. Cegielniana i ul. Żytnia 44	4	nieczynne

źródło: „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o.o.

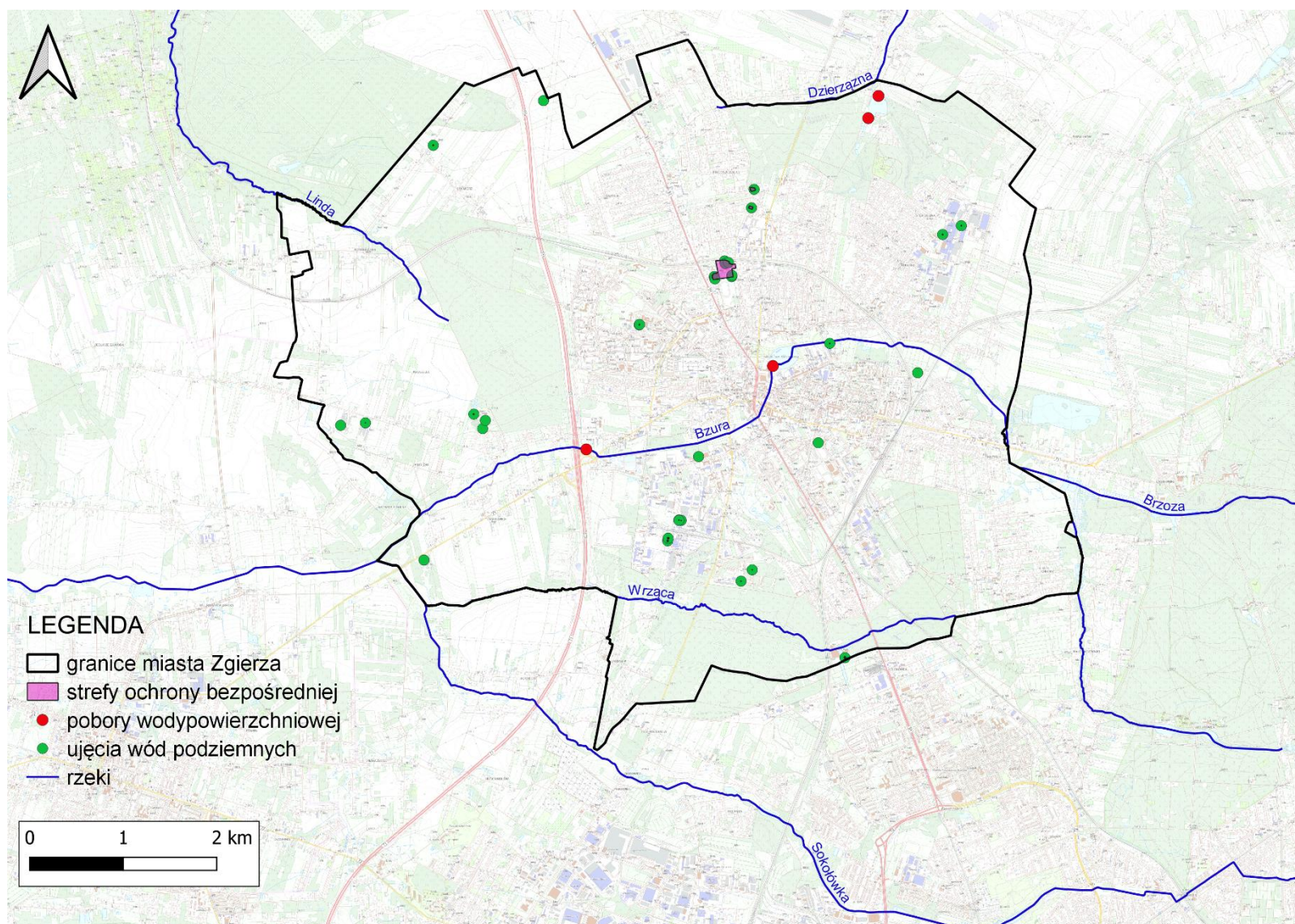
Zgodnie z informacją przygotowaną przez Zarząd Zlewni w Łowiczu według ewidencji urządzeń melioracji wodnych prowadzonej na podstawie art.196 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960 t.j.) na terenie obrębów geodezyjnych Aniołów i Kontrewers częściowo występuje sieć drenarska. Na terenie pozostałych obrębów miasta Zgierz urządzenia melioracji wodnych nie występują. Rurociągi drenarskie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, nie były inwentaryzowane geodezyjnie powykonawczo, wobec powyższego konieczne jest weryfikowanie lokalizacji rurociągów drenarskich poprzez wykonanie odkrywek na etapie wykonywania inwestycji i ustalenie faktycznego przebiegu urządzeń melioracyjnych.

Na terenie miasta Zgierza nie znajdują się wały przeciwpowodziowe oraz teren ten znajduje się poza zasięgiem obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych.⁴⁸

Na poniższym rysunku przedstawiono elementy gospodarki wodnej miasta Zgierza, w tym ujęcia wód, sieć cieków, obszary melioracyjne oraz strefy ochrony wód.

⁴⁷ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zgierz

⁴⁸ Źródło: Odpowiedź PGW WP, stan na dzień 30.10.2025 r.

Rysunek 31. Elementy gospodarki wodnej miasta Zgierza
źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW WP, stan na 30.10.2025 r.

5.5.2. Odprowadzanie ścieków

W 2024 roku łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosiła 222,6 km. Do sieci kanalizacji sanitarnej podłączonych było wówczas 6 752 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Możliwość odprowadzania ścieków zbiorczym systemem ma 86,2% mieszkańców miasta Zgierza.

Na terenie miasta istnieje system kanalizacji rozdzielczej, złożony z kanałów sanitarnych do odprowadzania ścieków bytowo - gospodarczych i przemysłowych oraz sieć kanałów deszczowych do odprowadzania wód opadowych. W śródmiejskiej części miasta istnieją fragmenty kanalizacji sanitarnej, do której kierowane są wody opadowe. Sieć rozbudowano w latach 2005-2010 osiągając możliwość podłączenia ponad 89,1% mieszkańców.

Część nieskanalizowana to głównie obszar rozproszonej zabudowy na peryferiach miasta, gdzie funkcjonują indywidualne systemy gromadzenia ścieków komunalnych w zbiornikach bezodpływowych. Przeważająca część ścieków ze zbiorników dowożona jest pojazdami asenizacyjnymi na zlokalizowaną przy oczyszczalni ścieków stację zlewną, prowadzoną przez Spółkę „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o.o. w Zgierzu. Pozostała część ścieków dowożona jest na zlokalizowane przy oczyszczalniach ścieków stacje zlewne, mieszczące się w Rudzie Bugaj 21 i w Łodzi przy ul. Sanitariuszek 64. Ścieki dostarczone do stacji zlewnej w Zgierzu oczyszczane są w ciągu technologicznym oczyszczalni do parametrów odpowiadających poziomom oczyszczania zgodnym z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311).

Przekroje głównych kolektorów kanalizacji sanitarnej doprowadzających ścieki do oczyszczalni dobrane są dla odbioru ścieków sanitarnych. Brak kanalizacji deszczowej w niektórych centralnych częściach miasta np. w ulicy Długiej do rzeki Bzury powoduje w trakcie intensywnych opadów i roztopów przepełnienie kanałów i ich prace pod ciśnieniem.⁴⁹

W poniższej tabeli dokonano charakterystyki sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Zgierza.

Tabela 28. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Zgierza w latach 2021-2024

Wskaźnik	Jednostka	2021	2022	2023	2024
Długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej	km	219,1	220,5	222,0	222,6
Przylącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	6 419	6 511	6 560	6 752
Awarie sieci kanalizacji sanitarnej	szt.	2	4	4	4
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacji sanitarnej	dam ³	1 496,5	1 705,6	1 709,7	1 531,1
Ludność korzystająca z sieci kanalizacji sanitarnej	osoba	46 765	46 379	46 015	45 646

⁴⁹ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zgierz

Wskaźnik		Jednostka	2021	2022	2023	2024
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności		%	85,7	85,9	85,9	86,2
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA W PRZEMYŚLE						
Podgrupa: Ładunki zanieczyszczeń w ściekach odprowadzonych do wód lub do ziemi	BZT ₅	kg/rok	224	415	295	363
	ChZT		1 268	1 407	1 334	1 610
	zawiesina ogólna		504	599	630	727
	azot ogólny*		12 461,3	12 461,3	12 461,3	12 461,3
	fosfor ogólny*		1 597,8	1 597,8	1 597,8	1 597,8
Oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów		szt.	1	1	1	1
Osady z przemysłowych oczyszczalni ścieków wytworzone w ciągu roku		t	2	2	3	4
Ścieki przemysłowe odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi		dam ³	10	20	24	27

*- dane uzyskane od Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o.o.

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 [data dostępu: 22.10.2025 r.] oraz „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o.o.

Obszar miasta zawiera się w naturalnych zlewniach Bzury oraz cieków bez nazwy. Obecnie siecią kolektorów i kanałów sanitarnych objęta jest część miasta położona w zlewni rzeki Bzury i Sokołówki. Poprzez sieć kanałów sanitarnych na obszarze miasta ścieki dopływają na mechaniczno-biologiczno-chemiczną oczyszczalnię ścieków, zlokalizowaną przy ul. Łukasieńskiego. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Bzura. Ścieki sanitarne z obszaru zlewni tej rzeki dopływają grawitacyjnie do oczyszczalni siecią kolektorów i kanałów zbiorczych. Natomiast ścieki z terenów położonych w zlewni rzeki Lindy kierowane są na oczyszczalnię poprzez przepompownie. Dotyczy to osiedla 650-lecia. Rurociąg tłoczny i przepompownie zastosowano również w rejonie Proboszczewic. Tereny te leżą w zlewni rzeki Dzierżanej. Ponadto, układy tłoczne z przepompowniami zostały zastosowane również na terenie osiedli Chełmy, Chełmy-Adelmówek, Rudunki i Podleśna.

Na obszarach, na których budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, dopuszcza się wyposażenie nieruchomości w indywidualne systemy oczyszczania ścieków, tj. przydomowe oczyszczalnie ścieków, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych, w tym w aktach prawa miejscowego.

W poniższej tabeli zestawiono dane o przydomowych oczyszczalniach ścieków oraz zbiornikach bezodpływowych w latach 2021-2024.

Tabela 29. Zestawienie ilości przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych w latach 2021-2024 na terenie miasta Zgierza

	2021	2022	2023	2024
Przydomowe oczyszczalnie ścieków	145	149	240	291
Zbiorniki bezodpływowe	1 078	926	1 746	1 827

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 23.10.2025 r.]

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2025 r., poz. 733) wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest zobowiązany do przeprowadzenia kontroli przestrzegania przez właścicieli nieruchomości niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej obowiązku gromadzenia nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych lub osadnikach w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych poprzez korzystanie z usług wykonywanych przez przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Miasto Zgierz poprzez okazanie umów i dowodów uiszczenia opłat za ww. usługi.

Krajowy Program Oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK)⁵⁰

Głównym celem KPOŚK jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczonych ścieków na terenie poszczególnych aglomeracji. W *Programie* opracowane zostały szczegółowe potrzeby oraz działania dla aglomeracji o RLM>2 000 w zakresie rozbudowy systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków. Zgodnie z postanowieniami Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG) (Dz. U. UE L z dnia 30 maja 1991 r.) warunkami koniecznymi do spełnienia przez aglomerację są następujące wymogi:

- I. Wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiada przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze (art. 10 dyrektywy 91/271/EWG).
- II. Standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości aglomeracji. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni jest zgodna z wymaganiami ustawy Prawo wodne i rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. W każdej oczyszczalni zlokalizowanej na terenie aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone usuwanie biogenów (art. 4 lub/i 5 dyrektywy 91/271/EWG).
- III. Wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące przynajmniej 98 % poziom obsługi, przy czym pozostałe 2% niezebranego ścieka kanalizacyjną ładunku nie może być większe niż 2 000 RLM. Ładunek niezebrany ścieka musi być oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków (systemy indywidualne lub inne rozwiązania), zapewniających taki sam poziom ochrony środowiska jak dla całej aglomeracji (art. 3 dyrektywy 91/271/EWG).

Zgodnie z wymogami prawa oraz interpretacją KE należy tak planować granice aglomeracji, aby w jak największym stopniu cały produkowany przez aglomerację ładunek ścieków był zbierany siecią kanalizacyjną i odprowadzany na oczyszczalnię ścieków albo do końcowego punktu zrzutu ścieków komunalnych. Dlatego w aglomeracjach ujętych w KPOŚK powinien zostać osiągnięty blisko 100% poziom obsługi zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi (% RLM korzystających z systemu kanalizacyjnego). Pozostali mieszkańcy aglomeracji, nieobsługiwani przez zbiorcze systemy kanalizacyjne, powinni korzystać z innych systemów oczyszczania ścieków.

⁵⁰ Źródło: <https://www.wody.gov.pl>, data dostępu: 12.12.2022 r.

Cały ładunek zanieczyszczeń powstających w aglomeracji powinien być doprowadzany do oczyszczalni obsługującej aglomerację albo końcowego punktu zrzutu tych ścieków, a w uzasadnionych przypadkach usuwany w innych systemach oczyszczania ścieków (systemy indywidualne lub inne rozwiązania), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska. Każdy przypadek stosowania systemów indywidualnych do odprowadzania bądź odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu aglomeracji wymagać będzie szczegółowych wyjaśnień. W każdym przypadku jednak oczyszczalnie obsługujące aglomerację powinny być przystosowane do odbioru 100% ładunku zanieczyszczeń powstających w aglomeracji. Jednocześnie zgodnie z wymogami KE zastosowano hierarchię zgodności z artykułami 3, 4, 5 i 10 dyrektywy 91/271/EWG. Oznacza to, że jeżeli aglomeracja nie spełnia wymogu w zakresie ww. warunku wynikającego z art. 3 dyrektywy 91/271/EWG, to uznaje się, że równocześnie nie spełnia pozostałych warunków dyrektywy.

Do chwili obecnej przeprowadzono sześć aktualizacji Programu w latach: 2005, 2009, 2010, 2015, 2017 i 2022. Przyjęta przez Radę Ministrów 5 maja 2022 r. VI aktualizacja zawiera listę zadań zaplanowanych przez samorządy do realizacji w latach 2021-2027.

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę aglomeracji wyznaczonej na terenie miasta Zgierza sporządzonej na podstawie nr LXVII/928/2023 Rady Miasta Zgierza z dnia 28 września 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXX/359/2020 Rady Miasta Zgierza z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Zgierz.

Tabela 30. Charakterystyka aglomeracji wyznaczonej na terenie miasta Zgierza

Nazwa aglomeracji	Zgierz
Gmina wiodąca w aglomeracji	Gmina Miasto Zgierz
Gminy w aglomeracji	Gmina Miasto Zgierz
Obowiązująca Uchwała ustanawiająca aglomerację (akt wyznaczający lub zmieniający)	Uchwała Nr LXVII/928/2023 Rady Miasta Zgierza z dn. 28.09.2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXX/359/2020 Rady Miasta Zgierza z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Zgierz
RLM aglomeracji zgodnie z obowiązującą uchwałą	65 714
Liczba mieszkańców aglomeracji zameldowana na pobyt stały i czasowy na terenie aglomeracji	47 360
Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	46 397
Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej ogółem (sanitarnej i ogólnospławnej) [km]	219,60
nazwa, identyfikator i adres oczyszczalni, do której wywożone są ścieki ze zbiorników bezodpływowych i osady z indywidualnych oczyszczalni ścieków	Oczyszczalnia ścieków w Zgierzu ul. Łukasieńskiego 26, 95-100 Zgierz
Aktualny rodzaj oczyszczalni	PUB2 – oczyszczalnia biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków azotu (N) i fosforu (P), spełniająca standardy odprowadzanych ścieków dla aglomeracji < 100 000 RLM.

Nazwa aglomeracji	Zgierz
Projektowa dobowa maksymalna przepustowość hydrauliczna oczyszczalni [m ³ /d]	24 000
Nazwa odbiornika ścieków - bezpośredni odbiornik	Bzura

źródło: https://www.prawomiejscowe.pl/UrządMiastaZgierza/document/986907/Uchwała-LXVII_928_2023 [data dostępu: 23.12.2025 r.]

5.5.3. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany zachodzące obecnie w klimacie cechuje zwiększenie się gwałtowności zjawisk pogodowych. Częściej występują także skrajne zjawiska takie jak burze. Wiąże się to z dostarczeniem do sieci kanalizacyjnych dużych ilości wody w krótkim czasie. Infrastruktura może być nieprzygotowana na taką sytuację, co może spowodować wydostawanie się wody, wraz z zanieczyszczeniami, z sieci kanalizacyjnej. Również przepustowość oczyszczalni ścieków może być niewystarczająca w przypadku wystąpienia gwałtownych zjawisk pogodowych. Aby zminimalizować efekty takich zjawisk należy brać je pod uwagę już na etapie planowania przedsięwzięć związanych z gospodarką wodno-ściekową.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie gospodarki wodno-ściekowej można zaliczyć wszelkiego rodzaju nieszczelności i awarie sieci kanalizacyjnej powodujące zanieczyszczenie środowiska. Ponadto istnieje zagrożenie przedostania się ścieków przemysłowych do środowiska. Przyczyną mogą być awarie w zakładach przemysłowych oraz awarie podczas transportu ścieków. Przedostawanie się ścieków do środowiska może powodować przedostanie się szkodliwych substancji do gleb, a poprzez spływ powierzchniowy, również do wód. Zagrożenia związane z tymi procesami zostały opisane w rozdziale dotyczącym gospodarowania wodami. Awarie sieci wodociągowej mogą doprowadzić do skażenia wody pitnej co niesie za sobą bezpośrednie zagrożenie zdrowia ludności.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne na terenie miasta powinny skupić się wokół zwiększenia świadomości mieszkańców na temat roli sieci wodno-kanalizacyjnych w ochronie wód oraz propagowaniu racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi.
Monitoring środowiska	Monitoring jakości wód przeznaczonych do spożycia, w województwie łódzkim, prowadzony jest przez Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łodzi. Badania jakości ścieków są natomiast prowadzone przez jednostki zarządzające oczyszczalniami ścieków oraz sieciami kanalizacyjnymi, a także przez wytwórców ścieków - w tym zakłady przemysłowe.

5.5.4. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• Przyrost sieci wodociągowej w 2024 r. w porównaniu do 2023 r.; • Przyrost sieci kanalizacyjnej; • Wzrost liczby przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. • Spadek liczby awarii sieci wodociągowej	• Dalsze awarie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

5.5.5. Analiza SWOT

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Zadowalający stopień zwodociągowania oraz skanalizowania miasta. 2. Systematyczne prace związane z rozbudową sieci kanalizacyjnej na terenie miasta. 3. Wzrost liczby budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie, gdzie jest to uzasadnione. 4. Spadek liczby awarii sieci wodociągowej.	1. Możliwe niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych przez mieszkańców. 2. Awarie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. 3. Nadal istniejące zbiorniki bezodpływowe na terenie miasta. 4. Występowanie nieruchomości niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej mimo zaistnienia warunków do podłączenia.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Inwentaryzacja oraz kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych. 2. Edukacja ekologiczna mieszkańców ze szczególnym naciskiem na zagadnienia dotyczące prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej. 3. Rozwój nowych technologii w zakresie gospodarowania wodą (np. zamykanie obiegów wody). 4. Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie miasta.	1. Rozwój budownictwa jednorodzinnego, co wywołuje rosnący popyt na wodę pitną. 2. Nieszczelne zbiorniki bezodpływowe. 3. Rozwój stref przemysłowych, co wywołuje coraz większe pobory wody. 4. Zmiany klimatu prowadzące do uszkodzenia infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową (sieci, oczyszczalni ścieków, ujęć wody do spożycia).

5.6. Zasoby geologiczne

5.6.1. Przepisy prawne

Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2024 r., poz. 1290). Zgodnie z art. 21 ww. ustawy działalność w zakresie:

1. poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1;
 - 1a. poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla;
2. wydobywania kopalin ze złóż;
 - 2a. poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż;
3. podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji;
4. podziemnego składowania odpadów;
5. podziemnego składowania dwutlenku węgla;

- może być wykonywana po uzyskaniu koncesji.

Art. 22 ww. ustawy opisuje, w jakich przypadkach stosownej koncesji udziela: Minister właściwy do spraw środowiska, Marszałek lub Starosta.

Uzyskanie koncesji nie jest konieczne w przypadku, gdy prowadzone działania służą zaspokojeniu potrzeb własnych osób fizycznych i spełniają odpowiednie warunki, gdyż zgodnie z art. 4.1. Przepisów działu III-VIII oraz art. 168-174 nie stosuje się do wydobywania piasków i żwirów, przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb własnych osoby fizycznej, z nieruchomości stanowiących przedmiot jej prawa własności (użytkowania wieczystego), bez prawa rozporządzania wydobytą kopaliną, jeżeli jednocześnie wydobywanie:

1. będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych;
2. nie będzie większe niż 10 m³ w roku kalendarzowym;
3. nie naruszy przeznaczenia nieruchomości.

Ten, kto zamierza podjąć wydobywanie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany z 7-dniowym wyprzedzeniem na piśmie zawiadomić o tym właściwy organ nadzoru górniczego, określając lokalizację zamierzonych robót oraz zamierzony czas ich wykonywania.

W przypadku naruszenia wymagań określonych w ust. 1 i 2, właściwy organ nadzoru górniczego, w drodze decyzji, ustala prowadzącemu taką działalność opłatę podwyższoną, o której mowa w art. 140 ust. 3 pkt 3.

5.6.2. Stan aktualny

Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie miasta Zgierza przedstawiono w tabeli opracowanej na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego.

Na terenie miasta Zgierza dla potrzeb ceramiki budowlanej udokumentowano dwa złoża gliny zwałowej o tej samej nazwie „Piaskowice”:

- złożo gliny zwałowej przydatnej do produkcji kruszywa lekkiego – agloporytu o zasobach zaktualizowanych w dodatku do dokumentacji geologicznej złoża kopaliny (zatwierdzonym w lipcu 1998 roku decyzją Wojewody Łódzkiego OS.VII-7510/0/9/98): zasoby bilansowe poza filarami w ilości 3 123,0 tys. m³, w tym w kategorii B – 479 tys. m³; w kat. C1 -728 tys. m³; w kat. C2 - 1.924 tys. m³. Złożo dotąd było nieeksploatowane. W zachodniej części złoża wydzielono obszar projektowanego składowiska energetycznego odpadów komunalnych miasta Zgierza. Złożo zlokalizowane jest przy ulicy Aleksandrowskiej, nie posiada ustanowionego terenu i obszaru górniczego, nie wydano także Koncesji na eksploatację kopaliny;
- złożo surowców ilastych ceramiki budowlanej – gliny zwałowej o zasobach geologicznych zatwierdzonych w styczniu 1988 r. decyzją nr OS.XII-8513/1/88. Zasoby złoża wg stanu udokumentowania na dzień 1.07.1987 r. wynosiły 22,3 tys. m³ w kategorii rozpoznania C1. Złożo nie posiada ustanowionego terenu i obszaru górniczego, nie wydano także Koncesji na eksploatację kopaliny. Złożo nieeksploatowane.⁵¹ Na mocy decyzji Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 30 października 2024 r. złożo położone na działce oznaczonej w ewidencji gruntów numerem 68/2 w obrębie 133, miasto Zgierz (ul. Aleksandrowska), zostało wykreślone z bilansu zasobów Państwowego Instytutu Geologicznego. Decyzja ta została podjęta w związku z planowanym przeznaczeniem nieruchomości gruntowej, na której znajduje się złożo, na cele inne niż eksploatacja glin zwałowych.

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę złóż surowców zlokalizowanych na terenie miasta Zgierza.

Tabela 31. Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie miasta Zgierza

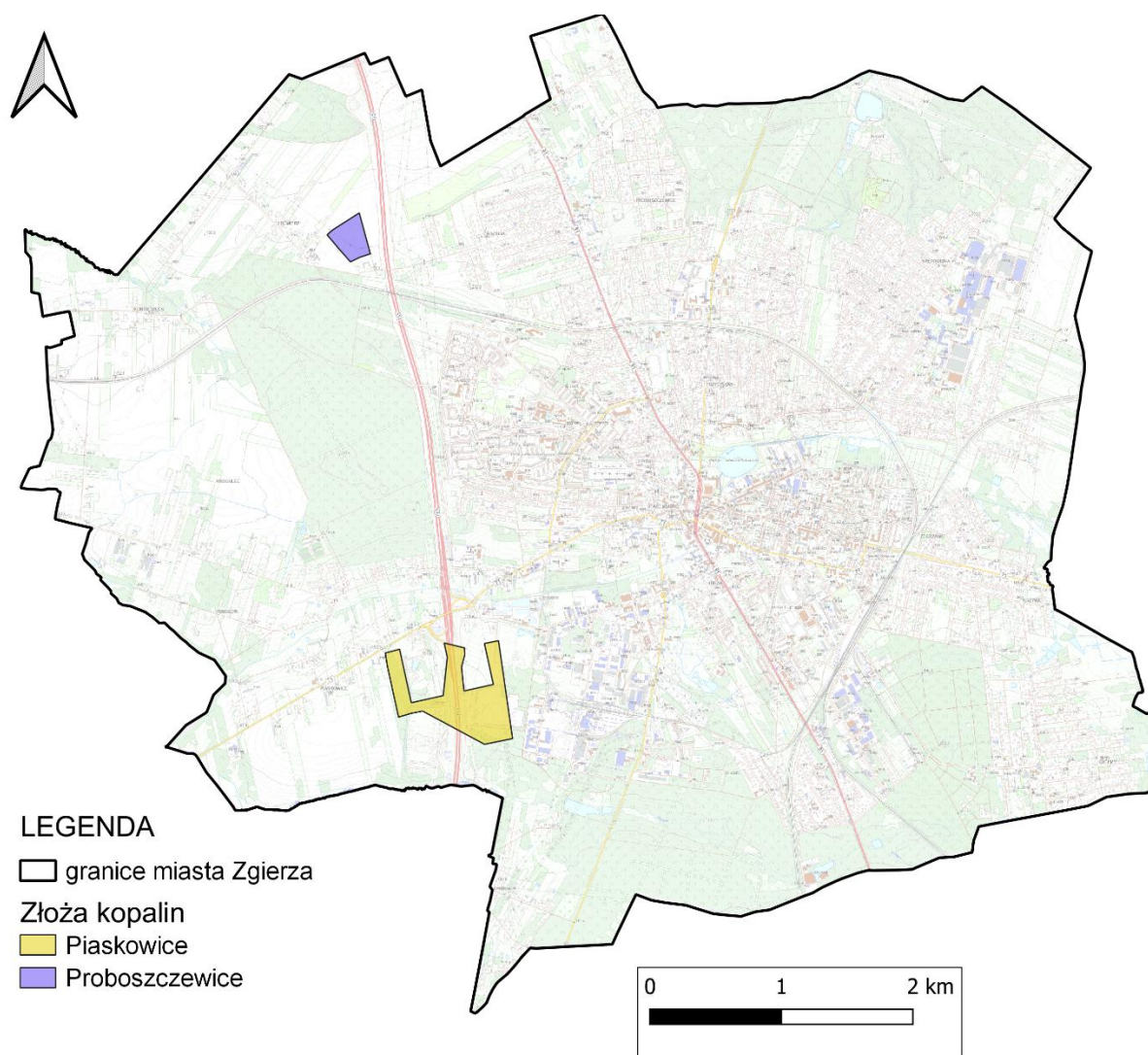
Kod+ID złoża	IK 1266	KN 18648
Nazwa złoża	Piaskowice	Proboszczewice
Czy główna?	tak	tak
Kopaliny	surowce ilaste d/p kruszywa lekkiego	piaski żwiry
Forma złoża	soczewkowa	pokładowa
Stan zagospodarowania	złożo rozpoznane szczegółowo	złożo rozpoznane szczegółowo
Sposób eksploatacji	odkrywkowy	odkrywkowy
Kopalina wg Nkz	złoża glin ceramiki budowlanej i pokrewnych	złoża piasków budowlanych
Powierzchnia złoża [ha]	34,87	6,69

⁵¹ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Zgierz

Kod+ID złoża		IK 1266	KN 18648
Zasoby w 2024 r.	geologiczne bilansowe	2 687	1 567
	przemysłowe	-	-
Wydobycie w 2024 r		-	-

źródło: Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy [data dostępu: 27.10.2025 r.],
Bilans zasobów kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r.

Lokalizację złóż kopalin występujących na terenie miasta Zgierza przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 32. Złóża kopalin na terenie miasta Zgierza
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez PIG PIB,
stan na 20.11.2025 r.

Na terenie miasta Zgierza Starosta Zgierski nie wydał żadnej decyzji udzielającej koncesji na wydobywanie kopalin.⁵²

⁵² Źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu

Zgodnie z informacją Okręgowego Urzędu Górniczego w Kielcach na terenie miasta Zgierza nie znajdują się zakłady górnicze nad którymi Urząd ten sprawuje nadzór i kontrolę w ramach realizowanych zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2024 r., poz. 1290).

5.6.3. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany klimatu mają również wpływ na wydobycie surowców. Do negatywnego wpływu zmian klimatycznych na przemysł wydobywczy należą głównie ekstremalne warunki pogodowe – powodzie, wiatry huraganowe, ulewy, deszcze marznące oraz długotrwałe zaleganie pokrywy lodowej. Działania adaptacyjne w sektorze powinny być skupione wokół zagadnień związanych z: • technicznymi i organizacyjnymi sposobami dostosowania infrastruktury, • monitoringiem i wymianą informacji, • podjęciem niezbędnych badań naukowych, • prowadzeniem szkoleń i edukacji.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie gospodarki złożami można zaliczyć nielegalne wydobycie kopalin oraz szkody wynikające z eksploatacji złóż.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące gospodarki zasobami geologicznymi powinny dotyczyć głównie uświadamiania mieszkańcom miasta wagi wykorzystania surowców naturalnych oraz związanego w tym, możliwego realnego negatywnego wpływu na środowisko i mieszkańców.
Monitoring środowiska	Organy nadzoru górniczego, w granicach swojej właściwości, wykonują zadania określone w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2024 poz.1290). Zgodnie z art. 168 ww. organy nadzoru górniczego sprawują nadzór i kontrolę nad ruchem zakładów górniczych, w szczególności w zakresie: 1. bezpieczeństwa i higieny pracy; 2. bezpieczeństwa pożarowego; 3. ratownictwa górniczego; 4. gospodarki złożami kopalin w procesie ich wydobywania; 5. ochrony środowiska i gospodarki złożem, w tym według kryterium wykonywania przez przedsiębiorców obowiązków określonych w odrębnych przepisach lub na ich podstawie; 6. zapobiegania szkodom; 7. budowy i likwidacji zakładu górniczego, w tym rekultywacji gruntów po działalności górniczej.

5.6.4. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
Brak wydobycia w 2024 r.	Brak tendencji niekorzystnych.

5.6.5. Analiza SWOT

ZASOBY GEOLOGICZNE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
- Obecność na terenie miasta udokumentowanych złóż kopalin i brak zezwolenia na ich wydobycie. - Brak wydobycia w 2024 r.	- Możliwe pozyskiwanie kopalin w nielegalny sposób. - Ingerencja w środowisko naturalne.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Stosowanie najnowszych technologii w czasie eksploatacji zasobów naturalnych, co ma na celu minimalizację wpływu na stosunki wodne oraz środowisko gleby. - Zapotrzebowanie na surowce energetyczne. - Rekultywacja terenów po zakończeniu wydobycia surowców.	- Potencjalne konflikty przestrzenne związane z występowaniem obszarów chronionych i cennych turystycznie. - Nielegalne wydobycie surowców naturalnych.

5.7. Gleby

5.7.1. Stan aktualny

Pod względem typogenetycznym występują w Zgierzu, podobnie jak w większości obszarów województwa łódzkiego, cztery typy gleb:

- brunatne kwaśne i wyługowane;
- pseudobielicowe;
- czarne ziemie zdegradowane;
- gleby hydrogeniczne (aluwialne).

Zdecydowanie dominują gleby brunatne kwaśne i wyługowane, wytworzone na luźnych osadach czwartorzędowych, zwykle z dość głęboko występującym poziomem wód gruntowych. Spotyka się je tu w różnych sytuacjach geomorfologicznych. Powszechność ich występowania świadczy, że pierwotnie rosły tu lasy liściaste i mieszane, ponieważ ten typ gleb powstaje właśnie przy udziale takich zbiorowisk roślinnych.

Dominacje gleb brunatnych występują głównie w północnej i północno-wschodniej części miasta (klasa bonitacyjna VI).

W zachodniej i południowo-zachodniej części Zgierza znajdują się większe płaty gleb pseudobielicowych. Wytworzyły się one na wysoczyznach zbudowanych z glin, piasków gliniastych, rzadziej samych piasków. Na ogół gleby te mają dużą wartość rolniczą, ale są ciężkie w uprawie. Tworzą kompleksy – pszenno-wadliwy oraz żytni bardzo dobry i dobry (klasy bonitacyjne III, IV i V).

Czarne ziemie zdegradowane, wykorzystywane pod trwałe użytki zielone, występują głównie w dolinach i obniżeniach terenowych na wysoczyźnie. Gleby tego typu powstały przy udziale roślinności łąkowej, rzadziej leśnej, zwykle przy znacznym uwilgotnieniu gruntu.

Gleby hydrogeniczne zajmują niewielkie powierzchnie w dnach dolin rzecznych. Wytworzyły się na osadach organicznych, torfach i namulach torfiastych przy udziale roślinności łąkowej lub leśnej typu olsu czy lasu łęgowego. Stanowią trwałe użytki zielone, głównie średnie i słabe, wykorzystywane jako łąki i pastwiska (klasy bonitacyjne III i IV).

Użytkowanie powierzchni ziemi

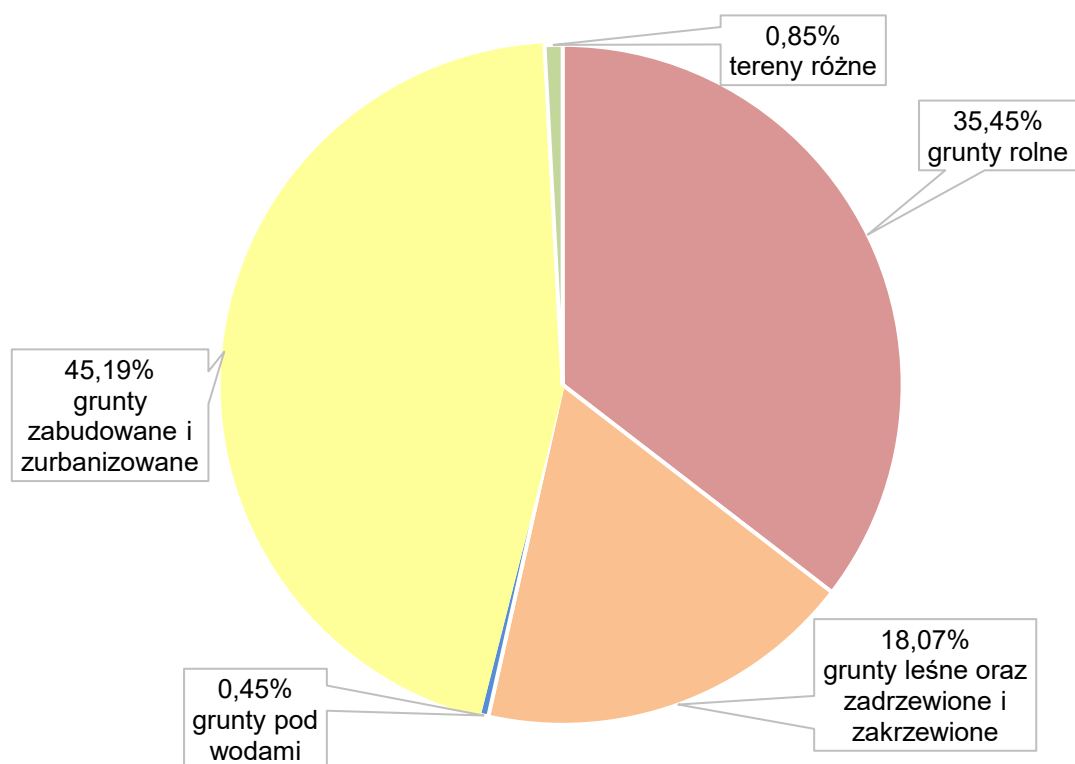
Dane na temat struktury użytkowania powierzchni ziemi na terenie miasta Zgierza zostały zestawione w poniższej tabeli.

Tabela 32. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie miasta Zgierza

				Jednostka	Wartość
1. Grunty rolne	Użytki rolne	grunty orne	R	ha	1131
		łąki trwałe	Ł	ha	113
		pastwiska trwałe	Ps	ha	59
		sady	S	ha	43
		grunty rolne zabudowane	Br	ha	79
		grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	Lzr	ha	22
		grunty pod stawami	Wsr	ha	1
		grunty pod rowami	W	ha	5
	Nieużytki		N	ha	46
	Razem			ha	1499
2. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	lasy		Ls	ha	745
	grunty zadrzewione i zakrzewione		Lz	ha	19
	grunty pod rowami		W	ha	0
	Razem			ha	764
3. Grunty zabudowane i zurbanizowane	tereny mieszkaniowe		B	ha	799
	tereny przemysłowe		Ba	ha	243
	inne tereny zabudowane		Bi	ha	151
	zurbanizowane tereny niezabud. lub w trakcie zabudowy		Bp	ha	156
	tereny rekreacyjno-wypoczynkowe		Bz	ha	49
	użytki kopalne		K	ha	0
	Tereny komunikacyjne	drogi	dr	ha	413
		tereny kolejowe	Tk	ha	95
		inne tereny komunikacyjne	Ti	ha	0
		grunty przezn. pod budowę dróg pub. lub linii kolejowych	Tp	ha	5
Razem			ha	1911	
4. Grunty pod wodami	morskimi wewnętrznymi		Wm	ha	0
	powierzchniowymi płynącymi		Wp	ha	7
	powierzchniowymi stojącymi		Ws	ha	12
	Razem			ha	19
5. Tereny różne			Tr	ha	36

źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu, stan na 22.10.25 r.

Na poniższym wykresie przedstawiono strukturę użytkowała gruntów na terenie miasta Zgierza.

Rysunek 33. Struktura użytkowania gruntów na terenie miasta Zgierza

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Zgierzu, stan na dzień 22.10.2025 r.

Tereny Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu zostały wpisane do załącznika ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1719), na których należy podjąć działania mające na celu poprawę stanu środowiska.

Gmina Miasto Zgierz realizuje kompleksowy projekt mający na celu poprawę stanu środowiska na ww. terenach. Obszar objęty przedsięwzięciem to łącznie 21,1980 ha terenów zdegradowanych, na których znajdują się składowiska historycznych odpadów przemysłowych oraz miejsca gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych. Przedsięwzięcie uzyskało bezzwrotne wsparcie w ramach inwestycji B3.2.1 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności, której głównym celem jest neutralizacja zagrożeń środowiskowych oraz przywrócenie terenów poprzemysłowych do użytku publicznego i inwestycyjnego.⁵³ Szczegółowe informacje na ten temat zostały przedstawione w rozdziale 5.8.2.1 niniejszego dokumentu.

Na terenie miasta Zgierza znajdują się grunty zdewastowane wymagające rekultywacji. Ich powierzchnia w latach 2021-2024 utrzymywała się na tym samym poziomie i wynosiła 11,91 ha.

⁵³ Źródło: <https://www.miasto.zgierz.pl/pl/projekt/wielkoobszarowe-tereny-zdegradowane-2025-2026> [data dostępu: 09.01.2026 r.]

Szczegółowe informacje na temat gruntów wymagających rekultywacji na terenie miasta Zgierza przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 33. Grunty wymagające rekultywacji zlokalizowane na terenie miasta Zgierza

Wskaźnik	Jednostka	Wartość			
		2021	2022	2023	2024
Ogółem	ha	11,91	11,91	11,91	11,91
Zdewastowane	ha	11,91	11,91	11,91	11,91
Zdegradowane	ha	-	-	-	-

źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu

Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi

Ruchy masowe ziemi są jednymi z najbardziej rozpowszechnionych zjawisk powodujących katastrofy naturalne. Obejmują one różne procesy i zjawiska, których wspólną cechą jest niszczenie struktury skał i gruntu objawiające się jego wyraźnym przemieszczeniem i deformacją pod wpływem siły ciężkości. Ze względu na charakter i tempo procesu wyróżnia się zjawiska: osuwania, spelzowania, odpadania, osiadania i ześlizgiwania się skał. Szybkość osuwania się ziemi jest różna i wynosi od kilku centymetrów do kilku metrów na sekundę. Osuwanie następuje nagle i niespodziewanie, albo jest poprzedzone pewnymi objawami, jak rysy, pęknięcia i szczeliny, otwierające się na granicy obszaru oderwania. Ze względu na wielkość wyróżnia się osuwiska małe, o powierzchni do 1 ha lub duże - powyżej 100 ha, a ze względu na jego głębokość (od powierzchni osuwiska do jego powierzchni odkłucia) płytkie - do 5 m, lub bardzo głębokie, dochodzące do kilkudziesięciu metrów miąższości. Częstym zjawiskiem jest odnawianie się osuwisk na tych samych obszarach.

W Polsce do głównych przyczyn powstawania osuwisk należą:

- budowa geologiczna i rzeźba terenu;
- opady atmosferyczne;
- działalność człowieka.

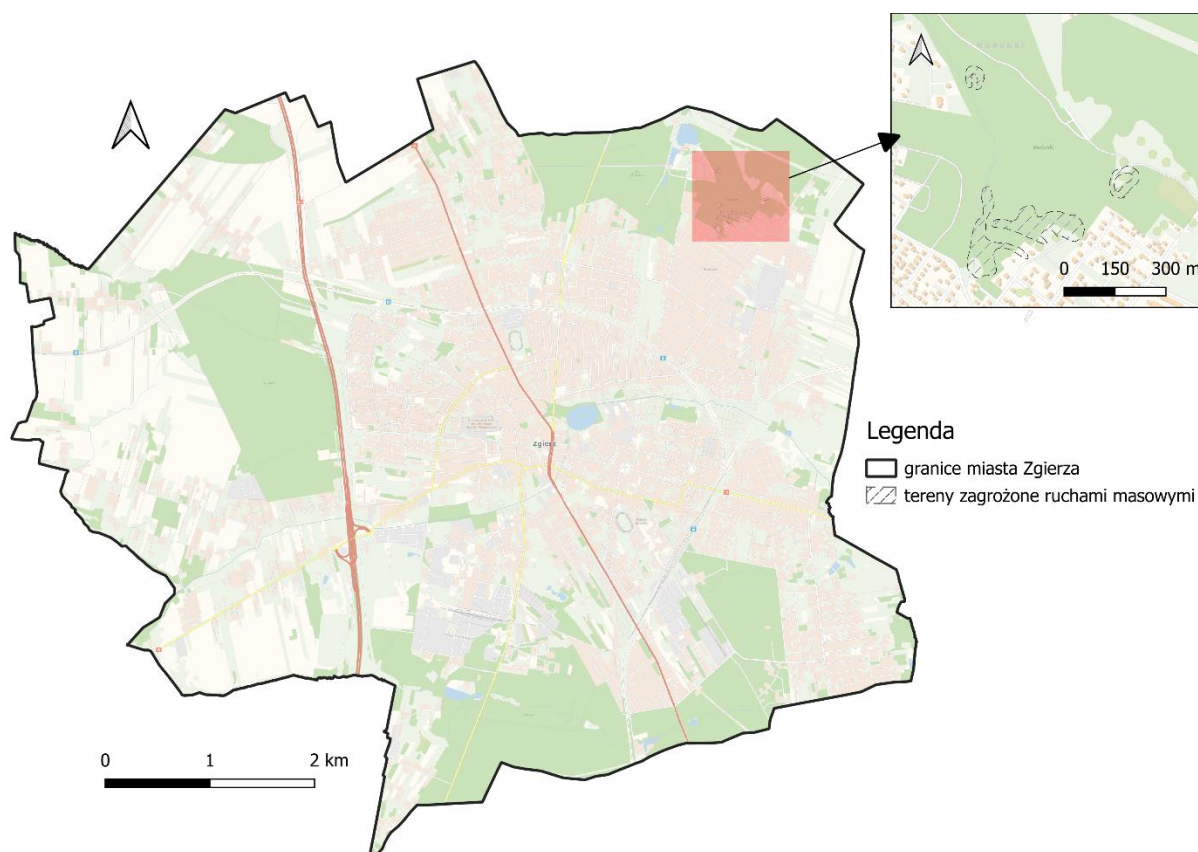
Zgodnie informacją uzyskaną ze Starostwa Powiatowego w Zgierzu na terenie miasta Zgierza nie stwierdzono obecności żadnego osuwiska.

Wyznaczono natomiast 4 tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi, które położone są w północno-wschodniej części miasta Zgierza:

- 24695 KRTZ;
- 24696 KRTZ;
- 24697 KRTZ;
- 24698 KRTZ.⁵⁴

Lokalizację ww. terenów przedstawiono na poniższym rysunku.

⁵⁴ Źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu

Rysunek 34. Tereny zagrożone ruchami masowymi na terenie miasta Zgierza
opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych

W 2025 r. Starosta Zgierski zlecił wykonanie zadania pn. „Obserwacja terenów, na których występują masowe ruchy ziemi oraz terenów zagrożonych masowymi ruchami ziemi – powiat zgierski, województwo łódzkie.” Obserwacja została wykonana 03 marca 2025 r.

W poniższej tabeli przedstawiono informacje uzyskane podczas obserwacji terenu zagrożonego ruchami masowymi ziemi, zlokalizowanymi na terenie miasta Zgierza.

Tabela 34. Zestawienie informacji uzyskanych podczas obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi

Numer ewidencyjny	Wnioski z obserwacji	Zalecenia co do dalszych obserwacji
10-20-031-024695	Teren zagrożony położony w obrębie dawnych nieeksploatowanych wyrobisk. Występują niewielkie, płytkie zsuwy, bez utraty stabilności obejmujących cały stok. Silnie porośnięte krzewami. Niektóre z drzew posiadają morfologię wskazującą na płytkie spelzwanie. Nie stwierdzono aktywności wód gruntowych na powierzchni. Na podstawie wizji w terenie można uznać, że warunki w obrębie terenu zagrożonego nie zmieniły się od czasu wykonania ostatniej karty rejestracyjnej. Badany obszar jest aktualnie nieaktywny. Aktualnie nie występuje zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, oraz nie stwierdzono zagrożonych obiektów. W przypadku, gdyby w obrębie badanego obszaru rozwinęły się ruchy masowe, to nie stanowiłoby zagrożenia dla życia i mienia.	Brak przesłanek do monitoringu powierzchniowego lub wglębnego. Brak konieczności zmiany sposobu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z 4 grudnia 2020 roku, obserwacje prowadzi się nie rzadziej niż raz na 3 lata, oraz każdorazowo po powzięciu przez starostę informacji o wystąpieniu ruchów masowych ziemi. W przypadku badanego obszaru zaleca się wykonywanie obserwacji metodą wizji w terenie raz na 3 lata – najpóźniej do marca 2028 roku.
10-20-085-024696	Teren zagrożony związany głównie z doliną erozyjną cieku okresowego. Aktualnie widoczne efekty intensywnych procesów erozyjnych prowadzących do podcinania tutejszych stoków. Występują liczne obrywy. Dolina jest silnie przemodelowana. Niemniej nie stwierdzono obecności klasycznych osuwisk. Morfologia terenu wskazuje, że przy intensywnych opadach będą następować kolejne obrywy. W trakcie obecnej wizji lokalnej nie stwierdzono przejawów aktywności wód gruntowych na stok. Nie zaobserwowano powstawania szczelin czy skarp mogących świadczyć o zapoczątkowaniu większych ruchów masowych. Na podstawie wizji w terenie można uznać, że warunki w obrębie terenu zagrożonego nie zmieniły się od czasu wykonania ostatniej karty rejestracyjnej. Nie zaobserwowano wyraźnych zmian morfologicznych w obrębie stoków, powstawania szczelin czy skarp mogących świadczyć o zapoczątkowaniu ruchów masowych. Teren pozostaje osuwiskowo nieaktywny. Aktualnie nie występuje zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, oraz nie stwierdzono zagrożonych obiektów. W przypadku, gdyby w obrębie badanego obszaru rozwinęły się ruchy masowe, to nie stanowiłoby to zagrożenia dla życia i mienia.	Brak przesłanek do monitoringu powierzchniowego lub wglębnego. Brak konieczności zmiany sposobu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z 4 grudnia 2020 roku, obserwacje prowadzi się nie rzadziej niż raz na 3 lata, oraz każdorazowo po powzięciu przez starostę informacji o wystąpieniu ruchów masowych ziemi. W przypadku badanego obszaru zaleca się wykonywanie obserwacji metodą wizji w terenie raz na 3 lata – najpóźniej do marca 2028 roku.
10-20-085-024697	Teren zagrożony położony w obrębie dawnych nieeksploatowanych wyrobisk. Występują niewielkie, płytkie zsuwy, bez utraty stabilności obejmujących cały stok. Silnie porośnięte krzewami. Niektóre z drzew posiadają morfologię wskazującą na płytkie spelzwanie. Nie stwierdzono aktywności wód gruntowych na powierzchni. Na podstawie wizji w terenie można uznać, że warunki w obrębie terenu zagrożonego nie zmieniły się od czasu wykonania ostatniej karty rejestracyjnej. Badany obszar jest aktualnie nieaktywny. Nie zaobserwowano śladów przemieszczenia terenu. Aktualnie nie występuje zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, oraz nie stwierdzono zagrożonych obiektów. W przypadku, gdyby w obrębie badanego obszaru rozwinęły się ruchy masowe, to nie stanowiłoby zagrożenia dla życia i mienia.	Brak przesłanek do monitoringu powierzchniowego lub wglębnego. Brak konieczności zmiany sposobu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z 4 grudnia 2020 roku, obserwacje prowadzi się nie rzadziej niż raz na 3 lata, oraz każdorazowo po powzięciu przez starostę informacji o wystąpieniu ruchów masowych ziemi. W przypadku badanego obszaru zaleca się wykonywanie obserwacji metodą wizji w terenie raz na 3 lata – najpóźniej do marca 2028 roku.

Numer ewidencyjny	Wnioski z obserwacji	Zalecenia co do dalszych obserwacji
10-20-085-024698	Osuwisko położone na stokach obejmujących m.in. wysypisko śmieci. Częściowo porośnięte roślinnością. Składowanie odpadów zapewne sprzyja infiltracji wód opadowych i roztopowych w obrębie skarpy. Jednocześnie gromadzenie odpadów w sposób niekontrolowany powodować może naruszenie stateczności i przyszłe ruchy masowe. Na podstawie wizji w terenie można uznać, że warunki w obrębie terenu zagrożonego nie zmieniły się od czasu wykonania ostatniej karty rejestracyjnej. Badany obszar jest aktualnie nieaktywny. Nie zaobserwowano zmian w obrębie stoków, powstawania szczelin czy skarp mogących świadczyć o zapoczątkowaniu ruchów masowych. Aktualnie nie występuje zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, oraz nie stwierdzono zagrożonych obiektów.	Brak przesłanek do monitoringu powierzchniowego lub wglębnego. Brak konieczności zmiany sposobu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z 4 grudnia 2020 roku, obserwacje prowadzi się nie rzadziej niż raz na 3 lata, oraz każdorazowo po powzięciu przez starostę informacji o wystąpieniu ruchów masowych ziemi. W przypadku badanego obszaru zaleca się wykonywanie obserwacji metodą wizji w terenie raz na 3 lata – najpóźniej do marca 2028 roku.

źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu

Monitoring Chemizmu Gleb Ornych Polski

Gatunek gleby, który wynika z jej składu granulometrycznego, ma istotne znaczenie dla wielu fizycznych i chemicznych właściwości gleb, w tym odczynu, naturalnej zawartości zanieczyszczeń w glebie oraz pojemności sorpcyjnej gleb, wpływającej bezpośrednio na procesy migracji zanieczyszczeń w środowisku.

Program „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, piąta tura Monitoringu przypadła na lata 2015-2017 i podobnie jak w poprzednich latach była realizowana przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Środki na realizację programu Monitoringu pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Baza danych gromadzonych od 1995 r. w ramach programu „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” pozwala na określenia stanu jakości gleb, ocenę kierunków jej zmian oraz identyfikację potencjalnych zagrożeń dla funkcji gleb użytkowanych rolniczo, wpisując się w potrzeby działań określonych w Strategii Ochrony Gleb (COM 231, 2006). Do zagrożeń tych należą m.in. ubytek materii organicznej, zanieczyszczenie gleb i zasolenie. Wyniki badań prowadzonych w latach 1995-2020 pozwalają na ocenę jakości gleb i stanu ich zanieczyszczenia w 25-letniej perspektywie czasowej, w zależności od czynników antropogenicznych, takich jak regionalne zróżnicowanie produkcji rolniczej, jej intensyfikacja, oddziaływanie przemysłu, transportu i urbanizacji, oraz warunków środowiskowych, decydujących o przebiegu procesów glebowych.

Na terenie miasta Zgierza nie jest prowadzony monitoring chemizmu gleb ornych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wszystkie wyniki badań chemizmu gleb ornych Polski udostępnione są na stronie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska pod adresem: <https://www.gov.pl/web/gios/monitoring-jakoscigleby-i-ziemi>.

Historyczne zanieczyszczenia środowiska

Zgodnie z art. 101a ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2025 r., poz. 647) zanieczyszczenie powierzchni ziemi ocenia się na podstawie przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi. Dopuszczalna zawartość w glebie i w ziemi substancji powodującej ryzyko oznacza zawartość, poniżej której żadna z funkcji pełnionych przez powierzchnię ziemi nie jest znacząco naruszona, z uwzględnieniem wpływu tej substancji na zdrowie ludzi i stan środowiska. Funkcję pełnioną przez powierzchnię ziemi ocenia się na podstawie jej faktycznego zagospodarowania i wykorzystania, chyba że inna funkcja wynika z planu zagospodarowania przestrzennego.

Według danych udostępnionych przez GDOŚ na terenie miasta Zgierza nie występują tereny w rejestrze historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

Na terenie miasta Zgierza, zgodnie z wpisem do rejestru bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku, na dzień 07.11.2025 r. odnotowano następujące przypadki:⁵⁵

- dz. o nr ewid.: 370/3, 370/6 obręb 121, położone przy ul. Boruty 16A i 18 B w Zgierzu - bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku;
- dz. o nr ewid.: 236/57 obręb 129, położona przy ul. Kolejowej 13 w Zgierzu - szkoda w powierzchni ziemi, postępowanie odwoławcze od wydanej przez RDOŚ w Łodzi decyzji nie zostało zakończone;
- dz. o nr ewid.: 236/64 obręb 129, położona przy ul. Kolejowej 13 w Zgierzu - szkoda w powierzchni ziemi, postępowania odwoławcze od wydanej przez RDOŚ w Łodzi decyzji nie zostało zakończone;
- obszar w okolicach terenu eksploatowanego pomiędzy ulicami: Boruty, Kwasową i Energetyków w Zgierzu – zanieczyszczenie gleby i wód, postępowanie nie zostało zakończone;
- dz. o nr ewid.: 489/44 obręb 126, położona przy ul. Tuwima 22 i 22A w Zgierzu – zakończono działania naprawcze z uwagi na zniszczenie siedliska gatunku chronionego.

5.7.2. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Efektom przewidywanych zmian klimatycznych będzie wzrost częstotliwości oraz intensywności susz co będzie miało negatywny wpływ na gleby oraz rolnictwo. Wymagane będzie zintensyfikowane nawadnianie terenów dotkniętych suszami. Do działań adaptacyjnych będzie można zaliczyć wsparcie inwestycyjne gospodarstw oraz szkolenia i doradztwo technologiczne a także doskonalenie systemu tworzenia i zarządzania rezerwami żywności, materiału siewnego i paszy na wypadek nieurodzaju.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń gleb można zaliczyć brak stosowania tzw. „dobrych praktyk rolniczych”, awarie w zakładach przemysłowych, zanieczyszczenia powstające podczas ruchu komunikacyjnego, odprowadzanie ścieków do gleby oraz gromadzenie odpadów na dzikich wysypiskach.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące rolnictwa oraz zagospodarowania gleb powinny dotyczyć tematów takich jak dobre praktyki rolnicze, ochrona gleb, bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin, nawozów oraz ograniczanie erozji gleb. Szkolenia poruszające tematy rolnicze organizowane są przez Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w oraz jego oddziały. Organizowane są tam szkolenia dla rolników obejmujące zagadnienia takie jak: nowe rozwiązania chroniące środowisko w gospodarstwach rolnych, pozyskiwaniu dofinansowań na wymianę źródeł ciepła, rolnictwa ekologicznego oraz tematykę rolnictwa przyjaznego środowisku. W szkoleniach tych mogą brać udział zainteresowani właściciele gospodarstw rolnych.
Monitoring środowiska	Monitoringiem jakości gleb zajmuje się Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Łodzi oraz Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach oraz GIOŚ, który prowadzi badania na terenach bezpośrednio zagrożonych zanieczyszczeniami.

⁵⁵ Źródło: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi

5.7.3. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
Promocja rolnictwa ekologicznego.	Brak tendencji niekorzystnych.

5.7.4. Analiza SWOT

G L E B Y	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
- Brak występowania osuwisk. - Brak występowania historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.	- Grunty wymagające rekultywacji. - Występowanie terenów zagrożonych ruchami masowymi. - Występowanie wielkoobszarowych terenów zdegradowanych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Zwiększenie świadomości ekologicznej rolników i mieszkańców. - Ograniczenie użycia chemicznych środków ochrony roślin oraz nawozów sztucznych. - Zalesianie gleb o niskim potencjale rolnym.	- Nieprawidłowe praktyki rolnicze. - Degradacja gleb. - Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powierzchni ziemi. - Zmiany klimatyczne powodujące m.in. przesuszanie gruntów. - Przesuszanie gruntów spowodowane działalnością górniczą.

5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

5.8.1. Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego

Obecnie obowiązuje *Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2025-2030 z uwzględnieniem lat 2031-2036*, przyjęty uchwałą nr XVII/204/2025 z dnia 26 sierpnia 2025 r. Sejmiku Województwa Łódzkiego.

Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r., poz. 1587 z późn. zm.), plany gospodarki odpadami sporządza się dla osiągnięcia celów założonych w polityce ochrony środowiska, oddzielenia tendencji wzrostu ilości wytwarzanych odpadów i ich wpływu na środowisko od tendencji wzrostu gospodarczego kraju, wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz zasady samowystarczalności i bliskości, a także utworzenia i utrzymania w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.

Zgodnie z ustawowo przyjętą hierarchią sposobów postępowania z odpadami, zapobieganie ich powstaniu jest najlepszą praktyką zmierzającą do minimalizacji niekorzystnego oddziaływania odpadów na środowisko i zdrowie ludzi, a co za tym idzie do zrównoważonego wykorzystania zasobów.

Zapobieganie powstawaniu odpadów to zastosowanie odpowiednich środków, nim dana substancja, materiał lub produkt staną się odpadem, zatem powinno być ono ukierunkowane na kompleksową poprawę działalności gospodarczej, uwzględniającą efekty ekologiczne, ekonomiczne oraz społeczne.

Instalacje komunalne do przetwarzania odpadów funkcjonujące na terenie województwa łódzkiego zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 35. Wykaz funkcjonujących instalacji komunalnych na terenie województwa łódzkiego

Lp.	Adres instalacji	Nazwa i adres zarządzającego instalacją
Instalacje komunalne (IK) do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielania z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku		
1.	Krzyżanówek gm. Krzyżanów	PreZero Service Centrum Sp. z o.o. ul. Łąkoszyńska 127, 99-300 Kutno
2.	Dylów gm. Pajęczno	EKO-REGION Sp. z o.o. ul. Bawełniana 18, 97-400 Bełchatów
3.	Ruszczyń gm. Kamieńsk	FB Serwis Kamieńsk Sp. z o.o. (obecnie: FB Serwis Zielony Kamieńsk Sp. z o.o.) Ruszczyń 100, 97-360 Kamieńsk
4.	Pukinin gm. Rawa Mazowiecka	ZGO AQUARIUM Sp. z o.o. ul. Katowicka 20, 96-200 Rawa Mazowiecka
5.	Płoszów gm. Radomsko	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Stara Droga 85, 97-500 Radomsko
6.	Julków gm. Skierniewice	EKO-REGION Sp. z o.o. ul. Bawełniana 18, 97-400 Bełchatów
7.	Różanna gm. Opoczno	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Opocznie ul. Krótka 1, 26-300 Opoczno

Lp.	Adres instalacji	Nazwa i adres zarządzającego instalacją
8.	Ruda gm. Wieluń	Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. ul. Zamenhofs 17, 98-300 Wieluń
9.	ul. Swojska i ul. Zbąszyńska Łódź	Remondis Sp. z o.o. ul. Zawodzie 18, 02-981 Warszawa
Instalacje komunalne (IK) do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych		
1.	Dylów gm. Pajęczno	EKO-REGION Sp. z o.o. ul. Bawełniana 18, 97-400 Bełchatów
2.	Ruszczyń gm. Kamieńsk	FB Serwis Kamieński Sp. z o.o. (obecnie: FB Serwis Zielony Kamieński Sp. z o.o.) Ruszczyń 100, 97-360 Kamieńsk
3.	Lubochnia Górki gm. Lubochnia	SUEZ Polska Sp. z o.o. (obecnie PreZero Bałtycka Energia Sp. z o.o.) ul. Zawodzie 5, 02-981 Warszawa
4.	Różanna gm. Opoczno	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Opocznie ul. Krótka 1, 26-300 Opoczno
5.	Julków gm. Skierniewice	EKO-REGION Sp. z o.o. ul. Bawełniana 18, 97-400 Bełchatów
6.	Pukinin gm. Rawa Mazowiecka	ZGO AQUARIUM Sp. z o.o. ul. Katowicka 20, 96-200 Rawa Mazowiecka
7.	Płoszów gm. Radomsko	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Stara Droga 85, 97-500 Radomsko
8.	Franki gm. Krośniewice	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. ul. Paderewskiego 3, 99-340 Krośniewice
9.	ul. Zamiejska 1 Łódź	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania – Łódź Sp. z o.o. ul. Tokarzewskiego 2, 91-842 Łódź

źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, stan na 20.11.2024 r.

Na obszarze miasta Zgierza nie występują instalacje komunalne do przetwarzania odpadów.

Odpady komunalne

W 2024 roku usługę w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Zgierz świadczyło Konsorcjum firm Remondis Sp. z o.o.- jako lider konsorcjum oraz RS II Sp. z o.o. jako partner konsorcjum. Firma RS II Sp. z o.o. prowadziła także Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych dla mieszkańców Zgierza przy ulicy Barlickiego 3a.⁵⁶

W poniższych tabelach przedstawiono masę poszczególnych odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, przyjętych do PSZOK oraz zebranych przez podmioty zbierające odpady z terenu miasta Zgierza w latach 2022-2024.

⁵⁶ Źródło: Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Zgierz za 2024 r.

Tabela 36. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w 2022 r. na terenie miasta Zgierza

Rodzaj i kod odpadu	Opady odebrane z nieruchomości zamieszkałych [Mg]	Odpady odebrane z nieruchomości niezamieszkałych [Mg]	Odpady zebrane w PSZOK [Mg]	Odpady zebrane przez podmioty zbierające odpady [Mg]
20 03 01 niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	12315,2200	1465,2700	0,0000	0,0000
15 01 01 opakowania z papieru 20 01 01 Papier i tektura	812,2300	24,9000	16,0500	62,5690
15 01 02 opakowania z tworzyw sztucznych 20 01 39 tworzywa sztuczne	1396,0890	33,4900	10,2460	0,0000
15 01 07 opakowania ze szkła	618,8600	155,1800	8,0500	0,0000
20 02 01 odpady ulegające biodegradacji	2826,5200	7,1000	157,9300	0,0000
20 03 07 odpady wielkogabarytowe	723,5000	4,9000	315,2300	3,6830
20 01 36 zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	39,5940	0,0000	33,7670	334,5263
20 01 35* zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	5,5190	0,0000	3,2890	25,0930
16 01 03 zużyte opony	29,5600	0,0000	38,0200	0,0000
20 01 23* urządzenia zawierające freony	0,0000	0,0000	0,0000	107,5230
15 01 04 opakowania z metali i 20 01 40 Metale	0,0000	0,0000	10,6550	3022,0060
20 01 08 odpady kuchenne ulegające biodegradacji	9,5600	0,0000	0,0000	0,0000
15 01 06 zmieszane odpady opakowaniowe	0,0000	63,4600	0,0000	0,0000

Rodzaj i kod odpadu	Opady odebrane z nieruchomości zamieszkałych [Mg]	Odpady odebrane z nieruchomości niezamieszkałych [Mg]	Odpady zebrane w PSZOK [Mg]	Odpady zebrane przez podmioty zbierające odpady [Mg]
20 01 32 przeterminowane leki	2,1779	0,0000	0,2710	0,0000
20 01 10 odzież	0,0000	0,0000	1,1920	0,0000
20 01 21* Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,0890	0,0000	0,2150	8,2891
20 02 03 Inne odpady nieulegające biodegradacji	0,0000	170,2000	0,0000	0,0000
20 01 34 Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	1,9180	0,0000	0,9510	17,2920
16 80 01 Magnetyczne i optyczne nośniki informacji	0,2310	0,0000	0,0000	0,0000
20 01 28 Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,0000	0,0000	0,3600	0,0000
20 01 33* Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,0000	0,0000	0,0000	59,2880

źródło: Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Zgierz za 2022 r.

Tabela 37. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w 2023 r. na terenie miasta Zgierza

Rodzaj i kod odpadu	Opady odebrane z nieruchomości zamieszkałych [Mg]	Odpady odebrane z nieruchomości niezamieszkałych [Mg]	Odpady zebrane w PSZOK [Mg]	Odpady zebrane przez podmioty zbierające odpady [Mg]
15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	809,0600	12,4490	29,2600	0,0000
15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	1369,6600	11,1710	19,9600	0,0080
15 01 04 Opakowania z metali	0,0000	7,3000	8,5350	1804,1608
15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe	0,0000	5,5490	0,0000	0,0000
15 01 07 Opakowania ze szkła	706,8600	62,3800	15,1800	0,0000
15 01 10* Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,0000	0,0000	0,0000	0,0610
16 01 03 zużyte opony	39,8600	0,8600	38,6300	0,0000
16 80 01 Magnetyczne i optyczne nośniki informacji	0,1270	0,0000	0,0000	0,0000
20 01 01 Papier i tektura	0,0000	1,2600	0,0000	44,2930
20 01 08 Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	4,5600	0,0000	0,0000	0,0000
20 01 10 Odzież	0,0000	0,0000	3,3860	0,0000
20 01 21* Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,1050	0,0000	0,0840	12,2720
20 01 23* Urządzenia zawierające freony	0,0000	0,0000	0,3060	188,0080
20 01 28 Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,0000	0,0000	0,7000	0,0000

Rodzaj i kod odpadu	Opady odebrane z nieruchomości zamieszkałych [Mg]	Odpady odebrane z nieruchomości niezamieszkałych [Mg]	Odpady zebrane w PSZOK [Mg]	Odpady zebrane przez podmioty zbierające odpady [Mg]
20 01 32 Leki inne niż wymienione w 20 01 31	2,3120	0,0000	0,0860	0,0000
20 01 33* Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,0000	0,0000	0,0000	82,4335
20 01 34 Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	1,6280	0,0000	0,6600	11,3699
20 01 35* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	10,6110	0,0000	5,6540	30,2524
20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	23,8730	0,0000	23,9050	477,3340
20 01 39 Tworzywa sztuczne	0,0000	1,8600	0,0000	0,0000
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	3273,5200	36,2400	107,7000	0,0000
20 02 02 Gleba i ziemia, w tym kamienie	0,0000	0,0000	6,8000	0,0000
20 02 03 Inne odpady nieulegające biodegradacji	0,0000	9,5400	0,0000	0,0000
20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	11777,1700	1433,8100	0,0000	0,0000
20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	650,8200	6,2200	380,6140	5,6050

źródło: Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Zgierz za 2023 r.

Tabela 38. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w 2024 r. na terenie miasta Zgierza

Rodzaj i kod odpadu	Opady odebrane z nieruchomości zamieszkałych [Mg]	Odpady odebrane z nieruchomości niezamieszkałych [Mg]	Odpady zebrane w PSZOK [Mg]	Odpady zebrane przez podmioty zbierające odpady [Mg]
15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	949,7120	167,1710	31,3600	0,0000
15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	1295,9100	86,9920	14,9300	0,0000
15 01 04 Opakowania z metali	0,0000	5,2500	5,2500	2796,5434
15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe	0,0000	5,7110	0,0000	0,0000
15 01 07 Opakowania ze szkła	674,5400	92,2000	19,8000	0,0000
15 01 10* Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,0000	0,0000	0,0000	0,0025
16 80 01 Magnetyczne i optyczne nośniki informacji	0,2330	0,0000	0,0000	0,0000
20 01 01 Papier i tektura	0,0000	1,5000	0,0000	191,1795
20 01 10 Odzież	0,0000	0,0000	3,7720	0,0000
20 01 13 Rozpuszczalniki	0,0000	0,0000	0,0000	0,0015
20 01 19* Środki ochrony roślin	0,0000	0,0000	0,0000	0,0487
20 01 21* Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,8170	0,0000	0,3980	7,7720
20 01 23* Urządzenia zawierające freony	0,0000	0,0000	0,0000	108,2200
20 01 27* Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,0000	0,0000	0,0000	0,0040

Rodzaj i kod odpadu	Opady odebrane z nieruchomości zamieszkałych [Mg]	Odpady odebrane z nieruchomości niezamieszkałych [Mg]	Odpady zebrane w PSZOK [Mg]	Odpady zebrane przez podmioty zbierające odpady [Mg]
20 01 32 Leki inne niż wymienione w 20 01 31	3,0290	0,0000	0,0950	0,3286
20 01 33* Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,0000	0,0000	0,0000	97,0100
20 01 34 Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	1,9220	0,0000	0,3610	3,4920
20 01 35* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki ⁵⁾	5,5720	0,0000	8,2810	10,9420
20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	24,9480	0,0000	18,4140	374,5396
20 01 39 Tworzywa sztuczne	0,0000	2,1800	0,0000	0,0000
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	3 638,3600	169,2300	125,2000	0,0000
20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	10 018,6000	2 489,0100	0,0000	0,0000
20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	827,2900	33,6000	486,3980	19,5870w

źródło: Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Zgierz za 2024 r.

W poniższej tabeli przedstawiono odpady komunalne oraz odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) z wyłączeniem odpadów komunalnych na terenie miasta Zgierza w latach 2021-2024.

Tabela 39. Odpady na terenie miasta Zgierza w latach 2021-2024

			Jednostka	2021	2022	2023	2024	
odpady komunalne	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca		kg	436	394	391	402	
	Odpady komunalne wytworzone w ciągu roku							
	ogółem		t	23 920,32	21 351,41	21 033,61	21 402,07	
	ogółem w tys. ton		tys. t	23,92	21,35	21,03	21,40	
	z gospodarstw domowych		t	21 577,71	19 308,01	19 229,08	19 130,78	
	z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)		t	2 342,61	2 043,40	1 804,53	2 271,29	
	Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku							
	ogółem		t	9 154,36	7 281,42	7 596,34	8 702,91	
	z gospodarstw domowych		t	8 798,85	6 992,79	7 451,91	8 139,18	
	z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)		t	355,51	288,63	144,43	563,73	
	papier i tektura	ogółem		t	821,51	853,18	852,91	1 149,77
		z gospodarstw domowych		t	810,60	828,28	839,20	981,10
		z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)		t	10,91	24,90	13,71	168,67
	szkło	ogółem		t	1 078,99	781,69	784,42	786,54
		z gospodarstw domowych		t	978,59	626,91	722,04	694,34
		z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)		t	100,40	154,78	62,38	92,20
	tworzywa sztuczne	ogółem		t	1 646,43	1 439,82	1 402,65	1 399,91
		z gospodarstw domowych			1 622,75	1 406,33	1 389,62	1 310,84
		z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)		t	23,68	33,49	13,03	89,07
	niebezpieczne	ogółem		t	2,33	2,18	2,31	3,03
		z gospodarstw domowych		t	2,33	2,18	2,31	3,03
		ogółem		t	58,67	82,47	64,51	60,87

			Jednostka	2021	2022	2023	2024
	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne razem	z gospodarstw domowych	t	54,19	82,47	64,51	60,87
	wielkogabarytowe	ogółem	t	1 539,80	1 043,63	1 037,05	1 347,29
		z gospodarstw domowych	t	1 538,80	1 038,73	1 030,83	1 313,69
		z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	t	1,00	4,90	6,22	33,60
	biodegradowalne	ogółem	t	3 771,92	3 001,11	3 422,02	3 932,79
		z gospodarstw domowych	t	3 771,42	2 994,01	3 385,78	3 763,56
		z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	t	0,50	7,10	36,24	169,23
	baterie i akumulatory razem	ogółem	t	1,08	2,86	2,29	2,73
		z gospodarstw domowych	t	1,08	2,86	2,29	2,73
	zmieszane odpady opakowaniowe	ogółem	t	230,04	63,46	5,55	5,71
		z gospodarstw domowych	t	15,50	0,00	0,00	0,00
		z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	t	214,54	63,46	5,55	5,71
	pozostałe	ogółem	t	0,27	0,00	0,00	0,00
		z gospodarstw domowych	t	0,27	0,00	0,00	0,00
		z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	t	0,00	0,00	0,00	0,00
	baterie i akumulatory niebezpieczne	ogółem	t	0,25	2,08	1,69	1,55
		z gospodarstw domowych	t	0,25	2,08	1,69	1,55
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne - niebezpieczne	ogółem	t	8,05	9,11	16,75	16,23	
	z gospodarstw domowych	t	8,05	9,11	16,75	16,23	
Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów							
ogółem			%	38,3	34,1	36,1	40,7

		Jednostka	2021	2022	2023	2024
	z gospodarstw domowych	%	40,8	36,2	38,8	42,5
	papier i tektura, metale, szkło i tworzywa sztuczne	%	14,8	14,5	14,5	15,6
	biodegradowalne	%	15,8	14,1	16,3	18,4
	Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku					
	ogółem	t	14 765,96	14 069,99	13 437,27	12 699,16
	ogółem na 1 mieszkańca	kg	269,2	259,3	249,9	238,4
	z gospodarstw domowych	t	12 778,86	12 315,22	11 777,17	10 991,60
	odpady z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca	kg	233,0	227,0	219,1	206,4
	jednostki odbierające odpady w badanym roku wg obszaru działalności	szt.	5	4	4	4
	z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	t	1 987,10	1 754,77	1 660,10	1 707,56
odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) z wyłączeniem odpadów komunalnych	Odpady - wskaźniki					
	udział odpadów poddanych odzyskowi w ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku	%	0,0	0,0	0,0	0,0
	Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) w obiektach własnych					
	ogółem	tys. t	343,6	343,6	343,6	0,0
	Odpady wytworzone w ciągu roku					
	ogółem	tys. t	34,0	39,0	11,6	0,0
	poddane odzyskowi razem	tys. t	0,0	0,0	0,0	0,0
	poddane odzyskowi - w inny sposób	tys. t	0,0	0,0	0,0	0,0
	unieszkodliwione razem	tys. t	0,0	0,0	0,0	0,0
	unieszkodliwione - składowane w obiektach własnych	tys. t	0,0	0,0	0,0	0,0
	przekazane innym odbiorcom	tys. t	34,0	39,0	11,6	0,0
	Powierzchnia terenów składowania odpadów					
	niezrekultywowana	ha	12,4	12,4	12,4	0,0

źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2024 r. [data dostępu: 24.10.2025 r.]

W poniższej tabeli przedstawiono informacje dotyczące dzikich wysypisk na terenie miasta Zgierz w latach 2021-2024. Zgodnie z danymi GUS w 2024 roku na terenie miasta nie stwierdzono występowania dzikich wysypisk.

Tabela 40. Dzikie wysypiska na terenie miasta Zgierza

	Jednostka	2021	2022	2023	2024
Powierzchnia istniejących - stan w dniu 31 grudnia	m ²	0	90	0	0
Istniejące - stan w dniu 31 grudnia	szt.	0	1	0	0
Zlikwidowane - w ciągu roku	szt.	0	1	37	0
Odpady komunalne zebrane podczas likwidacji dzikich wysypisk - w ciągu roku	t	0,0	2,6	5,6	0,0
Dzikie wysypiska na 100 km ² powierzchni ogółem	szt.	0,0	2,4	0,0	0,0
Powierzchnia dzikich wysypisk na 100 km ² powierzchni ogółem	m ²	0	214	0	0

źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2024 r. [data dostępu: 23.10.2025 r.]

Na terenie miasta odnotowuje się przypadki porzucania odpadów, głównie komunalnych i budowlanych. Zgłoszone miejsca są na bieżąco usuwane przez ich posiadaczy, zgodnie z interwencjami podejmowanymi przez Straż Miejską.

Poziomy recyklingu

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2025 r. poz. 733) od roku 2021, gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 35% wagowo – za rok 2023;
- 45% wagowo – za rok 2024;
- 55% wagowo – za rok 2025;
- 56% wagowo – za rok 2026;
- 57% wagowo – za rok 2027;
- 58% wagowo – za rok 2028;
- 59% wagowo – za rok 2029;
- 60% wagowo – za rok 2030;
- 61% wagowo – za rok 2031;
- 62% wagowo – za rok 2032;
- 63% wagowo – za rok 2033;
- 64% wagowo – za rok 2034;
- 65% wagowo – za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

Zgodnie z zatwierdzoną przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego korektą *Rocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Zgierz za 2024 r.* poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2024 r. wyniósł 43,28 % (**poziom nie został osiągnięty**). Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wyniósł 18,84 %. Osiągnięty poziom składowania wyniósł 23,27 %.

Odpady przemysłowe

Zgodnie z informacją przekazaną przez Marszałka Województwa Łódzkiego, poniżej przedstawiono wykaz podmiotów posiadających pozwolenie/zezwoleń na wytwarzanie, zbieranie i przetwarzanie odpadów na terenie miasta Zgierza:

- Artur Czech – Czech Recykling z siedzibą w Zgierzu, ul. Andrzeja Struga 35;
- Green – Scrap Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Złota 7/18;
- MALEX Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, ul. J. Wernera 23;
- Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz Sp. z o.o. z siedzibą w Zgierzu, ul. Andrzeja Struga 45;
- M&M GROUP HOLDING Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, ul. Narutowicza 40/01;
- Auto-Mar Marta Racinowska z siedzibą w Zgierzu, ul. Andrzeja Struga 43;
- Zakład Robót Sanitarnych „SANATOR-BIS” Sp. z o.o. z siedzibą w Zgierzu, ul. Kwasowa 2;
- Sawo Gruz Sp. z o.o. S. J. z siedzibą w Zgierzu, ul. Andrzeja Struga 43;
- SAWO Recykling Kazimierz Szałapski, Zbigniew Szałapski z siedzibą w Zgierzu, ul. Andrzeja Struga 43;
- MASFALT Sp. z o.o. z siedzibą w Pruszkowie, ul. Stefana Bryły 4;
- Recykling-Plast Przedsiębiorstwo Tworzyw sztucznych Maciej Jatczak z siedzibą w Zgierzu, ul. Ozorkowska 94;
- RS II Sp. z o.o. z siedzibą w Zgierzu, ul. Norberta Barlickiego 3A;
- Matynia i Wspólnicy Sp. J. z siedzibą w Warszawie, ul. Aleksandra Wejnerta 21/23;
- ENERIS Ekologiczne Centrum Utylizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Zgierzu, ul. Boruty 7A.

Podmioty posiadające pozwolenie na wytwarzanie odpadów wydane przez Starostę Zgierskiego:

- Brenntag Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie Koźlu;
- Unidruk Sp. J. Jacek Stencel, Paweł Stencel z siedzibą w Zgierzu, przy ul. Boruty 5A;
- WDX S.A z siedzibą w Warszawie, ul. Taśmowa 7.

Podmiotem posiadającym zezwolenie na zbieranie odpadów wydanym przez Starostę Zgierskiego jest WTÓR SUR PLUS z siedzibą w Zgierzu, przy ul. Kolejowej 14.

Na terenie miasta Zgierza brak jest obowiązujących decyzji na przetwarzanie odpadów wydanych przez Starostę Zgierskiego dla jakichkolwiek podmiotów zlokalizowanych na terenie miasta.⁵⁷

Odpady w postaci wyrobów zawierających azbest

Zgodnie z *Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*, celem *Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla miasta Zgierza* jest bezpieczne usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z obszaru gminy.

Funkcjonowanie programów otwiera drogę do starania się o dofinansowanie działań związanych z demontażem, transportem i składowaniem (unieszkodliwieniem) wyrobów azbestowych dzięki m.in. temu, że wraz z aktualną inwentaryzacją szacuje koszty stopniowego usuwania wyrobów azbestowych.

⁵⁷ Źródło: Starostwo Powiatowe w Zgierzu

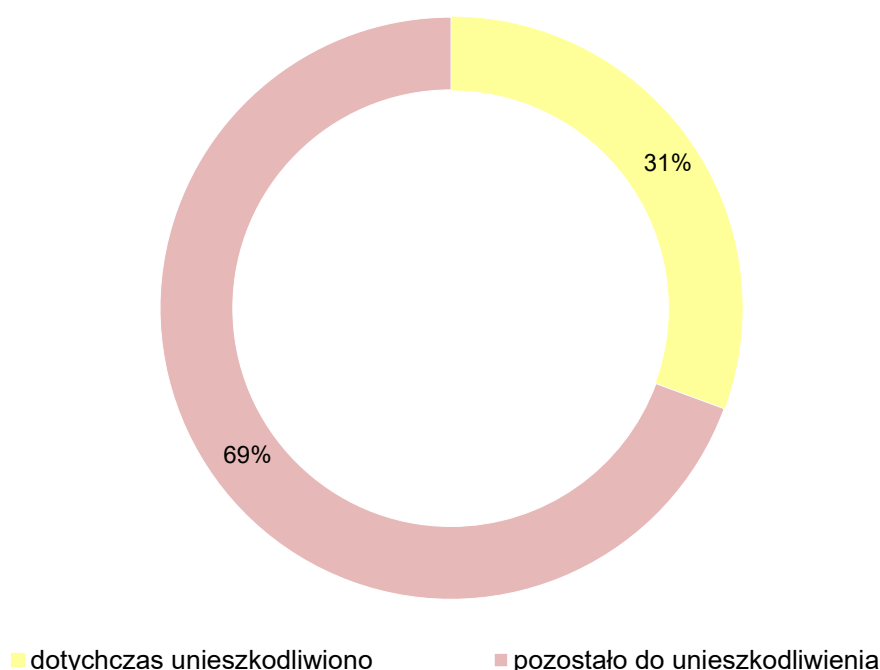
Celem każdego programu jest bezpieczne usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z obszaru miasta Zgierza. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację zadań określonych w Programach, takich jak:

- zwiększenie zakresu wiedzy mieszkańców na temat azbestu, jego bezpiecznego użytkowania i usuwania (likwidacja przyzwolenia społecznego na nielegalne zachowania związane z azbestem – nieuprawniony demontaż i wyrzucanie eternitu m.in. do lasów);
- stworzenie właściwych warunków do wdrożenia obowiązujących przepisów prawnych oraz dobrych praktyk związanych z wyrobami azbestowymi;
- stworzenie mechanizmów zapewniających mieszkańcom pomoc finansową podczas usuwania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych w całym okresie działania programu;
- skuteczny monitoring powstawania odpadów azbestowych i gospodarki nimi;
- stworzenie systemu dotowania usuwania azbestu.

Materiały zawierające azbest występują przede wszystkim jako pokrycia dachowe na budynkach mieszkalnych i budynkach gospodarczych (wiaty, garaże, altany) oraz w rurach i złączach azbestowo-cementowych. Wyroby zawierające azbest występują również na posesjach mieszkańców i działkach gruntowych.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Bazie Azbestowej (stan na dzień 24.10.2025 r.):

- łącznie zinwentaryzowano 3 304 589 kg wyrobów zawierających azbest na terenie miasta Zgierza;
- dotychczas unieszkodliwiono 1 011 640 kg wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Zgierza;
- pozostało do unieszkodliwienia 2 292 949 kg wyrobów zawierających azbest na terenie miasta Zgierza.

Rysunek 35. Stosunek ilości unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest do pozostałych do unieszkodliwienia z terenu miasta Zgierza

źródło: www.bazaazbestowa.gov.pl, data dostępu: 24.10.2025 r.

5.8.2. Składowiska odpadów⁵⁸

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. na terenie miasta Zgierza znajdują się trzy składowiska odpadów, z czego dwa są czynne.

Informacje na temat wszystkich składowisk odpadów występujących w mieście Zgierzu zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 41. Zestawienie składowisk odpadów znajdujących się na terenie miasta Zgierza

Nazwa składowiska	Podmiot zarządzający	Status składowiska
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przy ul. Łukasieńskiego 1/13 w Zgierzu	Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o.o.	Czynne składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na którym nie są składowane odpady komunalne. Pojemność składowiska wynosi 171 500 m ³ . Pozostała pojemność to 47 179 m ³ . Masa dotychczas przyjętych odpadów to 102 308,88 Mg [stan na 2023 r.].
Składowisko Odpadów Popiołu i Żużla ul. Pierki i Aleksandrowska 95-100 Zgierz	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S. A ul. 1 Maja 63 Bełchatów	Czynne składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na którym nie są składowane odpady komunalne (składowisko odpadów paleniskowych). Pojemność składowiska wynosi 637 656 m ³ , pozostała pojemność wynosi 282 165 m ³ . Masa dotychczas przyjętych odpadów to 338 598,00 Mg. Składowisko zakończyło przyjmowanie odpadów paleniskowych 1 stycznia 2016 r.
ul. Szczawińska 123, 95-100 Zgierz	Gmina Miasto Zgierz	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Stanowiło ono miejskie składowisko odpadów komunalnych dla miasta Zgierza, eksploatowane po 1970 r., obecnie nieczynne. Zamknięte na podstawie decyzji Wojewody Łódzkiego z dnia 15 września 2005 r. znak SR.VIII-G/6617-2/d/317/2005 w sprawie zamknięcia składowiska odpadów, która została przeniesiona na Gminę Miasto Zgierz decyzją Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 29 grudnia 2015 r. znak RŚVI.7241.2.2015.AB. Po uregulowaniu stanu formalno-prawnego, gmina przygotowuje się do podjęcia rekultywacji terenu. Ze względu a brak programów dofinansowujących rekultywację składowisk zamkniętych i niedostosowanych w dacie zamknięcia do ówczesnych przepisów, gmina poszukuje możliwości rekultywacji z udziałem podmiotów zewnętrznych, m.in. wystąpiono do WFOŚiGW w Łodzi o stworzenie dedykowanego programu umożliwiającego przeprowadzenie rekultywacji.

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030 oraz Urząd Miasta Zgierza

⁵⁸ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

5.8.2.1. Składowiska odpadów niebezpiecznych w Zgierzu po Zakładach Przemysłu Barwników „Boruta” - wielkoobszarowe tereny zdegradowane⁵⁹

Zakłady Przemysłu Barwników „Boruta” na podstawie aktu notarialnego Rep. A Nr 5153/2001 z dnia 30.10.2001 r. - umowy przeniesienia prawa użytkowania wieczystego i naniesień budowlanych stanowiących odrębną nieruchomość, przeniosły na rzecz Eko-Boruta Sp. z o.o. z siedzibą w Zgierzu prawo użytkowania wieczystego nieruchomości, położonych w Zgierzu przy:

- ul. Miroszewskiej 54-60;
- ul. Waleriana Łukasińskiego 15/17;
- ul. Andrzeja Struga 30, obręb Z-121;

na których usytuowane były składowiska odpadów niebezpiecznych.

Eko-Boruta Sp. z o.o. nie wykonała rekultywacji tych składowisk i w trakcie swojej działalności zdeponowała znaczne ilości odpadów na terenie przy ul. Miroszewskiej 54-60. Od 2018 r. Gmina Miasto Zgierz w ramach zapobiegania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń organizowała i finansowała odbiór odcieków ze składowisk odpadów poprodukcyjnych, w tym niebezpiecznych z ww. składowisk.

Na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 19 stycznia 2021 r., rozwiązane zostało prawo użytkowania wieczystego ww. nieruchomości z Eko-Boruta Sp. z o.o. w likwidacji z siedzibą w Zgierzu. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 20 lutego 2021 r. Pozew o rozwiązanie ww. prawa użytkowania wieczystego został złożony w konsekwencji założeń przyjętych pomiędzy Wojewodą Łódzkim, Starostą Zgierskim oraz Prezydentem Miasta Zgierza. Po rozwiązaniu użytkowania wieczystego nieruchomością gospodarował Starosta Zgierski.

W celu zdiagnozowania problemu niebezpiecznych składowisk przy ul. Miroszewskiej 54-60, ul. Łukasińskiego 15/17 i przy ul. Andrzeja Struga 30, w ramach umowy Nr OR.602.3.379.2022 z dnia 21.04.2022 r. zawartej pomiędzy Gminą Miasto Zgierz a MGGP Aero Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie, przeprowadzono badania, w ramach których wykonywane były naloty z wykorzystaniem samolotów badawczych, pobrano próbki liści z drzew w celu zbadania zawartości metali ciężkich w roślinności, a w ostatnim etapie przeprowadzono badania georadarem.

W ramach umowy Nr OR.602.6.578.2023 z dnia 26.07.2023 r. zawartej pomiędzy Gminą Miasto Zgierz a Siecią Badawczą Łukasiewicz – Łódzki Instytut Technologiczny, z siedzibą w Łodzi przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie 19/27, wykonany został Raport stanowiący „Określenie wpływu na środowisko oraz technologii i kosztów rekultywacji niezrekultywowanych składowisk odpadów, usytuowanych na nieruchomościach położonych w Zgierzu przy ul. Miroszewskiej 54-60, ul. Waleriana Łukasińskiego 15/17 (Obszar 1 i 2) oraz przy ul. Andrzeja Struga 30 (Obszar 3)”. Raport został zrealizowany ze środków pozyskanych z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego EOG. W dokumencie przedstawiono informacje o ilości, rodzajach i właściwościach odpadów przewidzianych do składowania i składowanych. Oszacowano powierzchnie poszczególnych składowisk. Przedstawiono wyniki badań pobranych próbek wód z piezometrów oraz rzeki Bzury, odcieków na składowiskach i gleby. Wskazano i oceniono zagrożenia dla środowiska, uwzględniając przy tym wykorzystanie najnowszych technologii szybkiego reagowania na niekontrolowane emisje zanieczyszczeń. Zaproponowano narzędzia cyfrowe – czujniki do monitorowania

⁵⁹ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Zgierskiego na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2030

składowiska odpadów. Kolejnym obszarem raportu jest analiza ryzyka, w której określono możliwe zdarzenia prowadzące do strat materialnych, ludzkich i środowiskowych. Przedstawiono w związku z tym możliwe zagrożenia i różne scenariusze awaryjne.

Analiza wyników pozwoliła na wytypowanie metod unieszkodliwiania odpadów oraz oszacowania kosztów i możliwych źródeł finansowania.

1. dla składowiska odpadów poprodukcyjnych, w tym niebezpiecznych zaproponowano metodę termicznego unieszkodliwiania odpadów lub technologię unieszkodliwiania odpadów przy zastosowaniu wielkokubaturowego, bezemisijnego, podziemnego obiektu;
2. dla składowiska gipsów i popiołów zaproponowano usunięcie odpadów o morfologii zbliżonej do odpadów komunalnych, odpowiednie ukształtowanie wierzchowiny składowiska, zapewniające zerowy bilans wodny oraz rekultywację techniczną i biologiczną;
3. dla miejsca gromadzenia historycznych odpadów (składowisko „za Bzurą”) zaproponowano metodę unieszkodliwiania zdeponowanych odpadów oraz skażonej gleby przy zastosowaniu metod termicznego przekształcania bądź zdeponowanie odpadów w wielkokubaturowym, bezemisyjnym, obiekcie podziemnym. Następnie poddanie oczyszczonego z odpadów terenu np. bioremediacji czy fitoremediacji pod kątem usunięcia pozostałości zanieczyszczeń organicznych, nieorganicznych i metali ciężkich. Dopiero później byłoby możliwe zagospodarowanie terenu zgodnie z założeniami planu zagospodarowania przestrzennego.

Szczegółowe informacje znajdują się w Raporcie pod adresem: <https://www.miasto.zgierz.pl/pl/content/miasto-zgierz-walczy-o-rekultywacje-skladowisk-poprzemyslowych-po-Borucie>

Inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi w dniu 15 września 2023 r., przy udziale przedstawicieli Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Zgierzu oraz Komendy Powiatowej Policji w Zgierzu, dokonali oględzin terenu byłych Zakładów ZPB „Boruta” S.A. w Zgierzu, tj.:

- składowiska odpadów przemysłowych przy ul. Miroszewskiej w Zgierzu – I kwatery (działki 273/1 – 273/38);
- „suchego” składowiska odpadów paleniskowych wraz z kwaterami na gipsy (działki 149/5-149/18) w Zgierzu.

W wyniku oględzin potwierdzono, że gromadzone odpady na ww. składowiskach stwarzają realne zagrożenie środowiska (gleby oraz wody). Na tzw. „suchym składowisku odpadów paleniskowych”, w związku ze zdeponowaniem odpadów komunalnych oraz z uwagi na charakter ww. odpadów, występuje wysokie ryzyko zaistnienia pożaru – na ww. terenie regularnie dochodzi do samozapłonów, tzw. „pożarów wgłębnych”.

W dniu 28.05.2024 r. Gmina Miasto Zgierz nabyła w drodze darowizny od Skarbu Państwa prawo własności ww. nieruchomości zajętych składowiskami odpadów niebezpiecznych, tj.:

- składowisko odpadów poprodukcyjnych w tym niebezpiecznych;
- składowisko gipsów i popiołów;
- składowisko o nazwie „za Bzurą”.

W dniu 12 września 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 czerwca 2023 r. o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych (Dz. U. 2023, poz. 1719), na mocy, której teren Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu zaliczono do wielkoobszarowych

terenów zdegradowanych⁶⁰. Ustawa z dnia 16 czerwca 2023 r. o wielkoobszarowych terenach zdegradowanych ma na celu rozwiązanie problemów związanych ze zgromadzonymi przed laty odpadami na terenach należących w przeszłości do zakładów przemysłowych Skarbu Państwa. Organem właściwym w sprawach prowadzenia działań związanych z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta, a w przypadku, gdy w skład wielkoobszarowego terenu zdegradowanego wchodzi teren zamknięty - regionalny dyrektor ochrony środowiska dla tego terenu zamkniętego. Działania związane z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych podejmowane przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, stanowią zadania własne gminy. W myśl ww. ustawy, organem właściwym do podjęcia działań związanych z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym - terenie Zakładów Przemysłu Barwników "Boruta" w Zgierzu, jest Prezydent Miasta Zgierza.

Zgodnie z ww. ustawą, koszty działań związanych z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym mogą być finansowane ze środków: Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Funduszu InvestEU, innych pozyskanych przez właściwy organ. Koszty te mogą być również finansowane ze środków własnych gminy, a w przypadku, gdy nie mogą być objęte w całości finansowaniem ze środków, o których mowa wyżej, koszty te mogą być finansowane NFOŚiGW lub WFOŚiGW.

Działania oraz koszty związane z poprawą stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym obejmują:

- wykonanie kompleksowej oceny stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym;
- opracowanie projektu planu poprawy stanu środowiska na tym terenie;
- cenę nabycia nieruchomości albo wysokość odszkodowania za wywłaszczenie i czasowe zajęcie nieruchomości albo wysokość odszkodowania za szkodę poniesioną w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości;
- wykonanie planu.

Jak wynika z ww. ustawy, Prezydent Miasta Zgierza winien wykonać kompleksową ocenę stanu środowiska na terenie Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta” oraz opracować projekt planu poprawy stanu środowiska na tym terenie. Po wykonaniu kompleksowej oceny i opracowaniu projektu planu, prezydent sporządza i przedkłada staroście wniosek o wydanie decyzji w sprawie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym, zwanej „decyzją w sprawie poprawy stanu środowiska”. Decyzja starosty w sprawie poprawy stanu środowiska zawiera m.in. plan działań oraz harmonogram i termin jego wykonania, oszacowanie kosztów wykonania planu wraz ze wskazaniem ich źródeł finansowania, wykaz nieruchomości, na których plan będzie wykonywany (wskazanie nieruchomości podlegających wywłaszczeniu albo czasowemu zajęciu), ustalenie wysokości odszkodowania. Po uprawomocnieniu się decyzji starosty, prezydent wykonuje działania określone w planie poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym. Po zrealizowaniu planu, prezydent występuje do starosty o dokonanie oceny wykonania tego planu.

60 Wielkoobszarowy teren zdegradowany - teren o powierzchni przynajmniej 10 ha, na którym znajduje się składowisko historycznych odpadów przemysłowych lub miejsce gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych wraz z sąsiadującymi obszarami, na których występuje istotne zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska spowodowane emisją w rozumieniu art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska z tego składowiska lub miejsca

W przypadku stwierdzenia zgodności przeprowadzonych działań związanych z poprawą stanu środowiska z planem, starosta wydaje decyzję w sprawie zakończenia wykonania planu.

W dniu 20 marca 2025 r. pomiędzy Gminą Miasto Zgierz a Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zawarta została Umowa o objęcie wsparciem bezzwrotnym z planu rozwojowego nr KPOD.04.10-IW.04-0005/24 przedsięwzięcia pn. "Poprawa stanu środowiska na rozpoznanym wielkoobszarowym terenie zdegradowanym obejmującym dawne tereny Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu, położonym przy ul. Miroszewskiej 54-60, ul. Waleriana Łukasińskiego 15/17, ul. Andrzeja Struga 30", w ramach Inwestycji: B3.2.1 Inwestycje w neutralizację ryzyka i rekultywację wielkoobszarowych terenów poprzemysłowych i Morza Bałtyckiego Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.⁶¹ W ramach realizacji tej umowy założono wykonane nw. zadań, tj.:

- wykonanie kompleksowej oceny stanu środowiska obszarów zdegradowanych występujących na terenie Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu wraz z inwentaryzacją terenu;
- analiza uzyskanych danych prowadząca do przygotowania kompletnej dokumentacji na potrzeby opracowania planu poprawy stanu środowiska i wykonania planu poprawy stanu środowiska;
- wyłonienie i praca grona ekspertów merytorycznych doradzających i weryfikujących zakres przygotowywanych i wykonywanych prac badawczo-analitycznych oraz poprawy stanu środowiska;
- wykonanie zabezpieczenia terenu obszaru składowisk historycznych odpadów przemysłowych i obszaru miejsca gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych poprzez monitoring;
- wykonanie zabezpieczenia terenu obszaru składowisk historycznych odpadów przemysłowych i obszaru miejsca gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych poprzez ogrodzenie;
- ograniczenie możliwości rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń poprzez usunięcie, transport i utylizację, uszkodzonych, niezabezpieczonych wyrobów zawierających azbest oraz odpadów znajdujących się na wierzchołku składowiska odpadów poprodukcyjnych, w tym niebezpiecznych;
- Budowa/przebudowa/remont instalacji kanalizacyjnej odprowadzającej odcieki z terenu składowiska (dokumentacja projektowa wraz z realizacją),
- ograniczenie możliwości rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń poprzez przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych (B+R) nad opracowaniem metody fizykochemicznej do zapobiegania samozapłonowi nielegalnie zdeponowanych odpadów;
- wykonanie zabezpieczenia terenu obszaru składowisk historycznych odpadów przemysłowych i obszaru miejsca gromadzenia historycznych odpadów przemysłowych poprzez wykonanie dokumentacji projektowej dla przebudowy dróg umożliwiających dojazd do poszczególnych obszarów;
- ograniczenie możliwości rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń poprzez odbiór odcieków ze składowiska odpadów poprodukcyjnych.

⁶¹ Źródło: <https://www.miasto.zgierz.pl/pl/projekt/wielkoobszarowe-tereny-zdegradowane-2025-2026> [data dostępu: 25.11.2025 r.]

W dniu 27 października 2025 r. Gmina Miasto Zgierz zawarła umowę z firmą Remea Sp. z o.o. na kluczowe zadanie pn.: "Kompleksowa ocena stanu środowiska i opracowanie projektu planu poprawy stanu środowiska na rozpoznanym wielkoobszarowym terenie zdegradowanym - terenie dawnych Zakładów Przemysłu Barwników "Boruta" w Zgierzu". Przedmiotem umowy jest wykonanie kompleksowej oceny stanu środowiska wraz z inwentaryzacją terenu i na podstawie zebranych danych i uzyskanych wyników badań, opracowanie projektu planu poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowym terenie zdegradowanym wraz z harmonogramem, który będzie stanowił podstawę dla przyszłych, właściwych prac rekultywacyjnych na rozpoznanym wielkoobszarowym terenie zdegradowanym w Zgierzu.

5.8.3. Odpady zmagazynowane w kwartale ulic: Boruty, Kwasowej i Energetyków

Na nieruchomościach zlokalizowanych w Zgierzu w kwartale ulic: Boruty, Kwasowej i Energetyków zalegają odpady, które uległy pożarowi w dniach 25.05.2018 r. – 01.06.2018 r.

Odpady magazynowane były na mocy decyzji wydanej w 2017 r. przez Starostę Zgierskiego na terenie dzierżawionym przez podmioty prowadzące zbieranie odpadów. Z ustaleń dokonanych w toku prowadzonych postępowań zarówno administracyjnych, jak i sądowych wynika, że na terenie nieruchomości zgromadzona została niekontrolowana ilość odpadów tworzyw sztucznych. Spaleniu uległa znaczna część zebranych odpadów stwarzając zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz powodując negatywne oddziaływanie na środowisko.

Pogorzelisko usytuowane w Zgierzu w kwartale ulic: Boruty, Kwasowej i Energetyków, stanowi realne zagrożenie dla środowiska. Naczelny Sąd Administracyjny orzeczeniem z dnia 29.03.2022 r. sygn. akt III OW 91/21 oraz z dnia 12.04.2022 r. sygn. akt III OW 92/91 wskazujących Marszałka Województwa Łódzkiego jako organ właściwy w sprawie wyegzekwowania wykonania przez posiadacza odpadów obowiązku usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich magazynowania oraz usunięcia negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku.

Zgodnie z pismem Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska znak: WI.7021.5.31.2023.MS z dnia 15.09.2023 r., podczas czynności kontrolnych przeprowadzonych na niniejszym terenie przez WIOŚ w Łodzi w dniu 14.09.2023 r. wynika, że cyt.: „*rozmieszczenie, ilość oraz sposób magazynowania odpadów od czasu pożaru w maju 2018 r. nie zmienił się, tj. w dalszym ciągu na ww. terenie zalegają duże hałdy nadpalonych i innych odpadów, głównie z tworzyw sztucznych. Duża część odpadów została porośnięta przez roślinność niską oraz drzewa. Roślinnością pokryte są również drogi wyznaczone pomiędzy hałdami odpadów*”.

Pismem z dnia 17.03.2026 r. Marszałek Województwa Łódzkiego poinformował, że w ramach działań mających na celu usunięcie odpadów zdeponowanych w kwartale ulic Boruty, Kwasowej i Energetyków w Zgierzu podjęte zostały następujące kroki:

1. W dniu 5 lutego 2026 r. ogłoszono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Usługa odzysku lub unieszkodliwienia odpadów, zdeponowanych w m. Zgierz”, którego celem jest wyłonienie wykonawcy do realizacji wykonania zastępczego usunięcia odpadów pozostałych po działalności prowadzonych m.in. w miejscu pożaru.
2. Zabezpieczone zostały środki finansowe w budżecie na rok 2026 na wykonanie zastępcze.

3. W dniu 4 grudnia 2025 r. teren został zgłoszony do naboru o dofinansowanie usunięcia odpadów ze środków rezerwy celowej.⁶²

5.8.4. Zapobieganie powstawaniu odpadów

Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO)

W dniu 1 lipca 2017 r. wszedł w życie Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO), zgodnie z którym odpady są zbierane w sposób określony w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. 2021 r., poz. 906).

Realizowana na terenie miasta Zgierza gospodarka odpadami komunalnymi nakierunkowana jest na tworzenie warunków właściwego zbierania odpadów w sposób selektywny oraz zagospodarowania odpadów, zapewniających osiągnięcie określonych przepisami poziomów recyklingu i odzysku oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Zgodnie z rozporządzeniem jw. na terenie gminy selektywnie zbiera się:

1. papier i tekturę (z pojemników lub w workach w kolorze niebieskim);
2. szkło (z pojemników lub w workach w kolorze zielonym);
3. metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe (łącznie zbierane z pojemników lub w workach w kolorze żółtym);
4. odpady ulegające biodegradacji (z pojemników w kolorze brązowym);
5. zmieszane odpady komunalne (z pojemników lub kontenerów przeznaczonych na niesegregowane odpady komunalne).

5.8.5. Gospodarka o obiegu zamkniętym – nowe wytyczne Komisji Europejskiej

Dnia 2 grudnia 2015 r. Komisja Europejska przedstawiła pakiet dotyczący budowania gospodarki o obiegu zamkniętym (tzw. circular economy). Idea gospodarki o obiegu zamkniętym polega na zamknięciu cyklu życia produktu, który w ujęciu linearnym oznacza sekwencję: produkcja - użytkowanie - usunięcie odpadu (ujęcie zwane "od kołyski do grobu" – ang. "from cradle to grave"). Zamykając cykl życia otrzymujemy zaś sekwencję: produkcja – użytkowanie – wykorzystanie odpadu w kolejnym cyklu produkcyjnym (ujęcie zwane "od kołyski do kołyski" – ang. "from cradle to cradle"). Istotą tego podejścia jest wykorzystanie odpadów powstałych w cyklu życia produktu i tym samym ograniczenie zużycia surowców, zmniejszenie ilości składowanych odpadów oraz zwiększenie strumienia odpadów wykorzystywanych w ramach odzysku i recyklingu.

Poprzez wdrożenie proponowanych rozwiązań planuje się na terenie całego kraju m.in. osiągnięcie do 2030 roku poziomu 60% w zakresie recyklingu odpadów komunalnych oraz 70% w zakresie recyklingu odpadów opakowaniowych. Strumień odpadów przeznaczonych do składowania ma wynieść do 2030 roku maksymalnie 10%. Zagadnienia te uwzględnia zarówno *Krajowy plan gospodarki odpadami 2028*, jak również Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2025-2032 z uwzględnieniem lat 2031-2036. W celu wdrożenia gospodarki odpadami w obiegu zamkniętym zostały już uruchomione fundusze na pilotażowe programy, których celem jest upowszechnienie doświadczeń we wdrażaniu gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym na poziomie gminy.

⁶² Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, pismo z dnia 17.03.2026 r.

W *Krajowym planie gospodarki odpadami 2028* wyznaczono następujące kierunki działań w zakresie powstawania odpadów oraz kształtowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi:

- 1) stosowanie działań na rzecz ZPO komunalnych m.in. przez: promowanie ponownego użycia produktów, tworzenie punktów napraw produktów, promowanie wytwarzania i użytkowania produktów o wydłużonym okresie użytkowania, tworzenie punktów ponownego użycia przy PSZOK-ach lub innych miejscach ogólnodostępnych dla społeczności lokalnej;
- 2) monitorowanie składu morfologicznego odpadów komunalnych, w tym fizycznych i chemicznych właściwości odpadów;
- 3) organizowanie i prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych na szczeblu zarówno ogólnokrajowym, jak i gminnym, mających na celu między innymi: podnoszenie świadomości i wiedzy społeczeństwa w zakresie ZPO, właściwe postępowanie z odpadami, promowanie prawidłowego sposobu postępowania z odpadami oraz korzyści z tego wynikających;
- 4) zapewnienie finansowania w obszarze ZPO w zakresie podnoszenia świadomości i wiedzy społeczeństwa;
- 5) zwiększenie dostępności PSZOK-ów dla mieszkańców;
- 6) zwiększenie efektywności prowadzenia selektywnego zbierania „u źródła”, w tym również komunalnych odpadów ulegających biodegradacji;
- 7) zagospodarowanie bioodpadów w biogazowniach rolniczych lub we własnym zakresie np. w kompostownikach przydomowych, również na terenach z zabudową jednorodzinną;
- 8) tworzenie przez jednostki samorządu terytorialnego zachęt w zakresie zagospodarowywania bioodpadów w przydomowych kompostownikach (finansowanie lub współfinansowanie zakupu kompostowników);
- 9) budowa lub modernizacja instalacji recyklingu zgodnie z określonym zakresem zapotrzebowania, w tym instalacji do fermentacji bioodpadów z wytworzeniem biometanu, energii elektrycznej, ciepłej, chłodu;
- 10) modernizacja instalacji MBP w kierunku przetwarzania odpadów selektywnie zbieranych; po modernizacji część mechaniczna w tych instalacjach powinna służyć do efektywnego sortowania odpadów zebranych selektywnie u źródła, natomiast część biologiczna powinna być wykorzystywana do fermentacji lub kompostowania zbieranych selektywnie bioodpadów i odpadów zielonych;
- 11) zmniejszenie ilości kierowanych do składowania odpadów komunalnych oraz pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych, które nie nadają się do przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu, przez zagospodarowanie tych odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami w innych procesach odzysku, w tym przez termiczne przekształcanie z odzyskiem energii;
- 12) zapewnienie wysokiej automatyzacji linii sortowniczych w celu maksymalizacji odzysku surowcowego;
- 13) zapewnienie finansowania przedsięwzięć niwelujących zapotrzebowanie na obiekty i instalacje do zagospodarowania odpadów komunalnych, o których mowa w załączniku nr 2 do KPGO 2028, ze szczególnym uwzględnieniem instalacji do fermentacji bioodpadów;
- 14) zapewnienie finansowania przedsięwzięć w zakresie modernizacji instalacji przetwarzających odpady komunalne i pochodzące z przetworzenia odpadów

- komunalnych, w tym odpady ulegające biodegradacji selektywnie zebrane, w celu zapewnienia wysokich standardów ochrony środowiska ich funkcjonowania;
- 15) w przypadku odpadów żywności preferowanie technologii fermentacji z wytworzeniem biometanu, energii elektrycznej, ciepłej, chłodu, a dla pozostałych odpadów i przy mniejszych wydajnościach technologii tlenowych;
 - 16) kontynuacja zapewnienia bezpiecznego składowania odpadów powstałych po przetwarzaniu odpadów, w tym stabilizatu, które nie mogą zostać poddane innym procesom przetwarzania, w tym recyklingowi; budowa składowisk lub ich rozbudowa powinna zostać ograniczona wyłącznie do potrzeb wynikających z ilości odpadów wytwarzanych w instalacjach do przetwarzania odpadów komunalnych i odpadów, dla których nie ma innej możliwości przetwarzania;
 - 17) monitorowanie i kontrola przez gminy funkcjonowania systemów gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym ograniczanie nielegalnego składowania odpadów komunalnych;
 - 18) poprawa jakości zbieranych i gromadzonych danych w BDO.

Mieszkańcy Gminy Miasto Zgierz mogą realizować powyższe działania poprzez wprowadzanie do swojego życia nawyków, dzięki którym ilość odpadów komunalnych wytwarzanych przez konsumentów można zmniejszyć:

- rozważne zakupy dostosowane do rzeczywistych potrzeb;
- kupowanie towarów bardziej trwałych i lepszej jakości (np. sprzętu elektronicznego, mebli);
- wypożyczanie zamiast kupowania przedmiotów rzadko używanych (np. sprzętu, narzędzi, płyt, książek, zabawek);
- unikanie artykułów jednorazowych (np. golarek, sztućców);
- promowanie napojów w butelkach zwrotnych;
- wybór produktów w dużych opakowaniach, a unikanie produktów zapakowanych w wiele warstw opakowań;
- używanie toreb wielokrotnego użytku;
- kompostowanie bioodpadów, które mogą być wykorzystywane do nawożenia ogrodu lub roślin na balkonie.

5.8.6. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Wpływ gwałtownych zjawisk pogodowych oraz ich efektów należy mieć na uwadze podczas wybierania lokalizacji oraz projektowania obiektów typu PSZOK oraz składowisk odpadów.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Większość nadzwyczajnych zagrożeń środowiska dotyczących gospodarki odpadami, jest związana ze składowiskami odpadów. Można do nich zaliczyć przedostawanie się odpadów poza miejsce wyznaczone do ich składowania, ruchy masowe ziemi a także samozapłon gazów składowiskowych.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące gospodarki odpadami powinny dotyczyć zagadnień, takich jak prawidłowa gospodarka odpadami, w tym przede wszystkim zapobieganie powstawaniu odpadów, znaczenie segregacji odpadów oraz obejmować akcje, takie jak „Sprzątanie Świata”.
Monitoring środowiska	Monitoringiem składowisk odpadów zajmują się jednostki zarządzające takimi instalacjami oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi, który zajmuje się działalnością kontrolną.

5.8.7. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• Prowadzenie działań mających na celu zapobieganie powstawaniu odpadów; • Spadająca masa odpadów wytworzonych w ciągu roku; • Wzrost odpadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów.	• Nadal istniejące wyroby azbestowe; • Brak własnego PSZOK.

5.8.8. Analiza SWOT

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Brak dzikich wysypisk od 2023 r. 2. Spadek masy wytworzonych odpadów komunalnych od 2021 r.	1. Niedostateczna świadomość ekologiczna społeczeństwa w temacie gospodarowania odpadami. 2. Brak osiągnięcia wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2024 r. 3. Wyroby azbestowe na terenie miasta zostały unieszkodliwione w 31%. 4. Zaleganie odpadów nieuprzątniętych od czasu wystąpienia pożaru w 2018 r. na terenach Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta”. 5. Występowanie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne na ul. Szczawińskiej 123 w Zgierzu wymagającego rekultywacji. 6. Brak własnego PSZOK, funkcjonowanie PSZOK-u na terenie podmiotu zewnętrznego, prowadzonego wyłącznie na zlecenie Gminy. 7. Brak własnych instalacji do zagospodarowania odpadów komunalnych oraz brak wspólnych instalacji realizowanych we współpracy z innymi gminami.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Intensyfikacja działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie zwiększenia świadomości społeczeństwa na temat należytego gospodarowania odpadami. 2. Dalszy rozwój systemu gospodarki odpadami komunalnymi poprzez wzrastający udział masy odpadów zbieranych selektywnie. 3. Zwiększenie stopnia odzysku materiałów ze strumienia odpadów komunalnych. 4. Możliwość pozyskania dotacji na cele usuwania i unieszkodliwiania materiałów zawierających azbest.	1. Nieprzepisowe składowanie odpadów. 2. Spalanie odpadów w przydomowych kotłowniach. 3. Zmiany prawne powodujące konieczność ciągłego dostosowywania się instalacji zagospodarowania odpadów oraz trudności organizacyjne i finansowe z tym związane. 4. Wciąż otwarty obieg gospodarki odpadami. 5. Brak gwarancji na pozyskanie środków na wykonanie planu poprawy stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych. 6. Brak środków dedykowanych rekultywacji starych składowisk odpadów komunalnych.

5.9. Zasoby przyrodnicze

Realizując zadania zawarte w niniejszym Programie Ochrony Środowiska należy uwzględnić ochronę gatunkową roślin i zwierząt, wynikającą z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 r., poz. 1478) mającą na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz ich siedlisk i ostoi. Wymagane jest również przestrzeganie zapisów ww. ustawy, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów w odniesieniu do ww. gatunków oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, zwłaszcza:

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2022 r. poz. 2380);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408).

5.9.1. Formy ochrony przyrody

Na terenie miasta Zgierza występuje jedna forma ochrony przyrody, którą stanowi użytek ekologiczny (PL.ZIPOP.1393.UE.1020031.24).

Zgodnie z art. 42 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody użytek ekologiczny stanowi cenną pozostałość naturalnego ekosystemu, istotną dla zachowania lokalnej różnorodności biologicznej. Może obejmować m.in. naturalne zbiorniki wodne, śródpolne lub śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, skarpy, wychodnie skalne, kamieńce, a także siedliska przyrodnicze czy stanowiska rzadkich bądź chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich ostojami oraz miejscami rozrodu lub sezonowego przebywania.

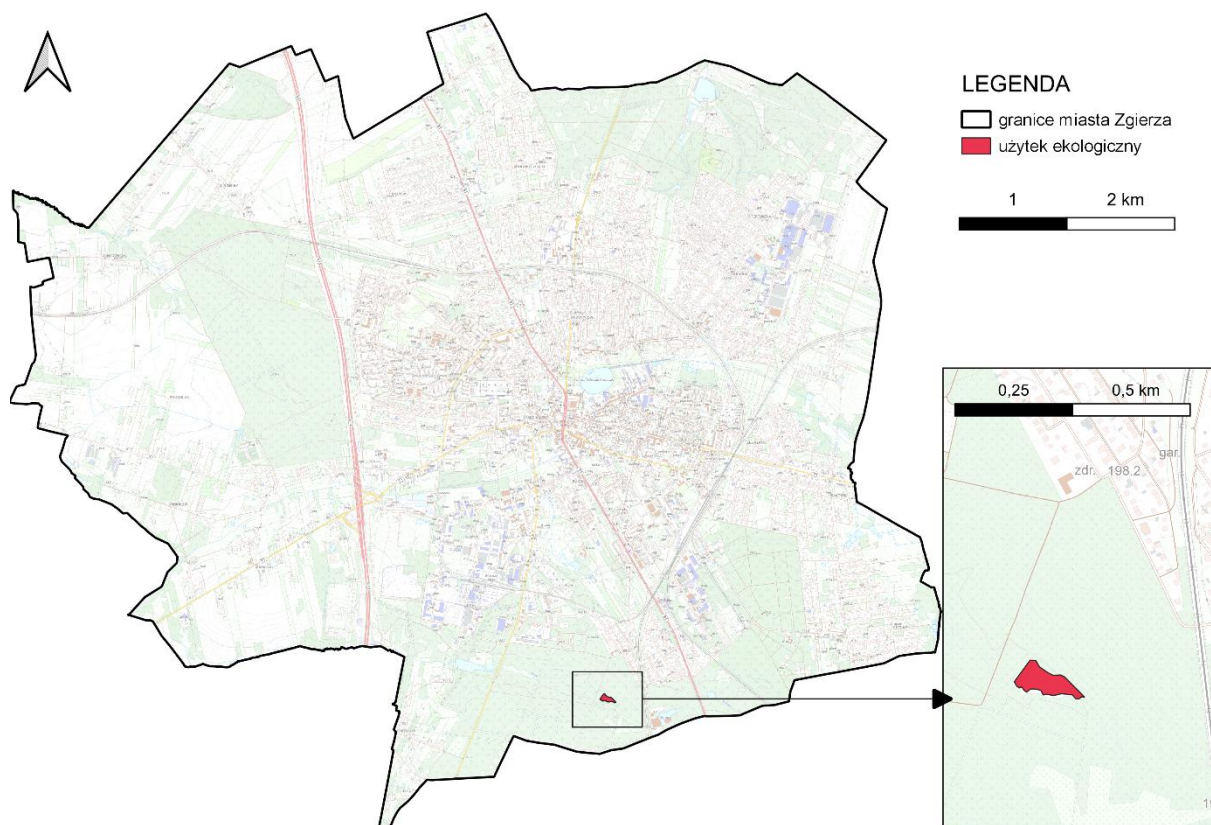
W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę użytku ekologicznego występującego na terenie miasta Zgierza.

Tabela 42. Charakterystyka użytku ekologicznego występującego na terenie miasta Zgierza

Nazwa	Nie nadano nazwy
Kod	PL.ZIPOP.1393.UE.1020031.24
Opis wartości przyrodniczej	Teren podmokły z występującą naturalną sukcesją wtórną, porośnięty roślinnością typową dla terenów podmokłych, okresowo zalewany
Data ustanowienia	04.09.2001
Rodzaj	bagno
Powierzchnia	0,56 ha
Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego?	Nie
Cele ochrony	Ochrona i zachowanie swoistych zespołów przyrodniczych, charakterystycznych dla terenów podmokłych i okresowo zalewanych, duże znaczenie dla zachowania zasobów genowych i typów środowisk niezbędnych dla zapewnienia ciągłości ekosystemów i różnorodności gatunków

źródło: crfop.gdos.gov.pl [data dostępu: 24.10.2025 r.]

Na poniższym rysunku przedstawiono lokalizację użytku ekologicznego położonego na terenie miasta Zgierza.

Rysunek 36. Użytek ekologiczny na tle miasta Zgierza

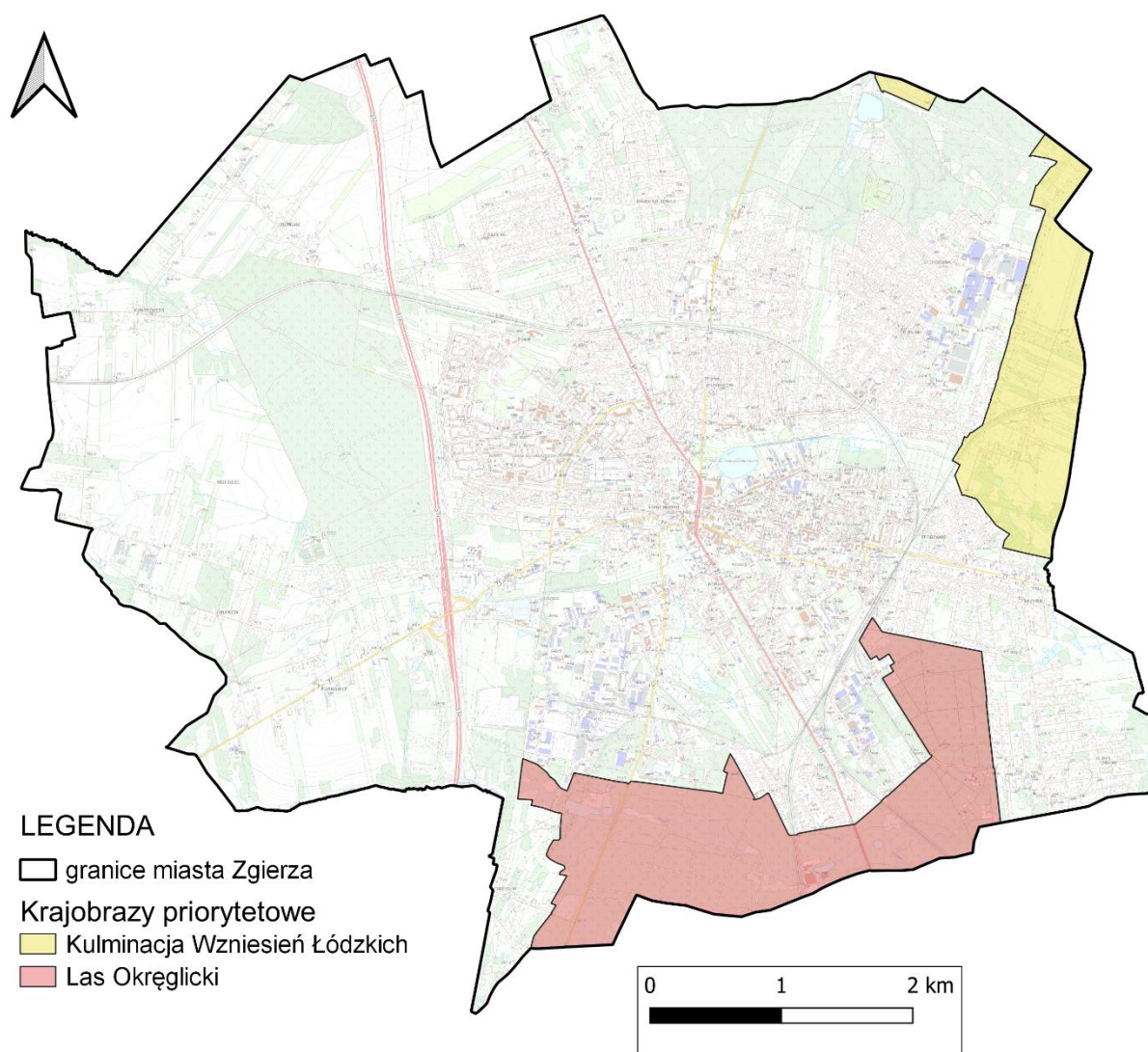
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GDOŚ

Na obszarze miasta Zgierza nie występują strefy ochrony gatunków chronionych.

5.9.2. Krajobrazowy priorytetowe

Krajobraz priorytetowy należy przez to rozumieć krajobraz szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe, i jako taki wymagający zachowania lub określenia zasad i warunków jego kształtowania.

Na poniższej mapie przedstawiono krajobrazy priorytetowe wyznaczone w ramach projektowanego „Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego”.

Rysunek 37. Krajobrazy priorytetowe wyznaczone w ramach projektowanego „Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego”

źródło: opracowanie własne na podstawie <https://bprwl.lodzkie.pl/akwl/> [data dostępu: 13.11.2025 r.]

5.9.3. Korytarze ekologiczne

W przestrzeni przyrodniczej ważną rolę spełniają korytarze ekologiczne. System obszarów obejmuje przede wszystkim doliny i pradoliny rzek, którymi mogą przemieszczać się organizmy zwierzęce i diaspory roślinne oraz rozległe tereny (np. puszcze, duże kompleksy łąk, bagien), w których skupia się zasadnicza część różnorodności biologicznej. Korytarze ekologiczne, aby spełniały swoją funkcję, muszą tworzyć sieć powiązanych przestrzennie obszarów. Główne cele wyznaczania i ochrony korytarzy to:

- przeciwdziałanie izolacji obszarów przyrodniczo cennych i zapewnienie funkcjonalnych połączeń między poszczególnymi regionami kraju,
- zapewnienie możliwości funkcjonowania stabilnych populacji gatunków roślin i zwierząt,
- ochrona i odbudowa bioróżnorodności w kraju i Europie,
- stworzenie spójnej sieci obszarów chronionych, które zapewnią optymalne warunki do życia możliwie dużej liczbie gatunków.

Przez teren miasta Zgierza nie przebiegają korytarze ekologiczne.

5.9.4. Tereny zieleni⁶³

Tereny zieleni zgodnie z definicją ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz. 13) określone są jako tereny urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne, a w szczególności parki, zieleńce promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zbytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym.

Opierając się na powyższej definicji miejskie tereny zieleni w granicach administracyjnych miasta Zgierza obejmują parki, zieleńce (w tym tereny otwartych kąpielisk skwery), cmentarze, zieleń w pasach drogowych, zieleń osiedlową.

W poniżej tabeli wyszczególniono zieleńce oraz skwery usytuowane na terenie miasta Zgierza wraz z ich lokalizacją, nad którymi nadzór pełni Wydział Zieleni Miejskiej.

Tabela 43. Charakterystyka terenów zieleni występujących na terenie miasta Zgierza

Nazwa zieleńca/skweru	Lokalizacja	Powierzchnia [m ²]
Zieleniec bez nazwy	ul. Boya Żeleńskiego	18 671,00
Skwer im. Umowy Zgierskiej	ul. Sieradzka	540,00
Skwer im. 35-lecia samorządności	ul. Łęczycka	310,00
Skwer im. Jana Niepokoja	przy zbiegu ul. Targowa i Aleksandrowska	550,00
Skwer im. Istvana Almasiego	skrzyżowanie ul. 1 Maja i Łódzkiej	1 400,00

źródło: Urząd Miasta Zgierza

Zieleniec położony przy ul. Boya-Żeleńskiego zwyczajowo zwany parkiem kieszonkowym ma powierzchnię równą 18 671,00 m² i zagospodarowany został z zachowaniem istniejącego wieloletniego drzewostanu oraz runa. W ten krajobraz wkomponowano ciągi piesze, tarasy wykonane z naturalnych materiałów wzdłuż których urządzono rabaty bylinowo-trawiaste oraz założono łąkę kwietną z uwzględnieniem bioróżnorodności. Wśród posadzonych roślin wiele z nich posiada właściwości miododajne stanowiąc bazę pokarmową oraz schronienie dla zwierząt, co z kolei wpływa na poprawę warunków rozwoju populacji owadów i ptaków. Opisany zieleniec ma również charakter edukacyjny dzięki zamontowaniu tabliczek edukacyjnych informujących o danych zbiorowiskach roślinnych i wybranych gatunkach roślin.

Wszystkie skwery wymienione wyżej obsadzone są drzewami, krzewami, bylinami, roślinnością trawiastą o gatunkach dobranych w sposób zapewniający kwitnienie roślin na przestrzeni od wiosny do jesieni. Na skwerach im. Umowy Zgierskiej i im. 35-lecia Samorządności zamontowano ławki i kosze.

Ważną rolę zieleni wpływającą na komfort życia w mieście są rabaty, które oprócz funkcji estetycznych są miejscem, w którym owady mogą znaleźć swoje schronienie. Rabaty urządzone są z roślin wieloletnich o gatunkach przystosowanych do terenów miejskich i są położone przy ulicach 1-go Maja, Łąkowej, Cezaka, Kolejowej, Łódzkiej, Armii Krajowej, 3 Maja, Krótkiej, Piotrowiczowej, Parzęczewskiej, Tuwima, Gołębiej, Obywatelskiej, Pietrusińskiego Powstańców Śląskich, Pietrusińskiego, Plac Jana Pawła II, Śniechowskiego,

⁶³ Źródło: Urząd Miasta Zgierza

Łęczyckiej Kasprowicza, Wiewiórskiej, Boboli, Krętej, Pieczyraka, Reymonta, Barona, Dąbrowskiego.

Zieleń miejska w granicach administracyjnych miasta Zgierza obejmuje również urządzone roślinnością pasaże:

- im. majora Waldemara Łukasińskiego łączący ul. Łęczycka z ul. Piątkowską;
- im. Macieja Kozłowskiego stanowiącego przejście od ul. Narutowicza w kierunku Starego Młyna, Miast i Gmin Partnerskich łączący ul. Długa ze Starym Młynem;
- Solidarności prowadzący od ul. Długiej do pomnika Solidarności.

Ważnym elementem krajobrazu kulturowego miasta są cmentarze o łącznej powierzchni wynoszącej ok. 14,05 ha, których tereny współtworzą systemy przyrodnicze miast. Należy tu przede wszystkim wymienić cmentarze wyznaniowe: rzymskokatolicki, ewangelicko augsburski i cmentarz mariawicki, gdzie zachowany został cenny starodrzew z drzewami w wieku powyżej 100 lat. Najpóźniej założonym cmentarzem jest cmentarz komunalny stanowiący własność Gminy Miasto Zgierz z urządzonymi miejscami zielonymi.

W poniżej tabeli wymienione zostały cmentarze usytuowane na terenie miasta Zgierza wraz z ich powierzchnią oraz lokalizacją.

Tabela 44. Wykaz cmentarzy usytuowanych na terenie miasta Zgierza

Lp.	Nazwa cmentarza	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1.	Cmentarz Rzymskokatolicki pod wezwaniem św. Józefa i św. Wawrzyńca	5,00	ul. P. Skargi
2.	Cmentarz Ewangelicko-Augsburski	2,01	ul. Spacerowa
3.	Cmentarz Mariawicki pod wezwaniem Matki Boskiej Nieustającej Pomocy	0,48	ul. Nastrojowa
4.	Cmentarz Komunalny	6,56	ul. Konstantynowska

źródło: Urząd Miasta Zgierza

Oddzielną kategorię cmentarzy stanowią cmentarze wojenne tj. cmentarz żołnierzy Armii Radzieckiej położony przy ul. Parzęczewskiej ze szpalerem żywotników zachodnich usytuowanych wzdłuż głównej alei oraz pojedynczymi starymi drzewami i cmentarz żołnierzy poległych podczas I wojny światowej położony w lesie Krogulec, gdzie dominuje roślinność typowa dla terenów leśnych.

Osobną kategorię terenów zieleni urządzonej stanowią rodzinne ogrody działkowe. Na terenie Gminy Miasto Zgierz jest ich 13 o łącznej powierzchni 38,15 ha.

Tabela 45. Zestawienie Rodzinny Ogrodów Działkowych na terenie miasta Zgierza

L.p.	Nazwa ROD	Adres	Powierzchnia [ha]
1.	im. Barlickiego	N. Barlickiego 1a + Kopernika 11	2,69
2.	Boruta	S. Dubois 55/57, 68	7,96
3.	Cyprys	Staffa 5/15	3,10
4.	Hortensja	Kochanowskiego 20	1,61
5.	im. Kopernika	Piaskowa 7, Konstantynowska 14	2,63
6.	Narcyz	Chełmska 49/51	1,74
7.	Promyk	Rudnicka 1/3	4,00

L.p.	Nazwa ROD	Adres	Powierzchnia [ha]
8.	Prząśniczka	Wiosny Ludów 50,73,77,79-81	2,82
9.	Przytorze	Łęczycka 112/114	0,80
10.	Pszczółka	Dubois 47-49	2,30
11.	Rajski Ogród	Wiosny Ludów 38/40	1,30
12.	Relaks	S. Kuropatwińskiej 5/7	2,54
13.	Wrzos	1 Maja 5	4,66
Razem			38,15

źródło: Urząd Miasta Zgierza

W obrębie terenów zieleni miejskiej znajdują się również obiekty pełniące funkcje rekreacyjne, takie jak: place zabaw, siłownie plenerowe, strefy street workout, czy różnego rodzaju boiska do gier zespołowych.

W każde osiedle mieszkaniowe o zabudowie wielorodzinnej wpisana jest zieleń wysoka i niska. Na terenie najstarszych takich jak osiedle Stary Kurak, osiedle przy ul. Śniechowskiego, osiedle przy ul. Długiej, osiedle przy ul. Rembowskiego zachowane zostały drzewa już istniejące oraz dosadzono nową roślinność. Natomiast na osiedlach powstałych najpóźniej wraz z planowanym usytuowaniem bloków planowano tereny zielone. Dane co do powierzchni i sposobu urządzenia zieleni na terenach osiedli są w posiadaniu zarządów osiedli, które sprawują nadzór nad właściwym ich utrzymaniem.

Biorąc pod uwagę walory przyrodnicze, estetyczne i rekreacyjne najcenniejszymi terenami zieleni urządzonej w Zgierzu jest historyczny park im. Tadeusza Kościuszki, usytuowany w centrum miasta ze stawem i wyspą w jego środku oraz przepływającą rzeką Bzurą z nową zrewitalizowaną częścią parku usytuowaną przy ul. 1 Maja oraz teren rekreacyjny o nazwie „Malinka” położony między ul. Malinka i ul. Szczawińską. Park Miejski im. Tadeusza Kościuszki obejmuje łącznie obszar 11,16 ha (część przy ul. Piątkowskiej 6,92 ha i część przy ul. 1-go Maja - 4,24 ha). Teren ten jest w pełni zagospodarowany. Poza elementami małej architektury (ławki, leżaki, stoliki, kosze, altana) znajduje się także infrastruktura rekreacyjna (place zabaw, trampoliny, tyrolka, siłownie plenerowe, skatepark, przystań dla kajaków i rowerów wodnych). Przyrodniczo, w Parku Miejskim im. Tadeusza Kościuszki dominuje drzewostan liściasty (brzoza brodawkowata, klon pospolity, lipa drobnolistna, topola czarna), a uzupełnieniem są liczne klomby i rabaty z roślinnością zapewniającą kwitnienie na przestrzeni od wiosny do jesieni, a także wykonany w 2024 roku ogród deszczowy.

Teren rekreacyjny „Malinka” obejmuje rozległy obszar prawie 75,00 ha w północno-wschodniej części miasta pomiędzy ulicami Malinka, Przygraniczna i Szczawińska. Znajduje się na nim Ośrodek Wypoczynkowy „Malinka” o powierzchni około 20,00 ha. posiadający różnorodną infrastrukturę rekreacyjną (boiska, plac zabaw, pumptruck, ścianki wspinaczkowe) oraz działające sezonowo kąpielisko, wodny plac zabaw, przystań dla kajaków i rowerów wodnych oraz strzelnicę golfową. Ponadto w czasie rewitalizacji ośrodka w latach 2020-2021 w trosce o ochronę środowiska wykonano liczne nasadzenia drzew i rabaty kwiatowe z różnorodną roślinnością. Pozostała, większa część terenu rekreacyjnego „Malinka” jest zalesiona drzewostanem przeważnie iglastym (sosna zwyczajna, świerk pospolity) i służy mieszkańcom Zgierza jako bardzo popularny teren spacerowy.

W poniższej tabeli przedstawiono nasadzenia drzew i krzewów na terenach zielonych w latach 2021-2024.

Tabela 46. Nasadzenia drzew i krzewów na terenie Gminy Miasto Zgierz.

	2021	2022	2023	2024
Nasadzenia drzew (w miastach i na wsi)	91	303	127	66
Nasadzenia krzewów (w miastach i na wsi)	700	1 291	440	480

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 24.10.2025 r.]

5.9.5. Grunty leśne

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie miasta Zgierza wynosi 1 142,50 ha, co daje lesistość na poziomie 26,5% (średnia krajowa wynosi 29,6%).

Strukturę gruntów leśnych na terenie miasta Zgierza przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 47. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie miasta Zgierza

	Jednostka	2021	2022	2023	2024
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	1 142,24	1 144,30	1 142,90	1 142,50
Lesistość	%	26,5	26,5	26,5	26,5
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	1 081,67	1 083,86	1 082,90	1 082,96
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	1 035,67	1 035,67	1 034,72	1 034,78
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	631,32	631,32	632,37	632,43
Grunty leśne prywatne	ha	60,57	60,44	60,00	59,54
Powierzchnia lasów	ha	1 121,37	1 123,22	1 121,01	1 120,59
Lasy publiczne ogółem	ha	1 060,80	1 062,78	1 061,01	1 061,05
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	1 014,80	1 014,80	1 013,03	1 013,07
Lasy publiczne gminne	ha	46,00	47,98	47,98	47,98
Lasy prywatne ogółem	ha	60,57	60,44	60,00	59,54

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 24.10.2025 r.]

Obszar miasta Zgierza leży w obrębie Nadleśnictwa Grotniki.

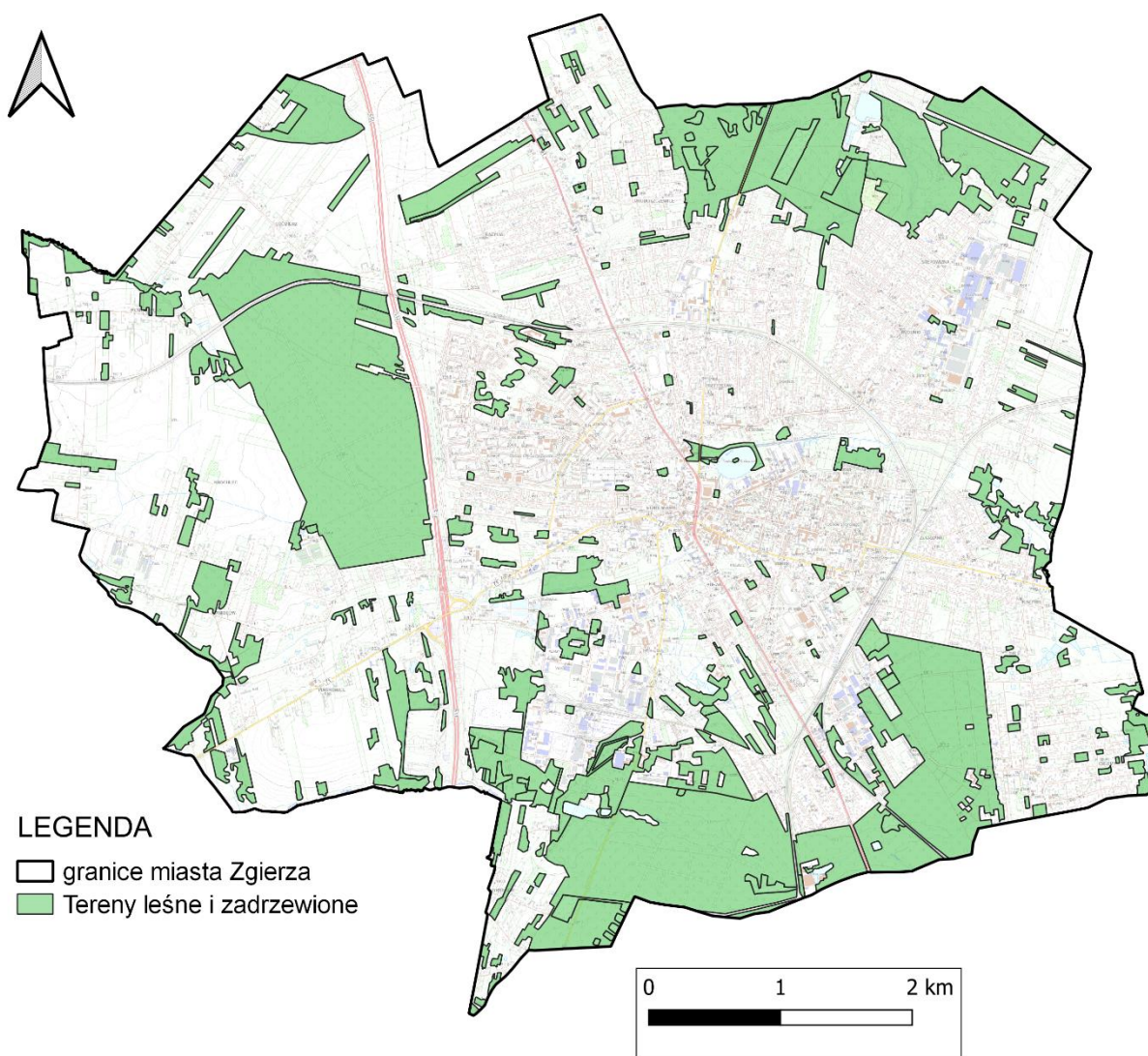
Las pełni różnorodne funkcje w sposób naturalny lub w wyniku działań człowieka⁶⁴:

- funkcje ekologiczne (ochronne) – las kształtuje klimat globalny i lokalny, ma wpływ na skład atmosfery, reguluje obieg wody w przyrodzie, przeciwdziała powodziom, lawinom i osuwiskom, chroni glebę przed erozją i krajobraz przed stepowaniem;
- funkcje społeczne – las kształtuje korzystne warunki zdrowotne i rekreacyjne dla społeczeństwa, wzbogaca rynek pracy, wzmacnia obronność kraju, zapewnia rozwój edukacji ekologicznej społeczeństwa;

⁶⁴ Źródło: <https://www.lasy.gov.pl/pl/edukacja/slownik/f/funkcje-lasu>, dostęp: 23.10.2025 r.

- funkcje produkcyjne (gospodarcze) – las dostarcza drewna oraz innych produktów leśnych, zapewnia powtarzalność produkcji, co umożliwia trwałe użytkowanie drewna i surowców nieдрzewnych, w tym użytków gospodarki łowieckiej.

Lokalizację terenów leśnych i zadrzewionych na terenie miasta Zgierza przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 38. Tereny leśne i zadrzewione na tle miasta Zgierza
źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Geoportalu

5.9.5.1. Lasy miejskie

Powierzchnia gruntów leśnych występujących na terenie miasta Zgierza, stanowiących własność Gminy Miasto Zgierz wynosi 48,18 ha. Lasy te objęte są uproszczonym planem urządzenia lasu, sporządzonym na okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2028 r. Nadzór nad prowadzeniem gospodarki leśnej na tych terenach sprawuje Starosta Zgierski. Zgodnie z oceną zamieszczoną w ww. uproszczonym planie urządzenia lasu ogólny stan zdrowotny lasów gminnych nie budzi zastrzeżeń - drzewostany charakteryzują się dobrą kondycją zdrowotną.

Największy kompleks leśny o pow. 44,50 ha położony jest w północno-wschodniej części miasta, pomiędzy ulicą Szczawińską a kompleksem rekreacyjnym „Malinka”. Występuje tu

zarówno drzewostan liściasty (z przewagą dębu i brzozy), jak i iglasty (z przewagą sosny). Na drzewach zawieszane są budki lęgowe (ok. 90 sztuk), które poddawane są okresowemu czyszczeniu. W celu zapewnienia bezpieczeństwa w obszarze tego kompleksu, systematycznie prowadzone są prace w zakresie utrzymania przejeźdźności wizur.

Pozostałe działki leśne są rozproszone na terenie miasta.

W miarę zaistniałych potrzeb na terenie lasów prowadzone są działania polegające na usuwaniu złomów, wywrotów i drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia. Podejmowane są również działania polegające na uprzątnięciu porzuconych w lasach odpadów.

5.9.6. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany klimatu mają także bezpośredni wpływ na florę oraz faunę. Wpływają one na zasięg występowania poszczególnych gatunków, ich cykle rozrodcze i interakcje ze środowiskiem naturalnym, a w przypadku roślin także na okresy wegetacji. Ocieplenie się klimatu spowoduje migracje gatunków – gatunki preferujące chłodniejsze temperatury zostaną wyparte przez gatunki ciepłolubne. Część tych gatunków będzie uznana za gatunki inwazyjne wypierające rodzimą florę i faunę. Przekształcenia siedlisk na skutek zmian klimatycznych mogą dotknąć także warunków wodnych – obniżenie się poziomu wód gruntowych może spowodować stopniowy zanik siedlisk o dużej wilgotności. Najważniejszym elementem adaptacji do zmian klimatycznych będzie, w przypadku siedlisk, zachowanie bioróżnorodności oraz zrównoważona gospodarka leśna uwzględniająca zmiany klimatyczne oraz ich efekty. Kluczowym elementem będzie utrzymanie obszarów wodno-błotnych oraz ich odtwarzanie w miejscach posiadających odpowiednie warunki. W ramach adaptacji do zmian klimatu zaleca się: – utrzymanie zagrożonych siedlisk i ich odtwarzanie wszędzie tam, gdzie jest to możliwe – dotyczy to szczególnie obszarów wodno-błotnych, – regulowanie wpływu klimatu poprzez wykorzystywanie odpowiednich ekosystemów, – wpływ na mikroklimat przez zalesienia oraz tworzenie obszarów zielonych, – zwiększanie naturalnej retencji wodnej, – uwzględnianie zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi w dokumentach planistycznych, – odpowiednia gospodarka leśna, z naciskiem na odpowiedni dla siedliska skład gatunkowy.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, mających wpływ na zasoby przyrodnicze, można zaliczyć negatywny wpływ zanieczyszczeń powietrza i wód na środowisko i organizmy żywe, pożary lasów oraz choroby roślin. W celu minimalizacji nadzwyczajnych zagrożeń, należy prowadzić efektywny system monitoringu środowiska oraz pracować nad minimalizacją efektów susz na siedliska przyrodnicze. Należy także pamiętać o ograniczeniach obejmujących tereny chronione oraz ich otuliny. Mają one na celu zminimalizować negatywną działalność człowieka mogącą powodować negatywne zmiany w ekosystemach oraz prowadzić do degradacji siedlisk.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne powinny uświadamiać mieszkańców, jak wartościowe są zasoby środowiska występujące na terenie miasta. Można to osiągnąć poprzez edukację w szkołach oraz tworzenie ścieżek edukacyjnych. Edukacja ekologiczna w szkołach, dotycząca zagadnień związanych z ochroną przyrody odbywa się poprzez odpowiednie programy edukacyjne. Ochrona przyrody jest nauką interdyscyplinarną i obejmuje zagadnienia dotyczące przedmiotów takich jak geografia, biologia, chemia oraz fizyka.

Monitoring środowiska	Stan zasobów przyrodniczych monitorowany jest przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w ramach Zintegrowanego Monitoringu Przyrodniczego Środowiska w Polsce. Celem ZMŚP jest dostarczenie danych do określania aktualnego stanu środowiska oraz w oparciu o wieloletnie cykle obserwacyjne, przedstawienie krótko i długookresowych przemian środowiska w warunkach zmian klimatu i narastającej antropopresji. Uzyskane wyniki z prowadzonych obserwacji stanowią podstawę do sporządzenia prognoz krótko i długoterminowych rozwoju środowiska przyrodniczego oraz przedstawienia kierunków zagrożeń i sposobów ich przeciwdziałania.
-----------------------	---

5.9.7. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
Wrastająca wiedza społeczeństwa na temat obszarów chronionych.	Przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka.

5.9.8. Analiza SWOT

ZASOBY PRZYRODNICZE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Występujące formy ochrony przyrody (użytek ekologiczny) na terenie miasta.	1. Przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka. 2. Napływ zanieczyszczeń spoza granic miasta. 3. Występujące gatunki inwazyjne.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Uwzględnianie obszarów chronionych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. 2. Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców. 3. Ochrona i rozwój lasów poprzez realizację założeń Planów Urządzania Lasów. 4. Wsparcie dla projektów związanych ze zwiększaniem retencji.	1. Wzrost presji człowieka na środowisko. 2. Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną przyrody. 3. Pożary. 4. Zmiany klimatyczne powodujące, m.in. degradację siedlisk (przede wszystkim hydrogenicznych). 5. Ekspansja gatunków obcych, w tym inwazyjnych

5.10. Zagrożenia poważnymi awariami

5.10.1. Stan aktualny

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 r., poz. 647) mówiąc o:

- a) „poważnej awarii - rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.
- b) „poważnej awarii przemysłowej – rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

Obejmują one takie rodzaje zdarzeń jak:

1. Pożary na dużych obszarach, pożary długo trwające, a także pożary towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, które powodują zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska;
2. Awarie i katastrofy w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, powodujących zanieczyszczenie środowiska;
3. Awarie budowli hydrotechnicznych, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska;
4. Klęski żywiołowe, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska.

Zagrożenie spowodowania poważnej awarii wynikać może także z transportu substancji niebezpiecznych. Dotyczy to np. paliw płynnych, które przewożone są praktycznie po wszystkich drogach, gdzie zlokalizowane są stacje paliw płynnych.

Na terenie miasta Zgierza znajdują się następujące zakłady dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej:

- NEVEON POLAND Sp. z o.o., ul. Szczawińska 42, 95-100, Zgierz (zakład dużego ryzyka);
- BSG Sp. z o.o., ul. Andrzeja Struga 20, 95-100, Zgierz (zakład zwiększonego ryzyka),
- Brenntag Polska Sp. z o.o. - Magazyn Specjalistyczny w Zgierzu, ul. Kwasowa 5, 95-100, Zgierz (zakład zwiększonego ryzyka).

W chwili obecnej na terenie miasta Zgierza nie ma zakładów zaliczany do tzw. „pozostałych”, czyli zakładów posiadających substancje niebezpieczne w ilościach nie kwalifikujących ich do grupy zakładów dużego lub zwiększonego ryzyka, ale mogących spowodować zagrożenie poza swoim terenem.

Zgodnie z danymi będącymi w posiadaniu Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Łodzi, w okresie od 01.01.2018 r. do 10.10.2025 r. na terenie miasta Zgierza nie miały miejsca poważne awarie przemysłowe oraz zdarzenia o znamionach poważnych awarii.

W latach 2018-2024 przeprowadzono kontrole zakładów wykazały następujące nieprawidłowości:

- BSG Sp. z o.o. – w 2019 r. Inspektorzy WIOŚ w Łodzi stwierdzili zły stan techniczny wanień przeznaczonych na zbiorniki substancji niebezpiecznych, a w 2021 r. podmiot nie zamieścił na stronie internetowej informacji dotyczących sposobów ostrzegania i postępowania społeczeństwa w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej,

wymaganej z art. 261a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2025 r., poz. 647);

- Brenntag Polska Sp. z o.o. - Magazyn Specjalistyczny w Zgierzu – w 2019 r. stwierdzono zły stan techniczny wanień przeznaczonych na mieszalniki substancji niebezpiecznych.

W związku z powyższym do ww. podmiotów wystosowano zarządzenia pokontrolne, nakazujące usunięcie uchybień. Ponadto, nie stwierdzono innych nieprawidłowości w zakresie zagrożeń związanych z awariami przemysłowymi i nie wszczynano postępowań, w celu wymierzenia administracyjnych kar pieniężnych w tym zakresie.

5.10.2. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany klimatu mają wpływ na zagrożenie poważnymi awariami. Ekstremalne zjawiska atmosferyczne takie jak zbyt wysokie temperatury powietrza, burze, wichury czy ulewę mogą doprowadzić do awarii urządzeń na terenie zakładów przemysłowych. Ponadto bodźce te mogą zwiększyć ryzyko wystąpienia wypadków oraz awarii podczas przewożenia substancji niebezpiecznych ciągami komunikacji samochodowej oraz kolejowej. Aby zmniejszyć ryzyko wpływu zmian klimatycznych na ryzyko wystąpienia poważnych awarii przemysłowych należy zaadaptować procedury przewozu substancji niebezpiecznych oraz funkcjonowania instalacji przemysłowych a także brać czynniki klimatyczne pod uwagę przy budowie dróg oraz instalacji przemysłowych.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, należą w tej kategorii, głównie awarie pojazdów przewożących substancje niebezpieczne, awarie w zakładach przemysłowych oraz ryzyko zagrożenia gwałtownymi zjawiskami pogodowymi oraz pożarami. W celu ich uniknięcia należy brać pod uwagę, możliwość nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, na etapie projektowania oraz budowy dróg oraz należy usprawnić systemy kontroli bezpieczeństwa instalacji oraz środków transportu substancji niebezpiecznych. Należy również na terenach zakładów przemysłowych projektować systemy do odpowiedniego zabezpieczania magazynowanych substancji niebezpiecznych.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne powinny uświadamiać mieszkańców, jak postępować w razie wystąpienia poważnej awarii oraz jak zmniejszyć jej skutki.
Monitoring środowiska	Zakłady o dużym oraz zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej kontrolowane są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi oraz przez Państwową Straż Pożarną. Transport substancji niebezpiecznych jest natomiast nadzorowany przez funkcjonariuszy: Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Straży Pożarnej oraz Straży Granicznej.

5.10.3. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
Brak zdarzeń o charakterze poważnej awarii przemysłowej ani zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej.	- Wzrastające zapotrzebowanie na paliwa płynne i gazowe; - Wzrost natężenia ruchu pojazdów oraz zwiększenie przewozów substancji i preparatów niebezpiecznych.

5.10.4. Analiza SWOT

ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
- Systematyczne kontrole podmiotów korzystających ze środowiska. - Brak zdarzeń o charakterze poważnej awarii przemysłowej ani zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej;	- Obecność dróg, którymi są transportowane substancje niebezpieczne. - Zwiększenie natężenia ruchu na drogach oraz zapotrzebowania na transport paliw oraz materiałów niebezpiecznych. - Funkcjonujące zakład dużego ryzyka i zakład zwiększonego ryzyka.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Opracowanie metod postępowania na wypadek wystąpienia zdarzeń kwalifikowanych jako poważne awarie. - Zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii. - Możliwość finansowania zakupu środków oraz sprzętu niezbędnego do usuwania skutków poważnych awarii ze środków krajowych i zewnętrznych.	- Zdarzenia losowe przy ciągach komunikacyjnych (wypadki, rozszczelnienia). - Zaprojektowanie, wykonanie, prowadzenie, a także likwidacja zakładu o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku w sposób zapobiegający awariom przemysłowym i ograniczający ich skutki dla ludzi oraz środowiska.

6. Działania mające na celu poprawę jakości środowiska w poprzednich latach

W celu przeanalizowania aktualności celów wyznaczonych w dotąd obowiązującym Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz dokonano przeglądu „Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz na lata 2017-2021 z perspektywą na lata 2022-2024 za lata 2022-2023” oraz ostatnich dwóch Raportów o stanie Gminy Miasto Zgierz.

Rok 2023

W 2023 r. wykonano m.in.:

- modernizację stacji zlewnej nieczystości ciekłych mieszczącej się w Zgierzu przy ul. Miroszewskiej 3;
- budowę kanalizacji deszczowej;
- opracowanie raportu pt. „Określenie wpływu na środowisko oraz technologii i kosztów rekultywacji niezrekultywowanych składowisk odpadów, usytuowanych na nieruchomościach położonych w Zgierzu przy ul. Miroszewskiej 54-60, ul. Waleriana Łukasińskiego 15/17 (Obszar 1 i 2) oraz przy ul. Andrzeja Struga 30 (Obszar 3)”;
- sporządzenie Raportu pt.: „Określenie obecnego stanu niezrekultywowanych składowisk odpadów, ich wpływu na środowisko oraz technologii i kosztów ich rekultywacji” – część 2 wieloczęściowego zadania realizowanego przez Gminę Miasto Zgierz w ramach projektu „Zgierz-nowoczesne miasto po godzinach” współfinansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014- 2021 i Mechanizmu Finansowego EOG 2014 -2021 w ramach programu Rozwój Lokalny”;
- nasadzenie drzew i krzewów na terenie miasta;
- termomodernizację budynków użyteczności publicznej;
- budowę instalacji fotowoltaicznych miejskich oraz prywatnych na terenie miasta;
- wymianę źródeł ciepła na terenie miasta;
- przebudowę dróg gminnych, powiatowych;
- budowę i modernizację infrastruktury drogowej;
- budowę nowych przyłączy i węzłów ciepłych dla nowych odbiorców;
- usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Zgierza;
- prowadzenie edukacji ekologicznej w przedszkolach i szkołach podstawowych,
- utworzenie punktów dydaktycznych oraz ekopracowni w Szkołach Podstawowych w Zgierzu;
- rozwój elektromobilności poprzez zakup samochodu elektrycznego na potrzeby Urzędu Miasta wraz z montażem 2 ładowarek samochodów elektrycznych;
- budowę i modernizację oświetlenia publicznego z wykorzystaniem urządzeń energooszczędnych i ekologicznych.

Rok 2024

W 2024 r. wykonano m.in.:

- działania zabezpieczające środowisko przed negatywnym oddziaływaniem składowisk odpadów niebezpiecznych położonych w Zgierzu przy ul. Miroszewskiej 54-60, ul. Waleriana Łukasińskiego 15/17 i przy ul. Andrzeja Struga 30, zlokalizowanych na nieruchomościach stanowiących własność Skarbu Państwa, będący w dyspozycji Starosty Zgierskiego (do dnia podpisania umowy darowizny w dniu 28 maja 2024 roku). W dniu 28 maja 2024 r. w drodze darowizny na rzecz Gminy Miasto Zgierz przeniesione zostało prawo własności ww. nieruchomości gruntowych położonych;
- rewitalizację zdegradowanych terenów na obszarze ŁOM (Łódzkiego Okręgu Przemysłowego). Projekt jako wieloetapowy i różnorodny przewiduje, że jego głównym celem jest zrewitalizowanie historycznych i ważnych części miasta oraz przywrócenie ich dawnych funkcjonalności. W 2024 roku wykonane zostało bądź było kontynuowane:
 - rewitalizacja budynków przy ul. Narutowicza - w ramach tego zadania zrewitalizowano jedenaście z łącznie dwunastu budynków. Zakres prac obejmował renowację elewacji, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz modernizację pokryć dachowych. Pokrycia dachowe z zależności od konstrukcji budynku wykonane są z blachodachówki, gontu lub dachówki ceramicznej. Ponadto wykonywane zostały drobne naprawy kominów, obróbek blacharskich i schodów;
- budowę i przebudowę dróg gminnych;
- budowę i modernizację infrastruktury drogowej;
- przebudowę i rozbudowę dróg dla pieszych wraz z przejściami dla pieszych i peronów przystankowych na terenie Gminy Miasto Zgierz przy ul. Długiej, ul. Podgórznej oraz ul. Tatrzańskiej;
- remont dróg dla pieszych ul. Sikorskiego, ul. Wspólna, ul. Gołębia oraz ul. Łęczycka;
- utworzenie Kwitnących Ogródków w Mieście Tkaczy;
- obsadzenie pasów drogowych drzewami i krzewami ulic: Krętej, Przygranicznej, Fijałkowskiego, Ludowej, Proboszczewice;
- rewitalizację koryta rzeki Bzury wraz z kanałem zakrytym oraz Stawem Miejskim w Parku im T. Kościuszki w Zgierzu;
- modernizację energetyczną budynków zasobu komunalnego oraz użyteczności publicznej na terenie miasta Zgierza;
- budowę i modernizację oświetlenia publicznego z wykorzystaniem urządzeń energooszczędnych i ekologicznych na terenie Miasta Zgierza;
- zagospodarowanie terenu zieleni zlokalizowanego przy ulicy Boya-Żeleńskiego w Zgierzu".

Gmina Miasto Zgierz prowadzi działania informacyjne oraz edukacyjne mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie niskiej emisji. Wśród nich znajdują się kampanie informacyjne dotyczące obowiązującej uchwały antysmogowej, obowiązku wymiany nieefektywnych źródeł ciepła oraz zasad prawidłowej eksploatacji instalacji spalania paliw. Informacje w tym zakresie rozpowszechniane są poprzez broszury, plakaty, materiały informacyjne oraz komunikaty publikowane w mediach społecznościowych miasta i dystrybuowane m.in. za pośrednictwem Rad Osiedli.

W 2025 r. Prezydent Miasta Zgierza podpisał z Zarządem Województwa Łódzkiego umowę o dofinansowanie projektu pn. „Kontrola jakości powietrza w Zgierzu - zakup mobilnego laboratorium”. Projekt realizowany jest w ramach programu Fundusze Europejskie

dla Łódzkiego 2021-2027, w działaniu FELD.02.01 „Efektywność energetyczna”. Na realizację projektu uzyskano dofinansowanie ze środków programu, co umożliwiło rozpoczęcie jego wdrażania. Zakres projektu obejmuje zakup specjalistycznego pojazdu wyposażonego w mobilne laboratorium. Samochód będzie wykorzystywany do transportu osób prowadzących kontrole w zakresie stanu jakości powietrza, a także do przewozu i przechowywania wyposażenia mobilnego laboratorium. Pojazd będzie miał charakter pojazdu specjalnego, przeznaczonego do realizacji zadań wykonywanych przez Straż Miejską w Zgierzu. Realizacja projektu zaplanowana jest do końca 2026 roku i umożliwi pozyskanie nowoczesnych narzędzi wspierających kontrole budynków zlokalizowanych na terenie Zgierza w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących jakości powietrza.⁶⁵

Od 2023 r. prowadzone są działania zmierzające do realizacji przedsięwzięcia pn. „Budowa drogi dojazdowej do terenów Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w dzielnicy Rudunki w Zgierzu”. Podstawowym celem inwestycji jest poprawa dostępności komunikacyjnej Łódzkiej Strefy Ekonomicznej.

Istotnym elementem działań jest funkcjonowanie punktu konsultacyjnego programu „Czyste Powietrze”, w ramach którego mieszkańcy mogą uzyskać wsparcie w przygotowaniu i złożeniu wniosków o dofinansowanie wymiany źródeł ciepła i działań termomodernizacyjnych.

Gmina realizuje także działania edukacyjne zwiększające świadomość ekologiczną mieszkańców, m.in. poprzez organizację akcji plenerowych połączonych z dystrybucją sadzonek drzew i krzewów oraz materiałów informacyjnych dotyczących jakości powietrza i dobrych praktyk w zakresie jego ochrony.

W działania na rzecz poprawy jakości powietrza włączają się również placówki oświatowe. Przedszkola i szkoły realizują zajęcia edukacyjne, konkursy i projekty ekologiczne dotyczące ochrony powietrza, a także działania praktyczne, takie jak sadzenie drzew i krzewów czy promowanie zrównoważonego transportu.

W latach 2023-2025 na terenie miasta Zgierza realizowano także program „Ciepłe Mieszkanie”, dofinansowany ze środków WFOŚiGW w Łodzi udostępnionych przez NFOŚiGW. Program polegał na dofinansowaniu wymiany źródeł ciepła oraz poprawie efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach wielorodzinnych. Do dnia 30 czerwca 2025 roku złożono 7 wniosków o dofinansowanie, z czego zrealizowano 6 przedsięwzięć. Łączna kwota wypłaconych dotacji wyniosła 78 850, 92 zł.⁶⁶

Zgodnie z danymi przekazanymi przez WFOŚiGW w Łodzi mieszkańcy miasta Zgierza wnioskowali o dofinansowania – przedstawiono je ilościowo w poniższej tabeli.

⁶⁵ Źródło: <https://www.miasto.zgierz.pl/pl/projekt/kontrola-jakosci-powietrza-w-zgierzu-zakup-mobilnego-laboratorium-2025-2026> [data dostępu: 30.03.2026 r.]

⁶⁶ Źródło: <https://www.miasto.zgierz.pl/pl/projekt/ciepłe-mieszkanie-2023-2025> [data dostępu: 05.03.2026 r.]

Tabela 48. Wykaz dofinansowań na terenie miasta Zgierza dot. Programu Priorytetowego Czyste Powietrze oraz innych realizowanych w ramach Zasad dofinansowania WFOŚiGW w Łodzi i pozostałych programów [szt.]

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
kocioł gazowy kondensacyjny	15	46	36	24	27
kocioł na biomasę	1	2	1	0	0
kocioł na pellet drzewny	0	3	4	2	0
kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie	0	0	2	2	8
kocioł na węgiel	2	5	4	0	0
kotłownia gazowa (przyłącze gazowe i instalacja wewnętrzna, kocioł gazowy kondensacyjny, opłata przyłączeniowa, dokumentacja projektowa)	1	10	24	17	21
pompa ciepła grunt/woda	0	2	0	0	0
pompa ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej	0	1	8	33	11
pompa ciepła powietrze/woda	5	4	1	0	0
system ogrzewania elektrycznego	1	1	0	1	1
mikroinstalacje fotowoltaiczne	0	1	7	12	5
termomodernizacji budynków	12	27	28	31	71
Kocioł olejowy	0	0	0	1	0
edukacja ekologiczna	5	4	4	2	6
instalacja pozwalająca na zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie nieruchomości objętej przedsięwzięciem (Program „Moja Woda”)	0	15	0	11	4
przydomowe oczyszczalnie ścieków (os. fizyczne)	4	1	2	0	2
przyłącza kanalizacyjne (os. fizyczne)	0	0	2	8	4
usuwanie azbestu (os. fizyczne)	4	3	4	6	2
wapnowanie gleb*	0	0	1	3	2
instalacja PV	0	0	2	4	2
pozostałe zadania ochrony środowiska (zakupy inwestycyjne)	0	0	1	0	0

Oznaczenie:

* umowy wykazane w oparciu o adres zamieszkania beneficjenta

źródło: WFOŚiGW w Łodzi

Miejski plan adaptacji do zmian klimatu

Zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647), obowiązek sporządzenia Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu (MPA) dotyczy miast o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 20 000 osób. Nowelizacja ustawa weszła w życie 11 stycznia 2025 r.

Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu jest dokumentem strategiczno-wdrożeniowym i służy skoordynowaniu lokalnych działań i przedsięwzięć wiążących się z minimalizowaniem negatywnych skutków ekonomicznych, społecznych i środowiskowych wynikających ze zmian klimatu, a podejmowanych przez miasto i innych partnerów. Celem Planu Adaptacji jest przygotowanie miasta na zmiany klimatu, zwiększenie jego odporności oraz podniesienie potencjału do radzenia sobie w sytuacji zmieniających się warunków klimatycznych.

W dniu 25 czerwca 2025 r. pomiędzy Gminą Miasto Zgierz, a NFOŚiGW zawarta została Umowa o dofinansowanie projektu pn. "Opracowanie Miejskiego planu adaptacji do zmian klimatu dla miasta Zgierza", w ramach działania FENX.02.04 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom priorytetu Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu priorytetu FENX.02 Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z EFRR programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.⁶⁷ Zadanie ma zostać wykonane do 31.12.2027 r.

⁶⁷ Źródło: <https://www.miasto.zgierz.pl/pl/projekt/miejski-plan-adaptacji-do-zmian-klimatu-2025-2027>
[data dostępu:08.01.2026 r.]

7. Zidentyfikowane problemy środowiskowe na terenie miasta Zgierza

W poniższej tabeli przedstawiono największe problemy środowiskowe odnotowywane w ostatnich latach na terenie miasta Zgierza z podziałem na poszczególne komponenty.

Tabela 49. Najważniejsze problemy w ostatnich latach na terenie miasta Zgierza w zakresie poszczególnych komponentów środowiska

Stan aktualny	Cel poprawy
Ochrona klimatu i jakości powietrza	
– Wciąż występujące na terenie miasta tradycyjne, nie ekologiczne źródła ciepła, w których możliwe jest spalanie paliw niskiej jakości. – Występowanie licznych liniowych i punktowych źródeł zanieczyszczeń, w tym z przemysłu i transportu drogowego. – Przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w strefie aglomeracja łódzka. – Wystąpienie przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} w 2024 r. w strefie aglomeracja łódzka. – Niska efektywność energetyczna starszych budynków mieszkaniowych.	– Stopniowe zastąpienie ogrzewania węglowego, bardziej ekologicznym systemem (ciepło systemowe, gaz, OZE). – Rozbudowa sieci ciepłowniczej na terenie miasta. – Rozbudowa oraz popularyzacja ekologicznych środków transportu. – Spadek wskaźnika motoryzacji poprzez rozwój transportu zbiorowego oraz rozwój transportu rowerowego.
Zagrożenia hałasem	
– Nadmierny poziom hałasu na terenach położonych wzdłuż dróg. – Drogi wymagające modernizacji. – Brak ekranów akustycznych wzdłuż dróg wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych w miejscach stwierdzonych przekroczeń.	– Ograniczenie nadmiernych poziomów hałasu wzdłuż dróg. – Poprawa przepustowości dróg, nawierzchni dróg, przebudowa dróg. – Rozbudowa transportu rowerowego oraz ulepszanie transportu zbiorowego. – Budowa ekranów akustycznych wzdłuż dróg.
Pola elektromagnetyczne	
– Lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej. – Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej zwiększający ryzyko wzrostu natężenia pól elektromagnetycznych.	– Utrzymanie promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowym niskim poziomie. – Wprowadzenie zapisów w MPZP o lokalizacji źródeł elektromagnetycznych.

Stan aktualny	Cel poprawy
Gospodarowanie wodami	
– Teren miasta narażony na występowanie suszy i powodzi. – Występowanie lokalnych podtopień w niektórych rejonach miasta podczas intensywnych opadów deszczu. – Zły stan ogólny JCWP w obrębie, których znajduje się miasto Zgierz. – Pojawienie się śniętych ryb w stawie w Parku Miejskim w Zgierzu w 2022 r.	– Wsparcie dla projektów związanych ze zwiększaniem retencji w celu zapobiegania powstawaniu suszy oraz zalewania. – Poprawa jakości wód powierzchniowych. – Utrzymanie jakości wód podziemnych na dotychczasowym poziomie. – Edukacja ekologiczna mieszkańców.
Gospodarka wodno-ściekowa	
– Możliwe niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych przez mieszkańców. – Awarie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. – Nadal istniejące zbiorniki bezodpływowe na terenie miasta. – Występowanie nieruchomości niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej mimo zaistnienia warunków do podłączenia.	– Systematyczne kontrole opróżniania zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. – Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej oraz wodociągowej, a także sukcesywne podłączanie nowych odbiorców do istniejącej infrastruktury, w zakresie wynikającym z przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
Zasoby geologiczne	
– Możliwe pozyskiwanie kopalin w nielegalny sposób. – Ingerencja w środowisko naturalne.	– Prowadzenie kontroli w celu zapobieganiu nielegalnego wydobywania kopalin. – Rekultywacja i zagospodarowanie gleb zdegradowanych.
Gleby	
– Grunty wymagające rekultywacji. – Występowanie terenów zagrożonych ruchami masowymi. – Występowanie wielkoobszarowych terenów zdegradowanych.	– Ochrona gleb i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi. – Minimalizowanie ryzyka wystąpienia ruchów masowych poprzez obserwacje. – Rekultywacja zamkniętego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. – Poprawa stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych.

Stan aktualny	Cel poprawy
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	
– Niedostateczna świadomość ekologiczna społeczeństwa w temacie gospodarowania odpadami. – Brak osiągnięcia wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2024 r. – Usunięcie wyrobów azbestowych w 31% zainwentaryzowanej ilości. – Zaleganie odpadów nieuprzątniętych od czasu wystąpienia pożaru w 2018 r. na terenach dawnych Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta”. – Występowanie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne na ul. Szczawińskiej 123 w Zgierzu wymagającego rekultywacji. – Brak własnego PSZOK, funkcjonowanie PSZOK-u na terenie podmiotu zewnętrznego, prowadzonego na zlecenie Gminy. – Brak własnych instalacji do zagospodarowania odpadów komunalnych oraz brak wspólnych instalacji realizowanych we współpracy z innymi gminami.	– Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w temacie gospodarki odpadami. – Usunięcie wyrobów azbestowych. – Eliminacja nieprawidłowych zachowań związanych z porzucaniem odpadów a także spalaniem odpadów w kotłach. – Rekultywacja terenów zdegradowanych. – Poprawa stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych.
Zasoby przyrodnicze	
– Przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka. – Napływ zanieczyszczeń spoza granic miasta. – Występujące gatunki inwazyjne.	– Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców. – Gospodarka przestrzenna uwzględniająca obszary cenne przyrodniczo. – Identyfikacja i usuwanie roślinności inwazyjnej.
Zagrożenia poważnymi awariami	
– Obecność dróg, którymi są transportowane substancje niebezpieczne. – Zwiększenie natężenia ruchu na drogach oraz zapotrzebowania na transport paliw oraz materiałów niebezpiecznych. – Funkcjonujące zakład dużego ryzyka i zakład zwiększonego ryzyka.	– Minimalizacja ewentualnych skutków poważnych awarii i o znamionach poważnej awarii. – Posiadanie procedur powiadamiania i kreowania właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych.

źródło: opracowanie własne

8. Najważniejsze sukcesy środowiskowe na terenie miasta Zgierza

W poniższej tabeli przedstawiono największe sukcesy środowiskowe odnotowywane w ostatnich latach na terenie miasta Zgierza z podziałem na poszczególne komponenty.

Tabela 50. Najważniejsze sukcesy środowiskowe w ostatnich latach na terenie miasta Zgierza w zakresie poszczególnych komponentów środowiska

Uwarunkowania lub podjęte działania w przeszłości	Stan aktualny	Zadania mające na celu utrzymanie dobrego stanu
Ochrona klimatu i jakości powietrza		
- Szereg prowadzonych działań zmierzających do obniżenia zanieczyszczeń powietrza pochodzących z niskiej emisji, takie jak: zastąpienie ogrzewania węglowego bardziej ekologicznym systemem (np. ciepło systemowe, gaz, OZE) w budynkach, modernizacje kotłowni opartych na spalaniu węgla, kontrole w zakresie wymaganej wymiany źródeł ciepła oraz kontroli w zakresie spalania odpadów - Coraz większe zainteresowanie mieszkańców montażem instalacji odnawialnych źródeł energii. - Poprawa stanu nawierzchni dróg. - Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i gospodarowania odpadami.	- Wzrost liczby ekologicznych źródeł ciepła i energii, zwiększona efektywność energetyczna budynków mające wpływ na poprawę jakości powietrza. - Zwiększona świadomość społeczna w zakresie problemu zanieczyszczania powietrza. - Brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w ocenie dla ochrony zdrowia w strefie aglomeracja łódzka dla, SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, O₃, PM₁₀, Pb, As, Cd, Ni. - Przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀ oraz poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} w strefie aglomeracja łódzka. - Ponad 202,00 km sieci gazowej. 10,4 km dróg dla rowerów. 184 przystanków autobusowych. - Brak możliwości lokalizacji turbin wiatrowych.	- Kontynuacja wymiany źródeł ciepła, minimalizujących emisje zanieczyszczeń powietrza, w tym przede wszystkim eliminujących wykorzystanie węgla. - Rozwój oraz promocja odnawialnych źródeł energii oraz technologii do magazynowania energii. - Modernizacja źródeł wytwarzania ciepła sieciowego opartego na paliwach nisko lub zeroemisyjnych. - Dalsza termomodernizacja budynków. - Dalsze modernizacje sieci drogowej. - Zwiększanie dostępności komunikacji zbiorowej. - Dalsza rozbudowa dróg dla rowerów. - Kontynuacja działalności kontrolnej, edukacja ekologiczna.

Uwarunkowania lub podjęte działania w przeszłości	Stan aktualny	Zadania mające na celu utrzymanie dobrego stanu
Zagrożenia hałasem		
Systematyczne prace związane z ograniczeniem nadmiernego hałasu – remonty, modernizacje, przebudowy dróg.	- Modernizacja dróg. - Zróżnicowany stan techniczny dróg wojewódzkich oraz powiatowych. - Brak ekranów akustycznych wzdłuż dróg wojewódzkich i powiatowych	- Modernizacje sieci drogowej. - Zwiększanie dostępności komunikacji zbiorowej. - Budowa dróg dla rowerów/piesznych i rowerów. - Wykorzystywanie technik i technologii ograniczania emisji hałasu do środowiska i jego tłumienia. - Monitoring hałasu.
Pola elektromagnetyczne		
- Stały monitoring poziomu pól elektromagnetycznych. - Stopniowo wzrastająca świadomość ekologiczna mieszkańców w zakresie zagrożenia PEM.	Brak przekroczeń poziomu promieniowania PEM na terenie gminy.	Prawidłowa lokalizacja urządzeń emitujących PEM oraz stały monitoring poziomu promieniowania elektromagnetycznego.
Gospodarowanie wodami		
- Stały monitoring wód powierzchniowych i podziemnych w ramach PMŚ. - Rewitalizacja koryta rzeki Bzury, Stawu Miejskiego i stawów na terenie ośrodka rekreacyjnego „Malinka”.	- Teren miasta narażony na występowanie suszy i powodzi oraz lokalnych podtopień podczas intensywnych opadów deszczu. - Zły stan ogólny JCWP w obrębie, których znajduje się miasto Zgierz. - Prowadzony monitoring na JCWP i JCWPd, w obrębie których leży miasto.	- Prowadzenie monitoringu wód. - Wdrażanie małej retencji. - Dalsza edukacja społeczeństwa dotycząca racjonalnego użytkowania zasobów wodnych. - Działania w zakresie retencionowania wody.
Gospodarka wodno-ściekowa		
Systematyczne prace związane z rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie miasta.	96,6 % ludności korzystającej z sieci wodociągowej. 86,2 % ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej.	Dalszy rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej oraz podłączanie nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej.
Zasoby geologiczne		
-	Obecność, na terenie miasta udokumentowanych złóż surowców i brak zezwolenia na ich wydobycie.	Eksploracja zasobów zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Uwarunkowania lub podjęte działania w przeszłości	Stan aktualny	Zadania mające na celu utrzymanie dobrego stanu
Gleby		
– Grunty rolne stanowiące 35,45% powierzchni miasta.	– Występowanie terenów zagrożonych ruchami masowymi. – Występowanie wielkoobszarowych terenów zdegradowanych i terenów zdewastowanych. – Brak występowania osuwisk. – Brak występowania zarejestrowanych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.	– Zwiększenie świadomości ekologicznej rolników i mieszkańców; – Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz poprawa stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych.
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów		
– Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych.	– Brak osiągnięcia wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2024 r. – Występowanie wielkoobszarowych terenów zdegradowanych po Zakładach Przemysłu Barwników „Boruta”. – Występowanie składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.	– Racjonalna gospodarka odpadami. – Edukacja ekologiczna mieszkańców na temat prawidłowej gospodarki odpadami. – Rekultywacja składowiska.
Zasoby przyrodnicze		
– Nasadzenia drzew i krzewów.	– Lesistość gminy na poziomie 26,5%.	– Dalsze utrzymanie oraz rozwój terenów zieleni. – Utrzymanie lesistości miasta.
Zagrożenia poważnymi awariami		
–	– Brak miejsca zdarzeń o charakterze poważnych awarii przemysłowych oraz zdarzeń o znamionach poważnych awarii przemysłowych.	– Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt ratowniczy. – Usuwanie skutków awarii.

źródło: opracowanie własne

9. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

9.1. Wyznaczone cele i zadania

W ramach *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz do roku 2032* wyznaczono następujące cele w zależności od obszaru interwencji:

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

CEL: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.

ZAGROŻENIA HAŁASEM

CEL: Poprawa klimatu akustycznego na terenie miasta.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

CEL: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.

GOSPODAROWANIE WODAMI

CEL: Dążenie do osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią.

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

CEL: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej, w tym zwiększenie poziomu korzystania z sieci kanalizacji sanitarnej.

ZASOBY GEOLOGICZNE

CEL: Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi

GLEBY

CEL: Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

CEL: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój miasta.

ZASOBY PRZYRODNICZE

CEL: Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej na terenie miasta, utrzymanie enklaw zieleni.

ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

CEL: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych.

9.2. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla Gminy Miasto Zgierz

Tabela 51. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla Gminy Miasto Zgierz

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2032 r.]				
I OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.	Zanieczyszczenia, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie aglomeracji łódzkiej GIOŚ	B(a)P, PM2.5	ograniczenie przekroczeń	OP.1. Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza m.in. poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	OP.1.1. Monitoring jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	monitorowane: GIOŚ (RWMS)	-
						OP.1.2. Aktualizacja i realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej oraz Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	własne: Gmina Miasto Zgierz	-
						OP.1.3. Wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach, z wykorzystaniem m.in. Programu „Czyste Powietrze” i innych źródeł finansowania	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych, sytuacja społeczna, gospodarcza i geopolityczna
							monitorowane: przedsiębiorstwa, właściciele budynków, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	
						OP.1.4. Modernizacja oraz rozbudowa sieci ciepłowniczych wraz z podłączeniem nowych odbiorców	monitorowane: przedsiębiorstwa ciepłownicze	brak środków finansowych, brak opłacalności ekonomicznej
						OP.1.5. Rozbudowa i modernizacja sieci gazowej oraz podłączanie budynków indywidualnych do sieci gazowej	monitorowane: PSG Sp. z o.o., właściciele budynków	brak środków finansowych, brak opłacalności ekonomicznej
		Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności GUS	71,7	>71,7	OP.2. Rozwój i modernizacja transportu w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska; wspieranie	OP.1.6. Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak wystarczającej liczby etatów do przeprowadzania kontroli
							monitorowane: Policja, Straż Miejska	
		Długość czynnej sieci gazowej [km] GUS	202,47	>202,47		OP.2.1. Poprawa systemu komunikacji zbiorowej	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych
							monitorowane: zarządcy dróg	

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2032 r.]				
		Długość sieci ciepłej przesyłowej i rozdzielczej [km] GUS	38,5	>38,5	ekologicznych form transportu - budowa ścieżek rowerowych	OP.2.2. Budowa węzłów multimodalnych oraz parkingów Park&Ride i Bike&Ride	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych
		Długość dróg dla rowerów [km] GUS	10,4	>10,4		OP.2.3. Rozwój transportu rowerowego, w tym rozbudowa spójnego systemu dróg dla rowerów, ciągów pieszo-rowerowych	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych
							monitorowane: zarządcy dróg	
		Liczba przystanków autobusowych [szt.] GUS	184	>184	OP.2.4. Czyszczenie powierzchni jezdni na mokro w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic miasta	własne: Gmina Miasto Zgierz	-	
						monitorowane: zarządcy dróg		
					OP.3. Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami	OP.3.1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych
							monitorowane: zarządcy budynków, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, mieszkańcy	
					OP.4. Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia budynków i dróg publicznych	OP.4.1. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych, jednorazowy wysoki wydatek
						OP.4.2. Budowa, wymiana i modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych, jednorazowy wysoki wydatek
					monitorowane: zarządcy dróg			
					OP.5. Rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii	OP.5.1. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii do produkcji energii elektrycznej i ciepłej oraz magazynowanie energii	własne: Gmina Miasto Zgierz	-
							monitorowane: mieszkańcy, przedsiębiorstwa	

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka			
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2032 r.]							
					OP.6. Edukacja ekologiczna	OP.6.1. Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie negatywnych skutków złej jakości powietrza	własne: Gmina Miasto Zgierz	-			
							monitorowane: placówki oświatowe				
II ZAGROŻENIA HAŁASEM	Poprawa klimatu akustycznego na terenie miasta.	Drogi gminne o nawierzchni twardej [km] GUS	196,1	>196,1	ZH.1. Ochrona przed hałasem i zmniejszenie hałasu	ZH.1.1. Monitoring hałasu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	monitorowane: GIOŚ (RWMS)	brak punktów pomiarowych, wyznaczonych na terenie miasta			
						ZH.1.2. Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (m.in. „ciche” nawierzchnie, ekrany akustyczne, wały ziemne)	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych oraz odpowiedniej infrastruktury			
		Drogi gminne o nawierzchni twardej ulepszonej [km] GUS	156,7	>156,7			ZH.1.3. Prowadzenie działań mających na celu ograniczanie prędkości oraz uspokojenie ruchu	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych, brak wystarczającej wiedzy		
						Drogi gminne o nawierzchni gruntowej [km] GUS	79,0	<79,0	ZH.1.4. Działania mające na celu poprawę nawierzchni dróg	monitorowane: zarządcy dróg	brak środków finansowych
		III POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.	Wyniki pomiarów PEM [V/m] GIOŚ		0	0	PEM.1. Ograniczenie niekorzystnego oddziaływania pól elektromagnetycznych	PEM.1.1. Monitoring poziomu pól elektromagnetycznych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	monitorowane: GIOŚ (RWMS), podmioty zobowiązane do prowadzenia pomiarów	brak objęcia terenu gminy punktami monitoringu PEM
									PEM.1.2. Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych, nieobjęcie wszystkich terenów dokumentacją planistyczną

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2032 r.]				
						PEM.1.3. Prowadzenie i aktualizacja rejestru zgłoszeń źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	monitorowane: Starostwo Powiatowe	nieewidencjonowanie nowych źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne
		Liczba osób narażonych na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne [os.] GIOŚ	0	0	PEM.2. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	PEM.2.1. Przebudowa i modernizacja sieci energetycznej oraz infrastruktury zapewniającej zaopatrzenie w energię elektryczną	monitorowane: PGE Dystrybucja S.A.	brak środków finansowych
					PEM.3. Edukacja ekologiczna	PEM.3.1. Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych, brak zainteresowania społecznego
							monitorowane: organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	
IV GOSPODAROWANIE WODAMI	Dążenie do osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią.	% JCWP o złym stanie ogólnym GIOŚ	100	<100	GW.1. Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego, minimalizacja ryzyka powodziowego na terenach zalewowych	GW.1.1. Działania mające na celu ochronę przed powodzią.	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych
						monitorowane: PGW WP, właściciele nieruchomości		
						GW.1.2. Utrzymanie koryt rzek, bieżąca konserwacja urządzeń melioracyjnych i cieków wodnych oraz konserwacja urządzeń i budowli wodnych służących do gromadzenia i odprowadzania wód	monitorowane: PGW WP	brak środków finansowych
						GW.1.3. Zimowe i letnie utrzymanie przepływu wód	monitorowane: RZGW, zarządy zlewni, właściciele nieruchomości	brak środków finansowych
						GW.1.4. Budowa, przebudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka	
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2032 r.]					
		% JCWPd o słabym stanie chemicznym GIOŚ	0	bieżący monitoring	GW.2. Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ochrona zasobów wody poprzez zwiększenie małej retencji, optymalizacja zużycia wody	GW.2.1. Retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak zainteresowania społecznego	
						monitorowane: właściciele i zarządcy nieruchomości			
		Liczba wybudowanych zbiorników retencyjnych [szt.] Gmina Miasto Zgierz	0	1		GW.3. Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych	GW.2.2. Uwzględnienie tematyki suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej w ramach planów zarządzania kryzysowego	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych
							monitorowane: PGW WP, ODR, „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o. o., PGL LP, użytkownicy gruntów leśnych, właściciele urządzeń melioracyjnych, rolnicy		
							GW.2.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych
							monitorowane: PGW WP, właściciele i zarządcy nieruchomości		
GW.3.1. Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach PMS oraz udostępnianie wyników tego monitoringu	monitorowane: GIOŚ (RWMS), PIG-PIB	-							
GW.3.2. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty, posiadające pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód, warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	monitorowane: WIOŚ, PGW WP	brak środków finansowych							

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa źródła danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2032 r.]				
					GW.4. Edukacja ekologiczna	GW.4.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód	własne: Gmina Miasto Zgierz monitorowane: Starostwo Powiatowe, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych
V GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej, w tym zwiększenie poziomu korzystania z sieci kanalizacji sanitarnej.	Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności [%] GUS	96,6	>96,6	GWS.1. Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki	GWS.1.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	własne: Gmina Miasto Zgierz monitorowane: „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o. o.	brak środków finansowych
					GWS.2. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GWS.2.1. Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków)	własne: Gmina Miasto Zgierz monitorowane: „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o. o.	brak środków finansowych
		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności GUS	86,2	>86,2	GWS.3. Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu	GWS.3.1. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej, podłączanie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej	własne: Gmina Miasto Zgierz monitorowane: „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o. o.	brak środków finansowych, brak zainteresowania właścicieli
						GWS.3.2. Utrzymanie i modernizacja urządzeń do oczyszczania ścieków komunalnych	własne: Gmina Miasto Zgierz monitorowane: „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o. o.	brak środków finansowych
		Zużycie wody na potrzeby przemysłu [dam ³] GUS	120	<120		GWS.3.3. Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków komunalnych	monitorowane: mieszkańcy	brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa źródła danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2032 r.]				
		Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.] GUS	291	bieżący monitoring		GWS.3.4. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola częstotliwości ich opróżniania	własne: Gmina Miasto Zgierz	-
		Liczba zbiorników bezodpływowych [szt.] GUS	1 827	bieżący monitoring		GWS.4.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z gospodarowaniem nieczystościami ciekłymi	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych
VI ZASOBY GEOLOGICZNE	Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.	Liczba udokumentowanych złóż [szt.] PIG BIP	2	bieżący monitoring	ZG.1. Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko, związanej z eksploatacją kopalin i prowadzeniem prac poszukiwawczych	ZG.1.1. Ograniczanie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli	monitorowane: OUG	opór społeczny
		Liczba złóż skreślonych z zasobów [szt.] PIG BIP	1	bieżący monitoring		ZG.1.2. Ujawnianie złóż kopalin w celu ich ochrony w dokumentach planistycznych	własne: Gmina Miasto Zgierz	nieobjęcie wszystkich terenów dokumentacją planistyczną
		Wydobycie surowców mineralnych [mln m³] Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce	0	bieżący monitoring		ZG.1.3. Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż i kontrola realizacji ich warunków	monitorowane: Starostwo Powiatowe, Samorząd Województwa Łódzkiego, OUG	-
VII GLEBY	Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.	Powierzchnia gruntów [ha]: a. użytki rolne b. grunty leśne c. grunty pod wodami d. grunty zabudowane i zurbanizowane e. nieużytki f. tereny różne Starostwo Powiatowe w Zgierzu	a. 1 453 b. 764 c. 19 d. 1 911 e. 46 f. 36	bieżący monitoring	GL.1. Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi	GL.1.1. Prowadzenie monitoringu jakości gleb w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	monitorowane: IUNG w Puławach, GIOŚ, OSChR	brak punktów pomiarowych wyznaczonych na terenie miasta
						GL.1.2. Ograniczenie do niezbędnego minimum powierzchni gleby objętej zabudową	własne: Gmina Miasto Zgierz	-

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2032 r.]				
		Powierzchnia gruntów zrekultywowanych [ha] <i>Starostwo Powiatowe w Zgierzu</i>	0	bieżący monitoring		GL.1.3. Inwentaryzacja terenów zagrożonych ruchami masowymi.	monitorowane: Starostwo Powiatowe, PIG-PIB	-
					GL.2. Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych	GL.2.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	monitorowane: Starostwo Powiatowe, władający powierzchnią ziemi lub inni sprawcy zanieczyszczenia	-
						GL.2.2. Identyfikacja i prowadzenie wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń	monitorowane: Starostwo Powiatowe, RDOŚ	nieobjęcie w wykazie wszystkich terenów
VIII GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój miasta.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg] <i>GUS</i>	402	bieżący monitoring	GO.1. Racjonalna gospodarka odpadami	GO.1.1. Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych zezwoleń na zbieranie, przetwarzanie oraz pozwoleń na wytwarzanie odpadów	monitorowane: Starostwo Powiatowe, Marszałek Województwa, WIOŚ	-
		Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów [%] <i>GUS</i>	40,7	>40,7		GO.1.2. Prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów	własne: Gmina Miasto Zgierz	-
							monitorowane: mieszkańcy, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	
		Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu [%] <i>ASGOK</i>	43,28	>62		GO.1.3. Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie gminy oraz regulaminu utrzymania czystości i porządku	własne: Gmina Miasto Zgierz	-
						monitorowane; Straż Miejska		
		GO.1.4. Osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	własne: Gmina Miasto Zgierz	nieosiągnięcie wymaganego stopnia redukcji, uwarunkowania prawne				
		GO.1.5. Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane UMWŁ i WIOŚ	własne: Gmina Miasto Zgierz	-				

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa źródła danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2032 r.]				
						GO.1.6. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk	własne: Gmina Miasto Zgierz monitorowane: PGL LP, Straż Miejska	brak środków finansowych
						GO.1.7. Budowa punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych
		Ilość azbestu pozostałego do unieszkodliwienia [kg] <i>Baza Azbestowa</i>	2 292 949	<2 292 949	GO.2.Gospodarka odpadami zawierającymi azbest	GO.2.1. Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Zgierza	własne: Gmina Miasto Zgierz monitorowane: mieszkańcy, WFOŚiGW	brak środków finansowych, brak zainteresowania mieszkańców
		Liczba wykonanej kompleksowej oceny stanu środowiska [szt.] <i>Gmina Miasto Zgierz</i>	0	1	GO.3.Rekultywacja składowisk odpadów	GO.3.1. Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Zgierzu przy ul. Szczawińskiej 123	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych, sprzeciw społeczny spowodowany uciążliwościami występującymi podczas procesu rekultywacji
		Liczba wykonanego projektu planu poprawy stanu środowiska [szt.] <i>Gmina Miasto Zgierz</i>	0	1	GO.4. Poprawa stanu środowiska na wielkoobszarowych terenach zdegradowanych	GO.4.1. Kompleksowa ocena stanu środowiska i opracowanie projektu planu poprawy stanu środowiska na rozpoznanym wielkoobszarowym terenie zdegradowanym - terenie dawnych Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych
						GO.4.2. Podjęcie działań związanych z poprawą stanu środowiska na rozpoznanym wielkoobszarowym terenie zdegradowanym - terenie dawnych Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych
		Liczba wykonanego planu poprawy stanu środowiska [szt.] <i>Gmina Miasto Zgierz</i>	0	1	GO.5. Edukacja ekologiczna	GO.5.1. Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła” oraz edukacja w zakresie minimalizacji produkcji odpadów	własne: Gmina Miasto Zgierz monitorowane: placówki oświatowe, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2032 r.]				
						GO.5.2. Działania ukierunkowane na niemarnowanie żywności	własne: Gmina Miasto Zgierz	możliwy brak zainteresowania inwestorów podjęciem inwestycji
IX ZASOBY PRZYRODNICZE	Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej na terenie miasta, utrzymanie enklaw zieleni.	Lesistość [%] GUS	26,5	≥26,5	ZP.1. Ochrona krajobrazu, różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów	ZP.1.1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym	własne: Gmina Miasto Zgierz	konflikty społeczne i przestrzenne, brak objęcia wszystkich terenów dokumentami planistycznymi
						monitorowane: RDOŚ		
						ZP.1.2. Ustanawianie obszarowych form ochrony przyrody i pomników przyrody	własne: Gmina Miasto Zgierz	sprzeciw właścicieli gruntów, na których miałyby zostać ustanowione formy ochrony przyrody
						ZP.1.3. Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych
						ZP.1.4. Usuwanie roślinności inwazyjnej	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych
							monitorowane: zarządzający obszarem	
		Liczba pomników przyrody [szt.] CRFOP	0	>0	ZP.1.5. Utrzymanie, wymiana i wprowadzenie zadrzewień przydrożnych i zadrzewień śródpolnych	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych	
						monitorowane: zarządcy dróg, właściciele nieruchomości		
		Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem [%] GUS	0,7	>0,7	ZP.2. Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych i zwiększanie lesistości	ZP.1.6. Opieka nad bezdomnymi zwierzętami	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych
						ZP.2.1. Realizacja zapisów Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu, prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak środków finansowych
					monitorowane: Starostwo Powiatowe			

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa źródła danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2032 r.]				
		Liczba wykonanych nasadzeń drzew i krzewów [szt.] GUS	526	>526		ZP.2.2 Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej	monitorowane: Nadleśnictwa	brak środków finansowych
						ZP.2.3. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych oraz trwałości użytkowania w ramach prowadzonej zrównoważonej gospodarki leśnej	monitorowane: Nadleśnictwa	brak środków finansowych
						ZP.2.4. Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci)	monitorowane: Nadleśnictwa	brak środków finansowych
						ZP.2.5. Zalesianie gruntów, zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu zwiększenia różnorodności genetycznej i biologicznej	monitorowane: Nadleśnictwa, właściciele gruntów	brak zainteresowania właścicieli gruntów przystąpieniem do programów zalesieniowych
					ZP.3. Edukacja ekologiczna	ZP.3.1. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów, prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	własne: Gmina Miasto Zgierz monitorowane: powiat, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, UMWŁ, RDLP	brak zainteresowania społecznego

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa źródła danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2032 r.]				
X ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych.	Liczba zakładów zaliczanych do ZDR [szt.] WIOŚ	1	bieżący monitoring	ZPA.1. Zapobieganie wystąpienia awarii oraz zmniejszenie zagrożenia i minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	ZPA.1.1. Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii)	monitorowane: WIOŚ, przedsiębiorstwa, PSP, policja,	-
						ZPA.1.2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom	własne: Gmina Miasto Zgierz monitorowane: Starostwo Powiatowe, WIOŚ, PWIS, WFOŚiGW, PSP	brak środków finansowych
						ZPA.1.3. Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	monitorowane: sprawcy awarii, PSP, specjalistyczne jednostki ratownictwa chemicznego	brak środków finansowych
						ZPA.1.4. Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska w przypadku nieustalenia podmiotu za nie odpowiedzialnego.	monitorowane: RDOŚ	-
		Liczba usuniętych poważnych awarii [szt.] WIOŚ	0	0	ZPA.2. Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych	ZPA.2.1. Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	własne: Gmina Miasto Zgierz	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych
							monitorowane: służby interwencyjne, WIOŚ, wojewódzki i powiatowy zespół zarządzania kryzysowego, policja, PSP, Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego	

źródło: opracowanie własne

9.3. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Tabela 52. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu	
			2026	2027	2028	2029	2030-2032			
I OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	OP.1.2. Aktualizacja i realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej oraz Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	Gmina Miasto Zgierz	16,851	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	Opracowanie " Aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru Gminy Miasto Zgierz - Dokument strategiczny, którego celem jest zapewnienie niezawodnego ekonomicznego i zrównoważonego dostarczania energii na obszarze Zgierza, z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych i ochrony środowiska
	OP.1.3. Wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach, z wykorzystaniem m.in. Programu „Czyste Powietrze” i innych źródeł finansowania	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-	
	OP.1.6. Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych	Gmina Miasto Zgierz	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-	
	OP.2.1. Poprawa systemu komunikacji zbiorowej	Gmina Miasto Zgierz	225,00	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	Rozwój transportu niskoemisyjnego na rzecz zrównoważonej mobilności miejskiej na terenie Zgierza - Zwiększenie atrakcyjności i konkurencyjności systemu transportu publicznego
	OP.2.2. Budowa węzłów multimodalnych oraz parkingów Park&Ride i Bike&Ride	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-	
	OP.2.3. Rozwój transportu rowerowego, w tym rozbudowa spójnego systemu dróg dla rowerów, ciągów pieszko-rowerowych	Gmina Miasto Zgierz	547,84	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	Wspieranie niezmotywowanego transportu indywidualnego poprzez budowę chodnika dla pieszych przy ul. Tatrzańskiej - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz do roku 2032

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu	
			2026	2027	2028	2029	2030-2032			
										Wspieranie niezmotywowanego transportu indywidualnego poprzez budowę chodnika dla pieszych przy ul. Tatrzańskiej - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz
	OP.2.4. Czyszczenie powierzchni jezdni na mokro w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic miasta	Gmina Miasto Zgierz	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy	-	
	OP.3.1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych	Gmina Miasto Zgierz	11 164,35	1 374,985	1 374,985	1 374,985	1 374,985	budżet gminy, fundusze krajowe i UE	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków komunalnych na terenie Gminy Miasto Zgierz - Poprawa efektywności energetycznej budynków zasobu komunalnego na terenie Gminy Miasto Zgierz	
	OP.4.1. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-	
	OP.4.2. Budowa, wymiana i modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne	Gmina Miasto Zgierz	2 006,997	1 200,00	według kosztorysów			budżet gminy, fundusze krajowe i UE	Eksploracja i konserwacja urządzeń oświetleniowych na terenie Miasta Zgierza - Konserwacja oświetlenia drogowego w celach bezpieczeństwa użytkowników drogi i ruchu pieszych Budowa oświetlenia publicznego na terenie Gminy Miasto Zgierz - Rozbudowa oświetlenia publicznego na terenie Miasta Zgierza Budowa oświetlenia ulicy Kamińskiego w Zgierzu - Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz do roku 2032

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
	OP.5.1. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii do produkcji energii elektrycznej i ciepłej oraz magazynowanie energii	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy	-
	OP.6.1. Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie negatywnych skutków złej jakości powietrza	Gmina Miasto Zgierz	353,979	według kosztorysów				budżet gminy, fundusze krajowe i UE	Kontrola jakości powietrza w Zgierzu - zakup mobilnego laboratorium - Poprawa jakości powietrza poprzez zwiększenie kontroli i zakresu monitorowania jakości powietrza w Zgierzu
II ZAGROŻENIA HAŁASEM	ZH.1.2. Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (m.in. „ciche” nawierzchnie, ekrany akustyczne, wały ziemne)	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
	ZH.1.3. Prowadzenie działań mających na celu ograniczanie prędkości oraz uspokojenie ruchu	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
	ZH.1.4. Działania mające na celu poprawę nawierzchni dróg	Gmina Miasto Zgierz	41 671,12	2 398,953	według kosztorysów		budżet gminy, fundusze krajowe i UE	Modernizacja dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz - ul. Struga - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz	
								Modernizacja dróg lokalnych na terenie Gminy Miasto Zgierz - ul. Struga - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz	
						Budowa ciągu ulic w dzielnicy przemysłowej po byłych zakładach ZPB Boruta – ul. Łukasieńskiego, Boruty, Miroszewskiej, Struga w Zgierzu - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz			
						Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Gminy Miasto Zgierz - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz			

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
									Modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych - ul. Nadrzeczna w Zgierzu - etap II - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz
									Modernizacja dróg lokalnych na terenie Gminy Miasto Zgierz - ul. Struga - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz
									Przebudowa drogi powiatowej Nr 5136E – Etap I – ul. Wiosny Ludów w Zgierzu na odcinku od S14 do ul. Kontrewers (granica miasta) i Etap II – od granicy miasta do drogi powiatowej Nr 5167E relacji Aleksandrów – Jedlicze – Grotniki – wykonanie dokumentacji - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz
									Przebudowa dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz - ul. Ciosnowska, ul. Drewnowska - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz
									Przebudowa dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz – ul. Dubois, ul. Działkowa - Poprawa infrastruktury drogowej na terenie miasta Zgierza
									Przebudowa dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz - ul. Obrońców Warszawy - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz
									Przebudowa dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz - ul. Rembielińskiego, ul. Sienkiewicza - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz
									Przebudowa dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz - ul. Żeromskiego, ul. Pułaskiego - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz
									Przebudowa ulicy Baczyńskiego w Zgierzu - Poprawa infrastruktury drogowej na terenie miasta Zgierza

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
									Przebudowa ulicy Pogodnej i Dojazdowej w Zgierzu - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz Rozwój infrastruktury drogowej na terenie Gminy Miasto Zgierz - Poprawa infrastruktury drogowej na terenie miasta Zgierza Przebudowa ulicy Kwiatowej w Zgierzu - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz
III POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	PEM.1.2. Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi	Gmina Miasto Zgierz	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy	-
	PEM.3.1. Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	Gmina Miasto Zgierz	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
IV GOSPODAROWANIE WODAMI	GW.1.1. Działania mające na celu ochronę przed powodzią.	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
	GW.1.4. Budowa, przebudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej	Gmina Miasto Zgierz	890,33	według kosztorysów				budżet gminy, fundusze krajowe i UE	Wylot kanalizacji deszczowej ul. Sadowej w Zgierzu - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz poprzez odprowadzenie wód opadowych Koncepcja odwodnienia lewej części osiedla Krzywie - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz poprzez odprowadzenie wód opadowych

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
									Odwodnienie końcowego odcinka ul. Zawilcowej w Zgierzu - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz poprzez odprowadzenie wód opadowych Odwodnienie osiedla Rudunki w Zgierzu - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz poprzez odprowadzenie wód opadowych Koncepcja odwodnienia ulicy Dolnej - Poprawa stanu dróg na terenie Gminy Miasto Zgierz poprzez odprowadzenie wód opadowych
	GW.2.1. Retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
	GW.2.2. Uwzględnienie tematyki suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej w ramach planów zarządzania kryzysowego	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
	GW.4.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
V GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	GWS.1.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
	GWS.2.1. Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków).	Gmina Miasto Zgierz	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy	-
	GWS.3.1. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej, podłączanie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
	GWS.3.2. Utrzymanie i modernizacja urządzeń do oczyszczania ścieków komunalnych	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
	GWS.3.4. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola częstotliwości ich opróżniania	Gmina Miasto Zgierz	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy	-
	GWS.4.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z gospodarowaniem nieczystościami ciekłymi	Gmina Miasto Zgierz	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz do roku 2032

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
VI ZASOBY GEOLOGICZNE	ZG.1.2. Ujawnianie złóż kopalin w celu ich ochrony w dokumentach planistycznych	Gmina Miasto Zgierz	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy	-
VI GLEBY	GL.1.2. Ograniczenie do niezbędnego minimum powierzchni gleby objętej zabudową	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
VIII GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	GO.1.2. Prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów	Gmina Miasto Zgierz	27 094,23	26 003,47	25 471,5	według kosztorysów		budżet gminy	Rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych - Zwiększenie poziomu selektywnego zbierania odpadów komunalnych
									Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości położonych na terenie Gminy Miasto Zgierz - Zorganizowanie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości
	GO.1.3. Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie gminy regulaminu utrzymania czystości i porządku	Gmina Miasto Zgierz	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy	-
	GO.1.4. Osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	Gmina Miasto Zgierz	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy	-
	GO.1.5. Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane UMWŁ i WIOŚ	Gmina Miasto Zgierz	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy	-
	GO.1.6. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy	-

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz do roku 2032

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
	GO.1.7. Budowa punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
	GO.2.1. Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Zgierza	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
	GO.3.1. Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętnych w Zgierzu przy ul. Szczawińskiej 123	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
	GO.4.1. Kompleksowa ocena stanu środowiska i opracowanie projektu planu poprawy stanu środowiska na rozpoznanym wielkoobszarowym terenie zdegradowanym - terenie dawnych Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu	Gmina Miasto Zgierz	15 928,99	według kosztorysów				budżet gminy, fundusze krajowe i UE	Poprawa stanu środowiska na rozpoznanym wielkoobszarowym terenie zdegradowanym obejmującym dawne tereny Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu, położonym przy ul. Miroszewskiej 54-60, ul. Waleriana Łukasińskiego 15/17, ul. Andrzeja Struga 30 - Opracowanie projektu planu poprawy stanu środowiska na rozpoznanym wielkoobszarowym terenie zdegradowanym obejmującym dawne tereny Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu, położonym przy ul. Miroszewskiej 54-60, ul. Waleriana Łukasińskiego 15/17, ul. Andrzeja Struga 30
	GO.4.2. Podjęcie działań związanych z poprawą stanu środowiska na rozpoznanym wielkoobszarowym terenie zdegradowanym - terenie dawnych Zakładów Przemysłu Barwników „Boruta” w Zgierzu	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
	GO.5.1. Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła” oraz edukacja w zakresie minimalizacji produkcji odpadów.	Gmina Miasto Zgierz	51,85	według kosztorysów				budżet gminy, fundusze krajowe i UE	EKO Challenge - Segreguj jak Mistrz! - Edukacja ekologiczna

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
	GO.5.2. Działania ukierunkowane na niemarnowanie żywności	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy	-
IX ZASOBY PRZYRODNICZE	ZP.1.1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym z uwzględnieniem korzyści ekologicznych	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
	ZP.1.2. Ustanawianie obszarowych form ochrony przyrody i pomników przyrody	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
	ZP.1.3. Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
	ZP.1.4. Usuwanie roślinności inwazyjnej	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy	-
	ZP.1.5. Utrzymanie, wymiana i wprowadzenie zadrzewień przydrożnych i zadrzewień śródpolnych	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy	-
	ZP.1.6. Opieka nad bezdomnymi zwierzętami	Gmina Miasto Zgierz	1 317,144	109,4996	według kosztorysów			budżet gminy	Zapewnienie opieki zwierzętom z terenu Gminy Miasto Zgierz oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miasto Zgierz - Zapewnienie opieki zwierzętom i ograniczenie bezdomności zwierząt

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz do roku 2032

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
	ZP.2.1. Realizacja zapisów Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu, prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy	-
	ZP.3.1. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów, prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	Gmina Miasto Zgierz	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
X ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	ZPA.1.2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom	Gmina Miasto Zgierz	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-
	ZPA.2.1. Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Gmina Miasto Zgierz	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE	-

źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej
(uchwała nr XXVI/488/2026 Rady Miasta Zgierza z dnia 26 lutego 2026 r. w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2026-2042)

9.4. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Tabela 53. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł) *					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
I OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	OP.1.1. Monitoring jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	GIOŚ (RWMŚ)	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet własny GIOŚ	-
	OP.1.3. Wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach, z wykorzystaniem m.in. Programu „Czyste Powietrze” i innych źródeł finansowania	przedsiębiorstwa, właściele budynków, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	według kosztorysów					budżet własny przedsiębiorstw, zarządców i właścicieli budynków, fundusze krajowe i UE	-
	OP.1.4. Modernizacja oraz rozbudowa sieci ciepłowniczych wraz z podłączeniem nowych odbiorców	przedsiębiorstwa ciepłownicze	według kosztorysów					budżet własny przedsiębiorstw	-
	OP.1.5. Rozbudowa i modernizacja sieci gazowej oraz podłączanie budynków indywidualnych do sieci gazowej	PSG Sp. z o.o., właściele budynków	według kosztorysów					budżet PSG Sp. z o.o., budżet mieszkańców, fundusze krajowe i UE	-
	OP.1.6. Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych	Policja, Straż Miejska	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet Policji, budżet gminy	-
	OP.2.1. Poprawa systemu komunikacji zbiorowej	zarządcy dróg	według kosztorysów					budżet własny zarządców dróg, fundusze krajowe i UE	-
	OP.2.3. Rozwój transportu rowerowego, w tym rozbudowa spójnego systemu dróg dla rowerów, ciągów pieszo-rowerowych	zarządcy dróg	według kosztorysów					budżet własny zarządców dróg, fundusze krajowe i UE	-
	OP.2.4. Czyszczenie powierzchni jezdni na mokro w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic miasta	zarządcy dróg	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet zarządców dróg	-

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł) *					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
	OP.3.1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych	zarządcy budynków, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, mieszkańcy	według kosztorysów					budżet zarządców budynków, budżet spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, budżet mieszkańców, fundusze krajowe i UE	-
	OP.4.2. Budowa, wymiana i modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne	zarządcy dróg	według kosztorysów					budżet zarządców dróg, fundusze krajowe i UE	-
	OP.5.1. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii do produkcji energii elektrycznej i ciepłej oraz magazynowanie energii	mieszkańcy, przedsiębiorstwa	według kosztorysów					budżet własny mieszkańców, budżet własny przedsiębiorstw, fundusze krajowe i UE	-
	OP.6.1. Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie negatywnych skutków złej jakości powietrza	Placówki oświatowe na terenie powiatu, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	według kosztorysów					budżet powiatu, budżet organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, fundusze krajowe i UE	-
II ZAGROŻENIA HAŁASEM	ZH.1.1. Monitoring hałasu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	GIOŚ (RWMS)	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet własny GIOŚ	-
	ZH.1.2. Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (m.in. „ciche” nawierzchnie, ekrany akustyczne, wały ziemne)	zarządcy dróg	według kosztorysów					budżet zarządców dróg, fundusze krajowe i UE	-
	ZH.1.3. Prowadzenie działań mających na celu ograniczanie prędkości oraz uspokojenie ruchu	zarządcy dróg	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet zarządców dróg, fundusze krajowe i UE	-
	ZH.1.4. Działania mające na celu poprawę nawierzchni dróg	zarządcy dróg	według kosztorysów					budżet przedsiębiorstw, fundusze krajowe i UE	-

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł) *					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
III POLA ELEKTRO-MAGNETYCZNE	PEM.1.1. Monitoring poziomu pól elektromagnetycznych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	GIOŚ (RWMŚ), podmioty zobowiązane do prowadzenia pomiarów	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet własny GIOŚ oraz podmiotów zobowiązanych do prowadzenia pomiarów	-
	PEM.1.3. Prowadzenie i aktualizacja rejestru zgłoszeń źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	Starostwo Powiatowe	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet powiatu	-
	PEM.2.1. Przebudowa i modernizacja sieci energetycznej oraz infrastruktury zapewniającej zaopatrzenie w energię elektryczną	PGE Dystrybucja S.A.	według kosztorysów					budżet własny przedsiębiorstwa energetycznego	-
	PEM.3.1. Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	według kosztorysów					budżet własny organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, fundusze krajowe i UE	-
IV GOSPODAROWANIE WODAMI	GW.1.1. Działania mające na celu ochronę przed powodzią.	PGW WP, właściele nieruchomości	według kosztorysów					budżet własny PGW WP, budżet właścicieli nieruchomości, fundusze krajowe i UE	-
	GW.1.2. Utrzymanie koryt rzek, bieżąca konserwacja urządzeń melioracyjnych i cieków wodnych oraz konserwacja urządzeń i budowli wodnych służących do gromadzenia i odprowadzania wód	PGW WP	według kosztorysów					budżet PGW WP	-
	GW.1.3. Zimowe i letnie utrzymanie przepływu wód	RZGW, zarządy zlewni, właściele nieruchomości	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet własny RZGW i zarządów zlewni, budżet właścicieli nieruchomości	-
	GW.2.1. Realizacja Programu Moja Woda, w szczególności rozwój form małej retencji wodnej	właściciele i zarządcy nieruchomości, WFOŚiGW	według kosztorysów					budżet właścicieli i zarządców nieruchomości, WFOŚiGW,	-

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł) *					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
	GW.2.2. Uwzględnienie tematyki suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej w ramach planów zarządzania kryzysowego	PGW WP, ODR, „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o. o., PGL LP, użytkownicy gruntów leśnych, właściciele urządzeń melioracyjnych, rolnicy	według kosztorysów					budżet „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o. o., budżet PGL LP, budżet użytkowników gruntów leśnych, budżet właścicieli urządzeń melioracyjnych, budżet rolników	-
	GW.2.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury	PGW WP, właściciele i zarządcy nieruchomości	według kosztorysów					budżet własny PGW WP, budżet właścicieli i zarządców nieruchomości, fundusze krajowe i UE	-
	GW.3.1. Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach PMS oraz udostępnianie wyników tego monitoringu	GIOŚ (RWMS), PIG-PIB	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet własny GIOŚ, fundusze krajowe i UE	-
	GW.3.2. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty, posiadające pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód, warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	WIOŚ, PGW WP	według kosztorysów					budżet własny WIOŚ, PGW WP, fundusze krajowe i UE	-
	GW.4.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód	Starostwo Powiatowe, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	według kosztorysów					budżet własny mieszkańców, budżet powiatu, budżet ARIMR, budżet WIOŚ	-

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł) *					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
V GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	GWS.1.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	„Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o. o.	1 160,00	1 610,00	1 650,00	2 065,00	budżet „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o. o., fundusze krajowe i UE	Budowa wodociągu w ul. Różanej	
								Budowa wodociągu w ul. Szczawińskiej do granic miasta	
								Budowa wodociągu w ul. Długiej (wymiana azbestu, wymiana materiału i średnicy, zmiana lokalizacji)	
								Budowa wodociągu w ul. Dzikiej – Ludowej (wymiana azbestu, zmiana lokalizacji)	
								Budowa wodociągu w ul. Zacisze na odcinku od ul. Przemysłowej do ul. Ludowej	
								Budowa wodociągu w ul. S. Mikołajczyka	
								Budowa wodociągu w ul. Bł. Królowej Jadwigi (dz. 350/2, 351/7, 354/4, 364/1)	
								Budowa wodociągu w ul. Kasprowicza (wymiana azbestu, zmiana lokalizacji)	
								Budowa wodociągu od ul. Dygasińskiego do ul. Trojańskiej	
								Przebudowa rurociągu tłoczego łączącego ujęcie „Proboszczewice” ze stacją „Ciosnowska”	
								Modernizacja rozdzielni 15 kV stacji el-en. nr 260 i nr 92	
								Wymiana pokrycia stropu zbiorników magazynowych wody 2x2400 m ² remont zbiorników i komory zasuw (m.in. wymiana zasuw)	
								Wyłożenie wewnętrznej powierzchni Nowego Zbiornika Wody Uzdatnionej nr 1 i wymiana elementów armatury	

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł) *					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
									Wyłożenie wewnętrznej powierzchni Starych Zbiorników Wody Uzdatnionej wymiana elementów armatury
									Likwidacja studni i budowa nowej studni czwartorzędowej (głębokość 60 m) – ujęcie „Ciosnowska”
									Zakup wodociągów wybudowanych przez inwestora zewnętrznego
									Wymiana rur wodociągowych azbestocementowych
									Prace modernizacyjne na sieci wodociągowej i kanalizacyjnej
	GWS.2.1. Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków)	„Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o. o.	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o. o., fundusze krajowe i UE	-
	GWS.3.1. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej, podłączanie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej	„Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o. o.	670,00	600,00	450,00	1 290,00		budżet „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o. o., fundusze krajowe i UE	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Różanej
									Budowa kanalizacji sanitarnej w rękawie ul. Ciosnowskiej 83-84
									Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Św. Huberta
									Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. W. Chotomskiej do ul. Dygasińskiego
									Budowa kanalizacji sanitarnej rękaw pomiędzy ul. Ciosnowską i Kasztanową
									Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Owsianej
									Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Republikańskiej
									Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Łęczyckiej od ul. Piotra Skargi do Al. Armii Krajowej

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł) *					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
									Budowa kanalizacji sanitarnej okolice ul. Walecznych, ul. Młodzieżowej, ul. Kazimierza Wielkiego
									Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Podmiejska (ul. M. Drzymały oraz dz. nr ew. 25/1 i 26/5, Boboli, Niemena, Zagrodowa, Kalnowa)
									Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Zachodniej
									Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Radosnej
									Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Malinowej
									Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Sasanek
									Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Kwasowej w kierunku ul. Konstantynowskiej
									Budowa kanalizacji sanitarnej w rękawach ul. Ogrodniczej
									Budowa kanalizacji sanitarnej w rękawie ul. Ozorkowskiej 103
									Zakup kanalizacji sanitarnej wybudowanej przez inwestora zewnętrznego
	GWS.3.2. Utrzymanie i modernizacja urządzeń do oczyszczania ścieków komunalnych	„Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o. o.	850,00	350,00	50,00	22 050,00	budżet „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o. o., fundusze krajowe i UE	Modernizacja przepompowni ścieków ul. Aleksandrowska	
								Rozszerzenie funkcjonalności systemu nadrzędnego SCADA	

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł) *					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
									Modernizacja pompowni ob. 3.11 wraz z automatyzacją regulacji przepływu w komorze teleskopowej
									Modernizacja części mechanicznego oczyszczania (kraty, piaskownik)
									Budowa instalacji do przetwarzania osadów ściekowych w procesie fermentacji
	GWS.3.3. Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków komunalnych	mieszkańcy	według kosztorysów					budżet mieszkańców	-
VI ZASOBY GEOLOGICZNE	ZG.1.1. Ograniczenie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli.	OUG	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet OUG	-
	ZG.1.3. Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż i kontrola realizacji ich warunków	Starostwo Powiatowe, Samorząd Województwa Łódzkiego, OUG, Minister Klimatu i Środowiska	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet powiatu, budżet województwa, budżet OUG, budżet Ministerstwa Klimatu i Środowiska	-
VII GLEBY	GL.1.1. Prowadzenie monitoringu jakości gleb w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	IUNG w Puławach, GIOŚ, OSChR	według kosztorysów					budżet własny IUNG, budżet GIOŚ, budżet OSChR	-
	GL.1.3. Inwentaryzacja terenów zagrożonych ruchami masowymi.	Starostwo Powiatowe, PIG-PIB	według kosztorysów					budżet powiatu, budżet PIG-PIB	-
	GL.2.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	Starostwo Powiatowe, władający powierzchnią ziemi lub inni sprawcy zanieczyszczenia	według kosztorysów					budżet powiatu, budżet władającego powierzchnią ziemi lub inni sprawcy zanieczyszczenia, fundusze krajowe	-

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł) *					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
	GL.2.2. Identyfikacja i prowadzenie wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń	Starostwo Powiatowe, RDOŚ	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet powiatu, budżet RDOŚ	-
VIII GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	GO.1.1. Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych zezwoleń na zbieranie, przetwarzanie oraz pozwoleń na wytwarzanie odpadów.	Starostwo Powiatowe, Marszałek Województwa, WIOŚ	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet powiatu, budżet województwa, budżet WIOŚ	-
	GO.1.2. Prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów.	mieszkańcy, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet mieszkańców, budżet przedsiębiorstw	-
	GO.1.3. Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie gminy oraz regulaminu utrzymania czystości i porządku	Straż Miejska	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy	-
	GO.1.6. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk	PGL LP, Straż Miejska	według kosztorysów					budżet Lasów Państwowych	-
	GO.2.1. Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Zgierza	mieszkańcy, WFOŚiGW	według kosztorysów					budżet własny mieszkańców, fundusze krajowe i UE	-
	GO.5.1. Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u „źródła” oraz edukacja w zakresie minimalizacji produkcji odpadów	placówki oświatowe, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	według kosztorysów					budżet placówek oświatowych, budżet przedsiębiorstw odbierających odpady komunalne, fundusze krajowe i UE	-

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł) *					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
IX ZASOBY PRZYRODNICZE	ZP.1.1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym z uwzględnieniem korzyści ekologicznych	RDOŚ	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet RDOŚ	-
	ZP.1.4. Usuwanie roślinności inwazyjnej	zarządzający obszarem	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet zarządzających obszarem	-
	ZP.1.5. Utrzymanie, wymiana i wprowadzenie zadrzewień przydrożnych i zadrzewień śródpolnych	zarządcy dróg, właściciele nieruchomości	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet zarządzających drogami, budżet właścicieli nieruchomości	-
	ZP.2.1. Realizacja zapisów Uproszczonego Planu Urzędnia Lasu, prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej	Starostwo Powiatowe	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet Nadleśnictw, zarządzających obszarem	-
	ZP.2.2 Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej	Nadleśnictwa	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet własny RDLP, NFOŚiGW, WFOŚiGW	-
	ZP.2.3. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych oraz trwałości użytkowania w ramach prowadzonej zrównoważonej gospodarki leśnej	Nadleśnictwa	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet Nadleśnictw	-

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz do roku 2032

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł) *					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
	ZP.2.4. Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci)	Nadleśnictwa	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet Nadleśnictw	-
	ZP.2.5. Zalesianie gruntów, zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu zwiększenia różnorodności genetycznej i biologicznej	Nadleśnictwa, właściciele gruntów	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet Nadleśnictw	-
	ZP.3.1. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów, prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	powiat, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, UMWL, RDLP	według kosztorysów					budżet powiatu, budżet placówek oświatowych, budżet organizacji pozarządowych, budżet województwa, budżet RDLP, fundusze krajowe i UE	-
X ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	ZPA.1.1. Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii)	WIOŚ, przedsiębiorstwa, PSP, policja	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet WIOŚ, budżet przedsiębiorstw, budżet PSP, budżet policji	-
	ZPA.1.2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom	Starostwo Powiatowe, WIOŚ, PWIS, WFOŚiGW, PSP	według kosztorysów					budżet powiatu, budżet WIOŚ, budżet PWIS, budżet PSP, fundusze krajowe i UE	-

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł) *					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2026	2027	2028	2029	2030-2032		
	ZPA.1.3. Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	sprawcy awarii, PSP, specjalistyczne jednostki ratownictwa chemicznego	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet własny sprawców awarii, budżet PSP	-
	ZPA.1.4. Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska w przypadku nieustalenia podmiotu za nie odpowiedzialnego.	RDOŚ	według kosztorysów					budżet RDOŚ	-
	ZPA.2.1. Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	służby interwencyjne, WIOŚ, wojewódzki i powiatowy zespół zarządzania kryzysowego, policja, PSP, Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet służb interwencyjnych, budżet WIOŚ, budżet Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, budżet policji, budżet PSP, budżet placówek oświatowych, fundusze krajowe i UE	-

źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych od instytucji i przedsiębiorstw

10. System realizacji programu ochrony środowiska

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu oraz ograniczy negatywne oddziaływanie na środowisko planowanych zadań. Sformułowanie zasad zarządzania środowiskiem stanowi więc podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych. Zarządzanie programem to sukcesywna realizacja następujących zadań:

1) Wdrożenie programu i jego realizacja, a w szczególności:

- koordynacja przebiegu wdrażania i realizacji;
- bieżąca ocena realizacji i aktualizacja celów;
- raporty na temat wykonania programu.

2) Edukacja ekologiczna:

- utworzenie systemu edukacji ekologicznej;
- udostępnienie informacji o stanie środowiska;
- publikacja informacji o stanie środowiska.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie w trakcie realizacji działań należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji oraz czas inwestycji uwzględniający zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla;
- minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji;
- w przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i chiropterologiczną;
- wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych;
- ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk;
- w przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji;
- nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym, jeśli na obszarze inwestycji lub w jej pobliżu gniazdują ptaki;
- w przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów.

10.1. Współpraca z interesariuszami

Podczas tworzenia niniejszego dokumentu pozyskano dane od:

- Urzędu Miasta Zgierza;
- Starostwa Powiatowego w Zgierzu;
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego;
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi;
- Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Łodzi;
- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Warszawie;
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie;
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi;
- Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi;
- PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź;
- Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.
- Nadleśnictwa Grotniki;
- Zarządu Dróg Wojewódzkich w Łodzi;
- Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach;
- Okręgowego Urzędu Górniczego w Kielcach;
- Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie;
- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi;
- Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie;
- Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie;
- Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie;
- „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o.o.;
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Łodzi.

W ramach opracowanego dokumentu wyznaczono zadania własne Gminy Miasto Zgierz oraz monitorowane, za których współrealizację odpowiedzialni będą m.in.:

- Mieszkańcy Miasta Zgierza;
- Przedsiębiorcy prowadzący działalność na terenie miasta Zgierza;
- Starostwo Powiatowe w Zgierzu;
- Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi;
- Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie;
- Nadleśnictwo;
- Zarządcy dróg;
- Przedsiębiorstwa gazownicze, energetyczne, wodno-kanalizacyjne;
- Okręgowy Urząd Górniczy w Kielcach;
- Zarządcy nieruchomości wielorodzinnych;
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie;
- Policja;
- Straż Miejska w Zgierzu;
- „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” Sp. z o.o.;
- Placówki oświatowe i organizacje pozarządowe na terenie miasta Zgierza.

10.2. Edukacja ekologiczna⁶⁸

Warunkiem niezbędnym w realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz do roku 2032” jest rozbudzenie i kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Gmina Miasto Zgierz jest organem prowadzącym dla 11 przedszkoli, 9 szkół podstawowych oraz 1 szkoły ponadpodstawowej.

W odniesieniu do systemu wychowania i kształcenia w obszarze edukacji formalnej dokumentem strategicznym jest podstawa programowa zawierająca ściśle określone cele, treści i sposoby realizacji zdefiniowane Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej.

Wychowanie przedszkolne – w programie nauczania przedszkolnego treści ekologiczne zawarte są w części haseł dotyczących środowiska, pór roku i towarzyszących im przemian w przyrodzie. Od świadomości ekologicznej nauczyciela przedszkola zależy jak dalece potrafi program nauczania w przedszkolu nasycić treściami ekologicznymi, co potrafi przekazać uczniom w trakcie zabaw, spacerów czy zajęć plastycznych.

Treści edukacji ekologicznej w przedszkolu obejmują:

- poznawanie przyrody, zależności w ekosystemach (rośliny, zwierzęta), kształtowanie szacunku do środowiska poprzez spacerowanie, obserwacje i prace hodowlane, a także praktyczne działania proekologiczne jak segregacja odpadów, oszczędzanie wody i energii, tworzenie „Kodeksu Małego Ekologa”, oraz zabawy z surowcami wtórnymi. Kluczowe jest budowanie świadomości, jak codzienne wybory wpływają na planetę i uczenie odpowiedzialności.

Obszary tematyczne:

- Poznanie przyrody: Świat roślin i zwierząt, najbliższe środowisko przyrodnicze (las, łąka, rzeka).
- Zależności w przyrodzie: Zrozumienie, jak funkcjonują ekosystemy, zależność człowieka od natury.
- Ochrona środowiska: Wpływ człowieka na przyrodę (zanieczyszczenia), rola wody, powietrza, gleby.
- Postawy proekologiczne: Troska o rośliny, zwierzęta, czystość otoczenia, szacunek dla dóbr natury.

Cele wychowawcze:

- rozwijanie wrażliwości i estetyki w kontakcie z przyrodą;
- budowanie świadomości odpowiedzialności za środowisko i planetę;
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych i proekologicznych na całe życie;
- rozbudzanie ciekawości i chęci do działania na rzecz przyrody.

W szkole podstawowej – treści edukacji ekologicznej podejmowane są podczas I i II etapu edukacyjnego w zakresie:

I etap - Edukacja wczesnoszkolna, (klasy 1-3) - treści edukacji ekologicznej koncentrują się na rozwijaniu świadomości przyrodniczej, kształtowaniu nawyków proekologicznych poprzez codzienne działania (oszczędzanie wody/energii, segregacja odpadów, szacunek do przyrody) oraz bezpośredni kontakt z naturą (obserwacje, wycieczki), realizowane są w ramach edukacji społecznej i przyrodniczej, kształtując postawę odpowiedzialności za środowisko w sposób interdyscyplinarny, a nie tylko przez jeden przedmiot.

⁶⁸ Źródło: Urząd Miasta Zgierza

Kluczowe obszary i treści:

- obcowanie z przyrodą: bezpośrednie obserwacje zjawisk przyrodniczych, poznawanie roślin i zwierząt w ich naturalnym środowisku;
- kształtowanie nawyków: uczenie oszczędzania wody, energii, segregowania odpadów i dbania o czystość w najbliższym otoczeniu;
- szacunek dla przyrody: rozwijanie wrażliwości na piękno otoczenia i rozumienie roli człowieka w ochronie środowiska;
- interdyscyplinarność: włączanie ekologii w ramach innych zajęć, takich jak edukacja polonistyczna, plastyczna, społeczna i przyrodnicza.

Cele wychowawcze: budowanie fundamentów pod świadome, proekologiczne postawy przez zabawę, doświadczanie i codzienne dobre praktyki, a nie o dogłębną teorię o problemach klimatycznych, która pojawia się na późniejszych etapach edukacji.

Na II etapie edukacyjnym (klasy 4-8) - podejmowane są głębsze zagadnienia ekologiczne: zrozumienie ekosystemów, różnorodności biologicznej, zanieczyszczenia środowiska, zmian klimatu.

Przedmioty: Przyroda – kl IV, Biologia (ekologia, ochrona środowiska), Geografia, Chemia, Fizyka.

Rozwijanie świadomości: Analiza zagrożeń dla środowiska, poszukiwanie rozwiązań, czynna ochrona przyrody.

Ogólne cele i metody charakterystyczne dla tego etapu w związku z brakiem wyodrębnienia przedmiotu z zamysłem metodycznym umieszczenia treści ekologicznych w zakresie treści przedmiotowych na zasadzie ścieżki interdyscyplinarnej:

- interdyscyplinarność: elementy ekologii pojawiają się na różnych przedmiotach i w działaniach pozalekcyjnych;
- edukacja przez działanie (poczucie sprawczości w odpowiedzi na wyzwania lokalne);
- projekty edukacyjne, zbiórki surowców wtórnych, wycieczki przyrodnicze.

Budowanie postaw: kształtowanie poczucia odpowiedzialności za planetę i wdrażanie zachowań proekologicznych w codziennym życiu.

Edukacja ekologiczna w szkołach ponadpodstawowych jest realizowana poprzez przedmioty przyrodnicze (biologia, geografia), godziny wychowawcze (obowiązkowo o problemach klimatycznych od 2020 r.) i zajęcia dodatkowe, skupiając się na kształtowaniu postaw proekologicznych, krytycznego myślenia, wiedzy o ochronie bioróżnorodności, zmianach klimatu, oszczędzaniu zasobów i recyklingu, a także na praktycznych działaniach (kluby ekologiczne, wycieczki). Cele to promowanie zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialności za planetę, często realizowane interdyscyplinarnie, z wykorzystaniem materiałów dydaktycznych i projektów. Treści nauczania z zakresu edukacji ekologicznej zawarte są ponadto w podstawach programowych do przedmiotów: etyka, język obcy nowożytny, podstawy przedsiębiorczości.

Interdyscyplinarność przedmiotowa w edukacji ekologicznej to zestaw treści i umiejętności o istotnym znaczeniu wychowawczym, których realizacja może odbywać się w ramach nauczania przedmiotów (bloków przedmiotowych) lub w postaci odrębnych zajęć.

Celami ogólnymi edukacji ekologicznej wyznaczającymi kierunki działań w zakresie edukacji społeczeństwa są:

- uświadamianie zagrożeń środowiska przyrodniczego, występujących w miejscu zamieszkania;
- budzenie szacunku do przyrody;
- rozumienie zależności istniejących w środowisku przyrodniczym;
- zdobycie umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczych i ich opisu;
- poznanie współzależności człowieka i środowiska;
- wyrobienie poczucia odpowiedzialności za środowisko;
- rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska.

Strategia działań lokalnych opiera się na poniższych priorytetach edukacyjnych:

Treści niezbędne w edukacji ekologicznej.

- przyczyny i skutki niepożądanych zmian w atmosferze, biosferze, hydrosferze i litosferze;
- różnorodność biologiczna (gatunkowa, genetyczna, ekosystemów) – znaczenie jej ochrony;
- żywność - oddziaływanie produkcji żywności na środowisko;
- zagrożenia dla środowiska wynikające z produkcji i transportu energii; energetyka jądrowa - bezpieczeństwo i składowanie odpadów.

Program ten uszczegóławia powyższe treści, a w kilku miejscach wykracza poza nie. Dotyczy to szczególnie tych treści, które mają nawiązywać do własnego doświadczenia dziecka i jego znajomości najbliższej okolicy oraz regionu. Program koncentruje się wokół:

- zagadnień zmienności w środowisku: naturalnej jako tła porównawczego oraz zależnej od działalności człowieka w środowisku;
- najważniejszych problemów ekologicznych współczesnego świata;
- sposobów gospodarowania w miejscu swojego zamieszkania;
- wartości, jaką stanowi różnorodność biologiczna.

W realizacji programu ważne jest:

- prowadzenie lekcji terenowych: obserwacji i prostych badań w terenie;
- preferowanie metod aktywizujących uczniów, takich jak: praca z mapą w terenie, zbieranie danych i ich opracowanie, dyskusje, debaty, wywiady, reportaże, ankietowanie, podejmowanie decyzji – metodą drzewa decyzyjnego, tworzenie „banków pomysłów”, metaplanów itp.;
- porównywanie zjawisk, procesów, problemów występujących w najbliższej okolicy z podobnymi i odmiennymi w innych regionach, krajach, kontynentach;
- stosowanie różnorodnych skal przestrzennych prowadzących do porównywania i odróżniania zjawisk, procesów, przyczyn i skutków;
- wykorzystywanie na lekcjach danych liczbowych, tabel, map, wykresów, zdjęć, rycin w celu kształcenia umiejętności interpretacji zawartych w nich informacji;
- organizowanie wspólnych, wcześniej zaprojektowanych przez uczniów działań w najbliższym środowisku, prowadzących do pozytywnych zmian;
- ukazywanie pozytywnej działalności człowieka w środowisku jako dróg właściwego i realnego rozwiązywania problemów ekologicznych;
- głoszenie idei, haseł proekologicznych, które są zgodne z własnymi czynami;
- integrowanie i korelowanie treści nauczania w obrębie różnych przedmiotów i bloków przedmiotowych.

Hasła te poparte są analizą materiałów źródłowych dotyczących aktualnych problemów ochrony środowiska – parków narodowych, rezerwatów przyrody, roślin i zwierząt chronionych, oraz wpływem zanieczyszczeń środowiska na zdrowie człowieka.

Dotychczasowe działania edukacyjne obejmowały realizację programów profilaktycznych i wychowawczych także w zakresie godzin do dyspozycji wychowawcy.

Pozyskiwanie z zabezpieczeniem wkładu własnego samorządu środków z WFOŚiGW w Łodzi:

- tworzenie pracowni ekologicznych;
- tworzenie ogródków dydaktycznych;
- pozyskiwanie pomocy dydaktycznych w tym multimedialnych zestawów wirtualnej rzeczywistości.

W szkołach i przedszkolach położonych na terenie miasta Zgierza corocznie prowadzone są liczne działania informacyjno-edukacyjnych, np.:

- realizacja projektu „Segregujemy i kompostujemy - edukacja ekologiczna mieszkańców Zgierza”, w ramach którego:
 - przeprowadzono warsztaty ekologiczne, w tym: „Moda na recykling”, warsztaty dla seniorów „Zero odpadów w ogrodzie” oraz warsztaty dot. prawidłowej gospodarki odpadami dla uczniów szkół podstawowych;
 - zorganizowano akcje ekologiczne: „Zostaw liście w ogrodzie - nocleg dla jeża”, „Zdasz i wygrasz” - sadzonka za 10 szklanych opakowań (akcja cykliczna);
 - przeprowadzono dwa konkursy: „Czyste osiedle - rajd ekologiczny” i „Segreguję i kompostuję”;
- realizacja projektu „Trochę kultury w obronie natury - edukacja ekologiczna mieszkańców Zgierza”, w ramach którego:
 - przeprowadzono warsztaty ekologiczne, w tym: „Eco Studio ELECTRO – SYSTEM”, „Taneczny Dzień Ziemi” oraz prelekcje w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Zgierzu (działanie cykliczne);
 - przeprowadzono konkursy ekologiczne: „Czyste osiedle – rajd ekologiczny”, „Segreguję i kompostuję” (działania cykliczne), „Kultura segregacji odpadów”;
 - zorganizowano wycieczkę ekologiczną do ZOO w Łodzi;
 - zakupiono i posadzono 150 szt. sadzonek krzewów i 8 sztuk drzew;
- realizacja projektu „Pomyśl zanim wyrzucisz – edukacja ekologiczna mieszkańców Zgierza”, w ramach którego:
 - przeprowadzono prelekcje w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Zgierzu (działanie cykliczne);
 - przeprowadzono konkursy ekologiczne: „Czyste osiedle – rajd ekologiczny”, „Segreguję i kompostuję” (działania cykliczne);
 - zorganizowano wycieczkę ekologiczną do ZOO w Łodzi i Sadów Klemensa w Komorowie;
 - zorganizowano akcję ekologiczną „Zdasz i wygrasz” oraz „w PSZOK-u segregujesz choinkę otrzymujesz”;
 - przygotowano i rozdysponowano 18 500 szt. folderów informacyjnych o prawidłowej segregacji odpadów;
- Program „Nasze ekologiczne pracownie” - utworzenie ekopracowni w Szkole Podstawowej nr 3 w Zgierzu, Szkole Podstawowej nr 5 w Zgierzu;
- utworzenie punktu dydaktycznego „Przygody w ostojach przyrody”;

- utworzenia ekopracowni geograficznej w Szkole Podstawowej nr 6 im. Jana Kochanowskiego w Zgierzu z Oddziałami Dwujęzycznymi i Oddziałami Sportowymi;
- utworzenie punktu dydaktycznego „Zielono mi” przy Szkole Podstawowej nr 8 w Zgierzu;
- utworzenie ekopracowni w ramach Konkursu Nasze Ekologiczne Ekopracownie – edycja 2021 w Szkole Podstawowej nr 11 w Zgierzu;
- utworzenie punktu dydaktycznego w Miejskim Przedszkolu nr 10;
- „Nasze Ekologiczne Pracownie Projekt Geo-Świat w Traugucie”;
- organizowanie całorocznej akcji zbiórki makulatury;
- zorganizowanie szkolnej kampanii antysmogowej w klasach 4-8;
- organizowanie konkursów ekologicznych: „Przyroda w obiektywie” (konkurs fotograficzny), „Domki dla owadów” (konkurs techniczny), udział uczniów w IV Wojewódzkim Konkursie Ekologicznym, udział uczniów w Ogólnopolskim Konkursie przyrodniczo-Ekologicznym EDI;
- uczniowie szkoły dokonali nasadzeń krzewów i drzew na terenie miasta Zgierza i Nadleśnictwa w Grotnikach;
- „Sto tysięcy drzew na stulecie województwa łódzkiego”;
- organizacja szkolnego konkursu plastycznego „Jestem po stronie natury” z okazji Międzynarodowego Dnia Ziemi;
- organizacja koncertu „Przyroda w poezji i piosence”;
- warsztaty ekologiczne pt. „Co w trawie piszczy?”;
- przygotowanie przez uczniów szkół prezentacji w ramach projektu „OCHRONA ŚRODOWISKA – WYZWANIE XXI w”
- organizacja konkursu wiedzy o ekologii i ochronie środowiska;
- organizacja wycieczek edukacyjnych do pasieki w Lipce
- organizacja Rajdu ekologicznego „Czyste osiedle”;
- organizacja zajęć terenowych w Lesie Łagiewnickim;
- warsztaty ekologiczne zorganizowane przy współpracy WFOŚiGW w Łodzi na temat programu „Czyste Powietrze”;
- warsztaty „Drzewa i krzewy najbliższej okolicy”;
- całoroczna akcja zbiórki elektrośmieci;
- realizacja Programu „Repeta”, który polega na segregacji tworzyw sztucznych, wielomateriałowych i metalowych;
- zbiórka zużytych baterii w ramach Programu „Reba”;
- realizacja programów własnych i ogólnopolskich:
 - „Czyste powietrze wokół nas”;
 - „Szkół dla Ekorozwoju” (Certyfikat Zielonej Flagi);
 - „Kubusiowi Przyjaciele Natury”;
 - „Bezpieczne Przedszkole”;
 - „W zdrowym ciele – zdrowy duch” (Certyfikat Województwa Łódzkiego Przedszkole Promujące Zdrowie”
- organizacji akcji: „Zbieramy zużyte baterie”, „Zbieramy nakrętki”, „Zbieramy makulaturę”
- udział rodziców i dzieci w konkursach ekologicznych;
- upowszechnianie broszur informacyjnych nt. ochrony środowiska;
- prowadzenie zajęć edukacyjnych z udziałem przedstawicieli Wydziału Ochrony Środowiska oraz udział dzieci w zajęciach organizowanych przez WFOŚiGW;

- działalność bezpłatnego ekologicznego koła zainteresowań prowadzonego przez nauczycieli Miejskiego Przedszkola nr 13 im. „Bajkowe Przedszkole” w Zgierzu”;
- oszczędność zużycia wody szczególnie w okresie suszy;
- obchody „Sprzątania Świata”, „Dnia bez opakowań foliowych”, „Dnia Ziemi”.

Ponadto Nadleśnictwo Grotniki prowadzi zajęcia ekologiczne w szkołach i przedszkolach oraz organizuje stoiska edukacyjne podczas wydarzeń odbywających się na terenie miasta. W granicach miasta znajduje się również ścieżka przyrodniczo-edukacyjna „Malinka”, pozostająca w zarządzie nadleśnictwa. W ogólnopolskim „Turnieju wiedzy o ochronie klimatu” reprezentanci Samorządowego Liceum Ogólnokształcącego im. R. Traugutta w Zgierzu zdobyli I miejsce.

Zgierskie przedszkola i szkoły należą do Wojewódzkiej Sieci Szkół i Przedszkoli Promujących Zdrowie, w ramach której placówki realizują kompleksowe programy na rzecz zdrowego stylu życia, w oparciu o standardy WHO i krajowe, wspierając społeczność szkolną w dbaniu o zdrowie fizyczne i psychiczne. Koordynacją zajmuje się Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego (CRE) w Łodzi i Kuratorium Oświaty w Łodzi.

Szkoła (przedszkole) Promująca Zdrowie (SzPZ) to placówka, która we współpracy z rodzicami i lokalną społecznością tworzy zdrowe środowisko (fizyczne i społeczne) oraz rozwija kompetencje uczniów i pracowników w zakresie dbałości o zdrowie przez całe życie, oferując wiedzę, realne możliwości zdrowych wyborów i wszechstronny rozwój. Działa w oparciu o standardy Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) i realizuje cele wykraczające poza podstawę programową, takie jak kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie, bezpieczeństwo i dobre samopoczucie.

Cele SzPZ:

- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie;
- umożliwienie dokonywania zdrowych wyborów;
- zapewnienie środowiska sprzyjającego nauce i pracy;
- wyposażenie w wiedzę o zdrowiu i bezpiecznym środowisku;
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie;
- umożliwienie dokonywania zdrowych wyborów;
- zapewnienie środowiska sprzyjającego nauce i pracy.

Kluczowe cechy i działania:

- tworzenie zdrowego środowiska: Szkoła zapewnia fizyczne i społeczne warunki sprzyjające zdrowiu (np. bezpieczne sale, przyjazna atmosfera, dostęp do zdrowej żywności);
- edukacja zdrowotna: Włącza edukację zdrowotną do programu nauczania, wykorzystując aktywne metody do wyposażania w wiedzę i umiejętności;
- wspieranie zdrowego stylu życia: Zachęca do zdrowych wyborów, dba o siebie i innych, wzmacnia poczucie własnej wartości;
- współpraca: Angażuje rodziców, społeczność lokalną i służby zdrowia w działania na rzecz zdrowia;
- rozwój potencjału: Wspiera rozwój fizyczny, psychiczny i społeczny całej społeczności szkolnej.

10.3. Sprawozdawczość

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2025 r., poz. 647) Prezydent Miasta Zgierza co 2 lata przedstawia Radzie Miasta w Zgierzu Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. Po przedstawieniu ww. raportu Radzie, kierowany jest do organu wykonawczego powiatu.

10.4. Monitoring realizacji programu

W celu przedstawienia stopnia realizacji Programu Ochrony Środowiska oraz zobrazowania zmian zachodzących w środowisku na terenie miasta Zgierza, należy posługiwać się wyznaczonymi wskaźnikami monitoringu. Wskaźniki te determinują wyznaczone zadania, których realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie miasta.

Kontrola realizacji Programu Ochrony Środowiska wymaga oceny zarówno stopnia realizacji celów i zadań, jak i terminowości ich wykonania. Istotne znaczenie ma tu również analiza rozbieżności pomiędzy założeniami a realizacją.

Ocena realizacji programu polega na monitorowaniu zmian w wielu wzajemnie powiązanych strefach. System monitorowania w celu uzyskiwania kompatybilnych informacji w skali regionu powinien uwzględniać następujące działania:

- zebranie danych liczbowych;
- uporządkowanie, przetworzenie, analiza zebranych danych;
- przygotowanie raportu;
- analiza porównawcza;
- aktualizacja.

W celu kontroli nad terminową realizacją zadań określonych w niniejszym programie zaleca się dokonywanie analizy realizacji zadań Programu z uwzględnieniem mierników zestawionych w tabeli.

Tabela 54. Wskaźniki monitoringu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]
Ochrona klimatu i jakości powietrza					
1.	Zanieczyszczenia, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie aglomeracja łódzka	-	GIOŚ	B(a)P, PM _{2,5}	ograniczenie przekroczeń
2.	Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności	%	GUS	71,7	>71,7
3.	Długość czynnej sieci gazowej	km	GUS	202,47	>202,47
4.	Długość sieci ciepłej przesyłowej i rozdzielczej	km	GUS	38,5	>38,5
5.	Długość dróg dla rowerów	km	GUS	10,4	>10,4
6.	Liczba przystanków autobusowych	szt.	GUS	184	>184

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]
Zagrożenie hałasem					
7.	Drogi gminne o nawierzchni twardej	km	GUS	196,1	>196,1
8.	Drogi gminne o nawierzchni twardej ulepszonej	km	GUS	156,7	>156,7
9.	Drogi gminne o nawierzchni gruntowej	km	GUS	79,0	<79,0
Promieniowanie elektromagnetyczne					
10.	Wyniki pomiarów PEM	V/m	GIOŚ	0	0
11.	Liczba osób narażonych na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne	os.	GIOŚ	0	0
Gospodarowanie wodami					
12.	% JCWP o złym stanie ogólnym	%	GIOŚ	100	<100
13.	% JCWPd o słabym stanie chemicznym	%	GIOŚ	0	bieżący monitoring
14.	Liczba wybudowanych zbiorników retencyjnych	szt.	Gmina Miasto Zgierz	0	1
Gospodarka wodno-ściekowa					
15.	Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	GUS	96,6	>96,6
16.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	GUS	86,2	>86,2
17.	Zużycie wody na potrzeby przemysłu	dam ³	GUS	120	<120
18.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	GUS	291	bieżący monitoring
19.	Liczba zbiorników bezodpływowych	szt.	GUS	1 827	bieżący monitoring
Zasoby geologiczne					
20.	Liczba udokumentowanych złóż	szt.	PIG BIP	2	bieżący monitoring
21.	Liczba złóż skreślonych z zasobów	szt.	PIG BIP	1	bieżący monitoring

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]
22.	Wydobycie surowców mineralnych	mln m ³	<i>Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce</i>	0	bieżący monitoring
Gleby					
23.	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych	ha	<i>Starostwo Powiatowe w Zgierzu</i>	0	bieżący monitoring
24.	Powierzchnia gruntów: a. użytki rolne b. grunty leśne c. grunty pod wodami d. grunty zabudowane i zurbanizowane e. nieużytki f. tereny różne	ha	<i>Starostwo Powiatowe w Zgierzu</i>	a. 1 453 b. 764 c. 19 d. 1 911 e. 46 f. 36	bieżący monitoring
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
25.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	kg	GUS	402	bieżący monitoring
26.	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%	GUS	40,7	>40,7
27.	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu	%	ASGOK	43,28	>62
28.	Ilość azbestu pozostającego do unieszkodliwienia	kg	Baza Azbestowa	2 292 949	<2 292 949
29.	Liczba wykonanej kompleksowej oceny stanu środowiska	szt.	Gmina Miasto Zgierz	0	1
30.	Liczba wykonanego projektu planu poprawy stanu środowiska	szt.	Gmina Miasto Zgierz	0	1
31.	Liczba wykonanego planu poprawy stanu środowiska	szt.	Gmina Miasto Zgierz	0	1
Zasoby przyrodnicze					
32.	Liczba pomników przyrody	szt.	CFROP	0	>0
33.	Lesistość	%	GUS	26,5	≥26,5
34.	Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem	%	GUS	0,7	>0,7

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2032 r.]
35.	Liczba wykonanych nasadzeń drzew i krzewów	szt.	GUS	526	>526
Zagrożenia poważnymi awariami					
36.	Liczba zakładów zaliczanych do ZDR	szt.	WIOŚ	1	bieżący monitoring
37.	Liczba usuniętych poważnych awarii	szt.	WIOŚ	0	0

źródło: opracowanie własne

10.5. Źródła finansowania

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych.

Dla jednostek samorządowych dostępnymi sposobami finansowania inwestycji są:

- środki własne;
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych;
- kredyty i pożyczki preferencyjne udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin;
- dotacje państwowe z funduszy krajowych i zagranicznych;
- emisja obligacji;
- środki unijne w ramach programów unijnych.

10.5.1. Fundusze krajowe

Wszelkie działania związane z ochroną środowiska i ekologią są wspierane finansowo poprzez różne krajowe i zagraniczne fundusze ekologiczne oraz programy a także środki własne inwestorów.

Do publicznych funduszy ochrony środowiska w Polsce zalicza się:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW);
- Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW);
- Rządowy Fundusz Inwestycyjny Polski Ład.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest głównym źródłem finansowania w Polsce inwestycji proekologicznych (finansowanie inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej) - obszarów ważnych z punktu widzenia procesu dostosowawczego do standardów i norm Unii Europejskiej. Narodowy Fundusz działa od 1 lipca 1989 roku, a powstał na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska. Celem działalności Narodowego Funduszu jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska.

Dystrybucja środków finansowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odbywa się w ramach następujących dziedzin:

- ochrona powietrza,
- ochrona wód i gospodarka wodna,
- ochrona powierzchni ziemi,
- ochrona przyrody i krajobrazu oraz leśnictwo,
- geologia i górnictwo,
- edukacja ekologiczna,
- państwowy Monitoring Środowiska,
- programy międzydziedzinowe,
- nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- ekspertyzy i prace badawcze.

W Narodowym Funduszu stosowane są trzy formy dofinansowywania:

- finansowanie pożyczkowe (pożyczki udzielane przez NF, kredyty udzielane przez banki ze środków NF, konsorcja, czyli wspólne finansowanie NF z bankami, linie kredytowe ze środków NF obsługiwane przez banki).
- finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nie inwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia).
- finansowanie kapitałowe (obejmowanie akcji i udziałów w zakładanych bądź już istniejących spółkach w celu osiągnięcia efektu ekologicznego).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska ma bardzo istotne znaczenie dla ochrony środowiska i gospodarki kraju, ponieważ:

- finansuje ochronę środowiska,
- uruchamia środki innych inwestorów,
- stymuluje nowe inwestycje,
- wspomaga tworzenie nowych miejsc pracy,
- jest ważny dla zrównoważonego rozwoju.

Szczegółowy zakres działalności NFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym: www.nfosigw.gov.pl oraz w siedzibie Funduszu w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 3a.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi⁶⁹

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi finansuje przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska określone w art. 400a ust. 1 pkt 2, 2a, 5-9a, 11-22 i 24-42 ustawy prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 647.) o zasięgu regionalnym. Główne kierunki działań Wojewódzkiego Funduszu wynikają z ustawowo określonych celów działania wojewódzkich funduszy, Strategia działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na lata 2025-2028.

Fundusz udziela dofinansowania na realizację przedsięwzięć, w ramach następujących dziedzin:

- Ochrona atmosfery;
- Ochrona wód;
- Gospodarka wodna;
- Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi;
- Ochrona przyrody oraz krajobrazu i leśnictwo;
- Ograniczenie emisji hałasu i jego oddziaływania na środowisko;
- Edukacja ekologiczna i komunikacja społeczna;
- Monitoring środowiska;
- Zapobieganie i likwidacja skutków poważnych awarii i klęsk żywiołowych;
- Zadania międzydziedzinowe.

Szczegółowe informacje na temat działalności WFOŚiGW w Łodzi można znaleźć na stronie internetowej funduszu <https://www.wfosigw.lodz.pl/> lub pod nr telefonu: 42 663 41 00 oraz siedzibie funduszu.

⁶⁹ Źródło: <https://www.wfosigw.lodz.pl/>

Rządowy Fundusz Inwestycyjny Polski Ład

Rządowy Fundusz Polski Ład to Program Inwestycji Strategicznych, który ma na celu dofinansowanie projektów inwestycyjnych realizowanych przez gminy, powiaty i miasta lub ich związki w całej Polsce. To Program, który jest zbudowany wokół głównych założeń Polskiego Ładu. Założenia Programu Inwestycji Strategicznych:

- pobudzenie aktywności inwestycyjnej jednostek samorządu terytorialnego;
- rozwój lokalnej przedsiębiorczości;
- poprawa warunków życia obywateli;
- powstanie nowych miejsc pracy;
- wsparcie zrównoważonego rozwoju;
- efektywne zaangażowanie sektora finansowego.

Program obejmuje ponad 30 obszarów gospodarki, w tym m.in.: inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, modernizację źródeł ciepła na zeroemisyjne, czy w gospodarowanie odpadami, a także inwestycje społeczne tj. żłobki, przedszkola czy ścieżki rowerowe. Przekazane fundusze mają na celu wspomaganie ochrony środowiska naturalnego. Obejmą one „zielone” inwestycje i programy wspierające obywateli oraz dążące do poprawy jakości środowiska w Polsce.

10.5.2. Fundusze Unii Europejskiej

Podstawowym dokumentem, który określa współpracę UE z Polską, jest Umowa Partnerstwa (UP). To uzgodniona z Komisją Europejską strategia wykorzystania Funduszy Europejskich, którymi są: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST). Wspólna polityka rybołówstwa obejmuje Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR). Dokument, jakim jest Umowa Partnerstwa, określa cele i sposób inwestowania funduszy unijnych z polityki spójności, na którą w przyszłej perspektywie będziemy mieli 72,2 miliarda euro, oraz środków z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji o wartości 3,8 miliarda euro. Łącznie to około 76 miliardów euro.

Polityka spójności na lata 2021-27 ma obejmować następujące fundusze: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST). Wspólna polityka rybołówstwa obejmuje Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury (EFMRA). Fundusze te wzajemnie się uzupełniają.

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego służy wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej. Ma on łagodzić dysproporcje w rozwoju europejskich regionów i zmniejszać braki w zakresie rozwoju regionów znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji.
- Fundusz Spójności służy redukowaniu dysproporcji gospodarczych i społecznych oraz promowaniu zrównoważonego rozwoju. W jego ramach realizowane są strategiczne projekty w obszarach ochrony środowiska i transportu, w tym transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T).
- Europejski Fundusz Społeczny+ ma być głównym narzędziem UE służącym zwiększaniu spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadaniu na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowaniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki. EFS+ będzie obejmować obecnie rozproszone instrumenty: EFS, Inicjatywę na rzecz osób młodych (YEI), Europejski Fundusz Pomocy

Najbardziej Potrzebującym (FEAD) oraz Europejski Program na rzecz Zatrudnienia i Innowacji Społecznych (EaSI).

Proponowane fundusze polityki spójności będzie uzupełniał Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Jest on częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Celem FST jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej.

Aby realizować założenia Umowy Partnerstwa, potrzebujemy programów krajowych i regionalnych. Określają one priorytetowe obszary wsparcia i wyznaczają konkretne działania.

Podobnie jak w latach 2014-2020 również w nowej rozpoczynającej się perspektywie około 60% funduszy z polityki spójności trafi do programów realizowanych na poziomie krajowym. Pozostałe 40% otrzymają programy regionalne, zarządzane przez marszałków województw.

Znamy już podział środków na poszczególne programy krajowe:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS) – następca Programu Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ). Program przyczyni się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu. FENIKS wesprze również inwestycje transportowe oraz dofinansuje ochronę zdrowia i dziedzictwo kulturowe. Planowany budżet to: ponad 25 mld euro.
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) – program jest kontynuacją dwóch wcześniejszych programów: Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (POIG) oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020 (POIR). FENG będzie wspierał realizację projektów badawczo-rozwojowych, innowacyjnych oraz takich, które zwiększają konkurencyjność polskiej gospodarki. Z programu będą mogli skorzystać m.in. przedsiębiorcy, instytucje z sektora nauki, konsorcja przedsiębiorstw oraz instytucje otoczenia biznesu, w szczególności ośrodki innowacji. Planowany budżet to ok 7,9 mld euro.
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) - następca Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program będzie wspierał projekty z zakresu: poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) - jest następcą programu Polska Cyfrowa (POPC), który w latach 2014-2020 wspierał cyfryzację w Polsce. FERC będzie koncentrował się przede wszystkim na: zwiększeniu dostępu do ultraszybkiego internetu szerokopasmowego, udostępnieniu zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców, zapewnieniu cyberbezpieczeństwa w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, rozwoju gospodarki opartej na danych, wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe, rozwoju współpracy międzysektorowej na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, wsparciu rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządu terytorialnego (jst) i przedsiębiorców. Planowany budżet FERC to ok. 2 mld euro.
- Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW) – nowy program dla makroregionu Polski Wschodniej będzie koncentrował się na czterech głównych obszarach: wzmocnienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, energia i ochrona

klimatu, spójna sieć transportowa i zwiększenie dostępności transportowej oraz aktywizacja kapitału społecznego, rozwój turystyki i usługi uzdrowiskowe. W puli FEPW jest ok. 2,5 mld euro.

- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE) – program ma trzy główne priorytety: skuteczne instytucje, skuteczni beneficjenci i skuteczna komunikacja. Środki z Pomocy Technicznej zostaną przeznaczone m.in. na: szkolenia dla beneficjentów korzystających z Funduszy Europejskich, rozwój krajowego systemu informatycznego umożliwiającego aplikowanie i rozliczanie projektów unijnych, działania informacyjno-promocyjne zwiększające wiedzę o Funduszach w Polsce. Budżet programu wyniesie 0,5 mld euro.
- Fundusze Europejskie na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FEST) – 4,4 mld euro (pomoc w transformacji dla regionów górniczych).
- Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ) – 0,475 mld euro;
- Fundusze Europejskie dla Rybactwa – 0,5 mld euro;
- Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej – 0,56 mld euro;
- Regionalne Programy Operacyjne.

Spis tabel

Tabela 1. Dane demograficzne	17
Tabela 2. Liczba ludności Gminy Miasto Zgierz w latach 2015-2024	17
Tabela 3. Rodzaje zanieczyszczeń oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.	38
Tabela 4. Skutki zanieczyszczeń powietrza dla środowiska i organizmów żywych	39
Tabela 5. Podstawowe dane techniczne dotyczące źródła ciepła	42
Tabela 6. Długości i rodzaje sieci ciepłowniczej	42
Tabela 7. Charakterystyka infrastruktury gazowej na terenie miasta Zgierza	44
Tabela 8. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo)	47
Tabela 9. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza	54
Tabela 10. Kryteria klasyfikacji stref ze względu na ochronę zdrowia ludzi w zakresie: SO ₂ , NO ₂ , CO, C ₆ H ₆ , PM ₁₀ , PM _{2,5} , Pb, As, Cd, Ni, B(a)P i O ₃	55
Tabela 11. Kryteria dodatkowej klasyfikacji stref dla ozonu (O ₃) ze względu na ochronę zdrowia ludzi (w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego - do osiągnięcia w 2020 roku)	56
Tabela 12. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za lata 2021-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia	57
Tabela 13. Zestawienie informacji dotyczących obszarów przekroczeń dla poszczególnych zanieczyszczeń w latach 2021-2024 w województwie łódzkim z uwzględnieniem kryterium określonego w celu ochrony zdrowia ludzi	57
Tabela 14. Stężenia zanieczyszczeń powietrza w mieście Zgierz w latach 2022-2024 uzyskane na podstawie modelowania matematycznego	59
Tabela 15. Istniejące źródła wytwórcze energii elektrycznej OZE	65
Tabela 16. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu	69
Tabela 17. Lokalizacja punktów pomiarów hałasu drogowego wykonanych na terenie miasta Zgierz w latach 2023-2024	74
Tabela 18. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności.	78
Tabela 19. Wykaz stacji bazowych zgłoszonych Staroście Zgierskiemu na terenie miasta Zgierza	81
Tabela 20. Wyniki pomiarów PEM na terenie miasta Zgierza w latach 2022 i 2024.	85
Tabela 21. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze miasta Zgierza	89
Tabela 22. Ocena stanu JCWP na terenie miasta Zgierza	97
Tabela 23. Charakterystyka JCWPd w obrębie Gminy Miasto Zgierz	99
Tabela 24. Charakterystyka GZWP w obrębie miasta Zgierza	100
Tabela 25. Kompleksowa ocena stanu JCWPd w obrębie, której znajduje się miasto Zgierz	102
Tabela 26. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie miasta Zgierza w latach 2021-2024	105
Tabela 27. Charakterystyka ujęć wód podziemnych na terenie miasta Zgierza	106
Tabela 28. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Zgierza w latach 2021-2024	108
Tabela 29. Zestawienie ilości przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych w latach 2021-2024 na terenie miasta Zgierza	109
Tabela 30. Charakterystyka aglomeracji wyznaczonej na terenie miasta Zgierza	111
Tabela 31. Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie miasta Zgierza	115
Tabela 32. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie miasta Zgierza	120

Tabela 33. Grunty wymagające rekultywacji zlokalizowane na terenie miasta Zgierza	122
Tabela 34. Zestawienie informacji uzyskanych podczas obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi.....	124
Tabela 35. Wykaz funkcjonujących instalacji komunalnych na terenie województwa łódzkiego	129
Tabela 36. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w 2022 r. na terenie miasta Zgierza.....	131
Tabela 37. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w 2023 r. na terenie miasta Zgierza.....	133
Tabela 38. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w 2024 r. na terenie miasta Zgierza.....	135
Tabela 39. Odpady na terenie miasta Zgierza w latach 2021-2024	137
Tabela 40. Dzikie wysypiska na terenie miasta Zgierza	140
Tabela 41. Zestawienie składowisk odpadów znajdujących się na terenie miasta Zgierza.....	143
Tabela 42. Charakterystyka użytku ekologicznego występującego na terenie miasta Zgierza	154
Tabela 43. Charakterystyka terenów zieleni występujących na terenie miasta Zgierza	157
Tabela 44. Wykaz cmentarzy usytuowanych na terenie miasta Zgierza	158
Tabela 45. Zestawienie Rodzinny Ogrodów Działkowych na terenie miasta Zgierza.....	158
Tabela 46. Nasadzenia drzew i krzewów na terenie Gminy Miasto Zgierz.....	160
Tabela 47. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie miasta Zgierza	160
Tabela 48. Wykaz dofinansowań na terenie miasta Zgierza dot. Programu Priorytetowego Czyste Powietrze oraz innych realizowanych w ramach Zasad dofinansowania WFOŚiGW w Łodzi i pozostałych programów [szt.]	170
Tabela 49. Najważniejsze problemy w ostatnich latach na terenie miasta Zgierza w zakresie poszczególnych komponentów środowiska	172
Tabela 50. Najważniejsze sukcesy środowiskowe w ostatnich latach na terenie miasta Zgierza w zakresie poszczególnych komponentów środowiska	175
Tabela 51. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla Gminy Miasto Zgierz.....	179
Tabela 52. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	191
Tabela 53. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem.....	202
Tabela 54. Wskaźniki monitoringu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Zgierz	222

Spis rysunków

Rysunek 1. Miasto Zgierz w podziale na obręby ewidencyjne	9
Rysunek 2. Położenie miasta na tle powiatu	10
Rysunek 3. Położenie miasta Zgierza na tle mezoregionów	12
Rysunek 4. Średnie temperatury, opady oraz prędkość wiatru na terenie miasta Zgierza	13
Rysunek 5. Róża wiatrów dla miasta Zgierza	13
Rysunek 6. Średnia temperatura powietrza mierzona w latach 1979-2024 na terenie miasta Zgierza	15
Rysunek 7. Średnie opady mierzone w latach 1979-2024 na terenie miasta Zgierza	16
Rysunek 8. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem	18
Rysunek 9. Rodzaje źródeł ciepła na terenie miasta Zgierza	41
Rysunek 10. Mapa sieci ciepłowniczej Gminy Miasto Zgierz	43
Rysunek 11. Zakłady posiadające pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza na terenie miasta Zgierza	45
Rysunek 12. Zakłady posiadające pozwolenie zintegrowane na terenie miasta Zgierza	46
Rysunek 13. Drogi na tle miasta Zgierza	48
Rysunek 14. Układ torów kolejowych na tle miasta Zgierza	50
Rysunek 15. Podział województwa łódzkiego na strefy ochrony powietrza	56
Rysunek 16. Strefy energetyczne warunków wiatrowych	62
Rysunek 17. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu	63
Rysunek 18. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski	64
Rysunek 19. Mapa nasłonecznienia Polski	65
Rysunek 20. Schemat sieci przesyłowej na obszarze miasta Zgierza	80
Rysunek 21. Linie elektroenergetyczne na tle miasta Zgierza	81
Rysunek 22. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowych na terenie miasta Zgierza	84
Rysunek 23. Układ hydrologiczny miasta Zgierza	89
Rysunek 24. Miasto Zgierz na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych oraz zlewni	90
Rysunek 25. Obszary zagrożenia powodziowego na tle miasta Zgierza	92
Rysunek 26. Zagrożenie suszą rolniczą na terenie miasta Zgierza	94
Rysunek 27. Zagrożenie suszą hydrologiczną na terenie miasta Zgierza	94
Rysunek 28. Zagrożenie suszą atmosferyczną na terenie miasta Zgierza	95
Rysunek 29. Zagrożenie suszą hydrogeologiczną na terenie miasta Zgierza	95
Rysunek 30. Łączne zagrożenie suszą na terenie miasta	96
Rysunek 31. Elementy gospodarki wodnej miasta Zgierza	107
Rysunek 32. Złoża kopalin na terenie miasta Zgierza	116
Rysunek 33. Struktura użytkowania gruntów na terenie miasta Zgierza	121
Rysunek 34. Tereny zagrożone ruchami masowymi na terenie miasta Zgierza	123
Rysunek 35. Stosunek ilości unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest do pozostałych do unieszkodliwienia z terenu miasta Zgierza	142
Rysunek 36. Użytek ekologiczny na tle miasta Zgierza	155
Rysunek 37. Krajobrazy priorytetowe wyznaczone w ramach projektowanego „Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego”	156
Rysunek 38. Tereny leśne i zadrzewione na tle miasta Zgierza	161